

Masarykova univerzita

Pedagogická fakulta Logopedie

Sestava byla vytvořena: 4. 10. 2018 13:56

Obsah

1 Základní údaje o studijním programu	2
1.1 Charakteristika programu	2
1.2 Studijní plány	4
1.2.1 Logopedie (jednooborový, prezenční)	4
1.2.2 Logopedie (jednooborový, kombinovaný)	7
2 Charakteristiky předmětů	10
2.1 Základní teoretické předměty profilujícího základu (Z)	11
2.2 Předměty profilujícího základu (P)	13
2.3 Ostatní povinné a povinně-volitelné předměty	38
3 Personální zabezpečení	94
3.1 Garanti profilujících předmětů	94
3.2 Vyučující a cvičící	96
3.3 Struktura pedagogických pracovníků dle věku	102
3.4 Počet zahraničních pedagogických pracovníků	102
3.5 Publikační činnost	102

Sestavu vytvořil: doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D., učo 17410

1 Základní údaje o studijním programu

Logopedie

<i>Fakulta</i>	Pedagogická fakulta	<i>Standardní doba studia</i>	3 r.
<i>Garant</i>	PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.	<i>Zkratka</i>	B-LOG_
<i>Forma</i>	prezenční a kombinovaná	<i>Titul</i>	Bc.
<i>Ve spolupráci s</i>	-----	<i>Kód</i>	P201
<i>Typ</i>	bakalářský	<i>Vyučovací jazyk</i>	čeština
<i>Profil</i>	akademický	<i>Rigorózní řízení</i>	ne
<i>Oblast vzdělávání</i>	Neučitelská pedagogika (100 %)	<i>Stav</i>	v akred. procesu

1.1 Charakteristika programu

Cíle

Současné pojetí výchovy a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je směřováno do oblasti inkluzivního přístupu, a to v komplexním mezioborovém pojetí. Diagnostika, intervence, výchova, vzdělávání a poradenství jsou zajišťovány speciálními pedagogy, a to nejen v oblasti školské, ale i v resortech ministerstva zdravotnictví a ministerstva práce a sociálních věcí.

Cílem studijního programu Logopedie na úrovni bakalářské je připravit absolventy tak, aby uměli ve své poradenské činnosti, ve které pracují pod vedením zkušeného speciálního pedagoga - logopeda, magistra, využívat speciálněpedagogické nástroje a postupy pro daný okruh osob s postižením (znalost diagnostických domén u jedinců s narušenou komunikační schopností, se sluchovým postižením, se zrakovým nebo tělesným postižením), ovládli intervenční postupy v práci s diagnostickými nástroji teoreticky i prakticky, simulační techniky a práci s diagnostickými nástroji, které byly pořízeny k tomuto účelu v průběhu realizace projektu SIMU+.

Program je realizován ve formě prezenční a kombinované. Je vnitřně členěn do předmětů speciálněpedagogické diagnostiky, komunikačních a simulačních technik s dostatečnou hodinovou dotací diagnostické a intervenční praxe. Strukturou a obsahem přednášek, seminářů a praxí reflektuje studijní program požadavky zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a jeho novely č. 379/2015 Sb. Studijní program Logopedie je zpracován v souladu s aktuálním zněním Standardů Akreditační komise pro studijní program Speciální pedagogika a v souladu se zákonem č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických profesích (aktualizovaná vyhláška č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků) ve znění dalších předpisů.

Studijní program Logopedie patří mezi studijní programy, jejichž absolvováním lze získat kvalifikaci pedagogických pracovníků, kteří jsou v nařízení vlády č. 275/2016 Sb., o oblastech vzdělávání ve vysokém školství, zařazeni pod oblastí vzdělávání neučitelská pedagogika, učitelství a psychologie.

Výstupy z učení

Absolvent je po úspěšném ukončení studia schopen:

- aktivně využít všeobecné vědomosti a dovednosti speciální pedagogiky se zaměřením na logopedii a surdopedii
- aktivně využít odborné speciální znalosti a dovednosti speciální pedagogiky, včetně dílčích částí medicínských oborů
- ovládat pomocné edukační, výchovné a komunikační vědomosti, dovednosti a techniky, volit vhodné přístupy, pomůcky a materiály v rámci rozvoje komunikačních dovedností.
- aplikovat přístupy ke vzdělávání a výchově dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) do jejich výuky
- pracovat s dětmi/žáky se SVP i dospělými se zdravotním postižením se zaměřením na logopedii a surdopedii na úrovni asistenta pedagoga (logopedický asistent) včetně orientace v diagnostice a znalosti základních postupů diagnostiky NKS
- metodologicky navrhnout a zpracovat případovou studii dítěte/žáka se SVP nebo dospělého se zdravotním postižením, reflektovat praxi a má základní informace o kvalitativním a kvantitativním speciálně pedagogickém výzkumu
- kriticky uvažovat o využití pedagogických a psychologických poznatků v praxi asistenta pedagoga či učitele, číst běžné pedagogické a psychologické texty pro pedagogy a tvořivě jim rozumět.

Uplatnění absolventa

Uplatnění absolventa/absolventky bakalářského studijního programu Logopedie se předpokládá v asistentkých pracovních pozicích především ve školství a v resortu ministerstva práce a sociálních věcí, na kterých jsou v osobním kontaktu s dětmi, žáky nebo dospělými osobami se zdravotním postižením. Absolvent/ka je připraven/a na komunikaci a spolupráci s rodiči dětí a žáků a pedagogy speciálních i běžných škol.

Asistent/ka se uplatní v pomáhajících profesích a je schopen/schopna pracovat pod odborným vedením kvalifikovaného speciálního pedagoga - logopeda, absolventa magisterského studijního programu speciální pedagogika nebo logopedie (SZZ logopedie, surdopedie a speciální pedagogika).

Regulovaná povolání

- Asistent pedagoga

Pravidla a podmínky pro vytváření studijních plánů

Bakalářské a magisterské studium probíhá podle celouniverzitního kreditního systému, který je v souladu s pravidly European Credit Transfer System (ECTS). Povinně volitelné předměty jsou ve studijním plánu organizovány do jedné či více skupin; student volí povinně volitelné předměty na základě stanoveného minimálního počtu kreditů v každé skupině.

Na Masarykově univerzitě došlo k celouniverzitnímu konsensu na pravidlech pro tvorbu studijních programů, které zpřesňují pravidla vymezená v metodice Národního akreditačního úřadu Doporučené postupy pro přípravu studijních programů. Pravidla pro tvorbu studijních programů byla schválena ve stejnojmenné směrnici MU (Směrnice MU č. 11/2017: Pravidla pro tvorbu studijních programů) a vymezují šest typů studijních plánů a jejich použití a kombinace v jednotlivých typech studijních programů. Jedná se o

1. jednooborový studijní plán,
2. studijní plán se specializací,
3. hlavní studijní plán (maior),
4. vedlejší studijní plán (minor),
5. studium podle dvou hlavních studijních plánů,
6. plán na dostudování (určen pouze studentům z obdobného studijního oboru, kterému zaniká akreditace).

Premisou pravidel je, že studijní plány umožňují naplnění cílů studia a dosažení profilu absolventa studijního programu. Výjimkou je pouze vedlejší studijní plán, který slouží jako komplementární doplněk hlavního studijního plánu jiného studijního programu. Student nemůže studovat pouze podle vedlejšího studijního plánu.

Praxe

Povinnou součástí bakalářského studijního programu Logopedie je odborná praxe, která je realizovaná jako speciálněpedagogická praxe (průběžná, po dobu 10 týdnů každý pátek, 4 hodiny denně) ve 4. semestru, speciálněpedagogická praxe diagnostická (4 týdny) s reflektivním seminářem v 5. semestru a speciálněpedagogická praxe intervenční (4 týdny s reflektivním seminářem v 6. semestru).

Samotný výkon praxe je rozložen do tří semestrů. Katedra studentům zajišťuje pracoviště, se kterými dlouhodobě spolupracuje a na nichž je možné praxi vykonat.

Cílem průběžné praxe je seznámit se se základními postupy ve speciálních školách a zařízeních, cílem speciálněpedagogické praxe diagnostické je orientace v základních diagnostických postupech ve speciálních školách a zařízeních, cílem speciálněpedagogické praxe intervenční je seznámit se se základními intervenčními přístupy ve speciálních školách a zařízeních v logopedii a surdopedii.

Cíle kvalifikačních prací

Student/ka prokáže schopnost orientovat se v aktuálních otázkách oboru speciální pedagogika, umí jasně a srozumitelně vymezit téma své práce (výzkumu), popsat výchozí stav poznání a navrhnout adekvátní metody řešení, jasně a logicky vytvořit název práce.

Student/ka dovede pracovat s adekvátními primárními a sekundárními studijními prameny, citovat je dle platných norem a v souladu s etikou vědecké práce. Je schopen/a vést diskusi a polemizovat s autory, vyvozovat vlastní závěry a doporučení.

Student/ka umí navrhnout vlastní kvantitativní nebo kvalitativní výzkumné šetření, včetně jasných cílů a volby adekvátních výzkumných metod ve vztahu k charakteru zkoumaného jevu, pracovat s příslušnou metodou, včetně dovednosti analyzovat kvantitativní a kvalitativní data (údaje) a vhodným způsobem je interpretovat a vyvozovat závěry.

Student/ka prostřednictvím tvorby vlastního textu prokáže kompetence stylistické, je schopen vytvořit odborný text, udržuje logickou linii kompozice práce bez gramatických chyb.

Student/ka prokáže schopnost dobře klást otázky a řešit problémy nekonvenčním způsobem, formulovat nové myšlenky a závěry práce, které by přinesly alespoň dílčí nové poznatky o zkoumaném jevu, nebo by obohatily (nové) metodologické (v oblasti výzkumu) nebo metodické postupy (v oblasti edukace), a to ve vztahu k jasně definovaným a vymezeným cílovým skupinám (žáci ZŠ, studenti SŠ, skupiny se specifickými vzdělávacími potřebami atd.).

Oborové standardy závěrečných prací - speciální pedagogika jsou zpracovány podle Pokynu děkana č. 1/2015 K realizaci závěrečných prací (bakalářských, diplomových, rigorózních a závěrečných prací ČŽV).

Návaznost na další studijní programy

Absolvent/ka bakalářského studijního programu Logopedie může (po splnění podmínek přijetí) pokračovat v navazujícím magisterském studijním programu Logopedie, v navazujícím magisterském studijním programu Speciální pedagogika ve specializaci Logopedie a surdopedie, ve specializaci Oftalmopedie, ve specializaci Edukace žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením a s poruchami autistického spektra nebo ve specializaci Edukace žáků se souběžným postižením více vadami na Pedagogické fakultě MU.

Motto

„Logopedie - obor speciální pedagogiky s největším interdisciplinárním přesahem.“

1.2 Studijní plány

1.2.1 Logopedie (jednooborový, prezenční)

Kód	P20101
Zkratka	P20101
Forma	bakalářský prezenční jednooborový
Stav	v akred. procesu

Návrh témat kvalifikačních prací a témata obhájených prací

Návrh témat kvalifikačních

Analýza komunikační schopnosti dítěte předškolního věku s narušeným vývojem řeči

Analýza speciálních potřeb u žáků se sluchovým postižením

Simulace komunikační schopnosti u žáka se sluchovým postižením

Význam sluchové výchovy pro děti s těžkým sluchovým postižením a pro jejich rodiny

Stimulace komunikační schopnosti u dětí s opožděným vývojem řeči se zřetelem k obsahové složce řeči.

Témata obhájených prací

Sluchově-řečová výchova u dětí se sluchovým postižením v předškolním věku

<https://is.muni.cz/th/265888/pedf_b/bc-hotova.pdf>

Lingovy zvuky a jejich využití při logopedické péči u dětí se sluchovým postižením <http://is.muni.cz/th/383868/pedf_b/final.pdf>

Využití čtenářských dovedností ke zlepšení morfologicko-syntaktické roviny u žáků se sluchovým postižením na základní škole

<https://is.muni.cz/th/406836/pedf_b/Bakalarskaprace_Jahodova_406836.pdf>

Využití iPadu v systému AAK a rozvoji komunikačních schopností u afázie

<https://is.muni.cz/th/403063/pedf_b/Bakalarska_prace_iPad_a_afazie.pdf>

Bakalářské práce jsou uloženy v archivu závěrečných prací včetně posudků is.muni.cz

Součásti SZZ a jejich obsah

Struktura SZZ

Povinné předměty

Obhajoba bakalářské práce

Pedagogicko-psychologický základ

Inkluzivní speciální pedagogika (písemný test)

Logopedie

Surdopedie

SZZ je tematickými okruhy zaměřena na osvojení si základních poznatků ze speciální a inkluzivní pedagogiky a patopsychologie u osob se speciálními vzdělávacími potřebami s prohloubenou znalostí osob s narušenou komunikační schopností, se sluchovým a duálním smyslovým postižením. Dále je zaměřena na následující kompetence studentů: umět využívat speciálněpedagogické nástroje a postupy pro daný okruh osob, ovládat intervenční postupy v práci v práci s diagnostickými nástroji teoreticky i prakticky, znát simulační techniky na úrovni bakalářského studia.

Obsah tematických okruhů navazuje na níže uvedené studijní předměty

Inkluzivní speciální pedagogika

Patopsychologie 1

Speciálně pedagogická diagnostika logopedická

Speciálně pedagogická diagnostika surdopedická

Alternativní a augmentativní komunikace

Komunikace osob s duálním smyslovým postižením

Komunikační a simulační techniky logopedické

Komunikační a simulační techniky surdopedické

Bakalářská státní zkouška (Pedagogicko-psychologický základ) se koná formou písemného testu s 60 položkami s výběrem jedné správné odpovědi. Na test je k dispozici 60 minut. Testové položky jsou v rozsahu odpovídajícímu kreditové zátěži předmětů: úvod do pedagogiky a psychologie, teorie a metodika výchovy, pedagogická komunikace, výzkum v pedagogické praxi, speciální a inkluzivní pedagogika, základy pedagogické diagnostiky, vývojová a sociální psychologie, asistentská praxe. U každého předmětu jsou stanoveny tematické okruhy s odpovídající literaturou ke studiu. Podrobný přehled tematických okruhů je zveřejněn na stránkách katedry pedagogiky.

Doporučený průchod studijním plánem

Pedagogicko-psychologická propedeutika (35 kr.)

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPp102	Inkluzivní speciální pedagogika	L. Gajzlerová	zk	0/1/0	3	5	P
SPp109	Sociologie pro speciální pedagogy	L. Slepíčková	k	0/1/0	2	1	-
SPp111	Základy zdravotních nauk	P. Kachlík	k	1/0/0	2	1	-
SPp126	Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1	K. Pančocha	zk	2/0/0	3	2	Z
SZ6000	Úvod do pedagogiky a psychologie	K. Lojďová	zk	2/0/0	4	1	-
SZ6001	Seminář k úvodu do pedagogiky a psychologie	K. Lojďová	z	0/1/0	2	1	-
SZ6003	Vývojová psychologie	T. Kohoutek	k	1/1/0	3	2	-
SZ6004	Teorie a metodika výchovy	J. Němec	k	1/0/0	2	2	-
SZ6009	Sociální psychologie	J. Krása	k	1/1/0	3	5	-
SZ6012	Pedagogická komunikace	L. Škarková	k	0/2/0	3	4	-
					27 kreditů		

Cizí jazyk

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
JVp001	Vstupní test A2 - AJ	B. Kašpárková	z	0/0/0 Úvodní konzultace na začátku semestru, dále samostudium.	1	1	-
JVp015	Angličtina pro speciální pedagogy - A	R. Mlýnková	z	0/2/0	2	2	-
JVp016	Angličtina pro speciální pedagogy - B	R. Mlýnková	zk	0/2/0	3	3	-
					6 kreditů		

Sportovní aktivity

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
P925	Tělesná výchova - Sporty v přírodě	Z. Zítka	z	0/2	1	1	-
p991	Tělesná výchova - Posilovny	A. Pokorná	z	0/2/0	1	2	-
					2 kredity		

Speciálněpedagogický základ (86 kr.)

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPp020	Speech Therapy and Education of Individuals with Hearing Impairment	P. Kopečný	k	0/2/0	2	4	-

pokračování na další straně

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPp105	Internacionalizace oboru speciální pedagogika	V. Vojtová	z	0/0/0	-	3	-
SPp106	Patopsychologie 1	E. Řehulka	zk	2/0/0	4	2	P
SPpK06	Speciálněpedagogická diagnostika logopedická	B. Chleboradová	zk	0/4/0	6	5	P
SPpK07	Speciálněpedagogická diagnostika oftalmopedická	P. Röderová	zk	0/4/0	6	5	-
SPpK08	Speciálněpedagogická diagnostika somatopedická	D. Opatřilová	zk	0/4/0	6	5	-
SPpK09	Speciálněpedagogická diagnostika surdopedická	R. Horáková	zk	0/4/0	6	5	P
SPpK15	Oftalmopedie - základy oboru	P. Röderová	zk	0/2/0	4	3	-
SPpK16	Psychopedie - základy oboru	J. Pipeková	zk	0/2/0	4	1	-
SPpK17	Somatopedie - základy oboru	D. Zámečnicková	zk	0/2/0	4	3	-
SPpK18	Etopedie - základy oboru	K. Červenka	zk	0/2/0	4	2	-
SPpK19	Surdopedie - základy oboru	L. Doležalová	zk	0/4/0	6	1	-
SPpK20	Logopedie - základy oboru	P. Kopečný	zk	0/4/0	6	1	-
SPpK21	Sociální práce	L. Šlepičková	k	1/0/0	2	4	-
SPp130	Specifické poruchy učení - základy oboru	I. Márová	zk	0/4/0	6	2	-
SPpK00	Alternativní a augmentativní komunikace	B. Chleboradová	zk	0/4/0	5	4	P
SPpK01	Komunikace osob s duálním smyslovým postižením	R. Horáková	k	0/2/0	3	4	P
SPpK02	Komunikační a simulační techniky logopedické	P. Kopečný	k	0/2/0	3	3	P
SPpK03	Komunikační a simulační techniky oftalmopedické	M. Vrubel	k	0/2/0	3	4	-
SPpK04	Komunikační a simulační techniky somatopedické	D. Opatřilová	k	0/2/0	3	4	-
SPpK05	Komunikační a simulační techniky surdopedické	R. Horáková	k	0/2/0	3	3	P

86 kreditů

Medicínská propedeutika (15 kr.)

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPp101	Neurologie	R. Šlapal	zk	1/0/0	3	3	P
SPp103	ORL - Foniatrie	I. Šlapák	zk	1/0/0	3	2	P
SPp104	Oftalmologie	M. Vrubel	zk	1/0/0	3	1	-
SPp107	Pediatric	P. Kachlák	zk	1/0/0	3	2	-
SPp108	Psychiatrie	P. Kachlák	zk	1/0/0	3	3	P

15 kreditů

Praxe (34 kr.)

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPpK10	Reflexivní seminář ke speciálněpedagogické praxi diagnostické	P. Kopečný	z	0/2/0	5	5	-
SPpK11	Reflexivní seminář ke speciálněpedagogické praxi intervenční	P. Kopečný	z	0/2/0	5	6	-
SPpK12	Speciálněpedagogická praxe	P. Kopečný	z	0/1/0	4	4	-
SPpK13	Speciálněpedagogická praxe diagnostická	P. Kopečný	z	0/0/0 4 týdny.	10	5	-
SPpK14	Speciálněpedagogická praxe intervenční	P. Kopečný	z	0/0/0 4 týdny.	10	6	-
					34 kreditů		

Bakalářská práce (10 kr.)

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SP_BP	Bakalářská práce	D. Opatřilová	z	0/0/1 individuálně.	2	5	P
SP_BPd	Bakalářská práce - Dokončení	D. Opatřilová	z	0/0/1 Odevzdání BP.	4	6	P
SP_BPp	Bakalářská práce - Projekt	D. Opatřilová	z	0/0/1 individuálně.	2	4	P
SPp132	Jednopřípadové studie pro bakalářskou práci	K. Pančocha	k	0/2/0	2	5	P
					10 kreditů		

[†] Rozsah informuje o týdenní hodinové dotaci v závislosti na formě výuky. Ve formátu (Přednáška/cvičení/praktické a jiné aktivity).

[†] Profilace značí, zda je předmět "Profilujícího základu (P)" nebo "Základní teoretický profilujícího základu (Z)".

1.2.2 Logopedie (jednooborový, kombinovaný)

Kód	P20102
Zkratka	P20102
Forma	bakalářský kombinovaný jednooborový
Stav	v akred. procesu

Návrh témat kvalifikačních prací a témata obhájených prací

Návrh témat kvalifikačních

Analýza komunikační schopnosti dítěte předškolního věku s narušeným vývojem řeči

Analýza speciálních potřeb u žáků se sluchovým postižením

Simulace komunikační schopnosti u žáka se sluchovým postižením

Význam sluchové výchovy pro děti s těžkým sluchovým postižením a pro jejich rodiny

Stimulace komunikační schopnosti u dětí s opožděným vývojem řeči se zřetelem k obsahové složce řeči.

Témata obhájených prací

Sluchově-řečová výchova u dětí se sluchovým postižením v předškolním věku

<https://is.muni.cz/th/265888/pedf_b/bc-hotova.pdf>

Lingovy zvuky a jejich využití při logopedické péči u dětí se sluchovým postižením <http://is.muni.cz/th/383868/pedf_b/final.pdf>

Využití čtenářských dovedností ke zlepšení morfologicko-syntaktické roviny u žáků se sluchovým postižením na základní škole

<https://is.muni.cz/th/406836/pedf_b/Bakalarskaprace_Jahodova_406836.pdf>

Využití iPadu v systému AAK a rozvoji komunikačních schopností u afázie

<https://is.muni.cz/th/403063/pedf_b/Bakalarska_prace_iPad_a_afazie.pdf>

Bakalářské práce jsou uloženy v archivu závěrečných prací včetně posudků is.muni.cz

Součásti SZZ a jejich obsah

Struktura SZZ

Povinné předměty

Obhajoba bakalářské práce

Pedagogicko-psychologický základ

Inkluzivní speciální pedagogika (písemný test)

Logopedie

Surdopedie

SZZ je tematickými okruhy zaměřena na osvojení si základních poznatků ze speciální a inkluzivní pedagogiky a patopsychologie u osob se speciálními vzdělávacími potřebami s prohloubenou znalostí osob s narušenou komunikační schopností, se sluchovým a duálním smyslovým postižením. Dále je zaměřena na následující kompetence studentů: umět využívat speciálněpedagogické nástroje a postupy pro daný okruh osob, ovládat intervenční postupy v práci v práci s diagnostickými nástroji teoreticky i prakticky, znát simulační techniky na úrovni bakalářského studia.

Obsah tematických okruhů navazuje na níže uvedené studijní předměty

Inkluzivní speciální pedagogika

Patopsychologie 1

Speciálně pedagogická diagnostika logopedická

Speciálně pedagogická diagnostika surdopedická

Alternativní a augmentativní komunikace

Komunikace osob s duálním smyslovým postižením

Komunikační a simulační techniky logopedické

Komunikační a simulační techniky surdopedické

Bakalářská státní zkouška (Pedagogicko-psychologický základ) se koná formou písemného testu s 60 položkami s výběrem jedné správné odpovědi. Na test je k dispozici 60 minut. Testové položky jsou v rozsahu odpovídajícímu kreditové zátěži předmětů: úvod do pedagogiky a psychologie, teorie a metodika výchovy, pedagogická komunikace, výzkum v pedagogické praxi, speciální a inkluzivní pedagogika, základy pedagogické diagnostiky, vývojová a sociální psychologie, asistentická praxe. U každého předmětu jsou stanoveny tematické okruhy s odpovídající literaturou ke studiu. Podrobný přehled tematických okruhů je zveřejněn na stránkách katedry pedagogiky.

Doporučený průchod studijním plánem

Pedagogicko-psychologická propedeutika (35 kr.)

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPk102	Inkluzivní speciální pedagogika	L. Gajzlerová	zk	0/0/1.3 16 hodin.	3	5	P
SPk109	Sociologie pro speciální pedagogy	L. Slepíčková	k	0/0/.7 8 hodin.	3	1	-
SPk111	Základy zdravotních nauk	P. Kachlík	k	0/0/.7 8 hodin.	3	1	-
SPk126	Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1	K. Pančocha	zk	0/0/1 12 hodin.	3	2	Z
SZ6026	Úvod do pedagogiky a psychologie	K. Lojdrová	zk	0/0/.7 8 hodin.	6	1	-
SZ6028	Vývojová psychologie	T. Kohoutek	k	0/0/.5 6 hodin.	3	1	-
SZ6034	Sociální psychologie	J. Krása	k	0/0/.5 6 hodin.	3	4	-
SZ6038	Pedagogická komunikace	L. Škarková	k	0/0/.5 6 hodin.	3	5	-
SZ6097	Teorie a metodika výchovy	J. Němec	k	0/0/.5 6 hodin.	2	2	-

29 kreditů

Cizí jazyk

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
JV001	Vstupní test A2 - AJk	D. Dvořáková	z	0/0/0 Úvodní konzultace na začátku semestru, dále samostudium.	1	1	-
JV013	Angličtina pro speciální pedagogy I	R. Mlýnková	zk	0/0/1.3 15 hodin.	5	2	-
					6 kreditů		

Speciálněpedagogický základ (86 kr.)

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPk020	Speech Therapy and Education of Individuals with Hearing Impairment	P. Kopečný	k	0/0/1.3 16 hodin.	2	4	-
SPk105	Internacionalizace oboru speciální pedagogika	V. Vojtová	z	0/0/0	-	3	-
SPk106	Patopsychologie 1	J. Magerová	k	0/0/1.3 16 hodin.	4	2	P
SPk130	Specifické poruchy učení - základy oboru	I. Márová	zk	0/0/2.7 32 hodin.	6	2	-
SPkK00	Alternativní a augmentativní komunikace	B. Chleboradová	zk	0/0/3.3 40 hodin.	5	4	P
SPkK01	Komunikace osob s duálním smyslovým postižením	R. Horáková	k	0/0/3.3 40 hodin.	3	4	P
SPkK02	Komunikační a simulační techniky logopedické	P. Kopečný	k	0/0/1.3 16 hodin.	3	3	P
SPkK03	Komunikační a simulační techniky oftalmopedické	M. Vrubel	k	0/0/1.3 16 hodin.	3	3	-
SPkK04	Komunikační a simulační techniky somatopedické	D. Opatřilová	k	0/0/1.3 16 hodin.	3	4	-
SPkK05	Komunikační a simulační techniky surdopedické	R. Horáková	k	0/0/1.3 16 hodin.	3	3	P
SPkK06	Speciálněpedagogická diagnostika logopedická	B. Chleboradová	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	5	P
SPkK07	Speciálněpedagogická diagnostika oftalmopedická	P. Röderová	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	5	-
SPkK08	Speciálněpedagogická diagnostika somatopedická	D. Opatřilová	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	5	-
SPkK09	Speciálněpedagogická diagnostika surdopedická	R. Horáková	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	5	P
SPkK15	Oftalmopedie - základy oboru	P. Röderová	zk	0/0/1.3 16 hodin.	4	3	-
SPkK16	Psychopedie - základy oboru	J. Pipeková	zk	0/0/1.3 16 hodin.	4	1	-
SPkK17	Somatopedie - základy oboru	D. Zámečníková	zk	0/0/1.3 16 hodin.	4	3	-
SPkK18	Etopedie - základy oboru	K. Červenka	zk	0/0/1.3 16 hodin.	4	2	-
SPkK19	Surdopedie - základy oboru	L. Doležalová	zk	0/0/2.7 32 hodin.	6	1	-

pokračování na další straně

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPkK20	Logopedie - základy oboru	P. Kopečný	zk	0/0/2.7 32 hodin.	6	1	-
SPkK21	Sociální práce	L. Slepíčková	k	0/0/.7 8 hodin.	2	4	-

86 kreditů

Medicínská propedeutika (15 kr.)

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPk101	Neurologie	R. Šlapal	zk	0/0/.7 8 hodin.	3	3	P
SPk103	ORL - Foniatrie	I. Šlapák	zk	0/0/.7 8 hodin.	3	2	P
SPk104	Oftalmologie	M. Vrubel	zk	0/0/.7 8 hodin.	3	1	-
SPk107	Pediatric	P. Kachlík	zk	0/0/.7 8 hodin.	3	2	-
SPk108	Psychiatrie	P. Kachlík	zk	0/0/.7 8 hodin.	3	3	P

15 kreditů

Praxe (34 kr.)

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPkK13	Speciálněpedagogická praxe diagnostická	P. Kopečný	z	0/0/5 40 hodin.	14	5	-
SPkK14	Speciálněpedagogická praxe intervenční	P. Kopečný	z	0/0/5 60 hodin.	20	6	-

34 kreditů

Bakalářská práce (10 kr.)

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SP_BP	Bakalářská práce	D. Opatřilová	z	0/0/1 individuálně.	2	5	P
SP_BPd	Bakalářská práce - Dokončení	D. Opatřilová	z	0/0/1 Odevzdání BP.	4	6	P
SP_BPp	Bakalářská práce - Projekt	D. Opatřilová	z	0/0/1 individuálně.	2	4	P
SPk132	Jednopřípadové studie pro bakalářskou práci	K. Pančocha	k	0/0/1.3 16 hodin.	2	5	P

10 kreditů

[†] Rozsah informuje o týdenní hodinové dotaci v závislosti na formě výuky. Ve formátu (Přednáška/cvičení/praktické a jiné aktivity).

[†] Profilace značí, zda je předmět "Profilujícího základu (P)" nebo "Základní teoretický profilujícího základu (Z)".

2 Charakteristiky předmětů

Tato kapitola obsahuje charakteristiky povinných a povinně-volitelných předmětů ze šablon studijních plánů.

2.1 Základní teoretické předměty profilujícího základu (Z)

Jedná se o podmnožinu předmětů profilujícího základu (P) (viz 2.2), které jsou pro dosažení profilu absolventa natolik významné, že tvoří zpravidla základní jádro všech studijních plánů studijního programu.

PdF:SPk126 Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Lucie Jarkovská, Ph.D. (přednášející)
doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je poskytnout studentům základní informace nezbytné pro tvorbu odborného textu, potažmo bakalářské práce. Studenti se stručně seznámí s jednotlivými fázemi výzkumu a získají základní informace o kvalitativním a kvantitativním výzkumu. Prostor bude věnován také zásadám pro tvorbu odborného textu a informačním zdrojům.

Výukové metody

přednáška

Metody hodnocení

zkouška (písemný test) (80%), hodnocení samostatné práce v průběhu semestru (20=)

Výstupy z učení

- student má základní informace potřebné pro tvorbu odborného textu;
- je seznámen s fázemi výzkumu;
- má základní informace o kvalitativním a kvantitativním výzkumu

Osnova

- Odborný vs. ne odborný text – použití, styl, odborné zdroje pro výzkum ve speciální pedagogice.
- Co je to věda? Kvantitativní a kvalitativní výzkum (rozdíly, výhody a nevýhody, použití).
- Jak zahájit výzkum: výzkumný cíl (nápad), výzkumný problém, plán výzkumu a jeho struktura, výzkumné otázky (typy výzkumných otázek, základní znaky dobrých výzkumných otázek).
- Kvantitativní výzkum – hypotéza a operacionalizace (pravidla pro formulování hypotézy, operacionalizace jako proces hledání indikátorů).
- Výzkumný soubor, základní soubor, reprezentativní a nereprezentativní výběr, náhodný a nenáhodný výběr, popis výzkumného souboru.
- Kvantitativní výzkum, základní techniky sběru dat: dotazník, experiment, formulace otázek.
- Kvalitativní výzkum – tradice a principy kvalitativního výzkumu, rozhovor, pozorování, terénní výzkum, netvářivé techniky výzkumu, případová studie.
- Jak sbírat kvalitativní data – základní nástroje sběru dat v kvalitativním výzkumu, specifika kvalitativního výzkumu ve speciální pedagogice.
- Etika ve výzkumu – informovaný souhlas, problémy a specifika pedagogického výzkumu.
- Jak analyzovat kvalitativní data: provázanost teorie a analýzy, kódování poznámek, tematizace.
- Jak psát odborný text, struktura seminární a bakalářské práce; struktura odborného textu; pokyny děkana a katedry, volba tématu práce, vyplnění projektu v ISu.
- Informace a práce se zdroji: informační prameny, informační instituce, jak hledat informace, hodnocení informací; elektronické zdroje a databáze, vhodné a nevhodné zdroje, citace: jak a kdy citovat; citační norma ČSN 690.
- Sekundární analýza dat: kde hledat data a jak k nim přistoupit.

Literatura

povinná literatura

ŠEĐOVÁ, K. a R. ŠVAŘÍČEK. *Jak psát kvalitativně orientované výzkumné studie. Kvalita v kvalitativním výzkumu. Pedagogická orientace*, Brno: Česká pedagogická společnost, 2013, roč. 23, č. 4, s. 478-510. ISSN 1211-4669. doi:10.5817/PedOr2013-4-478. Full text http://www.ped.muni.cz/pedor/archiv/2013/PedOr13_4_Kvalitativni_SedovaSvaricek.pdf

ŠVAŘÍČEK, R. a K. ŠEĐOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál, 2007.

Jak se vyrábí sociologická znalost : příručka pro uživatele. Edited by Miroslav Dismán. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2000. 374 s. ISBN 978-80-246-0139-7.

GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Translated by Vladimír Jůva. Brno: Paido, 2000. 207 stran. ISBN 8085931796.

GAVORA, P. *Výzkumné metody v pedagogice : příručka pro studenty, učitele a výzkumné pracovníky*. Brno: Paido, 1996. 130 s. ISBN 808593115X.

doporučená literatura

PUNCH, K. *Základy kvantitativního šetření*. Translated by Jan Hendl. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. 150 s. ISBN 9788073673819.

HENDL, J. *Kvalitativní výzkum : základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005. 407 s. ISBN 8073670402.

HENDL, J. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum, 1999. 278 s. ISBN 8024600307.

neurčeno

SKUTIL, M. *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství*. Vydání první. Praha: Portál, 2011. 254 stran. ISBN 9788073677787.

CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu : základy kvantitativního výzkumu*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007. 265 s. ISBN 9788024713694.

SILVERMAN, D. *Ako robíť kvalitatívny výskum : praktická príručka*. Translated by Martin Štulrajter. Bratislava: Ikar, 2005. 327 s. ISBN 8055109044.

ŠANDEROVÁ, J. a A. MILTOVÁ. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách : několik zásad pro začátečníky*. Vydání první. Praha: Sociologické nakladatelství, 2005. 209 stran. ISBN 9788086429403.

PdF:SPp126 Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Lucie Jarkovská, Ph.D. (přednášející)
doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je poskytnout studentům základní informace nezbytné pro tvorbu odborného textu, potažmo bakalářské práce. Studenti se stručně seznámí s jednotlivými fázemi výzkumu a získají základní informace o kvalitativním a kvantitativním výzkumu. Prostor bude věnován také zásadám pro tvorbu odborného textu a informačním zdrojům.

Výukové metody

přednáška

Metody hodnocení

zkouška (písemný test) (80%), hodnocení samostatné práce v průběhu semestru (20=)

Výstupy z učení

- student má základní informace potřebné pro tvorbu odborného textu;
- je seznámen s fázemi výzkumu;
- má základní informace o kvalitativním a kvantitativním výzkumu

Osnova

- Odborný vs. ne odborný text - použití, styl, odborné zdroje pro výzkum ve speciální pedagogice.
- Co je to věda? Kvantitativní a kvalitativní výzkum (rozdíly, výhody a nevýhody, použití).
- Jak zahájit výzkum: výzkumný cíl (nápad), výzkumný problém, plán výzkumu a jeho struktura, výzkumné otázky (typy výzkumných otázek, základní znaky dobrých výzkumných otázek).
- Kvantitativní výzkum - hypotéza a operacionalizace (pravidla pro formulování hypotézy, operacionalizace jako proces hledání indikátorů).
- Výzkumný soubor, základní soubor, reprezentativní a nereprezentativní výběr, náhodný a nenáhodný výběr, popis výzkumného souboru.
- Kvantitativní výzkum, základní techniky sběru dat: dotazník, experiment, formulace otázek.
- Kvalitativní výzkum - tradice a principy kvalitativního výzkumu, rozhovor, pozorování, terénní výzkum, netvářivé techniky výzkumu, případová studie.
- Jak sbírat kvalitativní data - základní nástroje sběru dat v kvalitativním výzkumu, specifika kvalitativního výzkumu ve speciální pedagogice.
- Etika ve výzkumu - informovaný souhlas, problémy a specifika pedagogického výzkumu.
- Jak analyzovat kvalitativní data: provázanost teorie a analýzy, kódování poznámek, tematizace.
- Jak psát odborný text, struktura seminární a bakalářské práce; struktura odborného textu; pokyny děkana a katedry, volba tématu práce, vyplnění projektu v ISU.
- Informace a práce se zdroji: informační prameny, informační instituce, jak hledat informace, hodnocení informací; elektronické zdroje a databáze, vhodné a nevhodné zdroje, citace: jak a kdy citovat; citační norma ČSN 690.
- Sekundární analýza dat: kde hledat data a jak k nim přistoupit.

Literatura

povinná literatura

ŠEDOVÁ, K. a R. ŠVARŤÍČEK. *Jak psát kvalitativně orientované výzkumné studie. Kvalita v kvalitativním výzkumu. Pedagogická orientace*, Brno: Česká pedagogická společnost, 2013, roč. 23, č. 4, s. 478-510. ISSN 1211-4669. doi:10.5817/PedOr2013-4-478. Full text http://www.ped.muni.cz/pedor/archiv/2013/PedOr13_4_Kvalitativni_SedovaSvaricek.pdf

ŠVAŘÍČEK, R. a K. ŠEĎOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál, 2007.

Jak se vyrábí sociologická znalost : příručka pro uživatele. Edited by Miroslav Dismas. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2000. 374 s. ISBN 978-80-246-0139-7.

GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Translated by Vladimír Jůva. Brno: Paido, 2000. 207 stran. ISBN 8085931796.

GAVORA, P. *Výzkumné metody v pedagogice : příručka pro studenty, učitele a výzkumné pracovníky*. Brno: Paido, 1996. 130 s. ISBN 808593115X.

doporučená literatura

PUNCH, K. *Základy kvantitativního šetření*. Translated by Jan Hendl. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. 150 s. ISBN 9788073673819.

HENDL, J. *Kvalitativní výzkum : základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005. 407 s. ISBN 8073670402.

HENDL, J. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum, 1999. 278 s. ISBN 8024600307.

neurčeno

SKUTIL, M. *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství*. Vydání první. Praha: Portál, 2011. 254 stran. ISBN 9788073677787.

CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu : základy kvantitativního výzkumu*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007. 265 s. ISBN 9788024713694.

SILVERMAN, D. *Ako robíť kvalitatívny výskum : praktická príručka*. Translated by Martin Štulrajter. Bratislava: Ikar, 2005. 327 s. ISBN 8055109044.

ŠANDEROVÁ, J. a A. MILTOVÁ. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách : několik zásad pro začátečníky*. Vydání první. Praha: Sociologické nakladatelství, 2005. 209 stran. ISBN 9788086429403.

2.2 Předměty profilujícího základu (P)

Jedná se o povinný nebo povinně volitelný předmět, jehož absolvováním student získává znalosti nebo dovednosti podstatné pro dosažení výstupů z učení studijního programu – obsah těchto předmětů je zahrnut ve státní závěrečné zkoušce.

PdF:SP_BP Bakalářská práce

2 kredity, ukončení z, garant předmětu doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Ilona Fialová, Ph.D. (přednášející)

doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Hlavním cílem předmětu SP_BP je: struktura bakalářské práce, výběr metod, technik a odborné literatury.

Výukové metody

Teoretické a praktické zpracování bakalářské práce. Konzultace s vedoucím BP.

Metody hodnocení

Student předkládá průběžně zpracované části bakalářské práce. Zápočet.

Výstupy z učení

Na konci kurzu je student připraven ke zpracování bakalářské práce a zpracovává bakalářskou práci. Bakalářská práce se zpracovává dle Pokynu děkana č. 1/2015. Dostupné na <http://www.ped.muni.cz>.

Osnova

Student individuálně konzultuje s vedoucím své bakalářské práce.

Literatura

doporučená literatura

REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních věd*. Praha: Grada, 2009. 192 s. ISBN 978-80-247-3006-6.

English-Czech educational dictionary. Edited by Jiří Mareš - Peter Gavora. 1. vyd. Praha: Portál, 1999. 215 s. ISBN 80-7178-310-2.

Výzkumné metody v pedagogice : příručka pro studenty, učitele a výzkumné pracovníky. Edited by Peter Gavora. [1. vyd.]. Brno: Paido, 1996. 130 s. ISBN 80-85931-15-X.

neurčeno

GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Translated by Vladimír Jůva. Brno: Paido, 2000. 207 stran. ISBN 8085931796.

PdF:SP_BPd Bakalářská práce - Dokončení

4 kredity, ukončení z, garant předmětu doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Ilona Fialová, Ph.D. (přednášející)
doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu SP_BPd je schopnost absolventa bakalářského studia zpracovat bakalářskou práci v rozsahu 30 stran, se zřetelem na strukturu práce, uvádění citací z odborné literatury a použití vybrané výzkumné metody.

Výukové metody

Při přípravě bakalářské práce student zpracovává vybrané téma BP a konzultuje s vedoucím BP. Také provádí výzkum buď ve vybraném zařízení nebo spolupracuje s vybranými osobami, popř. zpracovává dotazník. Výsledky svého šetření i obsah teoretické části BP konzultuje s vedoucím práce. Vypracovanou BP předá vedoucímu práce.

Metody hodnocení

Odevzdání bakalářské práce, zápočet.

Výstupy z učení

Na konci kurzu student odevzdá vypracovanou bakalářskou práci.

Osnova

Individuální konzultace s vedoucím bakalářské práce.

Literatura**doporučená literatura**

REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů..* Praha: Grada, 2009. 192 s. ISBN 978-80-247-3006-6.

GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu.* Translated by Vladimír Jůva. Brno: Paido, 2000. 207 stran. ISBN 8085931796.

PdF:SP_BPp Bakalářská práce - Projekt

2 kredity, ukončení z, garant předmětu doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Ilona Fialová, Ph.D. (přednášející)
doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Hlavním cílem předmětu SP_BPp je: výběr tématu, vypracování projektu bakalářské práce, výběr metod, technik a odborné literatury. Respektuje zásady Pokynu děkana č. 1/2015.

Výukové metody

Teoretické příprava na zpracovávání bakalářské práce. Konzultace s vedoucím BP.

Metody hodnocení

Student předloží zpracovaný projekt bakalářské práce. Zápočet.

Výstupy z učení

Na konci kurzu je student připraven k zahájení tvorby bakalářské práce.

Osnova

Student individuálně konzultuje s vedoucím své bakalářské práce.

Literatura**doporučená literatura**

REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů..* Praha: Grada, 2009. 192 s. ISBN 978-80-247-3006-6.

GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu.* Translated by Vladimír Jůva. Brno: Paido, 2000. 207 stran. ISBN 8085931796.

Výzkumné metody v pedagogice : příručka pro studenty, učitele a výzkumné pracovníky. Edited by Peter Gavora. [1. vyd.]. Brno: Paido, 1996. 130 s. ISBN 80-85931-15-X.

neurčeno

English-Czech educational dictionary. Edited by Jiří Mareš - Peter Gavora. 1. vyd. Praha: Portál, 1999. 215 s. ISBN 80-7178-310-2.

PdF:SPkK00 Alternativní a augmentativní komunikace

5 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Barbora Chleboradová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Barbora Chleboradová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je studenta seznámit s problematikou alternativní a augmentativní komunikace, cílovou skupinou uživatelů a charakteristikou komunikačních systémů užívaných v naší i zahraniční praxi, včetně problematiky výběru vhodného komunikačního systému.

Výukové metody

Seminář, diskuse, praktická cvičení

Metody hodnocení

1. Písemný test (podmínkou úspěšného zvládnutí testu je 75% správných odpovědí) 2. Ústní zkouška spojená s prezentací AAK pomůcky. Požadována je 70% účast ve výuce.

Výstupy z učení

Očekávané výstupy: □ student má přehled o možnostech využití systémů AAK a jejich klasifikaci, systémech užívaných v naší praxi; □ zná principy komunikace prostřednictvím systémů AAK, facilitačních technikách; □ orientuje se v oblastech, které je třeba zhodnotit při výběru vhodného komunikačního systému.

Osnova

Vymezení problematiky AAK, dělení a klasifikace systémů. Charakteristika a cílová skupina uživatelů. □ Komunikační pas a jeho skladba. □ Charakteristika a využití systémů – piktogramy, komunikační deník a tabulka. □ Charakteristika a využití systému – Znak do řeči. □ Charakteristika a využití systémů VOKS. □ Charakteristika a využití systémů – sociální a globální čtení. □ Technické pomůcky a software užívaný v oblasti alternativní a augmentativní komunikace. □ Případové studie – ukázky aplikace systémů AAK u dětí a žáků. □ Případové studie – ukázky aplikace systémů AAK u dospělých. □ Problematika výběru vhodného komunikačního systému. Techniky facilitace – komunikace s uživatelem AAK. □ Využití simulačních pomůcek k rozvoji kompetencí studentů v oblasti logopedické intervence u dětí, žáků s narušenou komunikační schopností. □ Koncepce pomůcek AAK – komunikační deníky a tabulky. □ Prezentace pomůcek, diskuse.

Literatura

LITERATURA JE UVEDENA NÍŽE

PdF:SPkK01 Komunikace osob s duálním smyslovým postižením

3 kredity, ukončení k, garant předmětu PhDr. Radka Horáková, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Radka Horáková, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenta s problematikou osob s duálním smyslovým postižením, a to především s důrazem na možnosti komunikace těchto osob. Osvojí si praktické základy některých komunikačních forem a jiné si vyzkoušejí. Studenti budou schopni navrhnout postupy ve vzdělávání dětí a žáků s hluchoslepotou a budou schopni představit si rozvíjení jejich komunikačních kompetencí prostřednictvím různých forem komunikace. Studenti se seznámí s teorií a praxí rozvoje komunikačních dovedností u osob se získanou i vrozenou hluchoslepotou. Zde použijí dosud získané znalosti a dovednosti a naučí se kombinovat různé přístupy dle stupně postižení zraku a sluchu u dětí s hluchoslepotou. Budou schopni na základě dané kazuistiky vytvořit konkrétní podklady pro realizaci rozvíjení komunikačních dovedností a budou schopni o nich diskutovat s ostatními.

Výukové metody

teoretická příprava, diskuze, samostatná práce, diskuze, ukázka komunikačních systémů osob s hluchoslepotou

Metody hodnocení

Písemný test (k úspěšnému splnění je potřeba zodpovědět 75% otázek), případová studie.

Výstupy z učení

- Studenti se budou orientovat v problematice péče o osoby s duálním smyslovým postižením, a to především s důrazem na možnosti komunikace těchto osob. - Studenti si osvojí praktické základy některých komunikačních forem a jiné si vyzkoušejí. - Studenti budou schopni navrhnout postupy ve vzdělávání dětí a žáků s hluchoslepotou a budou schopni zvolit vhodné strategie pro rozvoj komunikačních kompetencí osob s hluchoslepotou.

Osnova

Definice hluchoslepoty. Klasifikace a etiologie hluchoslepoty. Důsledky hluchoslepoty. Systém komplexní péče o jedince s hluchoslepotou. Možnosti vzdělávání u dětí a žáků s hluchoslepotou. Komunikační systémy osob s hluchoslepotou. Rozvoj komunikačních dovedností u dětí s vrozenou hluchoslepotou. Hluchoslepoty v dospělosti.

Literatura**povinná literatura**

LANGER, J., E. SOURALOVÁ a R. HORÁKOVÁ. *Taktilní znakový jazyk. Manuál k výuce a studiu*. první. Praha: o. s. Lorm - Společnost pro hluchoslepé, 2010. 33 s. ISBN 978-80-254-8457-9.

HORÁKOVÁ, R. a E. SOURALOVÁ. *Problematika osob s hluchoslepotou a kontaktní tlumočení u hluchoslepých preferujících český znakový jazyk*. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, 2008. 69 s. 1. vydání. ISBN 978-80-87153-34-5.

ŠTĚRBOVÁ, D. *Hluchoslepoty : lidé s ní a kolem ní*. 2. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. 103 stran. ISBN 8024414333.

neurčeno

HRICOVÁ, L. a L. DOLEŽALOVÁ. *Hluchoslepoty*. In Bartoňová, M., Bytešníková, I., Vítková, M. et al.. *Děti se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřské škole. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. s. 157-173, 17 s. ISBN 978-80-7315-237-6.

ŠTĚRBOVÁ, D. *Hluchoslepoty : lidé s ní a kolem ní*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. 103 s. ISBN 8024412446.

SOURALOVÁ, E. *Vzdělávání hluchoslepých..* 1. vyd. Praha: Scientia, 2000. 78 s. ISBN 807183226X.

PdF:SPkK02 **Komunikační a simulační techniky logopedické**

3 kredity, ukončení k, garant předmětu PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studentky a studenty se základními možnostmi podpory komunikační schopnosti u dětí a žáků s narušenou komunikační schopností v předškolním a školním věku. Očekávané výstupy: • student/ka má přehled o základních přístupech k dětem, žákům s narušenou komunikační schopností; • má přehled o problematice kontaktu a spolupráce s rodiči, zákonnými zástupci, pedagogy a dalšími odborníky v kontextu komplexní podpory dětí, žáků s narušenou komunikační schopností; • umí pracovat s pomůckami a materiály využívanými v rámci rozvoje komunikační schopnosti.

Výukové metody

seminář, diskuze, prezentace pomůcky

Metody hodnocení

Vyžadována 70% účast. Předmět je ukončen písemným testem a prezentací pomůcky. K absolvování předmětu je třeba uspět ze 70 %.

Výstupy z učení

- student/ka má přehled o základních přístupech k dětem, žákům s narušenou komunikační schopností;
- má přehled o problematice kontaktu a spolupráce s rodiči, zákonnými zástupci, pedagogy a dalšími odborníky v kontextu komplexní podpory dětí, žáků s narušenou komunikační schopností;
- umí pracovat s pomůckami a materiály využívanými v rámci rozvoje komunikační schopnosti.

Osnova

- Možnosti komunikace a spolupráce s klientem – dítětem, žákem, v rámci podpory. Role mezioborové spolupráce.
- Možnosti komunikace a spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci dětí v rámci podpory. Možnosti mezioborové spolupráce
- Stimulace vývoje řeči u dětí v raném věku – specifika postupů rozvoje komunikační kompetence.
- Přístupy k rozvoji komunikační kompetence u dětí předškolního věku, před zahájením povinné školní docházky – materiály vhodné pro rozvoj komunikační schopnosti.
- Rozvoj dílčích složek jako východisko pro zahájení povinné školní docházky.
- Přístupy k rozvoji komunikační kompetence žáků ve školním věku, možnosti jeho propojení se vzdělávacím procesem.
- Spolupráce se školou v rámci logopedické intervence a podpory žáků s narušenou komunikační schopností, metodické vedení.
- Stimulace komunikační schopnosti a aktivizace dětí a žáků v kontextu sociální inkluze.
- Využití metod zprostředkovaného učení v rámci přístupů a podpory dětí předškolního věku, školního věku.
- Využití simulačních pomůcek k rozvoji kompetencí studentů v oblasti rozvoje komunikační schopnosti u dětí, žáků s narušenou komunikační schopností.
- Problematika výběru vhodných materiálů a pomůcek pro rozvoj komunikační schopnosti.

Literatura

povinná literatura

BYTEŠNÍKOVÁ, I. *Komunikace dětí předškolního věku.* Vydání 1. Praha: Grada, 2012. 236 stran. ISBN 9788024730080.

ALLEN, E. a L.R. MAROTZ. *Přehled vývoje dítěte: od prenatálního období do 8 let.* 1. vydání. Praha: Portál, 2002. 187 s. ISBN 80-7178-614-4.

doporučená literatura

NEUBAUER, K. *Artikulace a fonologické rozlišování hlásek : jak předcházet rozvoji odchylek výslovnosti u dětí.* 1. vyd. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2011. 63 s. ISBN 9788073111182.

LYNCH, Ch. a J. KIDD. *Cvičení pro rozvoj řeči : prevence a náprava poruch komunikace u mladších dětí.* Translated by Silvie Struková. Vyd. 1. Praha: Portál, 2002. 133 s. ISBN 8071785717.

STRASSMEIER, W. *260 cvičení pro děti raného věku : soubor cvičení pro děti s nerovnoměrným vývojem a děti handicapované.* Translated by Petr Kuba. 1. vyd. Praha: Portál, 1996. 291 s. ISBN 8085282879.

PdF:SPkK05 **Komunikační a simulační techniky surdopedické**

3 kredity, ukončení k, garant předmětu PhDr. Radka Horáková, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Radka Horáková, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty se základními možnostmi podpory komunikační schopnosti u dětí a žáků se sluchovým postižením v předškolním a školním věku. Student bude seznámen s různými typy pomůcek, PC programů a postupů při včasné sluchově-řečové výchově a individuální a skupinové logopedické péči. Student bude dále seznámen s metodickou pomůckou Klokanův kufr. Prezentovány budou problematika odezírání, recepce a produkce psaného textu u osob s prelingvální sluchovou vadou a využití vizuálně-motorických komunikačních systémů v praxi. Studenti si budou moci vyzkoušet měřit hladinu zvuku v různých akusticky náročných situacích prostřednictvím hlukoměru.

Výukové metody

přednáška, diskuse ve studijní skupině

Metody hodnocení

Test, vytvoření souboru pomůcek pro rozvoj komunikačních dovedností u jedince se sluchovým postižením dle pokynu vyučujícího.

Výstupy z učení

- Studenti se budou orientovat v možnostech podpory komunikačních schopností dětí a žáků se sluchovým postižením v předškolním a školním věku. - Studenti se seznámí s různými typy pomůcek, PC programů a postupů při včasné sluchově-řečové výchově a individuální a skupinové logopedické péči. - Studenti si budou moci vyzkoušet měřit hladinu zvuku v různých akusticky náročných situacích prostřednictvím hlukoměru, stejně tak se seznámí se základy měření sluchu prostřednictvím audiometru a přenosného diagnostického přístroje Senti.

Osnova

Možnosti komunikace a spolupráce s klientem - dítětem, žákem, v rámci podpory. Role mezioborové spolupráce. Možnosti komunikace a spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci dětí v rámci podpory. Možnosti mezioborové spolupráce. Využití tlumočnických služeb v rámci poradenství u jedinců se sluchovým postižením. Raná komunikace mezi matkou a dítětem se sluchovým postižením. Přístupy k rozvoji komunikační kompetence u dětí se sluchovým postižením v předškolním věku, před zahájením povinné školní docházky - materiály vhodné pro rozvoj komunikační schopnosti. Audio-orální komunikační systémy. Vizuálně-motorické komunikační systémy. Komunikační přístupy užívané ve školách pro sluchově postižené. Role neslyšícího pedagoga ve výchovně - vzdělávacím procesu dětí a žáků se sluchovým postižením. Stimulace komunikační schopnosti a aktivizace dětí a žáků v kontextu sociální inkluze. Zásady správné komunikace s dítětem a žákem se sluchovým postižením ve školním prostředí. Úprava prostředí a vytváření vhodných akustických podmínek. Využití simulačních pomůcek k rozvoji kompetencí studentů v oblasti rozvoje komunikační schopnosti u dětí, žáků se sluchovým postižením. Problematika výběru vhodných materiálů a pomůcek pro rozvoj komunikační schopnosti.

Literatura

STRNADOVÁ, V. *Hádej, co říkám, aneb, Odezírání je nejisté umění : publikace na podporu Národního plánu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením*. 2. dopl. vyd. [Praha]: Helix, 2001. 186 s. ISBN 8090303501.

JANOTOVÁ, N. *Odezírání u sluchově postižených*. 1. vyd. Praha: Septima, 1999. 51 s. ISBN 807216826.

STRNADOVÁ, V. *Hádej, co říkám, aneb, Odezírání je nejisté umění*. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR, 1998. 158 s.

PdF:SPkK06 Speciálněpedagogická diagnostika logopedická

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Barbora Chleboradová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Barbora Chleboradová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Student získá základní poznatky o diagnostice narušené komunikační schopnosti a metodách, které lze v rámci speciálně pedagogické diagnostiky použít. V rámci předmětu budou prezentovány možnosti mezioborové spolupráce a také činnost poradenských zařízení v rezortu školství.

Výukové metody

seminář, diskuse, domácí příprava, zpracování případové studie a materiálů k orientační analýze komunikační schopnosti

Metody hodnocení

Zpracování případové studie, zpracování pomůcek a materiálů dle pokynů vyučující a jejich prezentace; předmět je ukončen testem (podmínkou úspěšného zvládnutí je 75% správných odpovědí). Ve výuce je požadována 70% účast.

Výstupy z učení

Po ukončení předmětu se student orientuje v možnostech mezioborové spolupráce v rámci komplexní diagnostiky narušené komunikační schopnosti a poradenství poskytovaném ve školských poradenských zařízeních; zná základní postupy diagnostiky narušené komunikační schopnosti; umí popsat základní metody diagnostiky narušené komunikační schopnosti.

Osnova

Hlavní témata (osnova): Vymezení problematiky narušené komunikační schopnosti. Model logopedického vyšetření. Obecné postupy logopedického vyšetření. Mezioborová spolupráce. Spolupráce s dítětem, žákem s narušenou komunikační schopností. Charakteristika metod a postupů využívaných v naší logopedické praxi. Metody a postupy využívané v diagnostice porozumění řeči. Metody a postupy využívané v diagnostice řečové produkce. Metody a postupy využívané v diagnostice dílčích složek. Tvorba záznamového archu. Případové studie - prezentace diagnostických postupů, diskuse. Prezentace pomůcek a materiálů - diskuse.

Literatura

Další tituly odborné literatury jsou uvedeny níže

KLENKOVÁ, J. *Logopedie*. 1. vyd. Praha: Grada publishing, 2006. 229 s. edice psychologické a pedagogické literatury. ISBN 80-247-1110-9.

VITÁSKOVÁ, K. a A. PEUTELSCHMIEDOVÁ. *Logopedie*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005. 182 s. ISBN 8024410885.

LECHTA, V. *Diagnostika narušené komunikační schopnosti*. Translated by Jana Křížová. Vyd. 1. Praha: Portál, 2003. 359 s. ISBN 8071788015.

LECHTA, V. *Logopedické repetitórium : teoretická východiska súčasnej logopedie, moderné prístupy*. Bratislava: SPN, 1990. 278 s. ISBN 80-08-00447-9.

PdF:SPkK09 Speciálněpedagogická diagnostika surdopedická

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Radka Horáková, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Radka Horáková, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je získat základní poznatky o diagnostice sluchových vad a metodách speciálně pedagogické diagnostiky – surdopedické, informace o objektivních a subjektivních zkouškách sluchu, komplexním vyšetření, o možnostech spolupráce speciálního pedagoga s dalšími odborníky – foniatrem, lékařem ORL, psychologem a neurologem. Studenti se seznámí s metodami vyšetření sluchu, osvojí si dovednosti potřebné k realizaci orientačního vyšetření sluchu pomocí přenosného audiometru. V rámci předmětu budou představeny služby rané péče, konkrétně náplň činnosti Centra pro dětský sluch Tamtam a dále služby poskytované speciálně pedagogickým centrem pro sluchově postižené. Důraz bude kladen na význam včasné sluchové řečové výchovy, její aplikaci v praxi a využití sluchové protetiky. Součástí předmětu jsou také informace reflektující aktuální legislativní podmínky pro vzdělávání jedinců se sluchovým postižením a pro poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, příp. v dalších zařízeních. V rámci předmětu budou prezentovány konkrétní příklady dětí s postižením sluchu, které jsou či byly v péči výše jmenovaných zařízení.

Výukové metody

přednáška, samostudium a četba odborných textů, diskuze nad odborným textem a praktickými ukázkami

Metody hodnocení

závěrečný písemný test (podmínkou úspěšného zvládnutí je nutné 75 % správných odpovědí); ústní zkouška; případová studie

Výstupy z učení

- student se orientuje v diagnostice sluchových vad a metodách speciálně pedagogické diagnostiky – surdopedické;
- orientace se v možnostech diagnostiky v období přípravy na povinnou školní docházku a přípravy na povolání u dětí a žáků se sluchovým postižením;
- umí popsat systém rané intervence u dětí se sluchovým postižením v ČR;
- umí uvést postupy práce a význam týmové spolupráce odborníků participujících na péči o jedince se sluchovým postižením v raném věku.

Osnova

Anatomie a fyziologie sluchového ústrojí. Sluch a jeho význam, důsledky sluchových vad. Diagnostika sluchových vad, screening sluchových vad u novorozenců, možnosti návazné péče. Speciálně pedagogická diagnostika surdopedická. Zajištění rané intervence u jedinců se sluchovým postižením v ČR. Speciálně pedagogická centra pro sluchově postižené. Sluchová protetika. Včasná sluchově řečová výchova u jedinců se sluchovým postižením. Raná komunikace s dítětem se sluchovým postižením ve slyšící a neslyšící rodině. Rozvoj komunikačních dovedností u dítěte se sluchovým postižením v předškolním a mladším školním věku.

Literatura

HORÁKOVÁ, R. *Sluchové postižení - úvod do surdopedie*. Praha: Portál, 2012. 159 s. 376 - Výchova a vzdělávání zvláštních skupin osob. ISBN 978-80-262-0084-0.

DOLEŽALOVÁ, L. a L. HRICOVÁ. *Sluchové postižení*. In Bartoňová, M., Bytešníková, I., Vítková, M. et al.. *Děti se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřské škole. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. s. 135-155, 21 s. ISBN 978-80-7315-237-6.

HORÁKOVÁ, R. *Sluchové postižení : úvod do surdopedie*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2012. 159 s. ISBN 9788026200840.

POTMĚŠIL, M. *Sluchové postižení a sebereflexe*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2007. 197 s. ISBN 9788024613000.

PdF:SPk101 Neurologie

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. MUDr. Radomír Šlapal, CSc.

Vyučující

doc. MUDr. Radomír Šlapal, CSc. (přednášející), Mgr. Jitka Halešová (zástupce)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je získání základních vědomostí z neurologie pro potřeby pedagogických pracovníků.

Výukové metody

Teoretická příprava doplněna dokumentárními filmy a přednáškami odborníka z praxe.

Metody hodnocení

Písemný test (40 otázek)-pro úspěšné absolvování je nutných 70 % správných odpovědí.

Výstupy z učení

Na konci tohoto kurzu bude student schopen využívat získané vědomosti a informace při výchově a vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Osnova

1. Obecná neurologie. 2. Anatomie nervového systému. 3. Neuron a reflexní činnost. 4. Motorický a senzitivní systém a jeho poruchy. 5. Periferní nervový a vegetativní autonomní systém. 6. Mozkové (hlavové) nervy. 7. Retikulární formace mozkového kmene. 8. Mozková kůra. 9. Funkční asymetrie mozkových hemisfér. 10. Symbolická funkce, fatické funkce. 11. Vědomí a spánek. 12. Speciální neurologie. 13. Dětská mozková obrna. 14. Llehké mozkové dysfunkce. 15. Epileptické syndromy. 16. Jiná záchvatová onemocnění, bolesti hlavy, dětské neurozy, úrazy CNS.

Literatura**doporučená literatura**

ŠLAPAL, R. *Vybrané kapitoly z dětské neurologie pro speciální pedagogy*. první. Brno: Paido, 2002. 35 s. Edice pedagogické literatury - 128. publikace. ISBN 80-7315-017-4.

ŠLAPAL, R. *Dětská neurologie pro speciální pedagogy*. Brno: Paido, 1996. 42 s. ISBN 8085931176.

neurčeno

ŠLAPAL, R. *Dětská neurologie pro speciální pedagogy*. Brno: Paido, 1996. 42 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-85931-17-6.

VÍTKOVÁ, M. R. *Šlapal: Dětská neurologie pro speciální pedagogy. Předškolní výchova*, 1996, LI 1996/97, č. 3, s. 23. ISSN 0032-7220.

PdF:SPk102 Inkluzivní speciální pedagogika

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je prohloubit znalost studentů o edukaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu, seznámit je se současnou školskou legislativou a poradenskými službami.

Výukové metody

Teoretická příprava v oblasti vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Metody hodnocení

Písemná zkouška - test. Pro úspěšné absolvování nutná 70% úspěšnost

Výstupy z učení

- Student se dobře orientuje v problematice oboru speciální pedagogiky;
- zná základní charakteristiky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami podle jednotlivých druhů postižení;
- umí získané poznatky použít při edukaci žáků se SVP v pozici asistenta pedagoga;
- má teoretické znalosti o inkluzivním vzdělávání žáků se SVP;
- umí jich v praxi využít v rámci individualizace a diferenciací výuky.

Osnova

1. Inkluze - pojetí, inkluzivní vzdělávání, inkluzivní didaktika.
2. Rámcové podmínky pro inkluzivní výchovu a vzdělání (legislativní podmínky, školský zákon, vyhlášky MŠMT ČR).
3. Pedagogicko-psychologické poradenské služby (školní poradenská pracoviště, specializovaná poradenská zařízení).
4. Systém kurikulárních dokumentů (Bílá kniha, RVP, RVP ZV, dvě úrovně RVP, vzdělávací oblasti).
5. Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální a střední odborné vzdělávání.
6. Diagnostika ve speciální pedagogice ve školním věku.
7. Podpůrná opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
8. Logopedie (řeč, komunikace, narušená komunikační schopnost, etiologie a klasifikace vad a poruch komunikačních schopností).
9. Symptomatické poruchy řeči (pojetí, řeč u žáků s MO, charakteristika dysartrie, řeč u žáků s mentálním postižením, zvláštnosti ve vývoji řeči žáků nevidomých).
10. Alternativní a augmentativní komunikace (charakteristika AAK, výhody a nevýhody užití, dynamické a statické komunikační systémy).
11. Surdopedie (pojetí, etiologie, klasifikace sluchových vad, komunikační systémy, sluchová protetika, vzdělávací programy pro žáky se sluchovým postižením).

12. Komunikace žáků se sluchovým postižením (mluvená hlásková řeč, psaná forma řeči, odezírání, pomocné artikulační znaky, daktylní řeč, znakový jazyk – vlastní znakový jazyk neslyšících, znakový jazyk).
13. Specifické poruchy učení nebo chování (pojetí, etiologie, klasifikace SPU, diagnostika SPU, charakteristika dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, specifických poruch chování, legislativa).
14. Somatopedie (pojetí, klasifikace, charakteristika vybraných druhů tělesného postižení, podmínky inkluzivního vzdělávání žáka s tělesným postižením, kompenzační pomůcky, předprofesní a profesní příprava).
15. Mozková obrna (charakteristika MO, formy MO, MO jako kombinované postižení, speciálně pedagogická diagnostika žáka s MO, úkoly SPC).
16. Chronické nemoci a jejich vliv na edukaci a profesní přípravu žáků (epilepsie, alergie a astmatická onemocnění).
17. Oftalmopedie (pojetí, etiologie, klasifikace zrakových vad, edukace žáků s těžkým zrakovým postižením, poradenské služby dle věkových skupin).
18. Psychopedie (pojetí, etiologie, klasifikace, charakteristika jednotlivých stupňů, edukace žáků s mentálním postižením, předprofesní a profesní příprava, poradenské služby).
19. PAS (pojetí, etiologie, znaky autistického chování, diagnostická kritéria, cíle výchovy a vzdělávání žáků s PAS, TEACCH program, SPC, možnosti vzdělávání).
20. Souběžné postižení více vadami (pojetí, okruh osob a základní charakteristika těžkého zdravotního postižení, definice kombinovaných vad podle MŠMT ČR, klasifikace, charakteristika vybraných vad, možnosti edukace).
21. Etopedie (charakteristika poruch chování – hledisko speciálněpedagogické – etopedické, hledisko sociologické, klasifikace poruch chování, možnosti prevence a řešení poruch chování, ústavní a ochranná výchova, přehled školských zařízení, legislativa).
22. Patologické závislosti (pojetí, drogová závislost, závislost na alkoholu, tabakismus, závislost na hracích automatech - klasifikace diagnostická kritéria).
23. Patopsychologie – charakteristika základních pojmů.

Literatura

povinná literatura

Inkluzivní pedagogika. Edited by Viktor Lechta, Translated by Tereza Hubáčková. Vydání první. Praha: Portál, 2016. 463 stran. ISBN 9788026211235.

VÍTKOVÁ, M. a M. BARTOŇOVÁ. *Vzdělávání se zaměřením na inkluzivní didaktiku a vyučování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu*. 3. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 279 s. ISBN 978-80-210-6678-6.

BARTOŇOVÁ, M., M. VÍTKOVÁ, B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, L. HLOUŠKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, P. KOPEČNÝ, B. LAZAROVÁ, D. OPATŘILOVÁ, K. PANČOCHA, J. PIPEKOVÁ, M. POL, L. SLEPIČKOVÁ, K. TRNKOVÁ a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. *Inclusion in schools and society as an interdisciplinary issue*. 2., upravené vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 270 stran. ISBN 9788021081406.

doporučená literatura

VALENTA, M. a kol. *Přehled speciální pedagogiky. Rámcové kompendium oboru*. 1. vydání. Praha: Portál, s.r.o., 2014. ISBN 978-80-262-0602-6

BARTOŇOVÁ, M. a M. VÍTKOVÁ. *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy. Texty k distančnímu vzdělávání*. 1. vydání. Brno: Paido Brno, 2016. 389 s. ISBN 978-80-7315-255-0.

SLOWÍK, J. *Speciální pedagogika*. 2., aktualizované a doplně. Praha: Grada, 2016. 162 stran. ISBN 9788027100958.

VALENTA, M. *Slovník speciální pedagogiky*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 317 stran. ISBN 9788026209379.

FISCHER, S. *Speciální pedagogika : edukace a rozvoj osob se specifickými potřebami v oblasti somatické, psychické a sociální*. 1. vyd. V Praze: Stanislav Juhaňák - Triton, 2014. 299 s. ISBN 9788073877927.

BARTOŇOVÁ, M., P. PITNEROVÁ, M. VÍTKOVÁ, L. PROCHÁZKOVÁ, D. PŘINOSILOVÁ, P. RÖDEROVÁ, B. BOČKOVÁ, J. KLENKOVÁ a L. DOLEŽALOVÁ. *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve středním školství. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2013. 259 s. ISBN 978-80-7315-243-7.

KUCHARSKÁ, A., J. MRÁZKOVÁ, R. WOLFOVÁ a V. TOMICKÁ. *Školní speciální pedagog*. Vydání první. Praha: Portál, 2013. 223 stran. ISBN 9788026204978.

ŠVAMBERK ŠAUEROVÁ, M., K. ŠPAČKOVÁ a E. NECHLEBOVÁ. *Speciální pedagogika v praxi : [komplexní péče o děti se SPUCH]*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012. 248 s. ISBN 9788024743691.

VÍTKOVÁ, M. a M. BARTOŇOVÁ. *Strategie ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a specifické poruchy učení*. 1. vyd. Brno: Paido Brno, 2007. 159 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-140-9.

PdF:SPk103 ORL - Foniatrie

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu prof. MUDr. Ivo Šlapák, CSc.

Vyučující

prof. MUDr. Ivo Šlapák, CSc. (přednášející), Mgr. Jitka Halešová (zástupce)

Cíle předmětu

Hlavním cílem předmětu je získání základních informací týkajících se problematiky otolaryngologie a foniatrie.

Výukové metody

Seminář.

Metody hodnocení

Písemný test obsahuje 30 otázek. Je nutných 65 % správných odpovědí.

Výstupy z učení

- student si osvojí základní informace týkající se problematiky ORL a foniatrie;
- umí aplikovat získané poznatky při edukaci žáků s narušenou komunikační schopností a se sluchovým postižením.

Osnova

1. Otolaryngologie:
 - Ucho: anatomie, fyziologie, vyšetřovací metody, nejčastější choroby a jejich léčba.
 - Nos: anatomie, fyziologie, vyšetřovací metody, nejčastější choroby a jejich léčba.
 - Hltan: anatomie, fyziologie, vyšetřovací metody, nejčastější choroby a jejich léčba.
 - Hrtan: anatomie, fyziologie, vyšetřovací metody, nejčastější choroby a jejich léčba.
2. Foniatrie:
 - Sluch: anatomie, fyziologie, vyšetřovací metody, nejčastější choroby a jejich léčba.
 - Hlas: anatomie, fyziologie, vyšetřovací metody, nejčastější choroby a jejich léčba.
 - Řeč: anatomie, fyziologie, vyšetřovací metody, nejčastější choroby a jejich léčba.

Literatura**doporučená literatura**

ŠLAPÁK, I. *Kapitoly z otorhinolaryngologie a foniatrie*. Brno: Paido, 1995. 45 s. ISBN 8085931133.

neurčeno

Základy otorinolaryngologie a foniatrie pro studenty speciální pedagogiky. <http://is.muni.cz/do/1499/el/estud/pedf/js09/orl/web>

Šlapák, I., Floriánová, P. (1999) Kapitoly z otorinolaryngologie a foniatrie. Texty k distančnímu vzdělávání. Brno: Paido.

PdF:SPk106 Patopsychologie 1

4 kredity, ukončení k, garant předmětu Mgr. et Mgr. Jana Magerová

Vyučující

Mgr. et Mgr. Jana Magerová (přednášející)

Cíle předmětu

Kurz vede posluchače k chápání etiologie a patogeneze duševních poruch a k popisu a klasifikaci psychických poruch v oblasti vědomí, kognitivních procesů, paměti a pozornosti, emotivity, inteligence, vůle, pudů, jednání, motivace a osobnosti. Akcentuje se psychologický, pedagogický a sociální pohled na danou problematiku.

Výukové metody

přednášky

Metody hodnocení

Písemný test.

Výstupy z učení

Student po absolvování předmětu bude znát východiska a okolnosti interpretace psychopatologických jevů, zejména v sociálních souvislostech.

Osnova

1. Úvod, vymezení, obsah předmětu
2. Psychologická problematika nemocných a zdravotně postižených
3. Etiologie duševních poruch a jejich klasifikace
4. Stres, vyhoření, únava
5. Frustrace, trauma, deprivace, krize
6. Poruchy vědomí
7. Poruchy vnímání
8. Poruchy pozornosti
9. Poruchy intelektu
10. Poruchy emocí
11. Poruchy myšlení
12. Poruchy pudů
13. Poruchy vůle a volního jednání
14. Poruchy paměti
15. Poruchy osobnosti

Literatura**povinná literatura**

PUGNEROVÁ, M. a J. KVINTOVÁ. *Přehled poruch psychického vývoje*. Vydání 1. Praha: Grada, 2016. 293 stran. ISBN 9788027195190.

OREL, M. *Psychopatologie : nauka o nemocech duše. 2., aktualizované a doplně.* Praha: Grada, 2016. 338 stran. ISBN 9788024755168.

ČEŠKOVÁ, E. a H. KUČEROVÁ. *Psychopatologie a psychiatrie : pro psychology a speciální pedagogy*. Edited by Mojmir Svoboda. Vyd. 2. Praha: Portál, 2012. 317 s. ISBN 9788026202165.

PdF:SPk108 Psychiatrie

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.

Vyučující

doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s významnými patologickými stavy a duševními poruchami, s jejich příznaky, etiologií, diagnostikou, možnostmi prevence, první pomoci a terapie, podání základních informací o vyšetřovacích metodách v psychiatrii, chemismu CNS. Očekávané výstupy: student je seznámen významnými patologickými stavy a duševními poruchami; zná možnosti prevence a terapie; umí poskytnout první pomoc.

Výukové metody

Teoretická příprava z doporučených tištěných a elektronických informačních zdrojů. Zpětná vazba - studenti mohou během přednášky vznášet dotazy, připomínky, náměty na diskusi. V případě nutnosti je možno tyto podněty podrobněji rozebrat v konzultačních hodinách vyučujícího.

Metody hodnocení

K absolvování předmětu je vyžadován písemný test o 30 otázkách v rozsahu sylabu. Odpovědi jsou nabízeny uzavřenou formou, správná je právě jedna z několika uvedených. Je třeba dosáhnout nejméně 50 % správných odpovědí. V případě nesouhlasu studenta či jiných překážek, jež mu brání splnit písemnou formu (test), lze vyzkoušení provést i ústně. Vyučující posluchači zadá 3 otázky vycházející ze sylabu předmětu, umožní mu písemnou přípravu.

Výstupy z učení

- student zná základní rizika, patologické stavy a významné choroby;
- umí poznat jejich příznaky;
- zná možnosti prevence, první pomoc a léčbu.

Osnova

Hlavní témata (osnova): • Náplň a historie oboru, stručný přehled jeho vývoje. • Základy psychiatrické propedeutiky. • Neurobiologie v psychiatrii, přehled základních transmiterů a jejich význam v CNS. • Schizofrenie, vymezení, primární a sekundární příznaky, hlavní formy, etiologie, genetika, léčba. • Duševní poruchy a poruchy chování vyvolané drogami, patická reakce. • Demence - obecný přehled, typy, etiologie, příznaky, léčba a prevence. • Afektivní poruchy - výskyt, vymezení, etiologie, typy, příznaky, léčba a prevence. • Epilepsie - obecná charakteristika, etiologie, klasifikace, příznaky, léčba, první pomoc, EEG v epileptologii. • Neurotické poruchy, poruchy vyvolané stresem, fobické stavy, obsedantně kompulzivní poruchy. • Disociační a somatoformní poruchy.

Literatura**povinná literatura**

ZVOLSKÝ, P. *Obecná psychiatrie*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 1997. 192 s. ISBN 8071844942.

ZVOLSKÝ, P. *Speciální psychiatrie*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2003. 206 s. ISBN 8071842036.

KACHLÍK, P. *Poznámky k vybraným kapitolám z psychiatrie*. 1. vyd. Brno: PdF MU, 2010. Dostupné online: <http://www.ped.muni.cz/wsedu/index.php?p=termíny-zima2006>

doporučená literatura

RABOCH, J. a P. ZVOLSKÝ. *Psychiatrie*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2002. xxxi, 622. ISBN 802460390X.

VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 5., rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2012. 870 s. ISBN 9788026202257.

HYNIE, S. *Psychofarmakologie v praxi : farmakologie látek ovlivňujících CNS a sensorický systém*. 1. vyd. Praha: Galén, 1995. 320 s. ISBN 8085824175.

PdF:SPk132 Jednopřípadové studie pro bakalářskou práci

2 kredity, ukončení k, garant předmětu doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D.

Vyučující

doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je představit nejčastěji používané výzkumné strategie ve speciální pedagogice se zaměřením na výzkum jednoho či několika málo subjektů pro využití v bakalářských pracích studentů speciální pedagogiky. Vzhledem k vysoké míře interindividuálních rozdílů mezi subjekty, která je dána jak jejich typicky velkou heterogenitou, tak často nízkým počtem srovnatelných subjektů, se ve speciálně pedagogické metodologii často využívá jak kvalitativních, tak smíšených nebo kvantitativních výzkumných strategií s nízkým počtem informantů, respondentů nebo subjektů. V rámci předmětu budou představeny základní náležitosti pro tvorbu případových studií, akčního výzkumu a experimentálních studií s vnitrosubjektovými plány s několika málo nebo pouze jedním subjektem výzkumu.

Výukové metody

Seminář, praktický nácvik kroků při vytváření výzkumného projektu

Metody hodnocení

Zpracování projektu výzkumu s jedním subjektem

Výstupy z učení

Studenti porozumí možnostem aplikace výzkumných strategií s jedním nebo několika málo subjekty. Dokážou vysvětlit výhody a nevýhody tohoto přístupu. Studenti budou schopni vybrat vhodnou výzkumnou strategii a připravit projekt výzkumu pro svou bakalářskou práci.

Osnova

1. Výzkum s malým počtem subjektů nebo jedním subjektem (N1) – možnosti využití 2. Využití N1 výzkumných strategií v kvalitativním výzkumu 3. Využití N1 výzkumných strategií v kvantitativním výzkumu 4. Využití N1 výzkumných strategií ve smíšeném výzkumu 5. Případové studie - koncipování projektu případové studie; výběr zkoumaných subjektů, jevů a institucí; sběr dat; 6. Případová studie - analýzu dat; interpretování získaných výsledků; možnosti zobecňování získaných výsledků; sepisování a zveřejňování případové studie. 7. Akční výzkum s nízkým N 8. Experiment s nízkým N – možnosti využití vnitrosubjektového designu 9. Validita a reliabilita vnitrosubjektového designu 10. Vnitrosubjektové designy využívané ve speciální pedagogice

Literatura**povinná literatura**

HENDL, J. a J. REMR. *Metody výzkumu a evaluace*. Vydání první. Praha: Portál, 2017. 372 stran. ISBN 9788026211921.

Úvod do metodologie psychologického výzkumu : jak zkoumat lidskou duši. Translated by Petr Bakalář, Illustrated by Ján Ferjenčík. Vyd. 2. Praha: Portál, 2010. 255 s. ISBN 9788073678159.

doporučená literatura

YIN, Robert K. *Case study research and applications: Design and methods*. SAGE Publications, 2017.

ODOM, Samuel L., et al. *Research in special education: Scientific methods and evidence-based practices*. Exceptional children, 2005, 71.2: 137-148.

MERTENS, D.M. a J.A. MCLAUGHLIN. *Research and evaluation methods in special education*. Thousand Oaks: Corwin Press, 2004. xiv, 275. ISBN 0761946535.

PdF:SPpK00 Alternativní a augmentativní komunikace

5 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Barbora Chleboradová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Barbora Chleboradová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je studenta seznámit s problematikou alternativní a augmentativní komunikace, cílovou skupinou uživatelů a charakteristikou komunikačních systémů užívaných v naší i zahraniční praxi, včetně problematiky výběru vhodného komunikačního systému.

Výukové metody

Seminář, diskuse, praktická cvičení

Metody hodnocení

1. Písemný test (podmínkou úspěšného zvládnutí testu je 75% správných odpovědí)
2. Ústní zkouška spojená s prezentací AAK pomůcky.

Výstupy z učení

- student má přehled o možnostech využití systémů AAK a jejich klasifikaci, systémech užívaných v naší praxi;
- zná principy komunikace prostřednictvím systémů AAK, facilitačních technikách;
- orientuje se v oblastech, které je třeba zhodnotit při výběru vhodného komunikačního systému.

Osnova

- Vymezení problematiky AAK, dělení a klasifikace systémů. Charakteristika a cílová skupina uživatelů.
- Komunikační pas a jeho skladba.
- Charakteristika a využití systémů – piktogramy, komunikační deník a tabulka.
- Charakteristika a využití systému – Znak do řeči.
- Charakteristika a využití systémů VOKS.
- Charakteristika a využití systémů – sociální a globální čtení.
- Technické pomůcky a software užívaný v oblasti alternativní a augmentativní komunikace.
- Případové studie – ukázky aplikace systémů AAK u dětí a žáků.
- Případové studie – ukázky aplikace systémů AAK u dospělých.
- Problematika výběru vhodného komunikačního systému. Techniky facilitace – komunikace s uživatelem AAK.
- Využití simulačních pomůcek k rozvoji kompetencí studentů v oblasti logopedické intervence u dětí, žáků s narušenou komunikační schopností.
- Koncepce pomůcek AAK – komunikační deníky a tabulky.
- Prezentace pomůcek, diskuse.

Literatura**povinná literatura**

BOČKOVÁ, B. *Vybrané kapitoly z alternativní a augmentativní komunikace : Učební text.* 1., elektronické vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. ISBN 978-80-210-7896-3. <https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/book/668>

doporučená literatura

BOČKOVÁ, B. *Vybrané kapitoly z alternativní a augmentativní komunikace : Učební text.* 1., elektronické vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. ISBN 978-80-210-7896-3. <https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/book/668>

ŠAROUNOVÁ, J. *Metody alternativní a augmentativní komunikace.* Vydání první. Praha: Portál, 2014. 150 stran. ISBN 9788026207160.

Alternativní a augmentativní komunikace : učební text. Edited by Zora Janovcová. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2010. 52 s. ISBN 9788021051867.

KUBOVÁ, L. *Alternativní komunikace, cesta ke vzdělávání těžce zdravotně postižených dětí.* Praha: Tech-Market, 1996. 45 s. ISBN 8090213413.

PdF:SPpK01 Komunikace osob s duálním smyslovým postižením

3 kredity, ukončení k, garant předmětu PhDr. Radka Horáková, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Radka Horáková, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Student se seznámí s problematikou osob s duálním smyslovým postižením, a to především s důrazem na možnosti komunikace těchto osob. Osvojí si praktické základy některých komunikačních forem a jiné si vyzkoušejí. Studenti budou schopni navrhnout postupy ve vzdělávání dětí a žáků s hluchoslepotou a budou schopni představit si rozvíjení jejich komunikačních kompetencí prostřednictvím různých forem komunikace. Studenti se seznámí s teorií a praxí rozvoje komunikačních dovedností u osob se získanou i vrozenou hluchoslepotou. Zde použijí dosud získané znalosti a dovednosti a naučí se kombinovat různé přístupy dle stupně postižení zraku a sluchu u dětí s hluchoslepotou. Budou schopni na základě dané kazuistiky vytvořit konkrétní podklady pro realizaci rozvíjení komunikačních dovedností a budou schopni o nich diskutovat s ostatními.

Výukové metody

teoretická příprava, diskuze, samostatná práce, diskuze, ukázka komunikačních systémů osob s hluchoslepotou

Metody hodnocení

Písemný test (k úspěšnému splnění je potřeba zodpovědět 75% otázek), případová studie.

Výstupy z učení

- orientace v problematice hluchoslepoty, schopnost definovat specifika tohoto duálního smyslového postižení;
- schopnost diskutovat nad možnými postupy ve vzdělávání dětí a žáků s hluchoslepotou;
- orientovat se v nabídce komunikačních systémů pro jedince s hluchoslepotou a schopnost;
- schopnost odlišit důsledky vrozené a získané hluchoslepoty odrážející se v kvalitě života těchto jedinců.

Osnova

- Definice hluchoslepoty.
- Klasifikace a etiologie hluchoslepoty.
- Důsledky hluchoslepoty.
- Systém komplexní péče o jedince s hluchoslepotou.
- Možnosti vzdělávání u dětí a žáků s hluchoslepotou.
- Komunikační systémy osob s hluchoslepotou.
- Rozvoj komunikačních dovedností u dětí s vrozenou hluchoslepotou.
- Hluchoslepoty v dospělosti.

Literatura**povinná literatura**

HORÁKOVÁ, R. *Sluchové postižení - úvod do surdopedie.* Praha: Portál, 2012. 159 s. 376 - Výchova a vzdělávání zvláštních skupin osob. ISBN 978-80-262-0084-0.

JARNÍKOVÁ, I. *Eliška : příběh hluchoslepe holčičky.* 1. vyd. [Praha]: Společnost pro ranou péči, 2005. 44 s. ISBN 802396206X.

doporučená literatura

Luďíková, L. (2001) *Vzdělávání hluchoslepých III.* 1. vyd. Praha: Scientia.

KRAHULCOVÁ, B. *Komunikační systémy sluchově postižených.* 1. vyd. Praha: Beakra, 2014. 375 s. ISBN 9788090386327.

LANGER, J., E. SOURALOVÁ a R. HORÁKOVÁ. *Taktilní znakový jazyk. Manuál k výuce a studiu*. první. Praha: o. s. Lorm - Společnost pro hluchoslepé, 2010. 33 s. ISBN 978-80-254-8457-9.

LANGER, J., E. SOURALOVÁ a R. HORÁKOVÁ. *Taktilní znakový jazyk : manuál k výuce a studiu + CD-ROM*. 1. vyd. Praha: LORM - Společnost pro hluchoslepé, 2010. 33 s. ISBN 9788025484579.

JAROŠOVÁ, J. *Via lucis*. Vyd. 2. Praha: Práh, 2009. 295 s. ISBN 9788072522590.

LUDÍKOVÁ, L. *Vzdělávání hluchoslepých*. 1. vyd. Praha: Scientia, 2001. 78 s. ISBN 80-7183-256-1.

LUDÍKOVÁ, L. *Edukace hluchoslepečho dítěte raného věku*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2001. 94 s. ISBN 8024402505.

SOURALOVÁ, E. *Vzdělávání hluchoslepých. II*. 1. vyd. Praha: Scientia, 2000. 78 s. ISBN 80-7183-226-X.

neurčeno

HRICOVÁ, L. a L. DOLEŽALOVÁ. *Hluchoslepota*. In Bartoňová, M., Bytešníková, I., Vítková, M. et al.. *Děti se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřské škole. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. s. 157-173, 17 s. ISBN 978-80-7315-237-6.

ŠTĚRBOVÁ, D. *Hluchoslepota : lidé s ní a kolem ní*. 2. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. 103 stran. ISBN 8024414333.

ŠTĚRBOVÁ, D. *Hluchoslepota : lidé s ní a kolem ní*. 2. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. 103 stran. ISBN 8024414333.

ŠTĚRBOVÁ, D. *Hluchoslepota : lidé s ní a kolem ní*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. 103 s. ISBN 8024412446.

PdF:SPpK02 Komunikační a simulační techniky logopedické

3 kredity, ukončení k, garant předmětu PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studentky a studenty se základními možnostmi podpory komunikační schopnosti u dětí a žáků s narušenou komunikační schopností v předškolním a školním věku.

Výukové metody

konzultace, diskuze, prezentace pomůcky

Metody hodnocení

Předmět je ukončen písemným testem a prezentací pomůcky. K absolvování předmětu je třeba uspět ze 70 %.

Výstupy z učení

- student/ka má přehled o základních přístupech k dětem, žákům s narušenou komunikační schopností;
- má přehled o problematice kontaktu a spolupráce s rodiči, zákonnými zástupci, pedagogy a dalšími odborníky v kontextu komplexní podpory dětí, žáků s narušenou komunikační schopností;
- umí pracovat s pomůckami a materiály využívanými v rámci rozvoje komunikační schopnosti.

Osnova

- Možnosti komunikace a spolupráce s klientem – dítětem, žákem, v rámci podpory. Role mezioborové spolupráce.
- Možnosti komunikace a spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci dětí v rámci podpory. Možnosti mezioborové spolupráce.
- Stimulace vývoje řeči u dětí v raném věku – specifika postupů rozvoje komunikační kompetence.
- Přístupy k rozvoji komunikační kompetence u dětí předškolního věku, před zahájením povinné školní docházky – materiály vhodné pro rozvoj komunikační schopnosti.
- Rozvoj dílčích složek jako východisko pro zahájení povinné školní docházky.
- Přístupy k rozvoji komunikační kompetence žáků ve školním věku, možnosti jeho propojení se vzdělávacím procesem.
- Spolupráce se školou v rámci logopedické intervence a podpory žáků s narušenou komunikační schopností, metodické vedení.
- Stimulace komunikační schopnosti a aktivizace dětí a žáků v kontextu sociální inkluze.
- Využití metod zprostředkovaného učení v rámci přístupů a podpory dětí předškolního věku, školního věku.
- Využití simulačních pomůcek k rozvoji kompetencí studentů v oblasti rozvoje komunikační schopnosti u dětí, žáků s narušenou komunikační schopností.
- Problematika výběru vhodných materiálů a pomůcek pro rozvoj komunikační schopnosti.

Literatura

povinná literatura

BYTEŠNÍKOVÁ, I. *Komunikace dětí předškolního věku*. první. Praha: Grada Publishing, a.s., 2012. 236 s. ISBN 978-80-247-3008-0.

ALLEN, K.E. a L.R. MAROTZ. *Přehled vývoje dítěte : od prenatálního období do 8 let*. Translated by Petra Vlčková. Vydání první. Praha: Portál, 2002. 187 stran. ISBN 8071786144.

doporučená literatura

Dostálová, A., Mukulajová, M. (2004). *V krajině slov a hlásek*. Bratislava: Dialóg.

NEUBAUER, K. *Artikulace a fonologické rozlišování hlásek : jak předcházet rozvoji odchylek výslovnosti u dětí*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2011. 63 s. ISBN 9788073111182.

Programy pro rozvoj myšlení dětí s odchylkami vývoje : podpora začleňování znevýhodněných dětí do běžného vzdělávání. Edited by Jo Lebeer, Translated by Věra Pokorná. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006. 262 s. ISBN 8073671034.

LYNCH, Ch. a J. KIDD. *Cvičení pro rozvoj řeči : prevence a náprava poruch komunikace u mladších dětí*. Translated by Silvie Struková. Vyd. 1. Praha: Portál, 2002. 133 s. ISBN 8071785717.

STRASSMEIER, W. *260 cvičení pro děti raného věku : soubor cvičení pro děti s nerovnoměrným vývojem a děti handicapované*. Vyd. 1. Praha: Portál, 1996. 291 s. ISBN 8085282879.

PdF:SPpK05 **Komunikační a simulační techniky surdopedické**

3 kredity, ukončení k, garant předmětu PhDr. Radka Horáková, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Radka Horáková, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty se základními možnostmi podpory komunikační schopnosti u dětí a žáků se sluchovým postižením v předškolním a školním věku. Student bude seznámen s různými typy pomůcek, PC programů a postupů při včasné sluchově-řečové výchově a individuální a skupinové logopedické péči. Student bude dále seznámen s metodickou pomůckou Klokánův kufr. Prezentovány budou problematika odezírání, recepce a produkce psaného textu u osob s prelingvální sluchovou vadou a využití vizuálně-motorických komunikačních systémů v praxi. Studenti si budou moci vyzkoušet měřit hladinu zvuku v různých akusticky náročných situacích prostřednictvím hlukoměru.

Výukové metody

seminar, diskuse ve studijní skupině

Metody hodnocení

Test, vytvoření souboru pomůcek pro rozvoj komunikačních dovedností u jedince se sluchovým postižením dle pokynu vyučujícího.

Výstupy z učení

- Student bude mít přehled o základních přístupech k dětem, žákům se sluchovým postižením.
- Student bude schopen pracovat s pomůckami a materiály využívanými v rámci rozvoje komunikačních dovedností.

Osnova

- Možnosti komunikace a spolupráce s klientem – dítětem, žákem, v rámci podpory. Role mezioborové spolupráce.
- Možnosti komunikace a spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci dětí v rámci podpory. Možnosti mezioborové spolupráce.
- Využití tlumočnických služeb v rámci poradenství u jedinců se sluchovým postižením.
- Raná komunikace mezi matkou a dítětem se sluchovým postižením.
- Přístupy k rozvoji komunikační kompetence u dětí se sluchovým postižením v předškolním věku, před zahájením povinné školní docházky – materiály vhodné pro rozvoj komunikační schopnosti.
- Audio-orální komunikační systémy.
- Vizuálně-motorické komunikační systémy.
- Komunikační přístupy užívané ve školách pro sluchově postižené.
- Role neslyšícího pedagoga ve výchovně - vzdělávacím procesu dětí a žáků se sluchovým postižením.
- Stimulace komunikační schopnosti a aktivizace dětí a žáků v kontextu sociální inkluze.
- Zásady správné komunikace s dítětem a žákem se sluchovým postižením ve školním prostředí. Úprava prostředí a vytváření vhodných akustických podmínek.
- Využití simulačních pomůcek k rozvoji kompetencí studentů v oblasti rozvoje komunikační schopnosti u dětí, žáků se sluchovým postižením.
- Problematika výběru vhodných materiálů a pomůcek pro rozvoj komunikační schopnosti.

Literatura

povinná literatura

JUNGWIRTHOVÁ, I. *Dítě se sluchovým postižením v MŠ a ZŠ*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 191 stran. ISBN 9788026209447.

KRAHULCOVÁ, B. *Komunikační systémy sluchově postižených*. 1. vyd. Praha: Beakra, 2014. 375 s. ISBN 9788090386327.

doporučená literatura

Materiály vydané ČKTZJ v roce 2008, seznam viz: <http://www.cktzj.com/sada-vsech-materialu-tistene-publikace-cd-dvd->

DVD - Raná komunikace v neslyšící rodině - návodná pomůcka pro slyšící i neslyšící rodiče, jak postupovat při výchově jejich dítěte se sluchovým postižením. (www.frpsp.cz)

Langer, Jiří (2007) *Komunikace osob se sluchovým postižením* (DVD). Olomouc: UP PdF.

LANGER, J., V. PTÁČEK a K. DVOŘÁK. *Znaková zásoba českého znakového jazyka : k rozšiřujícímu studiu surdopedie se zaměřením na znakový jazyk : výukový CD-ROM..* [Olomouc]: Univerzita Palackého, Pedagogická fakulta,. 1 CD-ROM.

PITNEROVÁ, P. *Role komunikace v procesu integrace žáka se sluchovým postižením*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 171 s. ISBN 978-80-210-7596-2.

HRICOVÁ, L. a L. DOLEŽALOVÁ. *Specifika přístupu k dětem se sluchovým postižením a dětem s hluchoslepotou*. In Bartoňová, M., Bytešníková, I. et al. *Předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Preschool Education of Children with Special Educational Needs*. 1. vyd. Brno: MU, 2012. s. 131-158, 28 s. ISBN 978-80-210-6044-9.

DOLEŽALOVÁ, L. a L. HRICOVÁ. *Raná intervence u dětí se sluchovým postižením a u dětí s hluchoslepotou*. In OPATŘILOVÁ, D., NOVÁKOVÁ, Z. et al. *Raná podpora a intervence u dětí se zdravotním postižením*. 1. vydání. Brno: MU, 2012. s. 115-137, 23 s. ISBN 978-80-210-5880-4.

OPATŘILOVÁ, D. a Z. NOVÁKOVÁ. *Raná podpora a intervence u dětí se zdravotním postižením*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 321 s. ISBN 978-80-210-5880-4.

ROUČKOVÁ, J. *Cvičení a hry pro děti se sluchovým postižením : praktické návody a důležité informace*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2011. 151 s. ISBN 9788073679323.

SVOBODOVÁ, K. *Logopedická péče o děti s kochleárním implantátem*. Illustrated by Danuše Plajnerová. 2. vyd. Praha: Septima, 2005. 151 s. ISBN 8072162144.

LANGER, J., V. PTÁČEK a K. DVOŘÁK. *Znaková zásoba českého znakového jazyka k rozšiřujícímu studiu surdopedie se zaměřením na znakový jazyk : výukový CD-ROM..* 2. vyd. V Olomouci: Univerzita Palackého, 2005. 2 CD-ROM +. ISBN 8024411148.

SOURALOVÁ, E. *Čtení neslyšících*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2002. 74 s. ISBN 8024404338.

neurčeno

STRNADOVÁ, V. *Hádej, co říkám, aneb, Odezírání je nejisté umění : publikace na podporu Národního plánu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením*. 2. dopl. vyd. [Praha]: Helix, 2001. 186 s. ISBN 8090303501.

JANOTOVÁ, N. *Odezírání u sluchově postižených*. 1. vyd. Praha: Septima, 1999. 51 s. ISBN 807216826.

STRNADOVÁ, V. *Hádej, co říkám, aneb, Odezírání je nejisté umění*. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR, 1998. 158 s.

PdF:SPpK06 Speciálněpedagogická diagnostika logopedická

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Barbora Chleboradová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Barbora Chleboradová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Student získá základní poznatky o diagnostice narušené komunikační schopnosti a metodách, které lze v rámci speciálně pedagogické, logopedické diagnostiky použít. V rámci předmětu budou prezentovány možnosti mezioborové spolupráce v realizaci diagnostického procesu, student se seznámí se specifiky spolupráce s klientem, rodiči apod. Výuka zahrnuje teoretické i praktické vstupy v podobě analýzy případových studií, zpracování materiálů a pomůcek, které je možné v diagnostickém procesu využít.

Výukové metody

seminář, diskuse, domácí příprava

Metody hodnocení

Zpracování případové studie, zpracování pomůcek a materiálů dle pokynů vyučující a jejich prezentace; předmět je ukončen testem (podmínkou úspěšného zvládnutí je 75% správných odpovědí).

Výstupy z učení

- student se orientuje v možnostech mezioborové spolupráce v rámci komplexní diagnostiky narušené komunikační schopnosti a poradenství poskytovaném cílové skupině – dětem a žákům s narušenou komunikační schopností;
- zná základní postupy diagnostiky narušeného komunikační schopnosti;
- umí popsat základní metody diagnostiky narušené komunikační schopnosti.

Osnova

- Vymezení problematiky narušené komunikační schopnosti.
- Model logopedického vyšetření.
- Obecné postupy logopedického vyšetření.
- Mezioborová spolupráce.
- Spolupráce s dítětem, žákem s narušenou komunikační schopností.
- Charakteristika metod a postupů využívaných v naší logopedické praxi.
- Metody a postupy využívané v diagnostice porozumění řeči.
- Metody a postupy využívané v diagnostice řečové produkce.
- Metody a postupy využívané v diagnostice dílčích složek.
- Tvorba záznamového archu.
- Případové studie – prezentace diagnostických postupů, diskuse.
- Prezentace pomůcek a materiálů – diskuse.

Literatura**povinná literatura**

KLENKOVÁ, J. *Logopedie*. 1. vyd. Praha: Grada publishing, 2006. 229 s. edice psychologické a pedagogické literatury. ISBN 80-247-1110-9.

LECHTA, V. *Diagnostika narušené komunikační schopnosti*. Translated by Jana Křížová. Vyd. 1. Praha: Portál, 2003. 359 s. ISBN 8071788015.

doporučená literatura

BOČKOVÁ, B. *Analýza komunikační schopnosti dětí a žáků - možnosti v diagnostice vývoje řeči*. In KLENKOVÁ, J. et al. *Jedinci s narušenou komunikační schopností a se sluchovým postižením v inkluzivním prostředí škol, školských zařízení a v zařízeních sociálních služeb*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 53-72, 20 s. ISBN 978-80-210-6652-6.

BOČKOVÁ, B. a J. KLENKOVÁ. *Přístupy k diagnostice vývoje řeči u dětí a žáků s narušenou komunikační schopností v předškolním věku a v období zahájení školní docházky*. In Vítková, M., Opatřilová, D. *Inkluzivní vzdělávání žáků se zdravotním postižením v základní škole. Inclusive Education of Students with Health Disabilities in Primary School. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Education of Studen*. 1. vyd. Brno: Paido, 2011. s. 36 - 44, 9 s. ISBN 978-80-7315-216-1.

BEDNÁŘOVÁ, J. a V. ŠMARDOVÁ. *Diagnostika dítěte předškolního věku : co by dítě mělo umět ve věku od 3 do 6 let*. Illustrated by Richard Šmarda. Vydání 1. Brno: Computer Press, 2007. iv, 212. ISBN 9788025118290.

KLENKOVÁ, J. a H. KOLBÁBKOVÁ. *Diagnostika předškoláka : správný vývoj řeči dítěte*. Brno: MC nakladatelství, 2003. 125 s. : i.

neurčeno

Další tituly odborné literatury jsou uvedeny níže

PdF:SPpK09 Speciálněpedagogická diagnostika surdopedická

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Radka Horáková, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Radka Horáková, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je získat základní poznatky o diagnostice sluchových vad a metodách speciálně pedagogické diagnostiky – surdopedické, informace o objektivních a subjektivních zkouškách sluchu, komplexním vyšetření, o možnostech spolupráce speciálního pedagoga s dalšími odborníky – foniatrem, lékařem ORL, psychologem a neurologem. Studenti se seznámí s metodami vyšetření sluchu, osvojí si dovednosti potřebné k realizaci orientačního vyšetření sluchu pomocí přenosného audiometru. V rámci předmětu budou představeny služby rané péče, konkrétně náplň činnosti Centra pro dětský sluch Tamtam a dále služby poskytované speciálně pedagogickým centrem pro sluchově postižené. Důraz bude kladen na význam včasné sluchové řečové výchovy, její aplikaci v praxi a využití sluchové protetiky. Součástí předmětu jsou také informace reflektující aktuální legislativní podmínky pro vzdělávání jedinců se sluchovým postižením a pro poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, příp. v dalších zařízeních. V rámci předmětu budou prezentovány konkrétní příklady dětí s postižením sluchu, které jsou či byly v péči výše jmenovaných zařízení.

Výukové metody

seminář, diskuze nad odborným textem a praktickými ukázkami, samostudium a četba odborných textů

Metody hodnocení

závěrečný písemný test (podmínkou úspěšného zvládnutí je nutné 75 % správných odpovědí); ústní zkouška; případová studie

Výstupy z učení

- student se orientuje v diagnostice sluchových vad a metodách speciálně pedagogické diagnostiky - surdopedické;
- orientace se v možnostech diagnostiky v období přípravy na povinnou školní docházku a přípravy na povolání u dětí a žáků se sluchovým postižením;
- umí popsat systém rané intervence u dětí se sluchovým postižením v ČR;
- umí uvést postupy práce a význam týmové spolupráce odborníků participujících na péči o jedince se sluchovým postižením v raném věku.

Osnova

- Anatomie a fyziologie sluchového ústrojí.
- Sluch a jeho význam, důsledky sluchových vad.
- Diagnostika sluchových vad, screening sluchových vad u novorozenců, možnosti návazné péče.
- Speciálně pedagogická diagnostika surdopedická.
- Zajištění rané intervence u jedinců se sluchovým postižením v ČR.
- Speciálně pedagogická centra pro sluchově postižené.
- Sluchová protetika.
- Včasná sluchově řečová výchova u jedinců se sluchovým postižením.
- Raná komunikace s dítětem se sluchovým postižením ve slyšící a neslyšící rodině.
- Rozvoj komunikačních dovedností u dítěte se sluchovým postižením v předškolním a mladším školním věku.

Literatura**povinná literatura**

DRŠATA, J. a R. HAVLÍK. *Foniatric - sluch*. 1. vydání. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2015. 374 stran. ISBN 9788073111595.

JUNGWIRTHOVÁ, I. *Dítě se sluchovým postižením v MŠ a ZŠ*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 191 stran. ISBN 9788026209447.

HRICOVÁ, L. a L. DOLEŽALOVÁ. *Specifika přístupu k dětem se sluchovým postižením a dětem s hluchoslepotou*. In Bartoňová, M., Bytešníková, I. et al. *Předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Preschool Education of Children with Special Educational Needs*. 1. vyd. Brno: MU, 2012. s. 131-158, 28 s. ISBN 978-80-210-6044-9.

HORÁKOVÁ, R. *Sluchové postižení - úvod do surdopedie*. Praha: Portál, 2012. 159 s. 376 - *Výchova a vzdělávání zvláštních skupin osob*. ISBN 978-80-262-0084-0.

DOLEŽALOVÁ, L. a L. HRICOVÁ. *Raná intervence u dětí se sluchovým postižením a u dětí s hluchoslepotou*. In OPATŘILOVÁ, D., NOVÁKOVÁ, Z. et al. *Raná podpora a intervence u dětí se zdravotním postižením*. 1. vydání. Brno: MU, 2012. s. 115-137, 23 s. ISBN 978-80-210-5880-4.

OPATŘILOVÁ, D. a Z. NOVÁKOVÁ. *Raná podpora a intervence u dětí se zdravotním postižením*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 321 s. ISBN 978-80-210-5880-4.

doporučená literatura

Barvíková, Jana a kol. (2015) *Katalog podpůrných opatření pro žáky s potřebou opory z důvodu sluchového postižení nebo oslabení sluchového vnímání*. Olomouc: UPOL.

DVD - *Raná komunikace v neslyšící rodině - návodná pomůcka pro slyšící i neslyšící rodiče, jak postupovat při výchově jejich dítěte se sluchovým postižením*. (www.frpsp.cz)

ROUČKOVÁ, J. *Cvičení a hry pro děti se sluchovým postižením : praktické návody a důležité informace*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2011. 151 s. ISBN 9788073679323.

OPATŘILOVÁ, D. *Pedagogicko-psychologické poradenství a intervence v raném a předškolním věku u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami*. 1. dotisk 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 292 s. ISBN 978-80-210-3977-3.

HORÁKOVÁ, R. *Specifika vývoje a včasná pedagogická intervence u dětí se sluchovým postižením*. In OPATŘILOVÁ, D. *Pedagogicko-psychologické poradenství a intervence v raném a předškolním věku u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami*. Brno: Masarykova univerzita, 2006. s. 243-281. ISBN 80-210-3977-9.

ŠEDIVÁ, Z. *Psychologie sluchově postižených ve školní praxi*. 1. vyd. Praha: Septima, 2006. 64 s. ISBN 8072162322.

ŠVOBODOVÁ, K. *Logopedická péče o děti s kochleárním implantátem*. Illustrated by Danuše Plajnerová. 2. vyd. Praha: Septima, 2005. 151 s. ISBN 8072162144.

HOLMANOVÁ, J. *Raná péče o dítě se sluchovým postižením*. 2. vyd. Praha: Septima, 2005. 93 s. ISBN 8072162136.

neurčeno

DOLEŽALOVÁ, L. a L. HRICOVÁ. *Sluchové postižení*. In Bartoňová, M., Bytešníková, I., Vítková, M. et al.. *Děti se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřské škole. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. s. 135-155, 21 s. ISBN 978-80-7315-237-6.

POTMĚŠIL, M. *Sluchové postižení a sebereflexe*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2007. 197 s. ISBN 9788024613000.

PdF:SPp101 **Neurologie**

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. MUDr. Radomír Šlapal, CSc.

Vyučující

doc. MUDr. Radomír Šlapal, CSc. (přednášející), Mgr. Jitka Halešová (zástupce)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty se základy oboru neurologie.

Výukové metody

Seminář.

Metody hodnocení

Písemný test. Test obsahuje 30 otázek, 70% odpovědí musí být správně.

Výstupy z učení

- Student zná základní pojmy z neurologie pro potřeby speciálních pedagogů;
- umí aplikovat získané poznatky při edukaci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Osnova

1. Obecná neurologie
 - Definice a náplň oboru;
 - Anatomie a fyziologie nervového systému;
 - Mozková kůra a kognitivní funkce;
 - Neurologická diagnostika a vyšetření včetně pomocných vyšetřovacích metod;
2. Speciální neurologie
 - Neurovývojové poruchy s akcentem na problematiku ADHD a poruch autistického spektra (PAS);
 - Dětské neurózy;
 - Bolesti hlavy;
 - Epilepsie;
 - Ostatní problematika dětské neurologie.

Literatura

povinná literatura

ŠLAPAL, R. *Dětská neurologie pro speciální pedagogy*. Brno: Paido, 1996. 42 s. ISBN 8085931176.

doporučená literatura

ŠLAPAL, R. *Vývojová neurologie pro speciální pedagogy*. Brno: Paido, 2007. 53 stran. ISBN 9788073151607.

VÍTEK, J. *Medicínská propedeutika pro speciální pedagogy. Úvod do neurologie. Úvod do oftalmologie*. 1. vyd. Brno: Paido Brno, 2007. 128 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-154-6.

ŠLAPAL, R. *Komplexní postoj k léčbě epilepsií na prahu 3. tisíciletí - obecné principy. Causa subita*, Praha: I.M.P., 2002, roč. 5, č. 5, s. 224 - 226. ISSN 1212-0197.

PdF:SPp102 **Inkluzivní speciální pedagogika**

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je prohloubit znalost studentů o edukaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu, seznámit je se současnou školskou legislativou a poradenskými službami.

Výukové metody

Teoretická příprava v oblasti vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Metody hodnocení

V rámci výuky plní studenti zadané úkoly, které vždy upřesní vyučující. Písemná zkouška - test. Pro úspěšné absolvování nutná 70% úspěšnost

Výstupy z učení

- student se dobře orientuje v problematice oboru speciální pedagogiky;
- zná základní charakteristiky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami podle jednotlivých druhů postižení;
- umí získané poznatky použít při edukaci žáků se SVP v pozici asistenta pedagoga;
- má teoretické znalosti o inkluzivním vzdělávání žáků se SVP;
- umí jich v praxi využít v rámci individualizace a diferenciací výuky.

Osnova

1. Inkluze – pojetí, inkluzivní vzdělávání, inkluzivní didaktika.
2. Rámcové podmínky pro inkluzivní výchovu a vzdělání (legislativní podmínky, školský zákon, vyhlášky MŠMT ČR).
3. Pedagogicko-psychologické poradenské služby (školní poradenská pracoviště, specializovaná poradenská zařízení).
4. Systém kurikulárních dokumentů (Bílá kniha, RVP, RVP ZV, dvě úrovně RVP, vzdělávací oblasti).
5. Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální a střední odborné vzdělávání.
6. Diagnostika ve speciální pedagogice ve školním věku.
7. Podpůrná opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
8. Logopedie (řeč, komunikace, narušená komunikační schopnost, etiologie a klasifikace vad a poruch komunikačních schopností).
9. Symptomatické poruchy řeči (pojetí, řeč u žáků s MO, charakteristika dysartrie, řeč u žáků s mentálním postižením, zvláštnosti ve vývoji řeči žáků nevidomých).
10. Alternativní a augmentativní komunikace (charakteristika AAK, výhody a nevýhody užití, dynamické a statické komunikační systémy).
11. Surdopedie (pojetí, etiologie, klasifikace sluchových vad, komunikační systémy, sluchová protetika, vzdělávací programy pro žáky se sluchovým postižením).
12. Komunikace žáků se sluchovým postižením (mluvená hlásková řeč, psaná forma řeči, odezírání, pomocné artikulační znaky, daktylní řeč, znakový jazyk – vlastní znakový jazyk neslyšících, znakový jazyk).
13. Specifické poruchy učení nebo chování (pojetí, etiologie, klasifikace SPU, diagnostika SPU, charakteristika dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, specifických poruch chování, legislativa).
14. Somatopedie (pojetí, klasifikace, charakteristika vybraných druhů tělesného postižení, podmínky inkluzivního vzdělávání žáka s tělesným postižením, kompenzační pomůcky, předprofesní a profesní příprava).
15. Mozková obrna (charakteristika MO, formy MO, MO jako kombinované postižení, speciálně pedagogická diagnostika žáka s MO, úkoly SPC).
16. Chronické nemoci a jejich vliv na edukaci a profesní přípravu žáků (epilepsie, alergie a astmatická onemocnění).
17. Oftalmopedie (pojetí, etiologie, klasifikace zrakových vad, edukace žáků s těžkým zrakovým postižením, poradenské služby dle věkových skupin).
18. Psychopedie (pojetí, etiologie, klasifikace, charakteristika jednotlivých stupňů, edukace žáků s mentálním postižením, předprofesní a profesní příprava, poradenské služby).
19. PAS (pojetí, etiologie, znaky autistického chování, diagnostická kritéria, cíle výchovy a vzdělávání žáků s PAS, TEACCH program, SPC, možnosti vzdělávání).
20. Souběžné postižení více vadami (pojetí, okruh osob a základní charakteristika těžkého zdravotního postižení, definice kombinovaných vad podle MŠMT ČR, klasifikace, charakteristika vybraných vad, možnosti edukace).
21. Etopedie (charakteristika poruch chování – hledisko speciálněpedagogické – etopedické, hledisko sociologické, klasifikace poruch chování, možnosti prevence a řešení poruch chování, ústavní a ochranná výchova, přehled školských zařízení, legislativa).
22. Patologické závislosti (pojetí, drogová závislost, závislost na alkoholu, tabakismus, závislost na hracích automatech - klasifikace diagnostická kritéria).
23. Patopsychologie – charakteristika základních pojmů.

Literatura**povinná literatura**

Inkluzivní pedagogika. Edited by Viktor Lechta, Translated by Tereza Hubáčková. Vydání první. Praha: Portál, 2016. 463 stran. ISBN 9788026211235.

Valenta, M. a kol. (2014) *Přehled speciální pedagogiky*. Praha: Portál.

Bílá kniha : národní program rozvoje vzdělávání v České republice (Variant.) : Národní program rozvoje vzdělávání v České republice : Bílá kniha.

BARTOŇOVÁ, M. *Inkluzivní didaktika v základní škole se zřetelem na edukaci žáků s lehkým mentálním postižením*. 2. dotisk 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 224 s. ISBN 978-80-210-6560-4.

BARTOŇOVÁ, M., M. VÍTKOVÁ, B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, L. HLOUŠKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, P. KOPEČNÝ, B. LAZAROVÁ, D. OPATŘILOVÁ, K. PANČOCHA, J. PIPEKOVÁ, M. POL, L. SLEPIČKOVÁ, K. TRNKOVÁ a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. *Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma*. 2., upravené vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 270 s. ISBN 978-80-210-8140-6.

VÍTKOVÁ, M. a M. BARTOŇOVÁ. *Vzdělávání se zaměřením na inkluzivní didaktiku a vyučování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu*. 3. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 279 s. ISBN 978-80-210-6678-6.

VALENTA, M. *Slovník speciální pedagogiky*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 317 stran. ISBN 9788026209379.

BARTOŇOVÁ, M., P. PITNEROVÁ, M. VÍTKOVÁ, L. PROCHÁZKOVÁ, D. PŘINOSILOVÁ, P. RÖDEROVÁ, B. BOČKOVÁ, J. KLENKOVÁ a L. DOLEŽALOVÁ. *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve středním školství. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2013. 259 s. ISBN 978-80-7315-243-7.

VÍTKOVÁ, M. a M. BARTOŇOVÁ. *Specifika ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 257 s. ISBN 978-80-210-6646-5.

HORÁKOVÁ, R. *Sluchové postižení - úvod do surdopedie*. Praha: Portál, 2012. 159 s. 376 - Výchova a vzdělávání zvláštních skupin osob. ISBN 978-80-262-0084-0.

KLENKOVÁ, J., B. BOČKOVÁ a I. BYTEŠNÍKOVÁ. *Kapitoly pro studenty logopedie : Text k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. 103 s. ISBN 978-80-7315-229-1.

FIALOVÁ, I., D. OPATŘILOVÁ a L. PROCHÁZKOVÁ. *Somatopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. 222 s. Učební texty. ISBN 978-80-7315-233-8.

BARTOŇOVÁ, M. *Specifické poruchy učení: text k distančnímu vzdělávání*. 1. vyd. Brno: Paido, 2012. ISBN 978-80-7315-232-1.

HORÁKOVÁ, R. *Surdopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. první. Brno: Paido, 2011. 126 s. ISBN 978-80-7315-225-3.

VOJTOVÁ, V. *Úvod do etopedie*. 1. vydání. Brno: Paido, 2008. 128 s. pedagogická literatura. ISBN 978-80-7315-166-9.

RÖDEROVÁ, P., Z. NOVÁKOVÁ a L. KVĚTOŇOVÁ. *Oftalmopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. 124 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-159-1.

BARTOŇOVÁ, M. a BAZALOVÁ, B. a PIPEKOVÁ, J. *Psychopedie*. 2. vyd. Brno : Paido, 2007. 150 s. ISBN 978-80-7315-161-4.. 2007.

PŘINOSILOVÁ, D. *Diagnostika ve speciální pedagogice : texty k distančnímu vzdělávání*. 2. vyd. Brno: Paido, 2007. 178 s. ISBN 9788073151577.

doporučená literatura

VALENTA, M. a kol. *Přehled speciální pedagogiky. Rámcové kompendium oboru*. 1. vydání. Praha: Portál, s.r.o., 2014. ISBN 978-80-262-0602-6

Baslerová, P., Michalík, J., Monček, J. a kol. (2014) *Katalog podpůrných opatření – I. obecná část*. Olomouc: UP.

Bartoňová, M., Bytešníková, I., Vítková, M. (2012) *Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřské škole*. Brno: Paido.

PIPEKOVÁ, J. a M. VÍTKOVÁ. *Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení*. 1. dotisk 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 246 s. ISBN 978-80-210-7689-1.

BARTOŇOVÁ, M. a M. VÍTKOVÁ. *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy. Texty k distančnímu vzdělávání*. 1. vydání. Brno: Paido Brno, 2016. 389 s. ISBN 978-80-7315-255-0.

BARTOŇOVÁ, M. a M. VÍTKOVÁ. *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy. Texty k distančnímu vzdělávání*. 1. vydání. Brno: Paido Brno, 2016. 389 s. ISBN 978-80-7315-255-0.

SLOWÍK, J. *Speciální pedagogika*. 2., aktualizované a doplně. Praha: Grada, 2016. 162 stran. ISBN 9788027100958.

OPATŘILOVÁ, D. *Edukace osob s těžkým postižením a souběžným postižením více vadami*. 2. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 186 s. ISBN 978-80-210-6221-4.

MERTIN, V. a L. KREJČOVÁ. *Metody a postupy poznávání žáka : pedagogická diagnostika*. 2., doplněné a aktualizová. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 398 stran. ISBN 9788075520142.

OŠLEJŠKOVÁ, H. a M. VÍTKOVÁ. *Východiska, podmínky a strategie ve vzdělávání žáků s těžkým postižením na základní škole speciální*. 3. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 310 s. ISBN 978-80-210-6673-1.

BARTOŇOVÁ, M., M. VÍTKOVÁ, B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, L. HLOUŠKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, P. KOPEČNÝ, B. LAZAROVÁ, D. OPATŘILOVÁ, K. PANČOCHA, J. PIPEKOVÁ, M. POL, L. SLEPIČKOVÁ, K. TRNKOVÁ a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. *Inclusion in schools and society as an interdisciplinary issue*. 2., upravené vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 270 stran. ISBN 9788021081406.

VALENTA, M. *Slovník speciální pedagogiky*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 317 stran. ISBN 9788026209379.

FISCHER, S. *Speciální pedagogika : edukace a rozvoj osob se specifickými potřebami v oblasti somatické, psychické a sociální*. 1. vyd. V Praze: Stanislav Juhaňák - Triton, 2014. 299 s. ISBN 9788073877927.

VÍTKOVÁ, M., D. PŘINOSILOVÁ, L. GAJZLEROVÁ, J. KLENKOVÁ, P. KOPEČNÝ, L. DOLEŽALOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, P. RÖDEROVÁ, I. FIALOVÁ a B. BAZALOVÁ. *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy. Texty k distančnímu vzdělávání*. první. Brno: Paido, 2014.

Terapie ve speciální pedagogice. Edited by Oldřich Müller. 2., přeprac. vyd. Praha: Grada, 2014. 508 s. ISBN 9788024741727.

PANČOCHA, K. *Postižení jako axiologická kategorie sociální participace*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 219 s. ISBN 978-80-210-6344-0.

VALENTA, M., O. MÜLLER, M. VÍTKOVÁ, J. MICHALÍK, Z. KOZÁKOVÁ, P. JURKOVIČOVÁ, J. DOSEDLOVÁ, I. STRNADOVÁ a M. MUŽÁKOVÁ. *Psychopedie : teoretické základy a metodika*. 5. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Parta, 2013. 495 s. ISBN 978-80-7320-187-6.

BARTOŇOVÁ, M., D. OPATŘILOVÁ a M. VÍTKOVÁ. *Přístupy k dětem a mládeži se zdravotním postižením a sociálním znevýhodněním mimo školu : texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2013. 211 stran. ISBN 9788073152420.

PANČOCHA, K. a L. SLEPIČKOVÁ. *Akteři školní inkluze. Actors of School Inclusion..* 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 156 s. ISBN 978-80-210-6688-5.

KUCHARSKÁ, A., J. MRÁZKOVÁ, R. WOLFOVÁ a V. TOMICKÁ. *Školní speciální pedagog*. Vydání první. Praha: Portál, 2013. 223 stran. ISBN 9788026204978.

OPATŘILOVÁ, D. *Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním v základních školách*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 159 s. ISBN 978-80-210-6304-4.

PRŮCHA, J., E. WALTEROVÁ a J. MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 7., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Portál, 2013. 395 s. ISBN 9788026204039.

BAZALOVÁ, B. *Poruchy autistického spektra v kontextu české psychopedie*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 279 s. ISBN 978-80-210-5930-6.

VÍTKOVÁ, M., Z. NOVÁKOVÁ a D. OPATŘILOVÁ. *Intervence u dětí se zdravotním postižením v raném věku*. 1. vydání. Brno: Paido Brno, 2012. 159 s. ISBN 978-80-7315-240-6.

PŘINOSILOVÁ, D. *Diagnostika ve speciální pedagogice v období předškolního věku*. In Bartoňová, M., Bytešníková, I. et al. *Předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Preschool Education of Children with Special Educational Needs*. první. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 43-74, 32 s. ISBN 978-80-210-6044-9.

BARTOŇOVÁ, M., P. PITNEROVÁ, B. BOČKOVÁ, L. DOLEŽALOVÁ, J. KLENKOVÁ, L. PROCHÁZKOVÁ, D. PŘINOSILOVÁ, P. RÖDEROVÁ, M. VÍTKOVÁ a V. VOJTOVÁ. *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na střední škole*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 221 s. ISBN 978-80-210-6001-2.

ŠVAMBERK ŠAUEROVÁ, M., K. ŠPAČKOVÁ a E. NECHLEBOVÁ. *Speciální pedagogika v praxi : [komplexní péče o děti se SPUCH]*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012. 248 s. ISBN 9788024743691.

VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 5., rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2012. 870 s. ISBN 9788026202257.

VALENTA, M., J. MICHALÍK a M. LEČBYCH. *Mentální postižení : v pedagogickém, psychologickém a sociálně-právním kontextu*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012. 349 s. ISBN 9788024738291.

BOČKOVÁ, B. *Podpora žáků se specificky narušeným vývojem řeči*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 165 s. ISBN 978-80-210-5609-1.

- BAZALOVÁ, B. *Poruchy autistického spektra. Teorie, výzkum, zahraniční zkušenosti..* 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 249 s. ISBN 978-80-210-5781-4.
- FIALOVÁ, I. *Analýza faktorů determinujících edukaci a profesní orientaci jedinců se zdravotním postižením.* 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 207 s. ISBN 978-80-210-5591-9.
- HRICOVÁ, L. *Analýza komunikačních kompetencí žáků a učitelů na základních školách pro žáky se sluchovým postižením v České republice a v Německu.* Brno: Masarykova univerzita, 2011. 203 s. ISBN 978-80-210-5564-3.
- OPATŘILOVÁ, D. a M. VÍTKOVÁ. *Speciálně pedagogická podpora dětí a mládeže se speciálními vzdělávacími potřebami mimo školu.* první. Brno: MU, 2011. 258 s. ISBN 978-80-210-5693-0.
- FRIEDMANN, Z. *Profesní orientace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich uplatnění na trhu práce. Professional Assessment to Students with Special Educational Needs and Their Success at the Job Market.* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 314 s. ISBN 978-80-210-5602-2.
- ŠVARCOVÁ-SLABINOVÁ, I. *Mentální retardace : vzdělávání, výchova, sociální péče.* Vyd. 4., přeprac. Praha: Portál, 2011. 221 s. ISBN 9788073678890.
- VÍTEK, J. a M. VÍTKOVÁ. *Teorie a praxe v edukaci, intervenci, terapii a psychoo sociální podpoře jedinců se zdravotním postižením se zaměřením na neurologická onemocnění.* 1. vyd. Brno: Paido, 2010. 250 s. ISBN 978-80-7315-210-9.
- PROCHÁZKOVÁ, L. *Podpora osob se zdravotním postižením při integraci na trh práce.* 1. vyd. Brno: MSD, spol. s r.o., 2009. 172 s. speciální pedagogika. ISBN 978-80-7392-094-4.
- ZELINKOVÁ, O. *Poruchy učení : dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspraxie, ADHD.* 11. vyd. Praha: Portál, 2009. 263 s. ISBN 9788073675141.
- BAERTOŇOVÁ, M. *Strategie ve vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním se zřetelem na romské etnikum v počátečním vzdělávání.* Brno: MSD, 2009. 223 s. pedagogická oblast. ISBN 978-80-210-5103-4.
- JUCOVIČOVÁ, D. a H. ŽÁČKOVÁ. *Dyslexie.* 2. upravené vydání. Praha: D + H, 2008. 64 stran. ISBN 9788090386976.
- VÍTKOVÁ, M. a M. BARTOŇOVÁ. *Strategie ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a specifické poruchy učení.* 1. vyd. Brno: Paido Brno, 2007. 159 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-140-9.
- BARTOŇOVÁ, M. a M. VÍTKOVÁ. *Strategie ve vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami : texty k distančnímu vzdělávání.* 2., přeprac. a rozš. vyd. Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 2007. 247 s. ISBN 9788073151584.
- DVOŘÁK, J. *Logopedický slovník : [terminologický a výkladový].* 3. dopl. a rozš. vyd. Žďár nad Sázavou: Logopedické centrum, 2007. 248 s. ISBN 9788090253667.
- BYTEŠNÍKOVÁ, I., R. HORÁKOVÁ a J. KLENKOVÁ. *Logopedie & surdopedie : texty k distančnímu vzdělávání.* Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 2007. 118 stran. ISBN 9788073151362.
- VÍTEK, J. *Medicínská propedeutika pro speciální pedagogy. Úvod do neurologie. Úvod do oftalmologie..* 1. vyd. Brno: Paido Brno, 2007. 128 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-154-6.
- VÍTKOVÁ, M. *Somatopedické aspekty.* druhé. Brno: Paido Brno, 2006. 302 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-7315-134-0.
- MÜLLER, O. *Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami v běžné škole.* 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2001. 289 s. ISBN 8024402319.
- ŠVECOVÁ - KVĚTOŇOVÁ, L. *Oftalmopedie.* Brno: Paido, 2000. 70 s. ISBN 80-85931-84-2.
- POKORNÁ, V. *Teorie, diagnostika a náprava specifických poruch učení.* Vyd. 2., opr. Praha: Portál, 2000. 303 s. ISBN 8071781517.
- SELIKOWITZ, M. *Dyslexie a jiné poruchy učení : co jsou specifické poruchy učení a jak se diagnostikují, o poruchách koordinace a o nemotornosti, sociální a emocionální vývoj dítěte, jak mohou svým dětem pomoci rodiče a jak to bývá v dospělosti.* Vyd. 1. Praha: Grada, 2000. 136 s. ISBN 8071697737.
- MICHALÍK, J. *Školská integrace dětí s postižením.* 1. vyd. V Olomouci: Universita Palackého v Olomouci, 1999. 135 s. ISBN 8070679816.

MATOUŠEK, O. *Práce s rizikovou mládeží : projekt LATA a další alternativy věznění mládeže*. 1. vyd. Praha: Portál, 1996. 87 s. ISBN 8071780642.

MATĚJČEK, Z. *Dyslexie : specifické poruchy čtení*. Vydání 3. upravené a roz. Jinočany: H & H, 1995. 269 stran. ISBN 808578727X.

neurčeno

PROCHÁZKOVÁ, L., K. SAYOUD SOLÁROVÁ, M. VÍTKOVÁ, M. VRUBEL, P. KOPEČNÝ, L. DOLEŽALOVÁ a M. BARTOŇOVÁ. *Speciální andragogika. Texty k distančnímu vzdělávání*. 1. vyd. Brno: Paido, 2014. ISBN 978-80-7315-254-3.

Specifické poruchy učení : dyslexie, dysgrafie, dysortografie. Edited by Lenka Krejčová, Illustrated by Alice Trojanová. 1. vyd. Brno: Edika, 2014. 248 s. ISBN 9788026606000.

NOVÁKOVÁ, J. *Biodromální vývoj jedinců s poruchami autistického spektra v kontextu podpory a vzdělávání*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 286 s. ISBN 978-80-210-6661-8.

MICHALOVÁ, Z. *Metody vyučování čtení : vývoj řeči a komunikace, souvislost s dyslexií a volba metody nácviku čtení jako prevence dyslexie*. 1. vyd. Praha: Lumen Vitale - Centrum vzdělávání, 2011. [16] s. ISBN 9788090486263.

JOŠT, J. *Čtení a dyslexie*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2011. 384 s. ISBN 9788024730301.

ZELINKOVÁ, O. *Dyslexie v předškolním věku?*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. 197 s. ISBN 9788073673215.

PdF:SPp103 **ORL - Foniatrie**

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu prof. MUDr. Ivo Šlapák, CSc.

Vyučující

prof. MUDr. Ivo Šlapák, CSc. (přednášející), Mgr. Jitka Halešová (zástupce)

Cíle předmětu

Hlavním cílem předmětu je získání základních informací týkajících se problematiky foniatrie.

Výukové metody

Seminář.

Metody hodnocení

Písemný test obsahuje 30 otázek. Je nutných 65 % správných odpovědí.

Výstupy z učení

- student si osvojí základní informace týkající se problematiky ORL a foniatrie;
- umí aplikovat získané poznatky při edukaci žáků s narušenou komunikační schopností a se sluchovým postižením.

Osnova

Anatomie sluchového ústrojí zevní, střední, vnitřní ucho, centrální část sluchového ústrojí, sluchová dráha, vývoj sluchového orgánu, anatomické poznámky k dýchacím cestám; horní a dolní dýchací cesty. Nos, vedlejší nosní dutiny, nosohltan, hrtan, průdušky, funkce sluchového ústrojí, periferní sluchový analyzátor, centrální sluchový analyzátor, kostní a vzdušné vedení, sluch a věk, sluch a řeč, dýchací cesty; fyziologické poznámky k řečovému ústrojí, mluvní a zvuková stránka řeči, vývoj řeči, vyšetření sluchu u dětí; hračkami, řečí a ladičkami, včasná reedukace, audiologie, audiogram, sluchové ústrojí; poruchy sluchu, řeč; příčiny nemluvnosti a poruch řeči, hlas; poruchy hlasu organického a funkčního charakteru. Hrtan ; poruchy motility hrtanu, zánět hrtanu u dětí.

Literatura

ŠLAPÁK, I. *Kapitoly z otorhinolaryngologie a foniatrie*. Brno: Paido, 1995. 45 s. ISBN 8085931133.

PdF:SPp106 **Patopsychologie 1**

4 kredity, ukončení zk, garant předmětu prof. PhDr. Evžen Řehulka, CSc.

Vyučující

Mgr. et Mgr. Jana Magerová (přednášející)
prof. PhDr. Evžen Řehulka, CSc. (přednášející)

Cíle předmětu

Cíle předmětu je naučit studenta základní pojmy, kterými lze charakterizovat a popisovat psychologické fenomény, jež se vyvíjejí mimo normu, pochopit mechanismus vývoje psychických odchylek, zvládnout terminologii poruch jednotlivých psychických funkcí a pochopit psychologickou problematiku nemocných a zdravotně postižených, tak aby absolvent mohl aktivně komunikovat s odbornými psychology a lékaři.

Výukové metody

přednášky

Metody hodnocení

Písemný test.

Výstupy z učení

Student po absolvování předmětu bude znát východiska a okolnosti interpretace psychopatologických jevů, zejména v sociálních souvislostech.

Osnova

- Předmět a význam patopsychologie. Vztah mezi patopsychologií a psychopatií; patopsychologie v psychologii.
- Příčiny duševních poruch. Dědičnost psychických vlastností a vlivy prostředí. Otázka normality.
- Psychologie handicapu. Handicap a osobnost. Specifické rysy osobnosti postiženého jedince.
- Poruchy psychických funkcí.
- Poruchy kognitivních procesů. Poruchy vnímání.
- Poruchy paměti. Poruchy myšlení. Poruchy řeči.
- Poruchy emocí a motivace. Poruchy pudů. Poruchy vůle.
- Poruchy vědomí a pozornosti. Kvantitativní poruchy vědomí. Kvalitativní poruchy vědomí. Poruchy pozornosti.
- Psychologické vyšetření.

Literatura**povinná literatura**

VÁGNEROVÁ, M. *Současná psychopatologie pro pomáhající profese*. Vydání první. 815 stran. ISBN 9788026206965.

PUGNEROVÁ, M. a J. KVINTOVÁ. *Přehled poruch psychického vývoje*. Vydání 1. Praha: Grada, 2016. 293 stran. ISBN 9788027195190.

VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 5., rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2012. 870 s. ISBN 9788026202257.

KOHOUTEK, R. *Patopsychologie a psychopatologie pro pedagogy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2007. 260 s. Spisy Pedagogické fakulty MU svazek č. 107. ISBN 978-80-210-4434-0.

doporučená literatura

Taylor, M. A., Vaidya, N. A. (2009). *Descriptive Psychopathology. The Signs and Symptoms of Behavioral Disorders*. Cambridge University Press.

Payk, Th. R. (2007): *Psychopathologie. Vom Symptom zur Diagnose*. 2. Auflage, Springer Berlin.

OREL, M. *Psychopatologie : nauka o nemocech duše*. 2., aktualizované a doplně. Praha: Grada, 2016. 338 stran. ISBN 9788024755168.

ČEŠKOVÁ, E. a H. KUČEROVÁ. *Psychopatologie a psychiatrie : pro psychology a speciální pedagogy*. Edited by Mojmir Svoboda. Vyd. 2. Praha: Portál, 2012. 317 s. ISBN 9788026202165.

PdF:SPp108 Psychiatrie

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.

Vyučující

doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s významnými patologickými stavy a duševními poruchami, s jejich příznaky, etiologií, diagnostikou, možnostmi prevence, první pomoci a terapie, podání základních informací o vyšetřovacích metodách v psychiatrii, chemismu CNS. Očekávané výstupy: student je seznámen významnými patologickými stavy a duševními poruchami; zná možnosti prevence a terapie; umí poskytnout první pomoc.

Výukové metody

Teoretická příprava z doporučených tištěných a elektronických informačních zdrojů. Zpětná vazba - studenti mohou během přednášky vznášet dotazy, připomínky, náměty na diskusi. V případě nutnosti je možno tyto podněty podrobněji rozebrat v konzultačních hodinách vyučujícího.

Metody hodnocení

K absolvování předmětu je vyžadován písemný test o 30 otázkách v rozsahu sylabu. Odpovědi jsou nabízeny uzavřenou formou, správná je právě jedna z několika uvedených. Je třeba dosáhnout nejméně 50 % správných odpovědí. V případě nesouhlasu studenta či jiných překážek, jež mu brání splnit písemnou formu (test), lze vyzkoušení provést i ústně. Vyučující posluchači zadá 3 otázky vycházející ze sylabu předmětu, umožní mu písemnou přípravu.

Výstupy z učení

- student zná základní rizika, patologické stavy a významné choroby;
- umí poznat jejich příznaky;
- zná možnosti prevence, první pomoc a léčbu.

Osnova

Hlavní témata (osnova): • Náplň a historie oboru, stručný přehled jeho vývoje. • Základy psychiatrické prope- deutiky. • Neurobiologie v psychiatrii, přehled základních transmiterů a jejich význam v CNS. • Schizofrenie,

vymezení, primární a sekundární příznaky, hlavní formy, etiologie, genetika, léčba. • Duševní poruchy a poruchy chování vyvolané drogami, patická reakce. • Demence - obecný přehled, typy, etiologie, příznaky, léčba a prevence. • Afektivní poruchy - výskyt, vymezení, etiologie, typy, příznaky, léčba a prevence. • Epilepsie - obecná charakteristika, etiologie, klasifikace, příznaky, léčba, první pomoc, EEG v epileptologii. • Neurotické poruchy, poruchy vyvolané stresem, fobické stavy, obsedantně kompulzivní poruchy. • Disociační a somatoformní poruchy.

Literatura

povinná literatura

ZVOLSKÝ, P. *Obecná psychiatrie*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 1997. 192 s. ISBN 8071844942.

ZVOLSKÝ, P. *Speciální psychiatrie*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2003. 206 s. ISBN 8071842036.

KACHLÍK, P. *Poznámky k vybraným kapitolám z psychiatrie*. 1. vyd. Brno: PdF MU, 2010. Dostupné online: <http://www.ped.muni.cz/wsedu/index.php?p=termíny-zima2006>

doporučená literatura

RABOCH, J. a P. ZVOLSKÝ. *Psychiatrie*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2002. xxxi, 622. ISBN 802460390X.

VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 5., rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2012. 870 s. ISBN 9788026202257.

HYNIE, S. *Psychofarmakologie v praxi : farmakologie látek ovlivňujících CNS a senzorický systém*. 1. vyd. Praha: Galén, 1995. 320 s. ISBN 8085824175.

PdF:SPp132 **Jednopřípadové studie pro bakalářskou práci**

2 kredity, ukončení k, garant předmětu doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D.

Vyučující

doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je představit nejčastěji používané výzkumné strategie ve speciální pedagogice se zaměřením na výzkum jednoho či několika málo subjektů pro využití v bakalářských pracích studentů speciální pedagogiky. Vzhledem k vysoké míře interindividuálních rozdílů mezi subjekty, která je dána jak jejich typicky velkou heterogenitou, tak často nízkým počtem srovnatelných subjektů, se ve speciálně pedagogické metodologii často využívá jak kvalitativních, tak smíšených nebo kvantitativních výzkumných strategií s nízkým počtem informantů, respondentů nebo subjektů. V rámci předmětu budou představeny základní náležitosti pro tvorbu případových studií, akčního výzkumu a experimentálních studií s vnitrosubjektovými plány s několika málo nebo pouze jedním subjektem výzkumu.

Výukové metody

Seminář, praktický nácvik kroků při vytváření výzkumného projektu

Metody hodnocení

Zpracování projektu výzkumu s jedním subjektem

Výstupy z učení

Studenti porozumí možnostem aplikace výzkumných strategií s jedním nebo několika málo subjekty. Dokážou vysvětlit výhody a nevýhody tohoto přístupu. Studenti budou schopni vybrat vhodnou výzkumnou strategii a připravit projekt výzkumu pro svou bakalářskou práci.

Osnova

1. Výzkum s malým počtem subjektů nebo jedním subjektem (N1) - možnosti využití 2. Využití N1 výzkumných strategií v kvalitativním výzkumu 3. Využití N1 výzkumných strategií v kvantitativním výzkumu 4. Využití N1 výzkumných strategií ve smíšeném výzkumu 5. Případové studie - koncipování projektu případové studie; výběr zkoumaných subjektů, jevů a institucí; sběr dat; 6. Případová studie - analýza dat; interpretování získaných výsledků; možnosti zobecňování získaných výsledků; sepisování a zveřejňování případové studie. 7. Akční výzkum s nízkým N 8. Experiment s nízkým N - možnosti využití vnitrosubjektového designu 9. Validita a reliabilita vnitrosubjektového designu 10. Vnitrosubjektové designy využívané ve speciální pedagogice

Literatura

povinná literatura

HENDL, J. a J. REMR. *Metody výzkumu a evaluace*. Vydání první. Praha: Portál, 2017. 372 stran. ISBN 9788026211921.

Úvod do metodologie psychologického výzkumu : jak zkoumat lidskou duši. Translated by Petr Bakalář, Illustrated by Ján Ferjenčík. Vyd. 2. Praha: Portál, 2010. 255 s. ISBN 9788073678159.

doporučená literatura

ODOM, Samuel L., et al. *Research in special education: Scientific methods and evidence-based practices*. Exceptional children, 2005, 71.2: 137-148.

YIN, Robert K. *Case study research and applications: Design and methods*. SAGE Publications, 2017.

MERTENS, D.M. a J.A. MCLAUGHLIN. *Research and evaluation methods in special education*. Thousand Oaks: Corwin Press, 2004. xiv, 275. ISBN 0761946535.

2.3 Ostatní povinné a povinně-volitelné předměty

PdF:JVk001 Vstupní test A2 - AJk

1 kredit, ukončení z, garant předmětu Mgr. Daniela Dvořáková

Vyučující

Mgr. Daniela Dvořáková (přednášející)
 Mgr. Radka Mlýnková (přednášející)
 Mgr. Jana Kollárová (přednášející)
 Mgr. Gabriela Hublová, Ph.D. (přednášející)
 Mgr. Eva Tomašíková (cvičící)
 Mgr. Marcela Sekanina Vavřinová (cvičící)

Cíle předmětu

(Pozn.: Studenti studující cizí jazyk jako hlavní obor předmět CJV_AJA2 nezapisují a níže uvedené pro ně neplatí.)
 KDO ZAPISUJE PŘEDMĚT VSTUPNÍ TEST A2: Studium cizího jazyka je součástí kombinovaných bakalářských programů Speciální pedagogika, Sociální pedagogika a Učitelství praktického vzdělávání. Studenti volí z nabídky AJ nebo NJ. V 1. semestru studia si zapisují povinně-volitelný předmět Vstupní test A2 ve zvoleném jazyce. Pokud obdrží zápočet, ve 2. semestru si zapíše předmět "AJ/NJ PRO SOC./SPEC. PEDAGOGY" nebo "AJ/NJ PRO PEDAGOGY I". V případě velmi slabé znalosti je studentům doporučeno předmět Vstupní test A2 poprvé zapsat až ve 3. semestru. CÍLEM PŘEDMĚTU VSTUPNÍ TEST A2 je prověřit, zda student dosáhl minimální požadované vstupní úrovně znalosti jazyka A2, a to zejména s ohledem na zabezpečení kvality následné povinně-volitelné výuky. Navazující výuka povinně-volitelného cizího jazyka na PdF probíhá na úrovních B1 v bakalářském studiu, resp. B2 v magisterském studiu (B2 = úroveň vyšší maturitní zkoušky na gymnáziu). Náplní výuky je odborný a akademický jazyk. Znalost jednoho cizího jazyka minimálně na úrovni B1, resp. B2 je jedním z klíčových pilířů PROFILU ABSOLVENTA MU, což znamená, že cizí jazyk má stejnou důležitost jako Vámi zvolený hlavní obor.

Výukové metody

1) Úvodní konzultace; 2) Cvičný test informující o aktuální dosažené úrovni jazyka; 3) Příprava na zápočtový test formou samostudia na základě doporučené literatury a odpovědníků (is.muni).

Metody hodnocení

Pro získání zápočtu je třeba uspět v ZÁPOČTOVÉM TESTU. ORGANIZACE ZÁPOČTOVÉHO TESTU: Zápočtové testy na úrovni A2 probíhají s roční periodicitou vždy v lednu/únoru. Vyhláší se tři termíny - 1. řádný, 2. řádný a opravný, 3. opravný. Studenti mají povinnost se PŘIHLÁSIT NA ZKUŠEBNÍ TERMÍN prostřednictvím IS.MUNI (termíny jsou vyhlášeny v prosinci). Zápočet je udělen studentům, kteří získají alespoň 70% bodů (tj. 28 ze 40). Části testu: poslech, čtení, gramatika a slovní zásoba. Informace o možnosti uznání předmětu viz <http://www.ped.muni.cz/katedry-a-instituty/cjv/uznavani-predmetu/>

Výstupy z učení

By the end of the course, the student will be able to: - understand spoken texts at A2 level of the CEFR; - understand written texts at A2 level of the CEFR; - use general A2 vocabulary with appropriate command and control; - show a good command of A2 grammar structures.

Osnova

Předmět Vstupní test A2 je organizován následovně: 1) úvodní konzultace (seznámení s předmětem + jazykovým vzděláváním na PdF) - o termínu konání jsou studenti informováni emailem před začátkem semestru; 2) cvičný test v odpovědnících v is.muni; 3) samostatná příprava na zápočtový test na základě doporučené literatury a odpovědníků v is.muni; 4) zápočtový test ve zkušebním období (leden/únor); INFORMACE O ZÁPOČTOVÉM TESTU: Test ověřuje, zda student dosáhl jazykové úrovně A2. Struktura: 1) poslech (cca 10 bodů); 2) porozumění psanému textu (cca 10 bodů); 3) slovní zásoba a gramatika (cca 20 bodů); Pro udělení zápočtu je třeba získat min. 70% bodů; Časový limit: 30 min (bez poslechu). K přípravě doporučujeme využít např. materiály na: <http://moodlinka.ped.muni.cz/course/view.php?id=1565> Výčet gramatických jevů a slovní zásoby na úrovni A2, který by měl student ovládat pro úspěšné zvládnutí testu: GRAMATIKA: to be (časování slovesa "být"), articles (základní pravidla pro používání členů v AJ), this/that/these/those, have got, possessive (přivlastňování v AJ), present simple (přítomný čas prostý), like/hate...sth. /doing sth., adverbs of frequency (sometimes, often, usually, never, ...), can/can't, there is/are..., some, any, no, countables/uncountables (počítatelná/nepočítatelná podstatná jména), how much, how many, was/were, past simple, regular/irregular verbs (minulý čas prostý, min. 40 nejběžnějších nepravidelných sloves), comparative and superlative adjectives (stupňování přídavných jmen) present continuous (přítomný čas průběhový), future intentions: going to/would like to and want to (vyjádření budoucího záměru/plánu v AJ), infinitive of purpose (infinitiv účelový, ekvivalent české vedlejší věty účelové), will, might, present perfect (předpřítomný čas prostý), time phrases with present perfect and past simple (typická časová určení používaná s minulým/předpřítomným časem), prepositions of place, movement and time (základní předložky místa, pohybu a času), must, have to, don't have to. Okruhy SLOVNÍ ZÁSoby: Countries, nationalities. Jobs. Everyday objects. Family and family relations. Common verbs. Daily routines. Transport. Food, eating out. Dates, years, decades and centuries. Shops and shopping. Clothes. Animals and natural features. Weather. City and countryside. Education and careers. Communication. Describing things, people and events - adjectives /-ed,-ing/.

Literatura

Náhradní obsah: Materials for self-study and practice: <http://moodlinka.ped.muni.cz/course/view.php?id=1565>

EALLES, F., S. CUNNINGHAM a P. MOOR. *New cutting edge : elementary*. Edited by Chris Redston. 2nd impression. Essex: Pearson Education Limited, 2006. 184 s. ISBN 1405843489.

MCCARTHY, M. a F. O'DELL. *English vocabulary in use*. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. vi, 309. ISBN 0521677432.

MARIS, A. *New Headway English course : elementary*. Oxford: Oxford University Press, 2001. 77 s. ISBN 0194375595.

MURPHY, R. *Essential grammar in Use : a self-study reference and practice book for elementary students of English : with answers*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. xi, 319. ISBN 9780521675802.

SWAN, M. a C. WALTER. *The Good Grammar Book : a grammar practice book for elementary to lower-intermediate students of English : with answers*. 2nd impression. Oxford: Oxford University Press, 2003. 324 s. ISBN 0194315207.

MCCARTHY, M. a F. O'DELL. *English vocabulary in use*. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2010. 174 s. ISBN 9780521136204.

NAYLOR, H. a R. MURPHY. *Essential grammar in use supplementary exercises : with answers*. 2nd edition. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. v, 128. ISBN 9780521675420.

CUNNINGHAM, S. a P. MOOR. *Cutting edge : elementary : workbook : [with key]*. Harlow: Longman, 2001. 110 s. ISBN 0582403936.

PdF:JVk013 **Angličtina pro speciální pedagogy I**

5 kreditů, ukončení zk, garant předmětu Mgr. Radka Mlýnková

Vyučující

Mgr. Radka Mlýnková (přednášející)

Mgr. Jana Kollárová (přednášející)

Mgr. Daniela Dvořáková (přednášející)

Mgr. Dita Trčková, Ph.D. (přednášející)

Mgr. Marcela Sekanina Vavřinová (přednášející)

Cíle předmětu

The aim of the course English for Special Educators is to develop and consolidate students' language skills and help them to achieve B1 level in all language skills (listening, reading, speaking, writing). This course is focused mainly on developing specialist vocabulary connected to the field of study, i.e. Special Needs Education. Students will also revise grammar on B1 level. Furthermore, students will develop some academic skills in English (specialist oral presentation, giving and supporting arguments, discussion, etc).

Výukové metody

5 consultations during the semester, activities and tasks developing students' language skills and competencies, class and group discussions, vocabulary practice, mind mapping, opinion and information sharing, giving arguments, etc.

Metody hodnocení

Credit requirements: 1) Active participation in the consultations (1 absence is admitted), 2) Careful preparation for each consultation (preparing tasks in Home-preparation handouts for each consultation), 3) Final Exam - written + oral part. It is necessary to pass each part of the final exam for at least 65%. The student who has not completed all requirements during the semester cannot take the final exam.

Výstupy z učení

By the end of the course, the students will be able to: understand spoken as well as written LSP language at B1 level of the CEFR; successfully participate in a spoken interaction dealing with relevant LSP issues; show a good command of selected grammar structures and specialist vocabulary at B1 level of the CEFR; introduce themselves/their field of study/professional goals

Osnova

SP4BK_CJAJ English for Special Educators

Topics: Education, Current problems in schools, Introduction to Special Needs Terminology, Visual Impairment, Hearing Impairment, Intellectual Impairment, Speech Impairment, Physical Impairment, Specific Learning Difficulties

Grammar (self-study): Present simple x continuous, Past simple x continuous, Present perfect, Expressing future, Word order, Comparative, Superlative, Adjectives ending with -ed, -ing, Adjectives x Adverbs, Modal verbs, Conditional clauses, Simple passive, Countable x uncountable nouns, Relative pronouns/clauses, Phrasal verbs, Verbs - gerund x infinitive, Prepositions, Prepositional phrases (adjectives, verbs).

Literatura

povinná literatura

E-learning resources in IS.MUNI.CZ - Studijní materiály předmětu SP4BK_CJAJ - Učební materiály

neurčeno

MURPHY, R. *Essential grammar in use : a self-study reference and practice book for elementary students of English : with answers*. Second edition. Cambridge: Cambridge University Press, 1997. 300 stran. ISBN 0521559286.

MURPHY, R. *English grammar in use : a self-study reference and practice book for intermediate students of English : with answers*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2004. x, 379. ISBN 0521537622.

BEAUMONT, D. a C. GRANGER. *The Heinemann English grammar*. Edited by Ken Singleton. Oxford: Heinemann, 1998. vi, 352. ISBN 0435292196.

Hashemi, Louise. *Cambridge Practice Tests for PET 1*. Cambridge University Press,

Cambridge preliminary English Test 1 - 5. Cambridge University Press.

McCARTHY, Michael a Felicity O'DELL. *Academic vocabulary in use*. 1. vyd.: Cambridge. CUP, 2008. ISBN 9780521689397.

PdF:JVp001 Vstupní test A2 - AJ

1 kredit, ukončení z, garant předmětu Mgr. Barbora Kašpárková

Vyučující

Mgr. Daniela Dvořáková (přednášející)

Mgr. Gabriela Hublová, Ph.D. (přednášející)

Mgr. Radka Mlýnková (přednášející)

Mgr. Dita Trčková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Pozn.: Studenti studující cizí jazyk jako hlavní obor předmět JVp001 nezapisují a níže uvedené pro ně neplatí.) KDO ZAPISUJE PŘEDMĚT VSTUPNÍ TEST A2: Studium cizího jazyka je součástí prezenčních bakalářských programů Sociální pedagogika, Speciální pedagogika, Pedagogické asistentství pro ZŠ a Obory se zaměřením na vzdělávání. Studenti volí z nabídky AJ nebo NJ. V 1. semestru studia si zapisují povinně-volitelný předmět Vstupní test A2 ve zvoleném jazyce. Pokud obdrží zápočet, ve 2. semestru si zapíše předmět "AJ/NJ PRO (SOC./SPEC.) PEDAGOGY A" a ve 3. semestru navazující předmět "B". V případě velmi slabé znalosti je studentům doporučeno předmět Vstupní test A2 poprvé zapsat až ve 3. semestru. CÍLEM PŘEDMĚTU VSTUPNÍ TEST A2 je prověřit, zda student dosáhl minimální požadované vstupní úrovně znalosti jazyka A2, a to zejména s ohledem na zabezpečení kvality následné povinně-volitelné výuky. Navazující výuka povinně-volitelného cizího jazyka na PdF probíhá na úrovních B1 v bakalářském studiu, resp. B2 v magisterském studiu (B2 = úroveň vyšší maturitní zkoušky na gymnáziu). Náplní výuky je odborný a akademický jazyk. Znalost jednoho cizího jazyka minimálně na úrovni B1, resp. B2 je jedním z klíčových pilířů PROFILU ABSOLVENTA MU, což znamená, že cizí jazyk má stejnou důležitost jako Vámi zvolený hlavní obor.

Výukové metody

1) Úvodní konzultace; 2) Cvičný test informující o aktuální dosažené úrovni jazyka; 3) Příprava na zápočtový test formou samostudia na základě doporučené literatury a odpovědníků (is.muni).

Metody hodnocení

Pro získání zápočtu je třeba uspět v ZÁPOČTOVÉM TESTU. ORGANIZACE ZÁPOČTOVÉHO TESTU: Zápočtové testy na úrovni A2 probíhají s roční periodicitou vždy v lednu/únoru. Vyhlašují se tři termíny - 1. řádný, 2. řádný a opravný, 3. opravný. Studenti mají povinnost se PŘIHLÁSIT NA ZKUŠEBNÍ TERMÍN prostřednictvím IS.MUNI (termíny jsou vyhlašovány v prosinci). Zápočet je udělen studentům, kteří získají alespoň 70% bodů (tj. 28 ze 40). Části testu: poslech, čtení, gramatika a slovní zásoba. Informace o možnosti uznání předmětu viz <http://www.ped.muni.cz/katedry-a-instituty/cjv/uznavani-predmetu/>

Výstup z učení

By the end of the course, the student will be able to: understand spoken texts at A2 level of the CEFR; understand written texts at A2 level of the CEFR; use general A2 vocabulary with appropriate command and control; show a good command of A2 grammar structures.

Osnova

Předmět Vstupní test A2 je organizován následovně: 1) úvodní konzultace (seznámení s předmětem + jazykovým vzděláváním na PdF) - o termínu konání jsou studenti informováni emailem před začátkem semestru; 2) cvičný test v odpovědnících v is.muni; 3) samostatná příprava na zápočtový test na základě doporučené literatury a odpovědníků v is.muni; 4) zápočtový test ve zkušebním období (leden/únor); INFORMACE O ZÁPOČTOVÉM TESTU: Test ověřuje, zda student dosáhl jazykové úrovně A2. Struktura: 1) poslech (cca 10 bodů); 2) porozumění psanému textu (cca 10 bodů); 3) slovní zásoba a gramatika (cca 20 bodů); Pro udělení zápočtu je třeba získat min. 70% bodů, tj. 28/40 bodů; Časový limit: 25 - 30 min (mimo poslech). K přípravě doporučujeme využít např. materiály na: <http://moodlinka.ped.muni.cz/course/view.php?id=1565> Výčet gramatických jevů a slovní zásoby na úrovni A2, který by měl student ovládat pro úspěšné zvládnutí testu: GRAMATIKA: to be (časování slovesa "být"), articles (základní pravidla pro používání členů v AJ), this/that/these/those, have got, possessive (přivlastňování v AJ), present simple (přítomný čas prostý), like/hate...sth. /doing sth., adverbs of frequency (sometimes, often, usually, never, ...), can/can't, there is/are..., some, any, no, countables/uncountables (počítatelná/nepočítatelná podstatná jména), how much, how many, was/were, past simple, regular/irregular verbs (minulý čas prostý, min. 40 nejběžnějších nepravidelných sloves), comparative and superlative adjectives (stupňování přídavných jmen) present continuous (přítomný čas průběhový), future intentions: going to/would like

to and want to (vyjádření budoucího záměru/plánu v AJ), infinitive of purpose (infinitiv účelový, ekvivalent české vedlejší věty účelové), will, might, present perfect (předpřítomný čas prostý), time phrases with present perfect and past simple (typická časová určení používaná s minulým/předpřítomným časem), prepositions of place, movement and time (základní předložky místa, pohybu a času), must, have to, don't have to. Okruhy SLOVNÍ ZÁSObY: Countries, nationalities. Jobs. Everyday objects. Family and family relations. Common verbs. Daily routines. Transport. Food, eating out. Dates, years, decades and centuries. Shops and shopping. Clothes. Animals and natural features. Weather. City and countryside. Education and careers. Communication. Describing things, people and events - adjectives.

Literatura

doporučená literatura

Materials for self-study and practice: <http://moodlinka.ped.muni.cz/course/view.php?id=1565>

MURPHY, R. *Essential grammar in Use : a self-study reference and practice book for elementary students of English : with answers*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. xi, 319. ISBN 9780521675802.

SOARS, L. a J. SOARS. *New Headway English course..* Oxford: Oxford University Press, 2000. 143 s. ISBN 0194366774.

SOARS, L. a J. SOARS. *New Headway English course. [s anglicko-českým slovníčkem]*. Oxford: Oxford University Press, 2000. 96 s. ISBN 0194375722.

CUNNINGHAM, S., P. MOOR a F. EALES. *Cutting edge. [with mini-dictionary]*. Harlow: Longman, 2001. 159 s. ISBN 0582403944.

CUNNINGHAM, S. a P. MOOR. *Cutting edge : elementary : workbook : [with key]*. Harlow: Longman, 2001. 110 s. ISBN 0582403936.

VINCE, M. a K. MCNICHOLAS. *Elementary language practice with key : English grammar and vocabulary*. Oxford: Macmillan, 2003. 288 s. ISBN 9781405007641.

MCCARTHY, M. a F. O'DELL. *English vocabulary in use..* Cambridge: Cambridge University Press, 1999. 168 s. ISBN 0521599571.

SWAN, M. a C. WALTER. *The good grammar book : a grammar practice book for elementary to lower-intermediate students of English : with answers*. Oxford: Oxford University Press, 2001. 324 s. ISBN 0194315193.

PdF:JVp015 Angličtina pro speciální pedagogy - A

2 kredity, ukončení z, garant předmětu Mgr. Radka Mlýnková

Vyučující

Mgr. Radka Mlýnková (přednášející)

Cíle předmětu

The aim of the course English for Special Educators A is to develop and consolidate students' language skills and help them to achieve B1 level in all language skills(listening, reading, speaking, writing). During the course students will revise grammar and vocabulary connected to their field of study (on B1 level). Furthermore, students will develop some academic skills in English (oral presentation, academic writing, supporting arguments, discussions, etc.), as well as the basics of specialist vocabulary focused on special needs terminology.

Výukové metody

90-minute seminars, activities and tasks developing students' language skills and competencies, class and group discussions, grammar and vocabulary practice, mind mapping, presentation and soft skills practice, opinion and information sharing, etc.

Metody hodnocení

Credit requirements: 1) Active participation in lessons and careful home preparation for each lesson + attendance - 2 absences admitted 2) Oral presentation 3) Mid-term test 4) Written assignment 5) Final credit test (passmark - 65%) The student who has not completed all requirements(including active participation) during the semester cannot be credited.

Výstupy z učení

By the end of the course, the students will be able to: understand specialist vocabulary connected to the topic of education and their field of study at B1 level of the CEFR; introduce themselves/their field of study/professional goals; share their ideas and discuss different issues associated with the topic of education; show a good command of selected grammar structures at B1 level of the CEFR

Osnova

SP4BP_1AB1 English for Special Educators A

Topics: Education - the System of Education in the CR/other countries, Primary/Secondary/Tertiary Education, Current Problems in Schools, Ways of Communication, How to Become a Successful Teacher - character traits and responsibilities, Introduction to Special Needs Terminology, Laterality, Multiple Intelligences

Grammar:: 1) Present simple x continuous. 2) Past simple. 3) Past continuous. 4) Present perfect. 5) Expressing future. 6) Revision of tenses. 7) Word order. 8) Adjectives - comparatives x superlatives. 9) Adjectives (-ed, -ing). 10) Adjectives x adverbs.

Literatura**povinná literatura**

E-learning resources in IS.MUNI.CZ

neurčeno

MURPHY, R. *Essential grammar in use : a self-study reference and practice book for elementary students of English : with answers*. Second edition. Cambridge: Cambridge University Press, 1997. 300 stran. ISBN 0521559286.

NAYLOR, H. a R. MURPHY. *Essential grammar in use supplementary exercises : with answers*. 1st ed. Cambridge: Cambridge University Press, 1996. 106 s. ISBN 052146997X.

MURPHY, R. *English grammar in use : a self-study reference and practice book for intermediate students of English : with answers*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2004. x, 379. ISBN 0521532892.

Hashemi, Louise. *Cambridge Practice Tests for PET 1*. Cambridge University Press,

Cambridge preliminary English Test 1 - 5. Cambridge University Press.

CRAVEN, M. *Listening extra : a resource book of multi-level skills activities*. 1st ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2004. 136 s. ISBN 0521754623.

PdF:JVp016 **Angličtina pro speciální pedagogy - B**

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu Mgr. Radka Mlýnková

Vyučující

Mgr. Radka Mlýnková (přednášející)

Mgr. Eva Tomašíková (cvičící)

Mgr. Markéta Oplatková Plocková (cvičící)

Cíle předmětu

The aim of the course English for Special Educators B is to develop students' language skills and some academic skills in English on B1 level. Students will acquire the overview of the basic specialist vocabulary/terminology connected to their field of study (on B1 level).

Výukové metody

90-minute seminars, activities and tasks developing students' language skills and competencies, class and group discussions, grammar and vocabulary practice, presentations, home preparation, mind-mapping, presentation and soft skills practice, opinion and information sharing, giving arguments etc.

Metody hodnocení

Exam requirements: 1) Active participation in seminars and careful preparation for each seminar + attendance - 2 absences admitted 2) Oral presentation 3) Final Exam - written + oral part. It is necessary to pass both parts of the final exam for at least 65%. The student who has not completed all requirements (including active participation) during the semester cannot take the final exam.

Výstupy z učení

By the end of the course, the student will be able to: understand spoken as well as written LSP language at B1 level of the CEFR; successfully participate in a spoken interaction dealing with relevant LSP issues; give an oral presentation on a specialist topic; show a good command of selected grammar structures and specialist vocabulary at B1 level of the CEFR

Osnova

SP4BP_2AB1 English for Special Educators B

Topics: Revision of special needs terminology, Visual Impairment, Hearing Impairment, Intellectual Impairment, Autistic Spectrum Disorders, Speech Impairment, Specific Learning Difficulties, Physical Impairment

Grammar: Modal verbs, Conditional clauses, Simple passive, Countable x uncountable nouns, Relative pronouns/clauses, Phrasal verbs, Verbs - gerund x infinitive, Prepositions, Prepositional phrases (adjectives, verbs), Question tags.

Literatura**povinná literatura**

E-learning resources in IS.MUNI.CZ

doporučená literatura

MURPHY, R. *Essential grammar in use : a self-study reference and practice book for elementary students of English : with answers*. Second edition. Cambridge: Cambridge University Press, 1997. 300 stran. ISBN 0521559286.

MURPHY, R. *English grammar in use : a self-study reference and practice book for intermediate students of English : with answers*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2004. x, 379. ISBN 0521532892.

neurčeno

NAYLOR, H. a R. MURPHY. *Essential grammar in use supplementary exercises : with answers*. 1st ed. Cambridge:

Cambridge University Press, 1996. 106 s. ISBN 052146997X.

Hashemi, Louise. Cambridge Practice Tests for PET 1. Cambridge University Press,

Cambridge preliminary English Test 1 - 5. Cambridge University Press.

CRAVEN, M. *Listening extra : a resource book of multi-level skills activities*. 1st ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2004. 136 s. ISBN 0521754623.

PdF:SPkK03 **Komunikační a simulační techniky oftalmopedické**

3 kredity, ukončení k, garant předmětu Mgr. Martin Vrubel, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Martin Vrubel, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty se základními intervenčními postupy, které je vhodné volit při práci s osobami se zrakovým postižením. Dále je cílem pomocí simulací představit potřeby žáků a studentů se zrakovým postižením ve vzdělávacím procesu a vytvořit předpoklad pro vhodnou volbu intervenčních postupů budoucími učiteli. Dalším cílem je naučit studenty pracovat s žáky se zrakovým postižením v jejich přirozeném prostředí, simulovat situace, v rámci kterých se žáci srůzným typem snížených zrakových funkcí a zrakovým postižením učí znalostem a speciálním dovednostem jako sebeobsluze, prostorové orientaci a samostatnému pohybu. Simulace budou provedeny v interiérovém a exteriérovém simulátoru - SIMU. Základem tohoto kurzu je zážitkové učení studentů.

Výukové metody

projektová výuka, praktické cvičení

Metody hodnocení

hodnocení projektu, závěrečná rozprava

Výstupy z učení

Student pochopí problematiku práce osob se zrakovým postižením, náročnost této práce na čas a náročnost práce se speciálními pomůckami. Díky tomu dokáže s osobami se zrakovým postižením pracovat více empaticky.

Osnova

Pokročilá komunikace s osobami se zrakovým postižením.

Speciální komunikační zařízení pro osoby se zrakovým postižením.

Zápis zvětšeného černotisku, parametry jeho tisku.

Zápis Braillova písma, jeho čtení a tisk.

Simulace poruch binokulárního vidění, praktický nácvik práce žáka s narušeným binokulárním viděním, volba kompenzačních mechanismů při práci ve školní třídě (simulace postižení a následný trénink).

Simulace slabozrakosti, praktický nácvik práce slabozrakého žáka, volba kompenzačních mechanismů při práci ve školní třídě (simulace postižení a následný trénink).

Simulace praktické a absolutní nevidomosti, praktický nácvik práce nevidomého žáka, volba kompenzačních mechanismů při práci ve školní třídě (simulace postižení a následný trénink).

Nácvik výuky sebeobsluhy žáka se zrakovým postižením (nácvik v interiérovém simulátoru).

Nácvik prostorové orientace a samostatného pohybu žáka v mikroprostoru a makroprostoru (nácvik na speciální simulační dráze).

Literatura

povinná literatura

VRUBEL, M. *Facilitátory a bariéry školní a sociální inkluze osob se zrakovým postižením*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 186 s. ISBN 978-80-210-8022-5.

doporučená literatura

JESENSKÝ, J. *Prolegomena systému tyflorehabilitace, metodiky tyflorehabilitačních výcviků a přípravy rehabilitačně-edukačních pracovníků tyflopédického spektra*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2007. 659 s. ISBN 9788086723495.

RÖDEROVÁ, P., Z. NOVÁKOVÁ a L. KVĚTOŇOVÁ. *Oftalmopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. 124 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-159-1.

PdF:SPkK04 **Komunikační a simulační techniky somatopedické**

3 kredity, ukončení k, garant předmětu doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D.

Vyučující

doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s nejčastějším výskytem narušené komunikační schopnosti u dětí s TP .

Výukové metody

Seminář, studium odborné literatury. Vytvoření souboru pomůček pro rozvoj komunikační schopnosti dle pokynu vyučujícího.

Metody hodnocení

Kolokvium - prezentace výukové pomůcky.

Výstupy z učení

Očekávané výstupy: Student bude schopen prezentovat možnostmi podpory rozvoje komunikace u dětí a žáků s tělesným postižením v raném, předškolním a školním věku

Osnova

• Specifika vývoje řeči u dětí s centrálním postižením. • Narušená komunikační schopnost u dětí s MO – symptomatické poruchy řeči. • Stimulace vývoje řeči u dětí v raném věku – specifika postupů rozvoje komunikační kompetence. • Orofaciální stimulace a možnosti využití speciálním pedagogem. • Přístupy k rozvoji komunikační kompetence u dětí s TP předškolního věku, před zahájením povinné školní docházky – materiály vhodné pro rozvoj komunikační schopnosti • Využití alternativní a augmentativní komunikace při intervenci žáků s TP (VOKS, Piktogramy ad.). • Využití simulačních pomůcek k rozvoji i kompetencí studentů v oblasti rozvoje komunikační schopnosti u dětí, žáků s narušenou komunikační schopností. • Spolupráce s rodiči. • Didaktické materiály a pomůcky pro rozvoj komunikační schopnosti.

Literatura**doporučená literatura**

LECHTA, V. *Symptomatické poruchy řeči u dětí*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2008. 191 s. ISBN 9788073674335.

KLENKOVÁ, J. *Logopedie*. 1. vyd. Praha: Grada publishing, 2006. 229 s. edice psychologické a pedagogické literatury. ISBN 80-247-1110-9.

CASTILLO-MORALES, R. *Orofaciální regulační terapie : metoda reflexní terapie pro oblast úst a obličeje*. Translated by Eva Matějčíková. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006. 183 s. ISBN 8073671050.

VATER, W. a M. BOUDZIO. *Od prvního hlasu k prvním slovům*. Praha: Tech-Market, 1996. 103 s. ISBN 8090213405.

neurčeno

LECHTA, V. *Terapie narušené komunikační schopnosti*. Translated by Jana Křížová. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005. 386 s. ISBN 8071789615.

PdF:SPkK07 Speciálněpedagogická diagnostika oftalmopedická

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Petra Röderová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Petra Röderová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty se základními speciálně pedagogickými diagnostickými nástroji a postupy v rámci posuzování míry speciálních vzdělávacích potřeb dětí, žáků a studentů s oslabeným viděním či nevidomých.

Výukové metody

Prezentace, video, diskuse.

Metody hodnocení

Požadavky k ukončení - úspěšné složení závěrečné zkoušky, seminární práce. Účast min. 70%.

Výstupy z učení

Student bude po absolvování předmětu schopen:

- identifikovat a popsat důležité oblasti speciálně pedagogické diagnostiky zrakového vnímání - rozumět postupům v diagnostice funkčního vidění a rozumět využívání informací z medicínského vyšetření zraku v oblasti podpory zrakového vnímání - určit a popsat možnosti podpory zrakového vnímání u dětí raného a předškolního věku;
- navrhnout opatření a doporučení pro vzdělávání žáka s postižením zraku v závislosti na věku a stupni postižení zraku;

Osnova

• Funkční vyšetření zraku, zraková terapie a zrakový výcvik. • Význam diagnostiky zrakových funkcí se zaměřením na věk a na stupeň postižení zraku. • Speciálněpedagogická diagnostika zrakových funkcí a mezioborová spolupráce v diagnostickém procesu. • Diagnostika zrakových funkcí u dětí raného věku a předškolního věku, podpora zrakového vnímání v tomto věku. • Diagnostika zrakových funkcí a souvisejících speciálních vzdělávacích potřeb u dětí školního věku. • Diagnostika zrakových funkcí v období adolescence a dospělosti. • Význam kompenzačních smyslů v diagnostice zrakového postižení. • Diagnostika poruch binokulárního vidění a její význam. Ortoopticko-pleoptické a speciálněpedagogické postupy. • Diagnostika zrakového postižení u dítěte s kombinovaným postižením.

Literatura**povinná literatura**

FINKOVÁ, D., L. LUDÍKOVÁ a V. RŮŽIČKOVÁ. *Speciální pedagogika osob se zrakovým postižením*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. 158 s. ISBN 9788024418575.

RÖDEROVÁ, P., L. KVĚTOŇOVÁ-ŠVECOVÁ a Z. NOVÁKOVÁ. *Oftalmopedie : texty k distančnímu vzdělávání*. 2. vyd. Brno: Paido, 2007. 125 s. ISBN 9788073151591.

doporučená literatura

Baslerová, P. a kol. (2012) Diagnostické domény pro žáky se zrakovým postižením. Olomouc: UP.

MORAVCOVÁ, D. *Zraková terapie slabozrakých : jak efektivně využít slabý zrak*. Vyd. 1. V Praze: Triton, 2007. 39 s. ISBN 9788072549498.

MORAVCOVÁ, D. *Zraková terapie slabozrakých a pacientů s nízkým vizem*. Vyd. 1. Praha: Triton, 2004. 203 s. ISBN 8072544764.

Pdf:SPkK08 **Speciálněpedagogická diagnostika somatopedická**

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D.

Vyučující

doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Student získá základní poznatky o speciálněpedagogické diagnostice somatopedické a jejích specifikách. V rámci předmětu bude kladen důraz na mezioborovou spolupráci a možnosti poradenských služeb poskytovaných v ČR.

Výukové metody

Seminář, výukové prezentace, video ukázky, příklady dobré praxe.

Metody hodnocení

Ústní zkouška- obhajoba případové studie Diagnostika žáka s TP (dle diagnostických domén)

Výstupy z učení

- Student se orientuje v somatopedické terminologii.
- Student dokáže vybrat a popsat diagnostické metody a nástroje používané při somatopedické diagnostice.
- Student je schopen charakterizovat diagnostické domény u žáků s TP.
- Student je schopen vysvětlit specifika somatopedické diagnostiky vzhledem k věkovým obdobím.

Osnova

- Pojetí speciálněpedagogické diagnostiky somatopedické, cílová skupina (vybrané druhy tělesného postižení a onemocnění).
- Diagnostika v jednotlivých obdobích vývoje (raný věk, předškolní věk, školní věk, dospělost).
- Diagnostické metody a nástroje (klinické, obecné, záznamové archy).
- Oblasti diagnostických domén u žáků s tělesným postižením.
- Specifika školní zralosti, odklad školní docházky.
- Specifika předprofesní přípravy žáků s tělesným postižením.
- Poradenské služby, mezioborová spolupráce.
- Prezentace kompenzačních pomůcek – diskuse.
- Případové studie – prezentace diagnostických postupů, diskuse.

Literatura**povinná literatura**

PŘINOSILOVÁ, D. *Diagnostika ve speciální pedagogice*. Brno: Paido, 2007. 178 s. ISBN 978-80-7315-157-7.

MONATOVÁ, L. *Speciálně pedagogická diagnostika z hlediska vývoje dětí*. Brno: Paido, 2000. 92 s. ISBN 8085931869.

OPATŘILOVÁ, D. *Pedagogicko-psychologické poradenství a intervence v raném a předškolním věku u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami*. 1. dotisk 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 292 s. ISBN 978-80-210-3977-3.

OPATŘILOVÁ, D. *Pedagogická intervence v raném a předškolním věku u jedinců s dětskou mozkovou obrnou*. 1. dotisk 2., přepr. a rozš. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 150 s. ISBN 978-80-210-5266-6.

OPATŘILOVÁ, D. *Grafomotorika a psaní u žáků s tělesným postižením*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. Elportál. ISBN 978-80-210-6769-1. url <http://is.muni.cz/elportal/?id=1173211> html <http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/pdf/js14/grafomot/web/index.html> epub <http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/pdf/js14/grafomot/web/docs/Grafomotorika.epub>

OPATŘILOVÁ, D. a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. *Podpora rozvoje hybnosti osob s tělesným postižením*. 1. vyd. Brno, Elportál, 2014. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 978-80-210-7611-2. <http://is.muni.cz/elportal/?id=1213559>

doporučená literatura

SVOBODA, M., D. KREJČÍŘOVÁ a M. VÁGNEROVÁ. *Psychodiagnostika dětí a dospívajících*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. 792 s. ISBN 978-80-262-0899-0.

TER LAAK, J. *Psychologická diagnostika. Jak řešit otázky klientů : Průvodce pro studenty, výzkumníky a praktické diagnostiky. I. Historie, principy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 174 s. ISBN 978-80-210-8036-2.

SVOBODA, M., P. HUMPOLÍČEK a V. ŠNOREK. *Psychodiagnostika dospělých*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2013. 487 s. ISBN 978-80-262-0363-6. <http://obchod.portal.cz/produkt/psychodiagnostika-dospelych>

OPATŘILOVÁ, D. *Analýza současného stavu inkluzivního vzdělávání v České republice u jedinců s tělesným postižením v předškolním a základním vzdělávání*. První. Brno: MSD, s.r.o., 2009. 322 s. Pol-36/09-02/58. ISBN 978-80-210-5030-3.

PdF:SPkK13 **Speciálněpedagogická praxe diagnostická**

14 kreditů, ukončení z, garant předmětu PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit se se základními diagnostickými postupy ve speciálních školách a zařízeních v místě bydliště a dle zvolené specializace.

Výukové metody

Praxe bude probíhat v zařízeních dle zvolené specializace a dle možnosti zajištění praxe v místě bydliště. Studentky/studenti odevzdávají potvrzení o absolvování praxe, přehled hospitací na speciálněpedagogické praxi s podpisem a razítkem zařízení.

Metody hodnocení

zápočet

Výstupy z učení

- student/ka se orientuje v základních diagnostických postupech užívaných ve speciálněpedagogické praxi;
- umí reflektovat získané zkušenosti ve speciálněpedagogickém terénu;
- umí komparovat teoretické poznatky s praxí.

Osnova

- asistentské práce na pracovišti;
- sledování diagnostických metod práce speciálního pedagoga;
- seznámení se s dokumentací pracoviště;
- chronologické zaznamenávání údajů o vlastních aktivitách s žáky a jejich hodnocení.

Literatura

doporučená literatura

BARTOŇOVÁ, M. a J. PIPEKOVÁ. *Manuál pro pedagogickou praxi : teorie a praxe*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 141 s. ISBN 9788021054974.

Budoucí učitelé na souvislé praxi, aneb, Rukověť fakultního cvičného učitele : (příručka pro fakultní cvičné učitele a profesionálně zainteresované studenty učitelství pro 1. stupeň ZŠ). Edited by Hana Filová. Brno: Paido, 1998. 74 stran. ISBN 8085931567.

neurčeno

DYTRTOVÁ, R. a M. KRHUTOVÁ. *Učitel : příprava na profesi*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. 121 s. ISBN 9788024728636.

PdF:SPkK14 **Speciálněpedagogická praxe intervenční**

20 kreditů, ukončení z, garant předmětu PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit se se základními intervenčními přístupy ve speciálních školách a zařízeních v místě bydliště a dle zvolené specializace.

Výukové metody

Praxe bude probíhat v zařízeních dle zvolené specializace a dle možnosti zajištění praxe v místě bydliště. Studentky a studenti odevzdávají potvrzení o absolvování praxe, přehled hospitací na speciálněpedagogické praxi s podpisem a razítkem zařízení.

Metody hodnocení

zápočet

Výstupy z učení

Na konci kurzu bude student/ka schopna/schopna:

- aplikovat teoretické poznatky do speciálněpedagogické praxe;
- orientovat se v užívaných intervenčních postupech;
- reflektovat získané zkušenosti ve speciálněpedagogickém terénu.

Osnova

- asistentské práce na pracovišti;
- sledování intervenčních speciálněpedagogických přístupů;
- seznámení se s dokumentací pracoviště;
- chronologické zaznamenávání údajů o vlastních aktivitách s žáky a jejich hodnocení.

Literatura**povinná literatura**

BARTOŇOVÁ, M. a J. PIPEKOVÁ. *Manuál pro pedagogickou praxi: teorie a praxe*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 141 s. ISBN 978-80-210-5497-4.

FILOVÁ, H. *Budoucí učitelé na souvislé praxi*. a kolektiv. 2. vyd. Brno: Paido, 1998. 74 s. edice pedagogické literatury. ISBN 80-85931-56-7.

doporučená literatura

DYTRTOVÁ, R. a M. KRHUTOVÁ. *Učitel : příprava na profesi*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. 121 s. ISBN 9788024728636.

POKORNÝ, J. *Manuál tvořivé komunikace*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Brno: Cerm, 2004. 300 s. ISBN 8072043307.

PdF:SPkK15 Oftalmopedie - základy oboru

4 kredity, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Petra Röderová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Petra Röderová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je zprostředkovat studentům základní informace z oboru pedagogiky osob s postižením zraku s důrazem na poradenství a podporu samostatného života osob nevidomých a osob s oslabeným viděním. Studenti získají znalosti o vlivu postižení zraku na kvalitu života, systému vzdělávání, speciálních pomůckách, poradenství a intervenci.

Výukové metody

seminář, diskuse, praktická ukázka, video

Metody hodnocení

ukončení dosažením minimálně 70% bodového zisku ze závěrečného zkoušení (ústně či písemně). Aktivní účast (min. 70%). Seminární práce.

Výstupy z učení

Student bude po absolvování předmětu:

- rozumět specifickým projevům a vlivům zrakového postižení na osobnost člověka a na jeho vývoj
- schopen klasifikovat zrakové postižení z různých hledisek
- prezentovat možnosti poradenství a vzdělávání pro osoby s postižením zraku v ČR
- zvládnout základy provázení člověka se zrakovým postižením
- doporučit základní speciální pomůcky pro zvládnutí každodenního života člověka s oslabeným viděním a člověka nevidomého

Osnova

1. Paradigma oftalmopedie - vymezení oboru a jeho postavení v multidisciplinárním pojetí.
2. Fyziologie procesu vidění. Vývoj zrakového vnímání. Základní vyšetření zrakových funkcí.
3. Základní patologie zraku v dětském a dospělém věku. Projevy vad.
4. Základní speciální pomůcky pro slabozraké a nevidomé se zaměřením na věk, stupeň postižení.
5. Raná péče - teoretická východiska rané péče, formy a služby. Střediska a jejich klientela.
6. Osobnost člověka se zrakovým postižením (specifika vnímání, myšlení, pozornost, chování, řeč). Psychomotorický vývoj těžce zrakově postiženého dítěte.
7. Zrakově postižené dítě v předškolním věku (předškolní výchova zrak. Postiženého dítěte, dítě s narušeným binokulárním viděním a reedukace těchto vad).
8. Systém vzdělávání žáků se zrakovým postižením v ČR. Edukace žáků s postižením zraku. Braillovo písmo.
9. Kombinovaná postižení s postižením zraku. Hluchoslepoty.
10. Poradenství a intervence: poskytovatelé služeb, specifikace služeb.
11. Komunikace s osobami se zrakovým postižením. Základy provázení, orientace v prostoru a samostatný pohyb. Hlavní chyby.

Literatura**povinná literatura**

RÖDEROVÁ, P., Z. NOVÁKOVÁ a L. KVĚTOŇOVÁ. *Oftalmopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. 124 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-159-1.

FINKOVÁ, D., L. LUDÍKOVÁ a V. RŮŽIČKOVÁ. *Speciální pedagogika osob se zrakovým postižením*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. 158 s. ISBN 9788024418575.

doporučená literatura

ŘEHŮŘEK, J. a Dětská oční klinika DN Brno, a LF MU Brno. *Možnosti reedukace zraku při kombinovaném postižení*. 1999. vyd. Brno: PAIDO, 1999. 94 s. Možnosti reedukace zraku při kombin. postižení. ISBN 80-85931-75-3.

KUDELOVÁ, I. a L. KVĚTOŇOVÁ-ŠVECOVÁ. *Malé dítě s těžkým poškozením zraku : raná péče o dítě se zrakovým a kombinovaným postižením*. Brno: Paido, 1996. 41 s. ISBN 8085931249.

VÁGNEROVÁ, M. *Oftalmopsychologie dětského věku*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1995. 182 s. ISBN 807184053X.

neurčeno

KEBLOVÁ, A. *Kompenzační pomůcky pro zrakově postižené žáky ZŠ*. 2., upr. vyd. Praha: Septima, 1999. 27 s. ISBN 8072161040.

KEBLOVÁ, A. *Integrované vzdělávání dětí se zrakovým postižením*. 2. upr. vyd. Praha: Septima, 1998. 91 s. ISBN 8072160516.

PdF:SPkK16 Psychopedie - základy oboru

4 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. PhDr. Mgr. Jarmila Pipeková, Ph.D.

Vyučující

doc. PhDr. Mgr. Jarmila Pipeková, Ph.D. (přednášející)

PhDr. Mgr. Jan Viktorin (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s následujícími tématy: charakteristika mentálního postižení; etiologie, klasifikace a charakteristika jednotlivých stupňů mentálního postižení; demence; Downův syndrom; systém vzdělávání žáků s mentálním postižením; prevence, inkluze a poradenství.

Výukové metody

Seminář s aktivní účastí studentů.

Metody hodnocení

Anotace odborné publikace z oboru psychopedie. Aktivní účast (80 %). Písemný test (30 otázek). Pro úspěšné absolvování předmětu je nutných 70 % správných odpovědí.

Výstupy z učení

Na konci tohoto kurzu bude student schopen: porozumět a vysvětlit termín mentální postižení; použít informace o systému vzdělávání žáků s mentálním postižením; předkládat odůvodněná rozhodnutí o zařazení žáků do systému vzdělávání a interpretovat své znalosti z oblasti Downova syndromu a demence.

Osnova

1. Psychopedie jako vědní obor.
2. Charakteristika mentálního postižení.
3. Demence.
4. Zdánlivé mentální postižení.
5. Downův syndrom.
6. Etiologie mentálního postižení.
7. Klasifikace mentálního postižení.
8. Charakteristika jednotlivých stupňů mentálního postižení.
9. Legislativa týkající se školské problematiky vzdělávání žáků s mentálním postižením.
10. Poradenské služby pro žáky s mentálním postižením.
11. Předškolní vzdělávání dětí s mentálním postižením.
12. Základní vzdělávání žáků s mentálním postižením.
13. Vzdělávání žáků s mentálním postižením v rámci profesní přípravy.
14. Další vzdělávání osob s mentálním postižením.
15. Zařízení sociálních služeb.

Literatura

povinná literatura

BARTOŇOVÁ, M. *Inkluzivní didaktika v základní škole se zřetelem na edukaci žáků s lehkým mentálním postižením*. 2. dotisk 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 224 s. ISBN 978-80-210-6560-4.

PIPEKOVÁ, J. a M. VÍTKOVÁ. *Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení*. 1. dotisk 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 246 s. ISBN 978-80-210-7689-1.

ČERNÁ, M. *Česká psychopedie : speciální pedagogika osob s mentálním postižením*. Vydání druhé. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. 222 stran. ISBN 9788024630717.

BAZALOVÁ, B. *Dítě s mentálním postižením a podpora jeho vývoje*. Vydání první. Praha: Portál, 2014. 183 s. ISBN 978-80-262-0693-4. <http://obchod.portal.cz/dite-s-mentalnim-postizenim-a-podpora-jeho-vyvoje/>

BENDOVA, P. a P. ZIKL. *Dítě s mentálním postižením ve škole*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3854-3.

ŠVARCOVÁ-SLABINOVÁ, I. *Mentální retardace : vzdělávání, výchova, sociální péče*. Vyd. 4., přeprac. Praha: Portál, 2011. 221 s. ISBN 9788073678890.

BARTOŇOVÁ, M. a BAZALOVÁ, B. a PIPEKOVÁ, J. *Psychopedie*. 2. vyd. Brno : Paido, 2007. 150 s. ISBN 978-80-7315-161-4.. 2007.

BARTOŇOVÁ, M., B. BAZALOVÁ a J. PIPEKOVÁ. *Psychopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. 150 s. 1. vydání. ISBN 978-80-7315-144-7.

doporučená literatura

VALENTA, M., O. MÜLLER, M. VÍTKOVÁ, J. MICHALÍK, Z. KOZÁKOVÁ, P. JURKOVIČOVÁ, J. DOSEDLOVÁ, I. STRNADOVÁ a M. MUŽÁKOVÁ. *Psychopedie : teoretické základy a metodika*. 5. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Parta, 2013. 495 s. ISBN 978-80-7320-187-6.

BAZALOVÁ, B. *Psychopedie*. In Pipeková, J. et al. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. 3., přepr. a rozšíř. vyd. Brno: Paido Brno, 2010. s. 289-304, 16 s. ISBN 978-80-7315-198-0.

PIPEKOVÁ, J. *Osoby s mentálním postižením ve světle současných edukativních trendů*. Vyd. 1. Brno: MSD, 2006. 208 s. ISBN 8086633403.

PdF:SPkK17 Somatopedie - základy oboru

4 kredity, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Mgr. Dana Zámečnicková, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Dana Zámečnicková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je znalost základní charakteristiky oboru, jeho cílů, postavení v rámci meziresortní spolupráce. Student se seznámí se základní charakteristikou tělesného postižení a dopadem na vývoj a život jedince z pohledu typu a závažnosti postižení a rovněž jeho etiologie, Vymezena budou specifika odpory z hlediska věku jedince s postižením.

Výukové metody

Teoretická příprava. Výuka bude doplněna vhodnými dokumentárními filmy.

Metody hodnocení

Anotace odborné publikace v rozsahu 2-3 stran. Písemný test, obsahuje 40 otázek. Pro úspěšné absolvování předmětu je nutných 75 % správných odpovědí.

Výstupy z učení

Student bude schopen:

- identifikovat základní pojmy ze somatopedie;
- charakterizovat etiologii a klasifikaci pohybových vad;
- charakterizovat jednotlivé pohybové vady a chronické nemoci;
- popsat systém vzdělávání a poradenství pro vzdělávání žáků s tělesným postižením a chronických onemocnění;
- porozumět problematice v rámci speciálně pedagogické diagnostiky;
- popsat terapeutické metody vhodné pro celkový rozvoj tělesně postižených žáků a žáků s chronickými nemocemi;
- charakterizovat význam mezioborové spolupráce

Osnova

1. Vývoj vztahu společnosti k tělesně a zdravotně postiženým.
2. Vznik a vývoj oboru somatopedie, hlavní představitelé oboru (Jedlička, Bartoš, Chlup, Bakule, Monatová, Kábele).
3. Současný systém výchovy a vzdělávání tělesně postižených (rehabilitační stacionáře, speciální mateřská škola, speciální školství pro tělesně postižené základní a střední).
4. Inkluze a integrace osob s tělesným postižením do běžných typů dětských zařízení a škol, legislativa.
5. Systém poradenství v ČR.
6. Organizace školy při zdravotnických zařízeních (rozsah a obsah vyučování, učební plány, osnovy, učebnice).
7. Význam a úkoly školy při nemocnici, ozdravovnách a dětských léčebnách, hodnocení, klasifikace žáků ve školách.
8. Charakteristika jedinců s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem (kardiovaskulární onemocnění, onemocnění plic a dýchacích cest, alergie, poruchy metabolických procesů, nádorová onemocnění, kožní onemocnění).
9. Epilepsie.
10. Specifika práce s chronicky nemocnými.
11. Klasifikace pohybových vad.
12. Centrální a periferní obrny, charakteristika nejčastějších případů u dětí.
13. Centrální a periferní obrny, charakteristika nejčastějších případů u dospělých.
14. Mozková obrna, etiologie, formy MO, vliv na psychický vývoj.
15. Dětská infekční obrna (poliomyelitis), etiologie, průběh, důsledky.
16. Deformace, klasifikace, charakteristika jednotlivých druhů.
17. Vady páteře skoliozy, kyfozy, charakteristika, léčba.
18. Perthesova choroba, etiologie, důsledky, léčba.
19. Degenerativní poškození pohybového aparátu.
20. Progresivní svalová dystrofie (myopatie), etiologie, průběh onemocnění, důsledky, léčba.
21. Specifika edukace žáků s tělesným postižením.
22. Vliv vrozeného postižení na vývoj jedince.
23. Somatické, psychické a sociální aspekty tělesného postižení.
24. Ucelená rehabilitace, perspektivy a trendy.

Literatura**doporučená literatura**

VÍTKOVÁ, M. Integrativní speciální pedagogika. Integrace školní a sociální. 2. přepracované a rozšířené vydání. Brno: Paido, 2004. ISBN 80-7315-071-9.

PIPEKOVÁ, J., M. VÍTKOVÁ, K. BALÁTOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, L. BÁRTOVÁ, K. BĚLOHLÁVKOVÁ, B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, I. FIALOVÁ, A. FRANKOVÁ, L. GAJZLEROVÁ, L. HRICOVÁ, J. HRČOVÁ, S. CHALOUPOKOVÁ, N. JÁGEROVÁ, K. JISKROVÁ, B. KITTLEROVÁ, S. KLEMPPOVÁ, J. KLENKOVÁ, P. KOPEČNÝ, N. LEŠKANIČOVÁ, I. MÁROVÁ, E. MATĚJÍČKOVÁ, E.V. MAXOVÁ, P. ODEHNALOVÁ, D. OPATŘILOVÁ, P. PITNEROVÁ, L. PROCHÁZKOVÁ, D. PŘINOSILOVÁ, M. PUDIŠOVÁ, T. SÝSOVÁ, Z. ŠIRMEROVÁ, L. ŠPIČÁKOVÁ, Z. TIHELKOVÁ, S. TOMANOVÁ, M. VRUBEL a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. *Od inkluze ve školním prostředí k sociální inkluzi a participaci ve společnosti*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 456 s. ISBN 978-80-210-7530-6.

FIALOVÁ, I., D. OPATŘILOVÁ a L. PROCHÁZKOVÁ. *Somatopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. 222 s. Učební texty. ISBN 978-80-7315-233-8.

FIALOVÁ, I. *Analýza faktorů determinujících edukaci a profesní orientaci jedinců se zdravotním postižením*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 207 s. Tisk MSD, spol.s.s.o. ISBN 978-80-210-5591-9.

TANNENBERGEROVÁ, M. a L. OBROVSKÁ. *Inkluze jako problematika současné sociální pedagogiky a její možná podpora pomocí projektu „Férová škola“*. In *Sociální pedagogika ve střední Evropě 2010 - inovace a nové trendy (Sborník příspěvků z mezinárodní konference)*. 2010. ISBN 978-80-87182-15-4. <http://www.ferovaskola.cz>

VÍTEK, J. *Epilepsie v dětském věku*. In *Vítková, M. Somatopedické aspekty*. 2. vyd. Brno: Paido Brno, 2006. s. 69 - 96, 13 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-7315-134-0.

VÍTKOVÁ, M. *Somatopedické aspekty*. druhé. Brno: Paido Brno, 2006. 302 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-7315-134-0.

neurčeno

PANČOCHA, K. *Inkluze versus exkluze. Determinanty životní dráhy jedince v inkluzivním a rezidenčním prostředí*. 2010.

VÍTEK, J. *Kvalita života žáků s epileptickými záchvaty - aspekty psychosociální a pedagogické*. In *Klenková, J., Vítková, M. (eds.). Vzdělávání žáků s narušenou komunikační schopností. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami*. První. Brno: Paido, Brno, MU, 2008. 10 s. ISBN 978-80-7315-167-6.

VÍTEK, J. *Medicínská propedeutika pro speciální pedagogy. Úvod do neurologie. Úvod do oftalmologie*. 1. vyd. Brno: Paido Brno, 2007. 128 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-154-6.

PdF:SPkK18 Etopedie - základy oboru

4 kredity, ukončení zk, garant předmětu Mgr. et Mgr. Karel Červenka, Ph.D.

Vyučující

Mgr. et Mgr. Karel Červenka, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s konceptem inkluzivních přístupů k edukaci jedinců v riziku poruch chování a s poruchami chování. Po úspěšném absolvování by studenti měli být schopni analyzovat dopad nálepkování do přístupů dětí v riziku a s poruchami chování ke vzdělávání. Studenti se seznámí se základní klasifikací poruch chování.

Výukové metody

Teoretická příprava. Seminář. Samostudium.

Metody hodnocení

Písemná zkouška, seminární práce. Poměr 60%:40%.

Výstupy z učení

Po úspěšném absolvování by studenti měli být schopni analyzovat dopad nálepkování do přístupů dětí v riziku a s poruchami chování ke vzdělávání. Student má osvojené přístupy k edukaci jedinců v riziku a s poruchami chování; zná základní klasifikaci poruch chování.

Osnova

Hlavní témata (osnova):

- Porucha chování a její dynamika.
- Definice poruchy chování v kontextu perspektivy kvality života.
- Porucha chování jako speciální vzdělávací potřeba.
- Porucha chování ve výuce a učení.
- Vyrovnávací příležitosti v podmínkách školy a učení.
- Individuální podpora, posilování a provázení dítěte v riziku.
- Etopedie v systému speciální pedagogiky.
- Etopedie v kontextu inkluzivních trendů v pedagogice.
- Systém školských zařízení institucionální výchovy a preventivně výchovné péče.

Literatura**povinná literatura**

VOJTOVÁ, V. *Úvod do etopedie : texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 2008. 127 s. ISBN 9788073151669.

VOJTOVÁ, V. *Kapitoly z etopedie.. 2.*, přeprac. a rozš. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 136 s. ISBN 9788021045736.

neurčeno

VOJTOVÁ, V. a K. ČERVENKA. *Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování. Educational needs of children at risk and with behavioural disorders*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 193 s. ISBN 978-80-210-6134-7.

HELUS, Z. *Dítě v osobnostním pojetí : obrat k dítěti jako výzva a úkol pro učitele i rodiče*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Portál, 2009. 286 s. ISBN 9788073676285.

HELUS, Z. *Dítě v osobnostním pojetí : obrat k dítěti jako výzva a úkol pro učitele i rodiče*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004. 228 s. ISBN 8071788880.

PELIKÁN, J. *Pomáhat být : otevřené otázky teorie provázející výchovy*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2002. 159 s. ISBN 9788024603452.

ELLIOTT, J. a M. PLACE. *Dítě v nesnázích : prevence, příčiny, terapie*. Translated by Jaroslava Kubátová - Jiří Štěpo. Vydání 1. Praha: Grada Publishing, 2002. 206 stran. ISBN 8024701820.

PELIKÁN, J. *Výchova pro život*. Vyd. 1. Praha: ISV nakladatelství, 1997. 108 s. ISBN 80-85866-23-4.

PdF:SPkK19 Surdopedie - základy oboru

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Lenka Doležalová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Lenka Doležalová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Po absolvování tohoto předmětu bude student schopen definovat specifika péče o osoby se sluchovým postižením od narození do konce života. Bude se umět orientovat v možnostech diagnostiky sluchových vad; bude umět vyjmenovat typické odchylky ve vývoji řeči u dětí se sluchovým postižením; bude se orientovat v možnostech kompenzace sluchových vad a vyjmenovat kompenzační pomůcky využívané osobami se sluchovým postižením. Student se dále seznámí s vizuálně-motorickými komunikačními prostředky a bude schopný popsat význam jejich využití v praxi. Student bude schopen charakterizovat možnosti a průběh včasné intervence jedinců se sluchovým postižením; bude umět popsat strukturu komplexní péče; systém vzdělávání; možnosti profesního uplatnění. Student se bude orientovat v nabídce sociálních služeb pro osoby se sluchovým postižením, včetně tlumočnických služeb. Student bude stručně seznámen s problematikou osob s duálním smyslovým postižením.

Výukové metody

seminář

Metody hodnocení

Písemný test (k úspěšnému splnění je potřeba zodpovědět 75% otázek).

Výstupy z učení

- orientace v klasifikaci a etiologii sluchového postižení;
- orientace v možnostech komplexní péče o jedince se sluchovým postižením a systému vzdělávání;
- schopnost popsat komunikační systémy užívané osobami se sluchovým postižením;
- orientace v možnostech sluchové protetiky a v postupech při rehabilitaci u jedinců se sluchovým postižením.

Osnova

- Terminologická východiska oboru surdopedie - vymezení základních pojmů - obor, cíl, metody, mezioborové vztahy, předmět zájmu oboru surdopedie.
- Historický vývoj péče o jedince se sluchovým postižením - průkopníci vzdělávání neslyšících (obd. 16. - 17. století), rozvoj institucí, ústavů a škol pro sluchově postižené, vývoj koncepcí vyučování, milánský kongres, péče o jedince se sluchovým postižením ve 20. století v českých zemích, osobnosti ve světě osob se sluchovým postižením
- Sluch - anatomie a fyziologie sluchového ústrojí, význam sluchu, důsledky sluchového postižení. Klasifikace a etiologie sluchového postižení - faktory negativně ovlivňující vývoj sluchového ústrojí, diagnostika sluchových vad - diagnostika sluchového postižení, objektivní a subjektivní sluchové zkoušky, screeningové vyšetření sluchu, depistáž, preventivní prohlídky.
- Řeč u jedinců se sluchovým postižením - ontogeneze řeči, stádia vývoje řeči u jedinců se sluchovým postižením, přípravné období a vlastní vývoj řeči u dítěte se sluchovým postižením ve slyšící a neslyšící rodině, jazykové roviny. Logopedická péče u jedinců se sluchovým postižením, včasná sluchově-řečová výchova.
- Komunikace - charakteristika a význam mezilidské komunikace, komunikační systémy osob se sluchovým postižením - přehled a popis, legislativní opatření.
- Sluchová protetika - individuální sluchová protetika, přístroje a pomůcky pro individuální logopedickou péči a sluchovou výchovu, kompenzační pomůcky a jejich význam, využití při vzdělávání, legislativa.

- Včasná intervence u jedinců se sluchovým postižením - raná péče, speciálně pedagogická centra, formy spolupráce s rodinou, situace rodičů dítěte se sluchovým postižením, zdravotnická péče, screening, depistáž, speciálně pedagogická diagnostika, výběr školského zařízení.
- Systém vzdělávání u jedinců se sluchovým postižením - předškolní zařízení, základní školy pro sluchově postižené, OU, SOU, SOŠ, SŠ pro sluchově postižené, možnost studia studentů se sluchovým postižením na VŠ. Komunikační přístupy užívané ve vzdělávání dětí a žáků se sluchovým postižením. Profesionální orientace a profesionální uplatnění jedinců se sluchovým postižením.
- Inkluzivní vzdělávání dětí, žáků a studentů se sluchovým postižením - podmínky, spolupráce s SPC, služby poskytované SPC pro sluchově postižené žákům, učitelům běžných škol a rodičům, podpůrná opatření, legislativa. Podpůrná opatření žáky pro žáky s potřebou opory z důvodu sluchového postižení nebo oslabení sluchového vnímání.
- Legislativní opatření - legislativní opatření vztahující se ke vzdělávání dětí, žáků a studentů se sluchovým postižením, zákon o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob, možnosti využívání tlumočení z/do znakového jazyka, příspěvky na kompenzační pomůcky, zdravotnická péče.
- Komunita Neslyšících - kultura Neslyšících, organizace osob se sluchovým postižením, kluby neslyšících, volnočasové aktivity, časopisy zaměřené na problematiku sluchového postižení. Tlumočnické služby pro osoby se sluchovým postižením - tlumočení z/do znakového jazyka, podmínky tlumočení, etický kodex tlumočnicka znakového jazyka, legislativní opatření.
- Hluchoslepota - pojetí a klasifikace hluchoslepoty, etiologie, možnosti vzdělávání, organizace pro jedince s hluchoslepotou.

Literatura

povinná literatura

KRAHULCOVÁ, B. *Komunikační systémy sluchově postižených*. 1. vyd. Praha: Beakra, 2014. 375 s. ISBN 9788090386327.

HORÁKOVÁ, R. *Sluchové postižení : úvod do surdopedie*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2012. 159 s. ISBN 9788026200840.

doporučená literatura

Langer, Jiří (2007) *Komunikace osob se sluchovým postižením (DVD)*. Olomouc : UP PdF.

Zákon o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob (Předpis č. 423/2008 Sb. Úplné znění zákona č. 155/1998 Sb., o znakové řeči a o změně dalších zákonů, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 384/2008 Sb.)

DRŠATA, J. a R. HAVLÍK. *Foniatric - sluch*. 1. vydání. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2015. 374 stran. ISBN 9788073111595.

JUNGWIRTHOVÁ, I. *Dítě se sluchovým postižením v MŠ a ZŠ*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 191 stran. ISBN 9788026209447.

JUNGWIRTHOVÁ, I. *Dítě se sluchovým postižením v MŠ a ZŠ*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 191 stran. ISBN 9788026209447.

OKROUHLÍKOVÁ, L. *Rysy přirozených jazyků : český znakový jazyk jako přirozený jazyk ; Lexikografie : slovníky českého znakového jazyka*. Vyd. 1. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, 2008. 206 s. ISBN 9788087153475.

BYTEŠNÍKOVÁ, I., R. HORÁKOVÁ a J. KLENKOVÁ. *Logopedie & surdopedie : texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 2007. 118 stran. ISBN 9788073151362.

ŠTĚRBOVÁ, D. *Hluchoslepota : lidé s ní a kolem ní*. 2. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. 103 stran. ISBN 8024414333.

LEJSKA, M. *Poruchy verbální komunikace a foniatric*. Brno: Paido, 2003. 156 s. ISBN 8073150387.

SOURALOVÁ, E. *Čtení neslyšících*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2002. 74 s. ISBN 8024404338.

HRUBÝ, J. *Velký ilustrovaný průvodce neslyšících a nedoslýchavých po jejich vlastním osudu..* 2. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Federace rodičů a přátel sluchově postižených, 1999. 395 s. ISBN 8072160966.

PdF:SPkK20 Logopedie - základy oboru

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je problematika studijního a vědního oboru logopedie, seznamuje studentky a studenty s principy komunikace a průběhem ontogeneze dětské řeči. V rámci předmětu budou představeny klíčové poznatky k jednotlivým formám narušené komunikační schopnosti.

Výukové metody

seminář, diskuze, studium odborné literatury

Metody hodnocení

Předmět je ukončen písemným testem. K absolvování předmětu je třeba uspět ze 70 %.

Výstupy z učení

- orientace v současném pojetí oboru logopedie;
- přehled o řečovém a psychomotorickém vývoji dítěte;
- znalost jednotlivých forem narušené komunikační schopnosti.

Osnova

- Koncepce oboru logopedie. Mezioborová spolupráce. Historický vývoj logopedie.
- Systém poskytování logopedické intervence v ČR a související legislativa.
- Proces lidské komunikace charakteristika, význam.
- Verbální, nonverbální komunikace.
- Ontogeneze dětské řeči.
- Psychologické a společenské faktory vývoje řeči.
- Anatomie a fyziologie mluvních orgánů.
- Přehled jednotlivých forem narušené komunikační schopnosti.
- Klasifikace vývojových forem narušené komunikační schopnosti.
- Klasifikace získaných forem narušené komunikační schopnosti.
- Symptomatologie jednotlivých forem narušené komunikační schopnosti.

Literatura**povinná literatura**

BYTEŠŇÍKOVÁ, I., J. KLENKOVÁ a R. HORÁKOVÁ. *Logopedie a surdopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-136-2.

KLENKOVÁ, J. *Logopedie*. 1. vyd. Praha: Grada publishing, 2006. 229 s. edice psychologické a pedagogické literatury. ISBN 80-247-1110-9.

doporučená literatura

KLENKOVÁ, J. *Vzdělávání dětí a žáků s narušenou komunikační schopností v předškolním věku a na prvním stupni základní školy*. In KLENKOVÁ J. et al. *Jedinci s narušenou komunikační schopností a se sluchovým postižením v inkluzivním prostředí škol, školských zařízení a v zařízeních sociálních služeb*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 9-33, 25 s. ISBN 978-80-210-6652-6.

KLENKOVÁ, J. *Logopedie - interdisciplinární vědní obor*. In VÍTKOVÁ, M. *Integrativní speciální pedagogika. Integrace školní a sociální*. 2. vyd. Brno: Paido Brno, 2004. s. 106 - 122, 17 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-7315-071-9.

KLENKOVÁ, J. *Kapitoly z logopedie II a III*. In *Kapitoly z logopedie II a III*. Brno: Paido, 1998. 101 s. ISBN 80-85931-62-1.

DVOŘÁK, J. *Logopedický slovník : [terminologický a výkladový]*. 1. vyd. Žďár nad Sázavou: Logopedické centrum, 1998. 192 s.

KLENKOVÁ, J. *Kapitoly z logopedie I*. Brno: Paido, 1996. 93 s. ISBN 80-85931-41-9.

PdF:SPkK21 Sociální práce

2 kredity, ukončení k, garant předmětu Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D.

Vyučující

Mgr. et Mgr. Dana Dlouhá (přednášející)
Mgr. Lucie Jarkovská, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Hlavním cílem kurzu je vymezení sociální práce, a osvojení konceptů metod sociální práce, etap sociální práce, sociální práce s klientem, skupinou, komunitou. Sociální politika a sociální stát jako předpoklad efektivní sociální práce.

Výukové metody

Účast na přednáškách s odborníky. Seminární práce zaměřená na vybranou cílovou skupinu (popis cílové skupiny a návrh vhodné podpory v rámci sociální práce).

Metody hodnocení

Předmět ukončen písemným testem.

Výstupy z učení

Studující budou po absolvování předmětu schopni: - využít metody a techniky k identifikování potřeb klienta, skupiny a komunity identifikovat potřeby klienta, skupiny, komunity - propojit tyto potřeby s reálnými možnostmi pomoci sociálního státu - popsat možné postupy řešení a jejich postupné kroky

Osnova

1. Sociální práce - základní charakteristika oboru, cíle, metody a formy sociální práce.
2. Zákon o sociálních službách - definice vybraných služeb, standardy kvality sociálních služeb, kvalifikační požadavky.
3. Osobnost sociálního pracovníka (profesní a osobnostní profil, rizika výkonu profese, supervize).
4. Transformace sociálních služeb směrem od rezidenčních k ambulantním a terénním službám.
5. Základní metody práce v sociální práci s lidmi s postižením nebo sociálním znevýhodněním.
6. Poradenství a poradenský proces (definice, fáze poradenského).
7. Sociální pracovník v sociálních službách, zdravotnictví a ve vědě.
8. Etika v sociální práci.

Literatura**povinná literatura**

Zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb.

MATOUŠEK, O. *Základy sociální práce*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2012. 309 stran. ISBN 9788026202110.

doporučená literatura

Nedělníková, E. *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce*. Dostupné z: http://projekty.osu.cz/metakor/dok/met_prirucka_tsp.pdf

Openhaw, L. (2008) *Social Work In Schools. Principles and Practice*. New York, Londo: The Guilford Press.

PAYNE, M. *Modern social work theory*. 4th edition. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2014. xxii, 441. ISBN 9780230249608.

MICHALÍK, J. *Poradenství uživatelům sociálních služeb*. 1. vyd. Olomouc: Výzkumné centrum integrace zdravotně postižených - sekce vzdělávání, 2008. 142 s. ISBN 9788090365827.

ÚLEHLA, I. *Umění pomáhat :učebnice metod sociální praxe*. Vyd. 2., v Sociologickém na. Praha: Sociologické nakladatelství, 1999. 128 s. ISBN 80-85850-69-9.

PdF:SPk020 Speech Therapy and Education of Individuals with Hearing Impairment

2 kredity, ukončení k, garant předmětu PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

After completing this course, student will be able to define the specifics of care for people with hearing impaired from birth to end of life. Student will deepen knowledge and will be able to understand the possibilities of diagnostics of hearing disabilities; student will be able to describe the specifics and conditions for the acquisition of the Czech language for the deaf people and will be able to describe aids for persons with hearing disabilities. Student will be able to characterize the possibility of early intervention and progress; student will be able to describe the structure of comprehensive care for people with hearing disabilities; education System; employment opportunities; It will also be acquainted with the different visual-motor communication systems; will know the possibilities of translation for the people with hearing disabilities. Students will continue to focus on the care of people with dual sensory disability, including the possibility of communication. Student also acquires theoretical knowledge from the area of education of people with impaired communication ability, knowledge of terms of communication and impaired communication ability. Student will learn the specifics of speech ontogenesis, will acquire knowledge concerning the characteristics of communication skills depending on the type and form. Upon completion of the course the student will understand the issue of development of speech of pupils with impaired communication ability of the point of view language levels. Student will acquire basic skills in the education of persons within the system of education for people with impaired communication ability.

Výukové metody

consultations, discussions, homework, semestral paper

Metody hodnocení

final written test (it is necessary to successfully cope with 75 % correct answers), case study (person with hearing disability + person with impaired communication ability), oral exam

Výstupy z učení

After completing this course, student will be able to define the specifics of care for people with impaired communication ability and for people with hearing impaired from birth to end of life.

Osnova

- Education of pupils with hearing impairment: organization helping people with hearing impairment, hearing disorders, classification, prevention, individual speciality, history of care of people with hearing impairment, psychological peculiarities of people with hearing disabilities, principles and work methods, various ways of communication, language competences of the people with hearing impairment, technical aids, reeducation of hearing and speech of children and adults with hearing disorders, early intervention, specifics of work with people with hearing impairment and deaf people, educational proces of hearing impaired children, condition

of integration, inclusion, employ of hearing impaired, sign language, interpreting, hearing impairment and additional handicap, special care of deafblind people.

- Speech therapy, conception of domain „speech therapy“, role of the speech therapy in the science system, cooperation with another disciplines, speech therapist, system of providing speech therapy providing in the Czech Republic, legislation.
- Verbal, nonverbal communication, communication process in the education of pupils with impaired communication ability.
- Impaired communication ability, classification.
- Child and pupil with impaired communication ability at different types of schools.
- Speech ontogenesis, developmental stages and preverbal stages.
- Psychological and social factors in the development of speech.
- Linguistic levels.
- Impaired development of speech and his reflection in the educational process.
- Speech therapy for children with impaired development of speech, possibility of influencing the development of speech at school.
- Approaches to development of pupils with different forms of impaired communication ability.
- Approaches to development of language levels. Communicative competences.

Literatura

povinná literatura

BOČKOVÁ, B., I. BYTEŠNÍKOVÁ, R. HORÁKOVÁ a P. KOPEČNÝ. *Options in speech therapy intervention from an early age to adulthood*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 187 s. ISBN 978-80-210-8411-7.

doporučená literatura

BARTOŇOVÁ, M., M. VÍTKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, L. GAJZLEROVÁ, D. OPATŘILOVÁ a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. *Support Measures for Students with Special Education Needs in Mainstream Schools in the Czech Republic and Abroad*. první. Brno: MU, 2017. 198 s. ISBN 978-80-210-8504-6.

neurčeno

PIPEKOVÁ, J., M. VÍTKOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, K. PANČOCHA, L. SLEPIČKOVÁ, E. ŘEHULKA a H. VAĐUROVÁ. *Social Inclusion of People with Intellectual Disabilities*. 1. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 217 s. ISBN 978-80-210-7726-3.

PdF:SPk104 Oftalmologie

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu Mgr. Martin Vrubel, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Martin Vrubel, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s odborným pojmoslovím oboru, s podrobnou anatomíí a fyziologií lidského zrakového orgánu. Dále budou posluchači seznámeni s nejdůležitějšími chorobnými stavy, týkajícími se zraku, s jejich etiologií, patofysiologií, symptomy, terapií a prevencí. Kurz klade důraz na rozbor dopadu očních patologií na funkční vidění. Kurz klade významný důraz na vyšetřovací techniky funkčního vidění a seznámení s rehabilitací zrakových funkcí s důrazem na zrakovou ostrost a binokulární vidění.

Výukové metody

výkladem obtížných partií látky, teoretická příprava; doporučené literatury. Průběžné zkoušení.

Metody hodnocení

Průběžný test (10 bodů), Písemná závěrečná zkouška nebo ústní zkouška (40 bodů). Ke zvládnutí předmětu je nezbytné dosáhnout 70% celkového bodového zisku. Aktivní přístup k výuce.

Výstupy z učení

Student bude schopen vysvětlit dopadu očních patologií na funkční vidění. Student bude schopen pospat vyšetřovací techniky funkčního vidění a rehabilitaci zrakových funkcí s důrazem na zrakovou ostrost a binokulární vidění.

Osnova

Výskyt a rozšíření onemocnění zraku na Světě, podrobný rozbor problémů v Evropských zemích, hlavní příčiny ztráty zraku, dělení zrakového postižení dle WHO.

Anatomie oka (uložení bulbu, stavba bulbu, důraz na lomivá prostředí, zásobení a inervaci bulbu), přídatné orgány oka (adnexa).

Stavba nervové části bulbu, zrakové dráhy a zrakových center, správná funkce, patologie.

Vývoj oka a vznik vrozených vývojových vad.

Vývoj zrakových funkcí, identifikace problémů při předčasném narození.

Vizus a jeho vyšetření, refrakční vady - jejich projevy, způsob vyšetření a korekce.

Akomodace a její poruchy, Presbyopie a její možnosti korekce, způsob vyšetření.

Základy geometrické optiky oka.

Zorné pole a jeho vyšetření, nejčastější výpadky zorného pole, problémy sfunkčním viděním, možnosti rehabilitace.

Adaptace na světlo a tmu, jejich poruchy, vyšetření a rehabilitace.

Barevné vidění a jeho poruchy, vyšetření barvocitu a možnosti rehabilitace, význam barevných filtrů.

- Elektrofysiologie oka a její využití – speciální vyšetřovací metody.
- Binokulární vidění - Poruchy okohybného aparátu - vyšetřování a rehabilitace.
- Onemocnění sítnice – druhy, příčiny, terapie, léčba, možnosti vyšetření a rehabilitace.
- Katarakta - druhy, příčiny, terapie, léčba, možnosti rehabilitace.
- Glaukom - druhy, příčiny, terapie, léčba, možnosti vyšetření.
- Celková a onkologická onemocnění mají vliv na funkční vidění, možnosti rehabilitace.

Literatura

povinná literatura

BENEŠ, P. a M. VRUBEL. *Oftalmologie pro speciální pedagogy*. 1. vyd. Brno: Paido, 2017. 92 s. ISBN 978-80-7315-264-2.

doporučená literatura

VRUBEL, M. *Facilitátory a bariéry školní a sociální inkluze osob se zrakovým postižením*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 186 s. ISBN 978-80-210-8022-5.

HYCL, J. a L. TRYBUČKOVÁ. *Atlas oftalmologie*. 2. vyd. Praha: Triton, 2008. 239 s. ISBN 9788073871604.

neurčeno

ROZSÍVAL, P. *Oční lékařství*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2006. 373 s. ISBN 8024612135.

PdF:SPk105 **Internacionalizace oboru speciální pedagogika**

0 kreditů, ukončení z, garant předmětu doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D.

Vyučující

doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je podpora studentů speciální pedagogiky v rozvoji a prohlubování oborových znalostí a dovedností v mezinárodním kontextu a jazykových kompetencí se zaměřením na světové jazyky. Jeho cílem je rozvoj schopností a motivace ke studiu s využitím cizojazyčných zdrojů a aktivní odborné komunikaci v cizím jazyce. Důraz je kladen na aktivní zapojení studentů a zodpovědnost za rozvoj zvolených kompetencí.

Výukové metody

Podle zvolené aktivity (studijní pobyt, pracovní stáž, výuka atp.)

Metody hodnocení

Podle zvolené aktivity (studijní pobyt, pracovní stáž, výuka atp.)

Výstupy z učení

- Student získá odborné znalosti o situaci studovaného oboru v zahraničí;
- prohloubí si a rozšíří svou schopnost odborné komunikace v cizím jazyce;
- je schopen lépe rozumět vývoji a aktuálnímu stavu oboru v mezinárodním kontextu;
- umí studovat odborné texty v cizím jazyce a reagovat na odbornou komunikaci v mezinárodním prostředí.

Osnova

Student si ke splnění předmětu může vybrat z následujících aktivit:

- absolvování odborného studijní předmětu (nikoli jazykového kurzu), který je na PdF MU nebo na jiných fakultách MU vyučován v cizím (světovém) jazyce. Předmět musí být tematicky zaměřen na speciální pedagogiku/andragogiku, pedagogiku, psychologii, sociologii nebo příbuznou disciplínu;
- účast na zahraničním studijním pobytu (např. v rámci programu Erasmus+) v rozsahu nejméně 2 měsíce;
- odborná speciálně pedagogická praxe v zahraničí (např. v rámci pracovní stáže v programu Erasmus+) s min. dobou pobytu 1 měsíc;
- účast na mezinárodní letní škole v zahraničí se zaměřením na disciplíny vztahující se ke studovanému oboru v rozsahu nejméně 2 týdnů;
- za napsání diplomové práce v anglickém nebo německém jazyce;
- účast na nejméně osmi přednáškách nebo seminářích tematicky zaměřených
- na studovaný obor vedených v cizím jazyce hostujícími profesory na PdF MU, jiných fakultách MU či jiných vysokých školách;
- aktivní vystoupení v cizím jazyce na vědecké konferenci či odborném semináři (např. studentská vědecká konference).

Literatura

povinná literatura

Booth, T. and Mel Ainscow, & editing and production for CSIE Mark Vaughan. (2002). *Index for inclusion: developing learning and participation in schools* (Rev ed.). Bristol: CSIE.

doporučená literatura

www.european-agency.org

International classification of functioning, disability and health children and youth version : ICF-CY. Geneva: World Health Organization, 2007. xxvii, 322. ISBN 9789241547321.

PdF:SPk107 Pediatrie

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.

Vyučující

doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s okolnostmi růstu a vývoje dítěte, se základními patologickými stavy a významnými chorobami dětského věku, s jejich příznaky, etiologií, diagnostikou, možnostmi prevence, první pomoci a terapie. Očekávané výstupy: student zná základní patologické stavy a významné choroby dítěte; umí poskytnout první pomoc; je seznámen s prevencí.

Výukové metody

Teoretická příprava z doporučených tištěných a elektronických informačních zdrojů. Zpětná vazba - studenti mohou během přednášky vznášet dotazy, připomínky, náměty na diskusi. V případě nutnosti je možno tyto podněty podrobněji rozebrat v konzultačních hodinách vyučujícího.

Metody hodnocení

K absolvování předmětu je vyžadován písemný test o 60 otázkách v rozsahu sylabu. Odpovědi jsou nabízeny uzavřenou formou, správná je právě jedna z několika uvedených. Je třeba dosáhnout nejméně 40 správných odpovědí. V případě nesouhlasu studenta či jiných překážek, jež mu brání splnit písemnou formu (test), lze vyzkoušení provést i ústně. Vyučující posluchači zadá 3 otázky vycházející ze sylabu předmětu, umožní mu písemnou přípravu.

Výstupy z učení

- student zná základní rizika, patologické stavy a významné choroby;
- umí poznat jejich příznaky;
- zná možnosti prevence, první pomoc a léčbu.

Osnova

Hlavní témata (osnova): • Zdraví, jeho definice, ovlivňující faktory, prevence, ochrana a podpora zdraví. • Základní poznatky z genetiky člověka, poruchy genotypu, geneticky podmíněné choroby, diagnostika. • Rizikový novorozenec, definice, význam, příčiny, prevence, léčba. • Nejčastější choroby, ohrožující novorozence, pre-, peri- a postnatální komplikace. • Novorozenecká žloutenka - definice, význam, etiologie, terapie. Růst a vývoj dítěte, jeho normy a poruchy. • Období dětského věku, jejich charakteristika, význačná zdravotní a sociální rizika, možnosti ochrany. • Poruchy energetického metabolismu, cukrovka, endokrinně podmíněné poruchy. • Nejčastější respirační onemocnění - obecné principy, typy, průběh, rizika, prevence a léčba. • Nejčastější onemocnění trávicího ústrojí - obecné principy, typy, průběh, rizika, prevence a léčba. • Onemocnění srdce a krevního oběhu, choroby krve - přehled, diagnostika, prevence, léčba. • Nádorová onemocnění - přehled, diagnostika, prevence, léčba. • Imunita, její funkce a poruchy, alergie - etiologie, typy, chorobné stavy, diagnostika, terapie, prevence. • Choroby vylučovací soustavy - příznaky, významné patologie, terapie, prevence. • Dětské úrazy a otravy, rizika, první pomoc, terapie, prevence. • Význam rodiny pro dítě, pediatrické aspekty náhradní rodinné péče. • Syndrom CAN, základní typy sociálních patologií, jejich včasná detekce a prevence.

Literatura**povinná literatura**

MRZENA, B. *Pediatrie : vybrané kapitoly pro studující speciální pedagogiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze*. 1. vyd. Brno: Paido, 2009. 109 s. ISBN 9788073151829.

ZAHÁLKOVÁ, M. *Pediatrie pro speciální pedagogy*. 3. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005. 91 s. ISBN 802103811X.

ZUCHOVÁ, B. a kol. *První pomoc*. 1. vyd. Brno: FSpS MU, 2008. Dostupné online: <https://is.muni.cz/do/1499/el/estud/fsps/ps09/>

doporučená literatura

HAJEROVÁ MÜLLEROVÁ, L. *Základy pediatrie pro studenty učitelství*. Vyd. 1. V Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, 2000. 150 s. ISBN 8070443219.

MACHOVÁ, J. *Biologie člověka pro speciální pedagogy*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 1994. 263 s. ISBN 80-7066-980-2.

MACHOVÁ, J. *Biologie člověka pro učitele*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2002. 269 s. ISBN 8071848670.

KÁBRT, J. *Lexicon medicum*. Třetí, doplněné a přepr. Praha: Galén, 2015. 917 stran. ISBN 9788074922008.

PdF:SPk109 Sociologie pro speciální pedagogy

3 kredity, ukončení k, garant předmětu Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Zuzana Szabó Lenhartová (přednášející)

Cíle předmětu

Na konci předmětu bude student vybaven informacemi z oblastí: dějiny sociologie, sociální dimenze postižení, sociální intervence ve speciální pedagogice, problematika rodiny, sociologie medicíny, sociální práce, specifika postmoderní společnosti.

Výukové metody

přednáška, diskuse

Metody hodnocení

Předmět je ukončen písemným testem (65% správných odpovědí minimum, uzavřené otázky).

Výstupy z učení

- student má znát základní poznatky z oboru sociologie
- zná různá témata, kterým se věnuje soudobé historické bádání.

Osnova

Vymezení sociologie jako vědní disciplíny Dějiny sociologie Oborové sociologické disciplíny Rodina - vznik, vývoj, funkce Sociální práce Jedinec s postižením v sociálním kontextu

Literatura**povinná literatura**

KELLER, J. *Úvod do sociologie*. In *Úvod do sociologie*. Praha: SLON, 1995. ISBN 80-85850-06-0.

doporučená literatura

MOŽNÝ, I. *Rodina a společnost*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2008.

KŘÍŽOVÁ, E. *Proměny lékařské profese z pohledu sociologie*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2006. 142 s. ISBN 8086429571.

KELLER, J. *Dějiny klasické sociologie*. Vyd. 2. Praha: Sociologické nakladatelství, 2005. 529 s. ISBN 9788086429526.

GOFFMAN, E. *Stigma :poznámky k problému zvládnání narušené identity*. Translated by Tomáš Prášek. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. 167 s. ISBN 80-86429-21-0.

KELLER, J. *Dvanáct omylů sociologie*. In *Dvanáct omylů sociologie*. Praha: SLON, 1995. ISBN 80-85850-09-5.

GOFFMAN, E. *Asylums : essays on the social situation of mental patients and other inmates [Goffman, 1961]*. 1st ed. Grden City: Anchor books, 1961. 385 s.

PdF:SPk111 Základy zdravotních nauk

3 kredity, ukončení k, garant předmětu doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.

Vyučující

doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty se základními riziky, patologickými stavy a významnými chorobami, s nimiž se může pedagog setkat, podání přehledu jejich příznaků, vývoje, možností prevence, první pomoci a léčby. Očekávané výstupy: student zná základní rizika, patologické stavy a významné choroby; umí poznat jejich příznaky; zná možnosti prevence, první pomoc a léčbu.

Výukové metody

Teoretická příprava z doporučených tištěných a elektronických informačních zdrojů. Zpětná vazba - studenti mohou během přednášky vznášet dotazy, připomínky, náměty na diskusi. V případě nutnosti je možno tyto podněty podrobněji rozebrat v konzultačních hodinách vyučujícího.

Metody hodnocení

K absolvování předmětu je vyžadován písemný test o 60 otázkách v rozsahu sylabu. Odpovědi jsou nabízeny uzavřenou formou, správná je právě jedna z několika uvedených. Je třeba dosáhnout nejméně 40 správných odpovědí. V případě nesouhlasu studenta či jiných překážek, jež mu brání splnit písemnou formu (test), lze vyzkoušení provést i ústně. Vyučující posluchači zadá 3 otázky vycházející ze sylabu předmětu, umožní mu písemnou přípravu.

Výstupy z učení

- student zná základní rizika, patologické stavy a významné choroby;
- umí poznat jejich příznaky;
- zná možnosti prevence, první pomoc a léčbu.

Osnova

Hlavní témata (osnova): • Základní terminologie a vymezení oboru, zdraví a jeho determinanty. • Dítě a prostředí, dědičnost, životní podmínky, úloha faktorů prostředí. • Příznaky poruch zdraví dítěte školního věku, základy obecné infektologie, epidemiologický řetězec. • Choroby přenosné vzduchem, vodou a potravinami, krví, pohlavním stykem, působená prvky, červy, členovci. Imunologické minimum, poruchy obranyschopnosti, očkování, očkovací kalendář. • Neinfekční choroby hromadného výskytu, systém rizikových faktorů. • Kardiovaskulární onemocnění - výskyt, etiologie, zástupci, rizikové a ochranné faktory, léčba a prevence. • Nádorová onemocnění - výskyt, etiologie, zástupci, rizikové a ochranné faktory, léčba a prevence. • Diabetes mellitus - výskyt, etiologie, typ I a II, rizikové a ochranné faktory, léčba a prevence, první pomoc. • Alergie a škola - výskyt, etiologie, zástupci, rizikové a ochranné faktory, léčba a prevence, první pomoc. • Epilepsie, neurózy v dětském věku, mozková obrna, lehká mozková dysfunkce. • Charakteristika prostředí ve škole, únava, přetěžování, režim dne, podmínky školní práce. • Energetická a biologická hodnoty stravy, základní živiny, pitný režim, rizikové a ochranné faktory. • Dětské úrazy, riziková období dětského věku, prevence úrazů a první pomoc. • Kardiopulmocerebrální resuscitace, stavění krvácení, šok a protišoková opatření. • Popáleniny a omrzliny, úpal, úžeh, akutní horečnaté stavy, otravy a poleptání. • Lékárníčka. Její vybavení a význam jednotlivých součástí.

Literatura**povinná literatura**

KOTULÁN, J. *Zdravotní nauky pro pedagogy*. 3. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 258 stran. ISBN 9788021057630.

ZUCHOVÁ, B. *Základní postupy neodkladné resuscitace - Guidelines 2005. Elportál*, Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISSN 1802-128X. URL <http://is.muni.cz/elportal/?id=744386>

ZUCHOVÁ, B. a kol. *První pomoc*. 1. vyd. Brno: FSpS MU, 2008. Dostupné online: <https://is.muni.cz/do/1499/el/estud/fsps/ps09/>

doporučená literatura

MACHOVÁ, J. *Biologie člověka pro učitele*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2002. 269 s. ISBN 8071848670.

SMITH, T. *Encyklopedie lidského těla : ilustrovaný průvodce jeho stavbou, funkcí a některými poruchami*. 4. vyd. Praha: Fortuna Print, 2005. 240 s. ISBN 8073093685.

KÁBRT, J. *Lexicon medicum*. Třetí, doplněné a přepr. Praha: Galén, 2015. 917 stran. ISBN 9788074922008.

Pdf:SPk130 **Specifické poruchy učení - základy oboru**

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Mgr. et Mgr. Bc. Ivana Márová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. et Mgr. Bc. Ivana Márová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je zprostředkovat studentům základní informace o specifických poruchách učení (SPU), jejich etiologii a současných formách podpory žáků se SPU v průběhu vzdělávání. Vymezeny budou současné přístupy ke vzdělávání žáků se SPU na základní a střední škole společně s možnostmi rozvoje osobnosti žáků. V rámci předmětu jsou vymezeny metody zaměřené na reedukaci jednotlivých poruch: dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspraxie a možnosti kompenzace. Student si osvojí základní terminologii z oblasti specifických poruch učení a současných postupů aplikovaných při vzdělávání žáků se SPU.

Výukové metody

interaktivní seminář

Metody hodnocení

Aktivní účast ve výuce. Povinnost účasti alespoň 80 %. Vypracování anotace odborné publikace navazující na téma ze sylabu předmětu. Zakončení = písemný test. K úspěšnému absolvování nutných 75 % správných odpovědí.

Výstupy z učení

Po absolvování předmětu bude student schopen: definovat základní terminologii vztahující se ke specifickým poruchám učení; popsat projevy jednotlivých typů specifických poruch učení; orientovat se v systému vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení; definovat služby pedagogicko-psychologického poradenství ve vztahu vůči žákům se specifickými poruchami učení; popsat základní postupy v edukaci žáků se specifickými poruchami učení.

Osnova

Definice specifických poruch učení. Charakteristika jednotlivých poruch učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspinxie, dysmuzie, dyspraxie). Příčiny (etiologie) SPU a jejich projevy. Charakteristika lehké mozkové dysfunkce (LMD), prosté poruchy pozornosti (ADD), poruchy pozornosti s hyperaktivitou a impulzivitou (ADHD). Deficity dílčích funkcí, screening SPU. Depistáž SPU, explorace (pozorování, rozbor prací žáků) v běžné třídě základní školy. Školní dotazník. Diagnostika specifických poruch učení, diagnostické metody. Vzdělávání žáků se SPU ve školství ČR. Legislativa týkající se SPU. Hodnocení a klasifikace žáků se SPU. Vzdělávání žáků se SPU v běžné třídě základní školy, na střední škole. Dospělost a SPU. Osobnostní specifika osob se SPU (city, volní vlastnosti, vyjadřování, socializace). Základní informace o reedukaci SPU.

Literatura**doporučená literatura**

BARTOŇOVÁ, M. *Specifické poruchy učení : text k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. 237 s. ISBN 9788073152321.

neurčeno

POKORNÁ, V. *Vývojové poruchy učení v dětství a v dospělosti*. Vydání první. Praha: Portál, 2010. 238 stran. ISBN 9788073677732.

ZELINKOVÁ, O. *Poruchy učení : dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspraxie, ADHD*. 11. vyd. Praha: Portál, 2009. 263 s. ISBN 9788073675141.

VÍTKOVÁ, M. a M. BARTOŇOVÁ. *Strategie ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a specifické poruchy učení*. 1. vyd. Brno: Paido Brno, 2007. 159 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-140-9.

BLAŽKOVÁ, R., K. MATOUŠKOVÁ a M. VAŇUROVÁ. *Poruchy učení v matematice a možnosti jejich nápravy*. Brno: Paido, 2000. 94 s. ISBN 8085931893.

PdF:SPpK03 Komunikační a simulační techniky oftalmopedické

4 kredity, ukončení k, garant předmětu Mgr. Martin Vrubel, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Martin Vrubel, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty se základními intervenčními postupy, které je vhodné volit při práci s osobami se zrakovým postižením. Dále je cílem pomocí simulací představit potřeby žáků a studentů se zrakovým postižením ve vzdělávacím procesu a vytvořit předpoklad pro vhodnou volbu intervenčních postupů budoucími učiteli. Dalším cílem je naučit studenty pracovat s žáky se zrakovým postižením v jejich přirozeném prostředí, simulovat situace, v rámci kterých se žáci s různým typem snížených zrakových funkcí a zrakovým postižením učí znalostem a speciálním dovednostem jako sebeobsluze, prostorové orientaci a samostatnému pohybu. Simulace budou provedeny v interiérovém a exteriérovém simulátoru - SIMU. Základem tohoto kurzu je zážitkové učení studentů.

Výukové metody

projektová výuka, praktické cvičení

Metody hodnocení

hodnocení projektu, závěrečná rozprava

Výstupy z učení

Student pochopí problematiku práce osob se zrakovým postižením, náročnost této práce na čas a náročnost práce se speciálními pomůckami. Díky tomu dokáže s osobami se zrakovým postižením pracovat více empaticky.

Osnova

Pokročilá komunikace s osobami se zrakovým postižením.

Speciální komunikační zařízení pro osoby se zrakovým postižením.

Zápis zvětšeného černotisku, parametry jeho tisku.

Zápis Braillova písma, jeho čtení a tisk.

Simulace poruch binokulárního vidění, praktický nácvik práce žáka s narušeným binokulárním viděním, volba kompenzačních mechanismů při práci ve školní třídě (simulace postižení a následný trénink).

Simulace slabozrakosti, praktický nácvik práce slabozrakého žáka, volba kompenzačních mechanismů při práci ve školní třídě (simulace postižení a následný trénink).

Simulace praktické a absolutní nevidomosti, praktický nácvik práce nevidomého žáka, volba kompenzačních mechanismů při práci ve školní třídě (simulace postižení a následný trénink).

Nácvik výuky sebeobsluhy žáka se zrakovým postižením (nácvik v interiérovém simulátoru).

Nácvik prostorové orientace a samostatného pohybu žáka v mikroprostoru a makroprostoru (nácvik na speciální simulační dráze).

Literatura**povinná literatura**

VRUBEL, M. *Facilitátory a bariéry školní a sociální inkluze osob se zrakovým postižením*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 186 s. ISBN 978-80-210-8022-5.

doporučená literatura

JESENSKÝ, J. *Prolegomena systému tyflorehabilitace, metodiky tyflorehabilitačních výcviků a přípravy rehabilitačně-edukačních pracovníků tyflopédického spektra*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2007. 659 s. ISBN 9788086723495.

RÖDEROVÁ, P., Z. NOVÁKOVÁ a L. KVĚTOŇOVÁ. *Oftalmopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. 124 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-159-1.

PdF:SPpK04 Komunikační a simulační techniky somatopedické

4 kredity, ukončení k, garant předmětu doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D.

Vyučující

doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s nejčastějším výskytem narušené komunikační schopnosti u dětí s TP a prezentovat možnostmi podpory rozvoje komunikace u dětí a žáků s tělesným postižením v raném, předškolním a školním věku.

Výukové metody

Seminář, studium odborné literatury. Vytvoření souboru pomůcek pro rozvoj komunikační schopnosti dle pokynu vyučujícího.

Metody hodnocení

Kolokvium - prezentace výukové pomůcky.

Výstupy z učení

- student má přehled o narušené komunikační schopnosti u dětí a žáků s TP.
- je schopen charakterizovat vybrané přístupy a metody při stimulaci a reedukaci řeči u dětí s MO.
- je schopen pracovat s pomůckami a materiály využívanými v rámci rozvoje komunikační schopnosti.

Osnova

- Specifika vývoje řeči u dětí s centrálním postižením.
- Narušená komunikační schopnost u dětí s MO – symptomatické poruchy řeči.
- Stimulace vývoje řeči u dětí v raném věku – specifika postupů rozvoje komunikační kompetence.
- Orofaciální stimulace a možnosti využití speciálním pedagogem.
- Přístupy k rozvoji komunikační kompetence u dětí s TP předškolního věku, před zahájením povinné školní docházky – materiály vhodné pro rozvoj komunikační schopnosti.
- Využití alternativní a augmentativní komunikace při intervenci žáků s TP (VOKS, Piktogramy ad.).
- Využití simulačních pomůcek k rozvoji i kompetencí studentů v oblasti rozvoje komunikační schopnosti u dětí, žáků s narušenou komunikační schopností.
- Spolupráce s rodiči.
- Didaktické materiály a pomůcky pro rozvoj komunikační schopnosti.

Literatura**povinná literatura**

BYTEŠNÍKOVÁ, I. *Komunikace dětí předškolního věku*. první. Praha: Grada Publishing, a.s., 2012. 236 s. ISBN 978-80-247-3008-0.

LECHTA, V. *Symptomatické poruchy řeči u dětí*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2008. 191 s. ISBN 9788073674335.

doporučená literatura

STRASSMEIER, W. *260 cvičení pro děti raného věku : soubor cvičení pro děti s nerovnoměrným vývojem a děti handicapované*. Translated by Petr Kuba. Vyd. 3. Praha: Portál, 2011. 291 s. ISBN 9788073678807.

LYNCH, Ch. a J. KIDD. *Cvičení pro rozvoj řeči: prevence a náprava poruch komunikace u mladších dětí*. 2. vydání. Praha: Portál, 2010. 133 s. ISBN 978-80-7367-699-5.

KLENKOVÁ, J. *Logopedie*. 1. vyd. Praha: Grada publishing, 2006. 229 s. edice psychologické a pedagogické literatury. ISBN 80-247-1110-9.

CASTILLO-MORALES, R. *Orofaciální regulační terapie : metoda reflexní terapie pro oblast úst a obličeje*. Translated by Eva Matějčková. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006. 183 s. ISBN 8073671050.

CASTILLO-MORALES, R. *Orofaciální regulační terapie : metoda reflexní terapie pro oblast úst a obličeje*. Translated by Eva Matějčková. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006. 183 s. ISBN 8073671050.

VATER, W. a M. BOUDZIO. *Od prvního hlasu k prvním slovům*. Praha: Tech-Market, 1996. 103 s. ISBN 8090213405.

VATER, W. a M. BOUDZIO. *Od prvního hlasu k prvním slovům*. Praha: Tech-Market, 1996. 103 s. ISBN 8090213405.

neurčeno

LECHTA, V. *Terapie narušené komunikační schopnosti*. Translated by Jana Křížová. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005. 386 s. ISBN 8071789615.

PdF:SPpK07 Speciálněpedagogická diagnostika oftalmopedická

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Petra Röderová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Petra Röderová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty se základními speciálně pedagogickými diagnostickými nástroji a postupy v rámci posuzování míry speciálních vzdělávacích potřeb dětí, žáků a studentů s oslabeným viděním či nevidomých.

Výukové metody

Prezentace, video, diskuse.

Metody hodnocení

Požadavky k ukončení - úspěšné složení závěrečné zkoušky, seminární práce. Účast min. 70%.

Výstupy z učení

Student bude po absolvování předmětu schopen: -porozumět postupům při vyšetřování funkčního vidění ve speciálně pedagogické diagnostice -definovat možné projevy zrakového postižení či zrakové vady, které může rozpoznat rodič a pedagog - doporučit pomůcky pro každodenní život člověka s postižením zraku v závislosti na stupni a typu postižení - analyzovat na základě stupně postižení, omezení vidění a věku dítěte jeho základní potřeby a opatření pro školní práci

Osnova

- Funkční vyšetření zraku, zraková terapie a zrakový výcvik.
- Význam diagnostiky zrakových funkcí se zaměřením na věk a na stupeň postižení zraku.
- Speciálněpedagogická diagnostika zrakových funkcí a mezioborová spolupráce v diagnostickém procesu.
- Diagnostika zrakových funkcí u dětí raného věku a předškolního věku.

- Diagnostika zrakových funkcí a souvisejících speciálních vzdělávacích potřeb u dětí školního věku.
- Diagnostika zrakových funkcí v období adolescence a dospělosti.
- Diagnostika poruch binokulárního vidění a její význam. Ortopopticko-pleoptické a speciálněpedagogické postupy.
- Diagnostika zrakového postižení u dítěte s kombinovaným postižením.

Literatura

povinná literatura

FINKOVÁ, D., L. LUDÍKOVÁ a V. RŮŽIČKOVÁ. *Speciální pedagogika osob se zrakovým postižením*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. 158 s. ISBN 9788024418575.

RÖDEROVÁ, P., L. KVĚTOŇOVÁ-ŠVECOVÁ a Z. NOVÁKOVÁ. *Oftalmopedie : texty k distančnímu vzdělávání*. 2. vyd. Brno: Paido, 2007. 125 s. ISBN 9788073151591.

doporučená literatura

Baslerová, P. a kol. (2012) Diagnostické domény pro žáky se zrakovým postižením. Olomouc: UP.

MORAVCOVÁ, D. *Zraková terapie slabozrakých : jak efektivně využít slabý zrak*. Vyd. 1. V Praze: Triton, 2007. 39 s. ISBN 9788072549498.

MORAVCOVÁ, D. *Zraková terapie slabozrakých a pacientů s nízkým vizem*. Vyd. 1. Praha: Triton, 2004. 203 s. ISBN 8072544764.

PdF:SPpK08 Speciálněpedagogická diagnostika somatopedická

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D.

Vyučující

doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Student získá základní poznatky o speciálněpedagogické diagnostice somatopedické a jejich specifikách. V rámci předmětu bude kladen důraz na mezioborovou spolupráci a možnosti poradenských služeb poskytovaných v ČR.

Výukové metody

Seminář, výukové prezentace, video ukázky, příklady dobré praxe.

Metody hodnocení

Ústní zkouška- obhajoba případové studie Diagnostika žáka s TP (dle diagnostických domén)

Výstupy z učení

- Student se orientuje v somatopedické terminologii.
- Student dokáže vybrat a popsat diagnostické metody a nástroje používané při somatopedické diagnostice.
- Student je schopen charakterizovat diagnostické domény u žáků s TP.
- Student je schopen vysvětlit specifika somatopedické diagnostiky vzhledem k věkovým obdobím.

Osnova

- Pojetí speciálněpedagogické diagnostiky somatopedické, cílová skupina (vybrané druhy tělesného postižení a onemocnění).
- Diagnostika v jednotlivých obdobích vývoje (raný věk, předškolní věk, školní věk, dospělost).
- Diagnostické metody a nástroje (klinické, obecné, záznamové archy).
- Oblasti diagnostických domén u žáků s tělesným postižením.
- Specifika školní zralosti, odklad školní docházky.
- Specifika předprofesní přípravy žáků s tělesným postižením.
- Poradenské služby, mezioborová spolupráce.
- Prezentace kompenzačních pomůcek - diskuse.
- Případové studie - prezentace diagnostických postupů, diskuse.

Literatura

povinná literatura

PŘINOSILOVÁ, D. *Diagnostika ve speciální pedagogice*. Brno: Paido, 2007. 178 s. ISBN 978-80-7315-157-7.

MONATOVÁ, L. *Speciálně pedagogická diagnostika z hlediska vývoje dětí*. Brno: Paido, 2000. 92 s. ISBN 8085931869.

OPATŘILOVÁ, D. *Pedagogicko-psychologické poradenství a intervence v raném a předškolním věku u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami*. 1. dotisk 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 292 s. ISBN 978-80-210-3977-3.

OPATŘILOVÁ, D. *Pedagogická intervence v raném a předškolním věku u jedinců s dětskou mozkovou obrnou..* 1. dotisk 2., přepr. a rozš. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 150 s. ISBN 978-80-210-5266-6.

OPATŘILOVÁ, D. *Grafomotorika a psaní u žáků s tělesným postižením*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. Elportál. ISBN 978-80-210-6769-1. url <http://is.muni.cz/elportal/?id=1173211> html <http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/pedf/js14/grafomot/web/index.html> epub <http://is.muni.cz/do/rect/el/>

estud/pedf/js14/grafomot/web/docs/Grafomotorika.epub

OPATŘILOVÁ, D. a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. *Podpora rozvoje hybnosti osob s tělesným postižením*. 1. vyd. Brno, Elportál, 2014. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 978-80-210-7611-2. <http://is.muni.cz/elportal/?id=1213559>

doporučená literatura

SVOBODA, M., D. KREJČÍŘOVÁ a M. VÁGNEROVÁ. *Psychodiagnostika dětí a dospívajících..* Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. 792 s. ISBN 978-80-262-0899-0.

TER LAAK, J. *Psychologická diagnostika. Jak řešit otázky klientů : Průvodce pro studenty, výzkumníky a praktické diagnostiky. I. Historie, principy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 174 s. ISBN 978-80-210-8036-2.

SVOBODA, M., P. HUMPOLÍČEK a V. ŠNOREK. *Psychodiagnostika dospělých*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2013. 487 s. ISBN 978-80-262-0363-6. <http://obchod.portal.cz/produkt/psychodiagnostika-dospelych>

OPATŘILOVÁ, D. *Analýza současného stavu inkluzivního vzdělávání v České republice u jedinců s tělesným postižením v předškolním a základním vzdělávání..* První. Brno: MSD, sr.o., 2009. 322 s. Pol-36/09-02/58. ISBN 978-80-210-5030-3.

PdF:SPpK10 **Reflexivní seminář ke speciálněpedagogické praxi diagnostické**

5 kreditů, ukončení z, garant předmětu PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je sdílení teoretických poznatků a možností jejich aplikace v praxi. Studentky a studenti si rozšíří profesní kompetence, reflektovány budou dosavadní zkušenosti ze speciálněpedagogického prostředí. Cílem předmětu je teoretická příprava na profesi, v předmětu bude diskutován vztah speciálněpedagogické praxe k ostatním společenskovedním oborům a možnosti využívání speciálněpedagogických poznatků v práci pedagoga. Absolvování kurzu je předpokladem pro odpovídající zisk informací a zkušeností v rámci praxe.

Výukové metody

seminář, diskuze, zpracování případové studie, zpracování průběžných záznamů z praxe

Metody hodnocení

zápočet za zpracování případové studie a průběžných záznamů z praxe

Výstupy z učení

Na konci kurzu bude student/ka schopen/schopna:

- aplikovat teoretické poznatky do nadcházející speciálněpedagogické praxe;
- rozumět obsahu a terminologii pedagogického terénu;
- pochopit využití různých diagnostických metod;
- uplatnit principy sebereflexe v praxi.

Osnova

- Přístupy a podpora žáků se SVP.
- Legislativní opatření.
- Specifika edukace žáka s SVP.
- Pedagogická podpora.
- Speciálněpedagogický terén.
- Diagnostické metody.
- Příprava záznamových archů.
- Administrativa na pracovišti.
- Administrativa asistentské praxe.
- Příprava na chronologické zaznamenávání údajů o práci s žáky.

Literatura

povinná literatura

BARTOŇOVÁ, M. a J. PIPEKOVÁ. *Manuál pro pedagogickou praxi : teorie a praxe*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 141 s. ISBN 9788021054974.

Budoucí učitelé na souvislé praxi, aneb, Rukověť fakultního cvičného učitele : (příručka pro fakultní cvičné učitele a profesionálně zainteresované studenty učitelství pro 1. stupeň ZŠ). Edited by Hana Filová. 2. dopl. vyd. Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 1999. 93 s. ISBN 8085931737.

doporučená literatura

DYTRTOVÁ, R. a M. KRHUTOVÁ. *Učitel : příprava na profesi*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. 121 s. ISBN 9788024728636.

POKORNÝ, J. *Manuál tvořivé komunikace*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Brno: Cerm, 2004. 300 s. ISBN 8072043307.

PdF:SPpK11 Reflektivní seminář ke speciálněpedagogické praxi intervenční

5 kreditů, ukončení z, garant předmětu PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je sdílení zkušeností se základními použitými intervenčními postupy. Studentky a studenti si rozšíří profesní kompetence, reflektovány budou zkušenosti ze speciálněpedagogického terénu.

Výukové metody

seminář, diskuze, zpracování průběžných záznamů z praxe

Metody hodnocení

zápočet za zpracování průběžných záznamů z praxe

Výstupy z učení

Na konci kurzu bude student/ka schopna/schopna:

- aplikovat poznatky o terapeutických přístupech do speciálněpedagogické praxe;
- rozumět terminologii z oblasti speciálněpedagogické intervence;
- uplatnit principy sebereflexe v praxi.

Osnova

- Intervenční přístupy k žákům se SVP.
- Legislativní opatření.
- Specifika edukace žáka s SVP.
- Speciálněpedagogická podpora.
- Pomůcky ve speciálněpedagogické praxi.
- Administrativa na pracovišti.
- Příprava na chronologické zaznamenávání údajů o práci s žáky.

Literatura**povinná literatura**

BARTOŇOVÁ, M. a J. PIPEKOVÁ. *Manuál pro pedagogickou praxi : teorie a praxe*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 141 s. ISBN 9788021054974.

FILOVÁ, H. *Budoucí učitelé na souvislé praxi*. a kolektiv. 2. vyd. Brno: Paido, 1998. 74 s. edice pedagogické literatury. ISBN 80-85931-56-7.

doporučená literatura

DYTRTOVÁ, R. a M. KRHUTOVÁ. *Učitel : příprava na profesi*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. 121 s. ISBN 9788024728636.

POKORNÝ, J. *Manuál tvořivé komunikace*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Brno: Cerm, 2004. 300 s. ISBN 8072043307.

PdF:SPpK12 Speciálněpedagogická praxe

4 kredity, ukončení z, garant předmětu PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit se se základními diagnostickými postupy ve speciálních školách a zařízeních v místě bydliště a dle zvolené specializace.

Výukové metody

Studentky a studenti jsou povinni být na pracovišti po dobu 10 týdnů (ideálně každý pátek 4 hodiny denně). Hospitace budou studentkami a studenty řádně popsány a budou součástí deníku speciálněpedagogické praxe.

Metody hodnocení

zápočet

Výstupy z učení

- student/ka se orientuje v základních diagnostických postupech užívaných ve speciálněpedagogické praxi;
- umí reflektovat získané zkušenosti ve speciálněpedagogickém terénu;
- umí komparovat teoretické poznatky s praxí.

Osnova

• asistentské práce na pracovišti; • sledování diagnostických metod práce speciálního pedagoga; • seznámení se s dokumentací pracoviště; • chronologické zaznamenávání údajů o vlastních aktivitách s žáky a jejich hodnocení.

Literatura**povinná literatura**

BARTOŇOVÁ, M. a J. PIPEKOVÁ. *Manuál pro pedagogickou praxi : teorie a praxe*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 141 s. ISBN 9788021054974.

FILOVÁ, H. *Budoucí učitelé na souvislé praxi*. a kolektiv. 2. vyd. Brno: Paido, 1998. 74 s. edice pedagogické literatury. ISBN 80-85931-56-7.

doporučená literatura

DYTRTOVÁ, R. a M. KRHUTOVÁ. *Učitel : příprava na profesi*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. 121 s. ISBN 9788024728636.

POKORNÝ, J. *Manuál tvořivé komunikace*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Brno: Cerm, 2004. 300 s. ISBN 8072043307.

PdF:SPpK13 **Speciálněpedagogická praxe diagnostická**

10 kreditů, ukončení z, garant předmětu PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit se se základními diagnostickými postupy ve speciálních školách a zařízeních v místě bydliště a dle zvolené specializace.

Výukové metody

Studentka/student je povinen být na pracovišti po dobu 4 týdnů 4 hodiny denně. Hospitace budou řádně popsány a budou součástí deníku speciálněpedagogické praxe.

Metody hodnocení

zápočet

Výstupy z učení

- orientovat se v základních diagnostických postupech užívaných ve speciálněpedagogické praxi;
- reflektovat získané zkušenosti ve speciálněpedagogickém terénu;
- komparovat teoretické poznatky s praxí.

Osnova

- asistentské práce na pracovišti;
- sledování diagnostických metod práce speciálního pedagoga;
- seznámení se s dokumentací pracoviště;
- chronologické zaznamenávání údajů o vlastních aktivitách s žáky a jejich hodnocení.

Literatura

povinná literatura

BARTOŇOVÁ, M. a J. PIPEKOVÁ. *Manuál pro pedagogickou praxi : teorie a praxe*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 141 s. ISBN 9788021054974.

Budoucí učitelé na souvislé praxi, aneb, Rukověť fakultního cvičného učitele : (příručka pro fakultní cvičné učitele a profesionálně zainteresované studenty učitelství pro 1. stupeň ZŠ). Edited by Hana Filová. Brno: Paido, 1998. 74 stran. ISBN 8085931567.

doporučená literatura

DYTRTOVÁ, R. a M. KRHUTOVÁ. *Učitel : příprava na profesi*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. 121 s. ISBN 9788024728636.

POKORNÝ, J. *Manuál tvořivé komunikace*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Brno: Cerm, 2004. 300 s. ISBN 8072043307.

PdF:SPpK14 **Speciálněpedagogická praxe intervenční**

10 kreditů, ukončení z, garant předmětu PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit se se základními intervenčními přístupy ve speciálních školách a zařízeních v místě bydliště a dle zvolené specializace.

Výukové metody

Studentky a studenti jsou povinni být na pracovišti po dobu 4 týdnů 4 hodiny denně. Hospitace budou studenty řádně popsány a budou součástí deníku speciálněpedagogické praxe.

Metody hodnocení

zápočet

Výstupy z učení

Na konci kurzu bude student/studentka schopen/schopna:

- aplikovat teoretické poznatky do speciálněpedagogické praxe;
- orientovat se v užívaných intervenčních postupech;
- reflektovat získané zkušenosti ve speciálněpedagogickém terénu.

Osnova

- asistentské práce na pracovišti;
- sledování intervenčních speciálněpedagogických přístupů;
- seznámení se s dokumentací pracoviště;
- chronologické zaznamenávání údajů o vlastních aktivitách s žáky a jejich hodnocení.

Literatura**povinná literatura**

BARTOŇOVÁ, M. a J. PIPEKOVÁ. *Manuál pro pedagogickou praxi : teorie a praxe*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 141 s. ISBN 9788021054974.

FILOVÁ, H. *Budoucí učitelé na souvislé praxi*. a kolektiv. 2. vyd. Brno: Paido, 1998. 74 s. edice pedagogické literatury. ISBN 80-85931-56-7.

doporučená literatura

DYTRTOVÁ, R. a M. KRHUTOVÁ. *Učitel : příprava na profesi*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. 121 s. ISBN 9788024728636.

POKORNÝ, J. *Manuál tvořivé komunikace*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Brno: Cerm, 2004. 300 s. ISBN 8072043307.

PdF:SPpK15 Oftalmopedie - základy oboru

4 kredity, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Petra Röderová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Petra Röderová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je zprostředkovat studentům základní informace z oboru pedagogiky osob s postižením zraku s důrazem na poradenství a podporu samostatného života osob nevidomých a osob s oslabeným viděním. Studenti získají znalosti o vlivu postižení zraku na kvalitu života, systému vzdělávání, speciálních pomůckách, poradenství a intervenci.

Výukové metody

seminář, diskuse, praktická ukázka, video

Metody hodnocení

ukončení dosažením minimálně 70% bodového zisku ze závěrečného zkoušení (ústně či písemně). Aktivní účast (min. 70%). Seminární práce.

Výstupy z učení

Student bude po absolvování předmětu:

- rozumět specifickým projevům a vlivům zrakového postižení na osobnost člověka a na jeho vývoj
- schopen klasifikovat zrakové postižení z různých hledisek
- prezentovat možnosti poradenství a vzdělávání pro osoby s postižením zraku v ČR
- zvládnout základy provázení člověka se zrakovým postižením
- doporučit základní speciální pomůcky pro zvládnutí každodenního života člověka s oslabeným viděním a člověka nevidomého

Osnova

1. Paradigma oftalmopedie - vymezení oboru a jeho postavení v multidisciplinárním pojetí.
2. Fyziologie procesu vidění. Vývoj zrakového vnímání. Základní vyšetření zrakových funkcí.
3. Základní patologie zraku v dětském a dospělém věku. Projevy vad.
4. Základní speciální pomůcky pro slabozraké a nevidomé se zaměřením na věk, stupeň postižení.
5. Raná péče - teoretická východiska rané péče, formy a služby. Střediska a jejich klientela.
6. Osobnost člověka se zrakovým postižením (specifika vnímání, myšlení, pozornost, chování, řeč). Psychomotorický vývoj těžce zrakově postiženého dítěte.
7. Zrakově postižené dítě v předškolním věku (předškolní výchova zrak. Postiženého dítěte, dítě s narušeným binokulárním viděním a reedukace těchto vad).
8. Systém vzdělávání žáků se zrakovým postižením v ČR. Edukace žáků s postižením zraku. Braillovo písmo.
9. Kombinovaná postižení s postižením zraku. Hluchoslepoty.
10. Poradenství a intervence: poskytovatelé služeb, specifikace služeb.
11. Komunikace s osobami se zrakovým postižením. Základy provázení, orientace v prostoru a samostatný pohyb. Hlavní chyby.

Literatura**povinná literatura**

RÖDEROVÁ, P., Z. NOVÁKOVÁ a L. KVĚTOŇOVÁ. *Oftalmopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. 124 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-159-1.

FINKOVÁ, D., L. LUDÍKOVÁ a V. RŮŽIČKOVÁ. *Speciální pedagogika osob se zrakovým postižením*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. 158 s. ISBN 9788024418575.

doporučená literatura

ŘEHŮŘEK, J. a Dětská oční klinika DN Brno, a LF MU Brno. *Možnosti reedukace zraku při kombinovaném postižení*. 1999. vyd. Brno: PAIDO, 1999. 94 s. Možnosti reedukace zraku při kombin. postižení. ISBN 80-85931-75-3.

KUDELOVÁ, I. a L. KVĚTOŇOVÁ-ŠVECOVÁ. *Malé dítě s těžkým poškozením zraku : raná péče o dítě se zrakovým a kombinovaným postižením*. Brno: Paido, 1996. 41 s. ISBN 8085931249.

VÁGNEROVÁ, M. *Oftalmopsychologie dětského věku*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1995. 182 s. ISBN 807184053X.

neurčeno

KEBLOVÁ, A. *Kompenzační pomůcky pro zrakově postižené žáky ZŠ*. 2., upr. vyd. Praha: Septima, 1999. 27 s. ISBN 8072161040.

KEBLOVÁ, A. *Integrované vzdělávání dětí se zrakovým postižením*. 2. upr. vyd. Praha: Septima, 1998. 91 s. ISBN 8072160516.

PdF:SPpK16 Psychopedie - základy oboru

4 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. PhDr. Mgr. Jarmila Pipeková, Ph.D.

Vyučující

doc. PhDr. Mgr. Jarmila Pipeková, Ph.D. (přednášející)
PhDr. Mgr. Jan Viktorin (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s následujícími tématy: charakteristika mentálního postižení; etiologie, klasifikace a charakteristika jednotlivých stupňů mentálního postižení; demence; Downův syndrom; systém vzdělávání žáků s mentálním postižením; prevence, inkluze a poradenství.

Výukové metody

Seminář s aktivní účastí studentů.

Metody hodnocení

Anotace odborné publikace z oboru psychopedie. Aktivní účast (80 %). Písemný test (30 otázek). Pro úspěšné absolvování předmětu je nutných 70 % správných odpovědí.

Výstupy z učení

Na konci tohoto kurzu bude student schopen: porozumět a vysvětlit termín mentální postižení; použít informace o systému vzdělávání žáků s mentálním postižením; předkládat odůvodněná rozhodnutí o zařazení žáků do systému vzdělávání a interpretovat své znalosti z oblasti Downova syndromu a demence.

Osnova

1. Psychopedie jako vědní obor.
2. Charakteristika mentálního postižení.
3. Demence.
4. Zdánlivé mentální postižení.
5. Downův syndrom.
6. Etiologie mentálního postižení.
7. Klasifikace mentálního postižení.
8. Charakteristika jednotlivých stupňů mentálního postižení.
9. Legislativa týkající se školské problematiky vzdělávání žáků s mentálním postižením.
10. Poradenské služby pro žáky s mentálním postižením.
11. Předškolní vzdělávání dětí s mentálním postižením.
12. Základní vzdělávání žáků s mentálním postižením.
13. Vzdělávání žáků s mentálním postižením v rámci profesní přípravy.
14. Další vzdělávání osob s mentálním postižením.
15. Zařízení sociálních služeb.

Literatura**povinná literatura**

BARTOŇOVÁ, M. *Inkluzivní didaktika v základní škole se zřetelem na edukaci žáků s lehkým mentálním postižením*. 2. dotisk 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 224 s. ISBN 978-80-210-6560-4.

PIPEKOVÁ, J. a M. VÍTKOVÁ. *Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení*. 1. dotisk 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 246 s. ISBN 978-80-210-7689-1.

ČERNÁ, M. *Česká psychopedie : speciální pedagogika osob s mentálním postižením*. Vydání druhé. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. 222 stran. ISBN 9788024630717.

BAZALOVÁ, B. *Dítě s mentálním postižením a podpora jeho vývoje*. Vydání první. Praha: Portál, 2014. 183 s. ISBN 978-80-262-0693-4. <http://obchod.portal.cz/dite-s-mentálním-postižením-a-podpora-jeho-vyvoje/>

BENDOVI, P. a P. ZIKL. *Dítě s mentálním postižením ve škole*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3854-3.

ŠVARCOVÁ-SLABINOVÁ, I. *Mentální retardace : vzdělávání, výchova, sociální péče*. Vyd. 4., přeprac. Praha: Portál, 2011. 221 s. ISBN 9788073678890.

BARTOŇOVÁ, M. a BAZALOVÁ, B. a PIPEKOVÁ, J. *Psychopedie*. 2. vyd. Brno : Paido, 2007. 150 s. ISBN 978-80-7315-161-4.. 2007.

BARTOŇOVÁ, M., B. BAZALOVÁ a J. PIPEKOVÁ. *Psychopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*.. Brno: Paido, 2007. 150 s. 1. vydání. ISBN 978-80-7315-144-7.

doporučená literatura

VALENTA, M., O. MÜLLER, M. VÍTKOVÁ, J. MICHALÍK, Z. KOZÁKOVÁ, P. JURKOVIČOVÁ, J. DOSEDLOVÁ, I. STRNADOVÁ a M. MUŽÁKOVÁ. *Psychopedie : teoretické základy a metodika*. 5. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Parta, 2013. 495 s. ISBN 978-80-7320-187-6.

BAZALOVÁ, B. *Psychopedie*. In *Pipeková, J. et al. Kapitoly ze speciální pedagogiky*. 3., přepr. a rozšíř. vyd. Brno: Paido Brno, 2010. s. 289-304, 16 s. ISBN 978-80-7315-198-0.

PIPEKOVÁ, J. *Osoby s mentálním postižením ve světle současných edukativních trendů*. Vyd. 1. Brno: MSD, 2006. 208 s. ISBN 8086633403.

PdF:SPpK17 Somatopedie - základy oboru

4 kredity, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Mgr. Dana Zámečnicková, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Dana Zámečnicková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je znalost základní charakteristiky oboru, jeho cílů, postavení v rámci meziresortní spolupráce. Student se seznámí se základní charakteristikou tělesného postižení a dopadem na vývoj a život jedince z pohledu typu a závažnosti postižení a rovněž jeho etiologie, Vymezena budou specifika odpory z hlediska věku jedince s postižením.

Výukové metody

Teoretická příprava. Výuka bude doplněna vhodnými dokumentárními filmy.

Metody hodnocení

Anotace odborné publikace v rozsahu 2-3 stran. Písemný test, obsahuje 40 otázek. Pro úspěšné absolvování předmětu je nutných 75 % správných odpovědí.

Výstupy z učení

Student bude schopen: - identifikovat základní pojmy ze somatopedie; - charakterizovat etiologii a klasifikaci pohybových vad; - charakterizovat jednotlivé pohybové vady a chronické nemoci; - popsat systém vzdělávání a poradenství pro vzdělávání žáků s tělesným postižením a chronických onemocnění; - porozumět problematice v rámci speciálně pedagogické diagnostiky; - popsat terapeutické metody vhodné pro celkový rozvoj tělesně postižených žáků a žáků s chronickými nemocemi. - charakterizovat význam mezioborové spolupráce

Osnova

Osnova: 1.Vývoj vztahu společnosti k tělesně a zdravotně postiženým. 2. Vznik a vývoj oboru somatopedie, hlavní představitelé oboru (Jedlička, Bartoš, Chlup, Bakule, Monatová, Kábele). 3. Současný systém výchovy a vzdělávání tělesně postižených (rehabilitační stacionáře, speciální mateřská škola, speciální školství pro tělesně postižené základní a střední). 4. Inkluze a integrace osob s tělesným postižením do běžných typů dětských zařízení a škol, legislativa. 5. Systém poradenství v ČR. 6. Organizace školy při zdravotnických zařízeních (rozsah a obsah vyučování, učební plány, osnovy, učebnice). 7. Význam a úkoly školy při nemocnici, ozdravovnách a dětských léčebnách, hodnocení, klasifikace žáků ve školách. 8. Charakteristika jedinců s dlouhodobě nepřiznivým zdravotním stavem (kardiovaskulární onemocnění, onemocnění plic a dýchacích cest, alergie, poruchy metabolických procesů, nádorová onemocnění, kožní onemocnění). 9. Epilepsie. 10. Specifika práce s chronicky nemocnými. 11. Klasifikace pohybových vad. 12. Centrální a periferní obrny, charakteristika nejčastějších případů u dětí. 13. Centrální a periferní obrny, charakteristika nejčastějších případů u dospělých 14. Mozková obrna, etiologie, formy MO, vliv na psychický vývoj. 15. Dětská infekční obrna (poliomyelitis), etiologie, průběh, důsledky. 16. Deformace, klasifikace, charakteristika jednotlivých druhů. 17. Vady páteře skoliozy, kyfozy, charakteristika, léčba. 18. Perthesova choroba, etiologie, důsledky, léčba. 19. Degenerativní poškození pohybového aparátu 20. Progresivní svalová dystrofie (myopatie), etiologie, průběh onemocnění, důsledky, léčba. 21. Specifika edukace žáků s tělesným postižením. 22. Vliv vrozeného postižení na vývoj jedince 23. Somatické, psychické a sociální aspekty tělesného postižení. 24. Ucelená rehabilitace, perspektivy a trendy.

Literatura

doporučená literatura

VÍTKOVÁ, M. *Integrativní speciální pedagogika. Integrace školní a sociální*. 2. přepracované a rozšířené vydání. Brno: Paido, 2004. ISBN 80-7315-071-9.

PIPEKOVÁ, J., M. VÍTKOVÁ, K. BALÁTOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, L. BARTOVÁ, K. BĚLOHLÁVKOVÁ, B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, I. FIALOVÁ, A. FRANKOVÁ, L. GAJZLEROVÁ, L. HRICOVÁ, J. HRČOVÁ, S. CHALOUPOKOVÁ, N. JÁGEROVÁ, K. JISKROVÁ, B. KITTLEROVÁ, S. KLEMPOVÁ, J. KLENKOVÁ, P. KOPEČNÝ, N. LEŠKANIČOVÁ, I. MÁROVÁ, E. MATĚJÍČKOVÁ, E.V. MAXOVÁ, P. ODEHNALOVÁ, D. OPATŘILOVÁ, P. PITNEROVÁ, L. PROCHÁZKOVÁ, D. PŘINOSILOVÁ, M. PUDIŠOVÁ, T. SÝSOVÁ, Z. ŠIRMEROVÁ, L. ŠPIČÁKOVÁ, Z. TIHELKOVÁ, S. TOMANOVÁ, M. VRUBEL a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. *Od inkluze ve školním prostředí k sociální inkluzi a participaci*

ve společnosti. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 456 s. ISBN 978-80-210-7530-6.

FIALOVÁ, I., D. OPATŘILOVÁ a L. PROCHÁZKOVÁ. *Somatopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. 222 s. Učební texty. ISBN 978-80-7315-233-8.

FIALOVÁ, I. *Analýza faktorů determinujících edukaci a profesní orientaci jedinců se zdravotním postižením*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 207 s. Tisk MSD, spol.s.s.o. ISBN 978-80-210-5591-9.

TANNENBERGEROVÁ, M. a L. OBROVSKÁ. *Inkluze jako problematika současné sociální pedagogiky a její možná podpora pomocí projektu „Férová škola“*. In *Sociální pedagogika ve střední Evropě 2010 - inovace a nové trendy (Sborník příspěvků z mezinárodní konference)*. 2010. ISBN 978-80-87182-15-4. <http://www.ferovaskola.cz>

VÍTEK, J. *Epilepsie v dětském věku*. In *Vítková, M. Somatopedické aspekty*. 2. vyd. Brno: Paido Brno, 2006. s. 69 - 96, 13 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-7315-134-0.

VÍTKOVÁ, M. *Somatopedické aspekty*. druhé. Brno: Paido Brno, 2006. 302 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-7315-134-0.

neurčeno

PANČOCHA, K. *Inkluze versus exkluze. Determinanty životní dráhy jedince v inkluzivním a rezidenčním prostředí*. 2010.

VÍTEK, J. *Kvalita života žáků s epileptickými záchvaty - aspekty psychosociální a pedagogické*. In *Klenková, J., Vítková, M. (eds.). Vzdělávání žáků s narušenou komunikační schopností. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami*. První. Brno: Paido, Brno, MU, 2008. 10 s. ISBN 978-80-7315-167-6.

VÍTEK, J. *Medicínská propedeutika pro speciální pedagogy. Úvod do neurologie. Úvod do oftalmologie*. 1. vyd. Brno: Paido Brno, 2007. 128 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-154-6.

PdF:SPpK18 Etopedie - základy oboru

4 kredity, ukončení zk, garant předmětu Mgr. et Mgr. Karel Červenka, Ph.D.

Vyučující

Mgr. et Mgr. Karel Červenka, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s konceptem inkluzivních přístupů k edukaci jedinců v riziku poruch chování a s poruchami chování. Po úspěšném absolvování by studenti měli být schopni analyzovat dopad nálepkování do přístupů dětí v riziku a s poruchami chování ke vzdělávání. Studenti se seznámí se základní klasifikací poruch chování.

Výukové metody

Teoretická příprava. Seminář. Samostudium.

Metody hodnocení

Písemná zkouška, seminární práce. Poměr 60%:40%.

Výstupy z učení

Po úspěšném absolvování by studenti měli být schopni analyzovat dopad nálepkování do přístupů dětí v riziku a s poruchami chování ke vzdělávání. Student má osvojené přístupy k edukaci jedinců v riziku a s poruchami chování; zná základní klasifikaci poruch chování.

Osnova

Hlavní témata (osnova):

- Porucha chování a její dynamika.
- Definice poruchy chování v kontextu perspektivy kvality života.
- Porucha chování jako speciální vzdělávací potřeba.
- Porucha chování ve výuce a učení.
- Vyrovnávací příležitosti v podmínkách školy a učení.
- Individuální podpora, posilování a provázení dítěte v riziku.
- Etopedie v systému speciální pedagogiky.
- Etopedie v kontextu inkluzivních trendů v pedagogice.
- Systém školských zařízení institucionální výchovy a preventivně výchovné péče.

Literatura

povinná literatura

VOJTOVÁ, V. *Úvod do etopedie : texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 2008. 127 s. ISBN 9788073151669.

VOJTOVÁ, V. *Kapitoly z etopedie.. 2., přeprac. a rozš. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 136 s. ISBN 9788021045736.*

neurčeno

VOJTOVÁ, V. a K. ČERVENKA. *Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování. Educational needs of children at risk and with behavioural disorders*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 193 s. ISBN 978-80-210-6134-7.

HELUS, Z. *Dítě v osobnostním pojetí : obrat k dítěti jako výzva a úkol pro učitele i rodiče*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Portál, 2009. 286 s. ISBN 9788073676285.

HELUS, Z. *Dítě v osobnostním pojetí : obrat k dítěti jako výzva a úkol pro učitele i rodiče*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004. 228 s. ISBN 8071788880.

PELIKÁN, J. *Pomáhat být : otevřené otázky teorie provázející výchovy*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2002. 159 s. ISBN 9788024603452.

ELLIOTT, J. a M. PLACE. *Dítě v nesnázích : prevence, příčiny, terapie*. Translated by Jaroslava Kubátová - Jiří Štěpo. Vydání 1. Praha: Grada Publishing, 2002. 206 stran. ISBN 8024701820.

PELIKÁN, J. *Výchova pro život*. Vyd. 1. Praha: ISV nakladatelství, 1997. 108 s. ISBN 80-85866-23-4.

PdF:SPpK19 Surdopedie - základy oboru

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Lenka Doležalová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Lenka Doležalová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Po absolvování tohoto předmětu bude student schopen definovat specifika péče o osoby se sluchovým postižením od narození do konce života. Bude se umět orientovat v možnostech diagnostiky sluchových vad; bude umět vyjmenovat typické odchylky ve vývoji řeči u dětí se sluchovým postižením; bude se orientovat v možnostech kompenzace sluchových vad a vyjmenovat kompenzační pomůcky využívané osobami se sluchovým postižením. Student se dále seznámí s vizuálně-motorickými komunikačními prostředky a bude schopný popsat význam jejich využití v praxi. Student bude schopen charakterizovat možnosti a průběh včasné intervence jedinců se sluchovým postižením; bude umět popsat strukturu komplexní péče; systém vzdělávání; možnosti profesního uplatnění. Student se bude orientovat v nabídce sociálních služeb pro osoby se sluchovým postižením, včetně tlumočnických služeb. Student bude stručně seznámen s problematikou osob s duálním smyslovým postižením.

Výukové metody

seminář

Metody hodnocení

Písemný test (k úspěšnému splnění je potřeba zodpovědět 75% otázek).

Výstupy z učení

- orientace v klasifikaci a etiologii sluchového postižení;
- orientace v možnostech komplexní péče o jedince se sluchovým postižením a systému vzdělávání;
- schopnost popsat komunikační systémy užívané osobami se sluchovým postižením;
- orientace v možnostech sluchové protetiky a v postupech při rehabilitaci u jedinců se sluchovým postižením.

Osnova

- Terminologická východiska oboru surdopedie - vymezení základních pojmů - obor, cíl, metody, mezioborové vztahy, předmět zájmu oboru surdopedie.
- Historický vývoj péče o jedince se sluchovým postižením - průkopníci vzdělávání neslyšících (obd. 16. - 17. století), rozvoj institucí, ústavů a škol pro sluchově postižené, vývoj koncepcí vyučování, milánský kongres, péče o jedince se sluchovým postižením ve 20. století v českých zemích, osobnosti ve světě osob se sluchovým postižením
- Sluch - anatomie a fyziologie sluchového ústrojí, význam sluchu, důsledky sluchového postižení. Klasifikace a etiologie sluchového postižení - faktory negativně ovlivňující vývoj sluchového ústrojí, diagnostika sluchových vad - diagnostika sluchového postižení, objektivní a subjektivní sluchové zkoušky, screeningové vyšetření sluchu, depistáž, preventivní prohlídky.
- Řeč u jedinců se sluchovým postižením - ontogeneze řeči, stádia vývoje řeči u jedinců se sluchovým postižením, přípravné období a vlastní vývoj řeči u dítěte se sluchovým postižením ve slyšící a neslyšící rodině, jazykové roviny. Logopedická péče u jedinců se sluchovým postižením, včasná sluchově-řečová výchova.
- Komunikace - charakteristika a význam mezilidské komunikace, komunikační systémy osob se sluchovým postižením - přehled a popis, legislativní opatření.
- Sluchová protetika - individuální sluchová protetika, přístroje a pomůcky pro individuální logopedickou péči a sluchovou výchovu, kompenzační pomůcky a jejich význam, využití při vzdělávání, legislativa.
- Včasná intervence u jedinců se sluchovým postižením - raná péče, speciálně pedagogická centra, formy spolupráce s rodinou, situace rodičů dítěte se sluchovým postižením, zdravotnická péče, screening, depistáž, speciálně pedagogická diagnostika, výběr školského zařízení.
- Systém vzdělávání u jedinců se sluchovým postižením - předškolní zařízení, základní školy pro sluchově postižené, OU, SOU, SOŠ, SŠ pro sluchově postižené, možnost studia studentů se sluchovým postižením na VŠ. Komunikační přístupy užívané ve vzdělávání dětí a žáků se sluchovým postižením. Profesní orientace a profesní uplatnění jedinců se sluchovým postižením.

- Inkluzivní vzdělávání dětí, žáků a studentů se sluchovým postižením - podmínky, spolupráce s SPC, služby poskytované SPC pro sluchově postižené žákům, učitelům běžných škol a rodičům, podpůrná opatření, legislativa. Podpůrná opatření žáky pro žáky s potřebou opory z důvodu sluchového postižení nebo oslabení sluchového vnímání.
- Legislativní opatření - legislativní opatření vztahující se ke vzdělávání dětí, žáků a studentů se sluchovým postižením, zákon o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob, možnosti využívání tlumočení z/do znakového jazyka, příspěvky na kompenzační pomůcky, zdravotnická péče.
- Komunita Neslyšících - kultura Neslyšících, organizace osob se sluchovým postižením, kluby neslyšících, volnočasové aktivity, časopisy zaměřené na problematiku sluchového postižení. Tlumočnické služby pro osoby se sluchovým postižením - tlumočení z/do znakového jazyka, podmínky tlumočení, etický kodex tlumočnicka znakového jazyka, legislativní opatření.
- Hluchoslepota - pojetí a klasifikace hluchoslepoty, etiologie, možnosti vzdělávání, organizace pro jedince s hluchoslepotou.

Literatura

povinná literatura

KRAHULCOVÁ, B. *Komunikační systémy sluchově postižených*. 1. vyd. Praha: Beakra, 2014. 375 s. ISBN 9788090386327.

HORÁKOVÁ, R. *Sluchové postižení : úvod do surdopedie*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2012. 159 s. ISBN 9788026200840.

doporučená literatura

Langer, Jiří (2007) *Komunikace osob se sluchovým postižením (DVD)*. Olomouc : UP PdF.

Zákon o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob (Předpis č. 423/2008 Sb. Úplné znění zákona č. 155/1998 Sb., o znakové řeči a o změně dalších zákonů, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 384/2008 Sb.)

DRŠATA, J. a R. HAVLÍK. *Foniatrie - sluch*. 1. vydání. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2015. 374 stran. ISBN 9788073111595.

JUNGWIRTHOVÁ, I. *Dítě se sluchovým postižením v MŠ a ZŠ*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 191 stran. ISBN 9788026209447.

JUNGWIRTHOVÁ, I. *Dítě se sluchovým postižením v MŠ a ZŠ*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 191 stran. ISBN 9788026209447.

OKROUHLÍKOVÁ, L. *Rysy přirozených jazyků : český znakový jazyk jako přirozený jazyk ; Lexikografie : slovníky českého znakového jazyka*. Vyd. 1. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, 2008. 206 s. ISBN 9788087153475.

BYTEŠNÍKOVÁ, I., R. HORÁKOVÁ a J. KLENKOVÁ. *Logopedie & surdopedie : texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 2007. 118 stran. ISBN 9788073151362.

ŠTĚRBOVÁ, D. *Hluchoslepota : lidé s ní a kolem ní*. 2. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. 103 stran. ISBN 8024414333.

LEJSKA, M. *Poruchy verbální komunikace a foniatrie*. Brno: Paido, 2003. 156 s. ISBN 8073150387.

SOURALOVÁ, E. *Čtení neslyšících*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2002. 74 s. ISBN 8024404338.

HRUBÝ, J. *Velký ilustrovaný průvodce neslyšících a nedoslýchavých po jejich vlastním osudu..* 2. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Federace rodičů a přátel sluchově postižených, 1999. 395 s. ISBN 8072160966.

PdF:SPpK20 Logopedie - základy oboru

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je problematika studijního a vědního oboru logopedie, seznamuje studentky a studenty s principy komunikace a průběhem ontogeneze dětské řeči. V rámci předmětu budou představeny klíčové poznatky k jednotlivým formám narušené komunikační schopnosti.

Výukové metody

seminář, diskuze, studium odborné literatury

Metody hodnocení

Předmět je ukončen písemným testem. K absolvování předmětu je třeba uspět ze 70 %.

Výstupy z učení

- orientace v současném pojetí oboru logopedie;
- přehled o řečovém a psychomotorickém vývoji dítěte;
- znalost jednotlivých forem narušené komunikační schopnosti.

Osnova

- Koncepce oboru logopedie. Mezioborová spolupráce. Historický vývoj logopedie.
- Systém poskytování logopedické intervence v ČR a související legislativa.
- Proces lidské komunikace charakteristika, význam.
- Verbální, nonverbální komunikace.
- Ontogeneze dětské řeči.
- Psychologické a společenské faktory vývoje řeči.
- Anatomie a fyziologie mluvních orgánů.
- Přehled jednotlivých forem narušené komunikační schopnosti.
- Klasifikace vývojových forem narušené komunikační schopnosti.
- Klasifikace získaných forem narušené komunikační schopnosti.
- Symptomatologie jednotlivých forem narušené komunikační schopnosti.

Literatura**povinná literatura**

BYTEŠNÍKOVÁ, I., J. KLENKOVÁ a R. HORÁKOVÁ. *Logopedie a surdopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-136-2.

KLENKOVÁ, J. *Logopedie*. 1. vyd. Praha: Grada publishing, 2006. 229 s. edice psychologické a pedagogické literatury. ISBN 80-247-1110-9.

doporučená literatura

KLENKOVÁ, J. *Vzdělávání dětí a žáků s narušenou komunikační schopností v předškolním věku a na prvním stupni základní školy*. In KLENKOVÁ J. et al. *Jedinci s narušenou komunikační schopností a se sluchovým postižením v inkluzivním prostředí škol, školských zařízení a v zařízeních sociálních služeb*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 9-33, 25 s. ISBN 978-80-210-6652-6.

KLENKOVÁ, J. *Logopedie - interdisciplinární vědní obor*. In VÍTKOVÁ, M. *Integrativní speciální pedagogika. Integrace školní a sociální*. 2. vyd. Brno: Paido Brno, 2004. s. 106 - 122, 17 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-7315-071-9.

KLENKOVÁ, J. *Kapitoly z logopedie II a III*. In *Kapitoly z logopedie II a III*. Brno: Paido, 1998. 101 s. ISBN 80-85931-62-1.

DVOŘÁK, J. [J.]. *Logopedický slovník : [terminologický a výkladový]*. 1. vyd. Žďár nad Sázavou: Logopedické centrum, 1998. 192 s.

KLENKOVÁ, J. *Kapitoly z logopedie I*. Brno: Paido, 1996. 93 s. ISBN 80-85931-41-9.

PdF:SPpK21 Sociální práce

2 kredity, ukončení k, garant předmětu Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D.

Vyučující

Mgr. et Mgr. Dana Dlouhá (přednášející)
Mgr. Lucie Jarkovská, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Hlavním cílem kurzu je vymezení sociální práce, a osvojení konceptů metod sociální práce, etap sociální práce, sociální práce s klientem, skupinou, komunitou. Sociální politika a sociální stát jako předpoklad efektivní sociální práce.

Výukové metody

Účast na přednáškách s odborníky. Seminární práce zaměřená na vybranou cílovou skupinu (popis cílové skupiny a návrh vhodné podpory v rámci sociální práce).

Metody hodnocení

Předmět ukončen písemným testem.

Výstupy z učení

Studující budou po absolvování předmětu schopni: - využít metody a techniky k identifikování potřeb klienta, skupiny a komunity identifikovat potřeby klienta, skupiny, komunity - propojit tyto potřeby s reálnými možnostmi pomoci sociálního státu - popsat možné postupy řešení a jejich postupné kroky

Osnova

1. Sociální práce - základní charakteristika oboru, cíle, metody a formy sociální práce.
2. Zákon o sociálních službách - definice vybraných služeb, standardy kvality sociálních služeb, kvalifikační požadavky.
3. Osobnost sociálního pracovníka (profesní a osobnostní profil, rizika výkonu profese, supervize).

4. Transformace sociálních služeb směrem od rezidenčních k ambulantním a terénním službám.
5. Základní metody práce v sociální práci s lidmi s postižením nebo sociálním znevýhodněním.
6. Poradenství a poradenský proces (definice, fáze poradenského.
7. Sociální pracovník v sociálních službách, zdravotnictví a ve vědě.
8. Etika v sociální práci.

Literatura

povinná literatura

Zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb.

MATOUŠEK, O. *Základy sociální práce*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2012. 309 stran. ISBN 9788026202110.

doporučená literatura

Openhaw, L. (2008) *Social Work In Schools. Principles and Practice*. New York, Londo: The Guilford Press.

Nedělníková, E. *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce*. Dostupné z: http://projekty.osu.cz/metakor/dok/met_prirucka_tsp.pdf

PAYNE, M. *Modern social work theory*. 4th edition. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2014. xxii, 441. ISBN 9780230249608.

MICHALÍK, J. *Poradenství uživatelům sociálních služeb*. 1. vyd. Olomouc: Výzkumné centrum integrace zdravotně postižených - sekce vzdělávání, 2008. 142 s. ISBN 9788090365827.

ÚLEHLA, I. *Umění pomáhat :učebnice metod sociální praxe*. Vyd. 2., v Sociologickém na. Praha: Sociologické nakladatelství, 1999. 128 s. ISBN 80-85850-69-9.

PdF:SPp020 **Speech Therapy and Education of Individuals with Hearing Impairment**

2 kredity, ukončení k, garant předmětu PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

After completing this course, student will be able to define the specifics of care for people with hearing impaired from birth to end of life. Student will deepen knowledge and will be able to understand the possibilities of diagnostics of hearing disabilities; student will be able to describe the specifics and conditions for the acquisition of the Czech language for the deaf people and will be able to describe aids for persons with hearing disabilities. Student will be able to characterize the possibility of early intervention and progress; student will be able to describe the structure of comprehensive care for people with hearing disabilities; education System; employment opportunities; It will also be acquainted with the different visual-motor communication systems; will know the possibilities of translation for the people with hearing disabilities. Students will continue to focus on the care of people with dual sensory disability, including the possibility of communication. Student also acquires theoretical knowledge from the area of education of people with impaired communication ability, knowledge of terms of communication and impaired communication ability. Student will learn the specifics of speech ontogenesis, will acquire knowledge concerning the characteristics of communication skills depending on the type and form. Upon completion of the course the student will understand the issue of development of speech of pupils with impaired communication ability of the point of view language levels. Student will acquire basic skills in the education of persons within the system of education for people with impaired communication ability.

Výukové metody

consultations, discussions, homework, semestral paper

Metody hodnocení

final written test (it is necessary to successfully cope with 75 % correct answers), case study (person with hearing disability + person with impaired communication ability), oral exam

Výstupy z učení

After completing this course, student will be able to define the specifics of care for people with impaired communication ability and for people with hearing impaired from birth to end of life.

Osnova

Education of pupils with hearing impairment: organization helping people with hearing impairment, hearing disorders, classification, prevention, individual speciality, history of care of people with hearing impairment, psychological peculiarities of people with hearing disabilities, principles and work methods, various ways of communication, language competences of the people with hearing impairment, technical aids, reeducation of hearing and speech of children and adults with hearing disorders, early intervention, specifics of work with people with hearing impairment and deaf people, educational proces of hearing impaired children, condition of integration, inclusion, employ of hearing impaired, sign language, interpreting, hearing impairment and additional handicap, special care of deafblind people. Speech therapy, conception of domain „speech therapy“, role of the speech therapy in the science system, cooperation with another disciplines, speech therapist, system of providing speech therapy providing in the Czech Republic, legislation. Verbal, nonverbal communication, communication process in the education of pupils with impaired communication ability. impaired communication ability, classification. Child and pupil with impaired communication ability at different types

of schools. Speech ontogenesis, developmental stages and preverbal stages. Psychological and social factors in the development of speech. Linguistic levels. Impaired development of speech and his reflection in the educational process. Speech therapy for children with impaired development of speech, possibility of influencing the development of speech at school. Approaches to development of pupils with different forms of impaired communication ability. Approaches to development of language levels. Communicative competences.

Literatura

povinná literatura

BOČKOVÁ, B., I. BYTEŠNÍKOVÁ, R. HORÁKOVÁ a P. KOPEČNÝ. *Options in speech therapy intervention from an early age to adulthood*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 187 s. ISBN 978-80-210-8411-7.

doporučená literatura

BARTOŇOVÁ, M., M. VÍTKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, L. GAJZLEROVÁ, D. OPATŘILOVÁ a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. *Support Measures for Students with Special Education Needs in Mainstream Schools in the Czech Republic and Abroad*. první. Brno: MU, 2017. 198 s. ISBN 978-80-210-8504-6.

neurčeno

PIPEKOVÁ, J., M. VÍTKOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, K. PANČOCHA, L. SLEPIČKOVÁ, E. ŘEHULKA a H. VAĐUROVÁ. *Social Inclusion of People with Intellectual Disabilities*. 1. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 217 s. ISBN 978-80-210-7726-3.

PdF:SPp104 Oftalmologie

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu Mgr. Martin Vrubel, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Martin Vrubel, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s odborným pojmoslovím oboru, s podrobnou anatomíí a fyziologií lidského zrakového orgánu. Dále budou posluchači seznámeni s nejdůležitějšími chorobnými stavy, týkajícími se zraku, s jejich etiologií, patofysiologií, symptomy, terapií a prevencí. Kurz klade důraz na rozbor dopadu očních patologií na funkční vidění. Kurz klade významný důraz na vyšetřovací techniky funkčního vidění a seznámení s rehabilitací zrakových funkcí s důrazem na zrakovou ostrost a binokulární vidění.

Výukové metody

výkladem obtížných partií látky, teoretická příprava; doporučené literatury. Průběžné zkoušení.

Metody hodnocení

Průběžný test (10 bodů), Písemná závěrečná zkouška nebo ústní zkouška (40 bodů). Ke zvládnutí předmětu je nezbytné dosáhnout 70% celkového bodového zisku. Aktivní přístup k výuce.

Výstupy z učení

Student bude schopen vysvětlit dopadu očních patologií na funkční vidění. Student bude schopen pospat vyšetřovací techniky funkčního vidění a rehabilitaci zrakových funkcí s důrazem na zrakovou ostrost a binokulární vidění.

Osnova

Výskyt a rozšíření onemocnění zraku na Světě, podrobný rozbor problémů v Evropských zemích, hlavní příčiny ztráty zraku, dělení zrakového postižení dle WHO.

- Anatomie oka (uložení bulbu, stavba bulbu, důraz na lomivá prostředí, zásobení a inervaci bulbu), přídatné orgány oka (adnexa).
- Stavba nervové části bulbu, zrakové dráhy a zrakových center, správná funkce, patologie.
- Vývoj oka a vznik vrozených vývojových vad.
- Vývoj zrakových funkcí, identifikace problémů při předčasném narození.
- Vizus a jeho vyšetření, refrakční vady – jejich projevy, způsob vyšetření a korekce.
- Akomodace a její poruchy, Presbyopie a její možnosti korekce, způsob vyšetření.
- Základy geometrické optiky oka.
- Zorné pole a jeho vyšetření, nejčastější výpadky zorného pole, problémy sfunkčním viděním, možnosti rehabilitace.
- Adaptace na světlo a tmu, jejich poruchy, vyšetření a rehabilitace.
- Barevné vidění a jeho poruchy, vyšetření barvocitu a možnosti rehabilitace, význam barevných filtrů.
- Elektrofysiologie oka a její využití – speciální vyšetřovací metody.
- Binokulární vidění - Poruchy okohybného aparátu - vyšetřování a rehabilitace.
- Onemocnění sítnice – druhy, příčiny, terapie, léčba, možnosti vyšetření a rehabilitace.
- Katarakta - druhy, příčiny, terapie, léčba, možnosti rehabilitace.
- Glaukom - druhy, příčiny, terapie, léčba, možnosti vyšetření.
- Celková a onkologická onemocnění mající vliv na funkční vidění, možnosti rehabilitace.

Literatura

povinná literatura

BENEŠ, P. a M. VRUBEL. *Oftalmologie pro speciální pedagogy*. 1. vyd. Brno: Paido, 2017. 92 s. ISBN 978-80-7315-264-2.

doporučená literatura

VRUBEL, M. *Facilitátory a bariéry školní a sociální inkluze osob se zrakovým postižením*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 186 s. ISBN 978-80-210-8022-5.

HYCL, J. a L. TRYBUČKOVÁ. *Atlas oftalmologie*. 2. vyd. Praha: Triton, 2008. 239 s. ISBN 9788073871604.

neurčeno

ROZSÍVAL, P. *Oční lékařství*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2006. 373 s. ISBN 8024612135.

PdF:SPp105 Internacionalizace oboru speciální pedagogika

0 kreditů, ukončení z, garant předmětu doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D.

Vyučující

doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je podpora studentů speciální pedagogiky v rozvoji a prohlubování oborových znalostí a dovedností v mezinárodním kontextu a jazykových kompetencí se zaměřením na světové jazyky. Jeho cílem je rozvoj schopností a motivace ke studiu s využitím cizojazyčných zdrojů a aktivní odborné komunikaci v cizím jazyce. Důraz je kladen na aktivní zapojení studentů a zodpovědnost za rozvoj zvolených kompetencí.

Výukové metody

Podle zvolené aktivity (studijní pobyt, pracovní stáž, výuka atp.)

Metody hodnocení

Podle zvolené aktivity (studijní pobyt, pracovní stáž, výuka atp.)

Výstupy z učení

- Student získá odborné znalosti o situaci studovaného oboru v zahraničí;
- prohloubí si a rozšíří svou schopnost odborné komunikace v cizím jazyce;
- je schopen lépe rozumět vývoji a aktuálnímu stavu oboru v mezinárodním kontextu;
- umí studovat odborné texty v cizím jazyce a reagovat na odbornou komunikaci v mezinárodním prostředí.

Osnova

Student si ke splnění předmětu může vybrat z následujících aktivit:

- absolvování odborného studijní předmětu (nikoli jazykového kurzu), který je na PdF MU nebo na jiných fakultách MU vyučován v cizím (světovém) jazyce. Předmět musí být tematicky zaměřen na speciální pedagogiku/andragogiku, pedagogiku, psychologii, sociologii nebo příbuznou disciplínu;
- účast na zahraničním studijním pobytu (např. v rámci programu Erasmus+) v rozsahu nejméně 2 měsíce;
- odborná speciálně pedagogická praxe v zahraničí (např. v rámci pracovní stáže v programu Erasmus+) s min. dobou pobytu 1 měsíc;
- účast na mezinárodní letní škole v zahraničí se zaměřením na disciplíny vztahující se ke studovanému oboru v rozsahu nejméně 2 týdnů;
- za napsání diplomové práce v anglickém nebo německém jazyce;
- účast na nejméně osmi přednáškách nebo seminářích tematicky zaměřených
- na studovaný obor vedených v cizím jazyce hostujícími profesory na PdF MU, jiných fakultách MU či jiných vysokých školách;
- aktivní vystoupení v cizím jazyce na vědecké konferenci či odborném semináři (např. studentská vědecká konference).

Literatura**povinná literatura**

Booth, T. and Mel Ainscow, & editing and production for CSIE Mark Vaughan. (2002). *Index for inclusion: developing learning and participation in schools* (Rev ed.). Bristol: CSIE.

doporučená literatura

www.european-agency.org

International classification of functioning, disability and health children and youth version : ICF-CY. Geneva: World Health Organization, 2007. xxvii, 322. ISBN 9789241547321.

PdF:SPp107 Pediatrie

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.

Vyučující

doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s okolnostmi růstu a vývoje dítěte, se základními patologickými stavy a významnými chorobami dětského věku, s jejich příznaky, etiologií, diagnostikou, možností prevence, první pomoci a terapie.

Výukové metody

Teoretická příprava z doporučených tištěných a elektronických informačních zdrojů. Zpětná vazba - studenti mohou během přednášky vznášet dotazy, připomínky, náměty na diskusi. V případě nutnosti je možno tyto podněty podrobněji rozebrat v konzultačních hodinách vyučujícího.

Metody hodnocení

K absolvování předmětu je vyžadován písemný test o 60 otázkách v rozsahu sylabu. Odpovědi jsou nabízeny uzavřenou formou, správná je právě jedna z několika uvedených. Je třeba dosáhnout nejméně 40 správných odpovědí. V případě nesouhlasu studenta či jiných překážek, jež mu brání splnit písemnou formu (test), lze vyzkoušení provést i ústně. Vyučující posluchači zadá 3 otázky vycházející ze sylabu předmětu, umožní mu písemnou přípravu.

Výstupy z učení

- student zná základní patologické stavy a významné choroby dítěte;
- umí poskytnout první pomoc;
- je seznámen s prevencí.

Osnova

- Zdraví, jeho definice, ovlivňující faktory, prevence, ochrana a podpora zdraví.
- Základní poznatky z genetiky člověka, poruchy genotypu, geneticky podmíněné choroby, diagnostika.
- Rizikový novorozenec, definice, význam, příčiny, prevence, léčba.
- Nejčastější choroby, ohrožující novorozence, pre-, peri- a postnatální komplikace.
- Novorozenecká žloutenka - definice, význam, etiologie, terapie. Růst a vývoj dítěte, jeho normy a poruchy.
- Období dětského věku, jejich charakteristika, význačná zdravotní a sociální rizika, možnosti ochrany.
- Poruchy energetického metabolismu, cukrovka, endokrinně podmíněné poruchy.
- Nejčastější respirační onemocnění - obecné principy, typy, průběh, rizika, prevence a léčba.
- Nejčastější onemocnění trávicího ústrojí - obecné principy, typy, průběh, rizika, prevence a léčba.
- Onemocnění srdce a krevního oběhu, choroby krve - přehled, diagnostika, prevence, léčba.
- Nádorová onemocnění - přehled, diagnostika, prevence, léčba.
- Imunita, její funkce a poruchy, alergie - etiologie, typy, chorobné stavy, diagnostika, terapie, prevence.
- Choroby vylučovací soustavy - příznaky, významné patologie, terapie, prevence.
- Dětské úrazy a otravy, rizika, první pomoc, terapie, prevence.
- Význam rodiny pro dítě, pediatrické aspekty náhradní rodinné péče.
- Syndrom CAN, základní typy sociálních patologií, jejich včasná detekce a prevence.

Literatura**povinná literatura**

MRZENA, B. *Pediatric : vybrané kapitoly pro studující speciální pedagogiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze*. 1. vyd. Brno: Paido, 2009. 109 s. ISBN 9788073151829.

ZAHÁLKOVÁ, M. *Pediatric pro speciální pedagogy*. 3. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005. 91 s. ISBN 802103811X.

ZUCHOVÁ, B. a kol. *První pomoc*. 1. vyd. Brno: FSpS MU, 2008. Dostupné online: <https://is.muni.cz/do/1499/el/estud/fsps/ps09/>

doporučená literatura

HAJEROVÁ MÜLLEROVÁ, L. *Základy pediatrie pro studenty učitelství*. Vyd. 1. V Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, 2000. 150 s. ISBN 8070443219.

MACHOVÁ, J. *Biologie člověka pro speciální pedagogy*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 1994. 263 s. ISBN 80-7066-980-2.

MACHOVÁ, J. *Biologie člověka pro učitele*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2002. 269 s. ISBN 8071848670.

KÁBRT, J. *Lexicon medicum*. Třetí, doplněné a přepr. Praha: Galén, 2015. 917 stran. ISBN 9788074922008.

PdF:SPp109 Sociologie pro speciální pedagogy

2 kredity, ukončení k, garant předmětu Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Zuzana Szabó Lenhartová (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámení studentů s problematikou sociologie z hlediska speciální pedagogiky. Na konci kurzu bude student obeznámen s následujícími tématy: Historie sociologie, základní sociologické pojmy a paradigmaty, sociologie rodiny, sociologie medicíny, postmoderní společnost a její teoretikové.

Výukové metody

přednáška, diskuse

Metody hodnocení

Předmět je ukončen písemným testem (65% správných odpovědí minimum, uzavřené otázky).

Výstupy z učení

- student má znát základní poznatky z oboru sociologie
- zná různá témata, kterým se věnuje soudobé historické bádání.

Osnova

- Dějiny sociologie (sociologie jako věda o moderní společnosti, zakladatelé sociologie, významné postavy sociologických dějin)
- Základní sociologická paradigmat (strukturní funkcionalismus, interakcionismus, konstruktivismus atd.)
- Základní sociologické pojmy (norma a deviace, funkce a dysfunkce, stigma, exkluze, inkluze)
- Problematika rodiny (funkce rodiny, nukleární a rozšířená rodina, aktuální rodinné fenomény)
- Sociologie medicíny (medicinalizace, patologie, sociální obsah nemoci a postižení)
- Postmoderní společnost a její teoretikové (Bauman, Beck, Giddens).

Literatura**povinná literatura**

MOŽNÝ, I. *Rodina a společnost*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2008.

KŘÍŽOVÁ, E. *Proměny lékařské profese z pohledu sociologie*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2006. 142 s. ISBN 8086429571.

GOFFMAN, E. *Stigma : poznámky k problému zvládnutí narušené identity*. Translated by Tomáš Prášek. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. 167 s. ISBN 8086429210.

GOFFMAN, E. *Stigma : poznámky k problému zvládnutí narušené identity*. Translated by Tomáš Prášek. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. 167 s. ISBN 8086429210.

WINKLER, J. a M. PETRUSEK. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum Praha, 1997. 598 s. Academia. ISBN 80-7184-164-1.

KELLER, J. *Úvod do sociologie*. In *Úvod do sociologie*. Praha: SLON, 1995. ISBN 80-85850-06-0.

doporučená literatura

SLEPIČKOVÁ, L. a H. VAŽUROVÁ. *Sociální inkluze osob s postižením*. In PANČOCHA, Karel, Lucie PROCHÁZKOVÁ a Kateřina SAYOUD SOLÁROVÁ et al. *Edukativní, intervenční a terapeutické přístupy k dospělým osobám a seniorům se zdravotním postižením*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 23-49, 27 s. ISBN 978-80-210-6306-8.

BAUMAN, Z. a T. MAY. *Myslet sociologicky : netradiční uvedení do sociologie*. Translated by Jana Ogrocká. V tomto překladu přeprac. Praha: Sociologické nakladatelství, 2010. 239 s. ISBN 9788074190261.

BÁRTLOVÁ, S. *Sociologie medicíny a zdravotnictví*. 6., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2005. 188 s. ISBN 8024711974.

KELLER, J. *Dvanáct omylů sociologie*. In *Dvanáct omylů sociologie*. Praha: SLON, 1995. ISBN 80-85850-09-5.

GOFFMAN, E. *Asylums : essays on the social situation of mental patients and other inmates*. 1st pub. London: Penguin Books, 1991. 336 s. ISBN 0-14-013739-4.

neurčeno

PANČOCHA, K., L. PROCHÁZKOVÁ a K. SAYOUD SOLÁROVÁ. *Edukativní, intervenční a terapeutické přístupy k dospělým osobám a seniorům se zdravotním postižením*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 272 s. ISBN 978-80-210-6306-8.

NOVOSAD, L. *Tělesné postižení jako fenomén i životní realita : diskurzivní pohledy na tělo, tělesnost, pohyb, člověka a tělesné postižení*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2011. 166 s. ISBN 9788073678739.

MURPHY, R.F. *Umlčené tělo*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001. 188 s. ISBN 8085850982.

PdF:SPp111 Základy zdravotních nauk

2 kredity, ukončení k, garant předmětu doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.

Vyučující

doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty se základními riziky, patologickými stavy a významnými chorobami, s nimiž se může pedagog setkat, podání přehledu jejich příznaků, vývoje, možnosti prevence, první pomoci a léčby.

Výukové metody

Teoretická příprava z doporučených tištěných a elektronických informačních zdrojů. Zpětná vazba – studenti mohou během přednášky vznášet dotazy, připomínky, náměty na diskusi. V případě nutnosti je možno tyto podněty podrobněji rozebrat v konzultačních hodinách vyučujícího.

Metody hodnocení

K absolvování předmětu je vyžadován písemný test o 60 otázkách v rozsahu sylabu. Odpovědi jsou nabízeny uzavřenou formou, správná je právě jedna z několika uvedených. Je třeba dosáhnout nejméně 40 správných

odpovědí. V případě nesouhlasu studenta či jiných překážek, jež mu brání splnit písemnou formu (test), lze vyzkoušení provést i ústně. Vyučující posluchači zadá 3 otázky vycházející ze sylabu předmětu, umožní mu písemnou přípravu.

Výstupy z učení

- student zná základní rizika, patologické stavy a významné choroby;
- umí poznat jejich příznaky;
- zná možnosti prevence, první pomoc a léčbu;

Osnova

- Základní terminologie a vymezení oboru, zdraví a jeho determinanty.
- Dítě a prostředí, dědičnost, životní podmínky, úloha faktorů prostředí.
- Příznaky poruch zdraví dítěte školního věku, základy obecné infektologie, epidemiologický řetězec.
- Choroby přenosné vzduchem, vodou a potravinami, krví, pohlavním stykem, působená prvky, červy, členovci. Imunologické minimum, poruchy obranyschopnosti, očkování, očkovací kalendář.
- Neinfekční choroby hromadného výskytu, systém rizikových faktorů.
- Kardiovaskulární onemocnění - výskyt, etiologie, zástupci, rizikové a ochranné faktory, léčba a prevence.
- Nádorová onemocnění - výskyt, etiologie, zástupci, rizikové a ochranné faktory, léčba a prevence.
- Diabetes mellitus - výskyt, etiologie, typ I a II, rizikové a ochranné faktory, léčba a prevence, první pomoc.
- Alergie a škola - výskyt, etiologie, zástupci, rizikové a ochranné faktory, léčba a prevence, první pomoc.
- Epilepsie, neurózy v dětském věku, mozková obrna, lehká mozková dysfunkce.
- Charakteristika prostředí ve škole, únava, přetěžování, režim dne, podmínky školní práce.
- Energetická a biologická hodnoty stravy, základní živiny, pitný režim, rizikové a ochranné faktory.
- Dětské úrazy, rizikové období dětského věku, prevence úrazů a první pomoc.
- Kardiopulmocerebrální resuscitace, stavění krvácení, šok a protišoková opatření.
- Popáleniny a omrzliny, úpal, úžeh, akutní horečnaté stavy, otravy a poleptání.
- Lékárnička. Její vybavení a význam jednotlivých součástí.

Literatura

povinná literatura

KOTULÁN, J. *Zdravotní nauky pro pedagogy*. 3. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 258 stran. ISBN 9788021057630.

ZUCHOVÁ, B. *Základní postupy neodkladné resuscitace - Guidelines 2005. Elportál*, Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISSN 1802-128X. URL <http://is.muni.cz/elportal/?id=744386>

ZUCHOVÁ, B. *Základní postupy neodkladné resuscitace - Guidelines 2005. Elportál*, Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISSN 1802-128X. URL <http://is.muni.cz/elportal/?id=744386>

doporučená literatura

MACHOVÁ, J. *Biologie člověka pro učitele*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2002. 269 s. ISBN 8071848670.

SMITH, T. *Encyklopedie lidského těla : ilustrovaný průvodce jeho stavbou, funkcí a některými poruchami*. 4. vyd. Praha: Fortuna Print, 2005. 240 s. ISBN 8073093685.

KÁBRT, J. *Lexicon medicum*. Třetí, doplněné a přepr. Praha: Galén, 2015. 917 stran. ISBN 9788074922008.

neurčeno

ZUCHOVÁ, B. a kol. *První pomoc*. 1. vyd. Brno: FSpS MU, 2008. Dostupné online: <https://is.muni.cz/do/1499/el/estud/fsps/ps09/>

PdF:SPp130 **Specifické poruchy učení - základy oboru**

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Mgr. et Mgr. Bc. Ivana Márová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. et Mgr. Bc. Ivana Márová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je zprostředkovat studentům základní informace o specifických poruchách učení (SPU), jejich etiologii a současných formách podpory žáků se SPU v průběhu vzdělávání. Vymezeny budou současné přístupy ke vzdělávání žáků se SPU na základní a střední škole společně s možnostmi rozvoje osobnosti žáků. V rámci předmětu jsou vymezeny metody zaměřené na reedukaci jednotlivých poruch: dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspraxie a možnosti kompenzace. Student si osvojí základní terminologii z oblasti specifických poruch učení a současných postupů aplikovaných při vzdělávání žáků se SPU.

Výukové metody

interaktivní seminář

Metody hodnocení

Aktivní účast ve výuce. Povinnost účasti alespoň 80 %. Vypracování anotace odborné publikace navazující na téma ze sylabu předmětu. Zakončení = písemný test. K úspěšnému absolvování nutných 75 % správných odpovědí.

Výstupy z učení

Po absolvování předmětu bude student schopen: definovat základní terminologii vztahující se ke specifickým poruchám učení; popsat projevy jednotlivých typů specifických poruch učení; orientovat se v systému vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení; definovat služby pedagogicko-psychologického poradenství ve vztahu vůči žákům se specifickými poruchami učení; popsat základní postupy v edukaci žáků se specifickými poruchami učení.

Osnova

Definice specifických poruch učení. Charakteristika jednotlivých poruch učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspinxie, dysmuzie, dyspraxie). Příčiny (etiologie) SPU a jejich projevy. Charakteristika lehké mozkové dysfunkce (LMD), prosté poruchy pozornosti (ADD), poruchy pozornosti s hyperaktivitou a impulzivitou (ADHD). Deficity dílčích funkcí, screening SPU. Depistáž SPU, explorace (pozorování, rozbor prací žáků) v běžné třídě základní školy. Školní dotazník. Diagnostika specifických poruch učení, diagnostické metody. Vzdělávání žáků se SPU ve školství ČR. Legislativa týkající se SPU. Hodnocení a klasifikace žáků se SPU. Vzdělávání žáků se SPU v běžné třídě základní školy, na střední škole. Dospělost a SPU. Osobnostní specifika osob se SPU (city, volní vlastnosti, vyjadřování, socializace). Základní informace o reedukaci SPU.

Literatura**doporučená literatura**

BARTOŇOVÁ, M. *Specifické poruchy učení : text k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. 237 s. ISBN 9788073152321.

neurčeno

POKORNÁ, V. *Vývojové poruchy učení v dětství a v dospělosti*. Vydání první. Praha: Portál, 2010. 238 stran. ISBN 9788073677732.

ZELINKOVÁ, O. *Poruchy učení : dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspraxie, ADHD*. 11. vyd. Praha: Portál, 2009. 263 s. ISBN 9788073675141.

VÍTKOVÁ, M. a M. BARTOŇOVÁ. *Strategie ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a specifické poruchy učení*. 1. vyd. Brno: Paido Brno, 2007. 159 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-140-9.

BLAŽKOVÁ, R., K. MATOUŠKOVÁ a M. VAŇUROVÁ. *Poruchy učení v matematice a možnosti jejich nápravy*. Brno: Paido, 2000. 94 s. ISBN 8085931893.

PdF:SZ6000 Úvod do pedagogiky a psychologie

4 kredity, ukončení zk, garant předmětu Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D.

Vyučující

doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D. (přednášející)
PhDr. Josef Lukas, Ph.D. (přednášející)
doc. PhDr. Stanislav Střelec, CSc. (přednášející)
Mgr. Tomáš Kohoutek, Ph.D. (cvičící)
Mgr. Radek Pospíšil (cvičící)

Cíle předmětu

Předmět slouží studentům k základní orientaci při vstupu do rozsáhlé problematiky učitelské a asistentské profese. Studenti porozumí základnímu obsahu a terminologii pedagogiky a psychologie tak, aby ji mohli používat nejen v navazujících předmětech, ale především při soustavné kultivaci svého profesního smýšlení. Cílem předmětu je seznámit posluchače se základními pojmy a teoriemi pedagogiky, obecné psychologie a psychologie osobnosti a jejich vývojem. Studium předmětu má ukázat vztahy pedagogiky a psychologie k ostatním společenskovevědním oborům a naznačit možnosti využívání pedagogických a psychologických poznatků v práci učitelů a asistentů pedagoga. Absolvování tohoto kurzu je předpokladem ke studiu dalších pedagogických a psychologických disciplín. Ve dvouhodinových přednáškách se budou střídát přednášející z katedry pedagogiky a psychologie.

Výukové metody

přednáška

Metody hodnocení

písemný test (k absolvování předmětu je třeba 70% správných odpovědí)

Výstupy z učení

Výstupy z učení:

Na konci kurzu bude student schopen:

- rozumět základnímu obsahu a terminologii pedagogiky a psychologie;
- číst běžné pedagogické a psychologické texty pro pedagogy a tvořivě jim rozumět;
- odlišit poznatky akademické pedagogiky a psychologie od běžných lidových pedagogických a psychologických poznatků.

Osnova

Hlavní témata:

1. Pedagogika jako vědní obor. Determinanty výchovy a vzdělávání. Základní kategorie a pojmy.
2. Předmět psychologie a jeho vývoj. Podmíněnost psychiky. Vědomí, čítí a vnímání.

3. Proces výchovy a vzdělávání. Vybrané modely výchovy a vzdělávání.
 4. Pozornost, paměť, představivost. Myšlení, řešení problémů.
 5. Pedagogické profese a jejich podstata. Reflexe a sebereflexe pedagoga. Profesní portfolio.
 6. Myšlení a řeč. Intelligence, schopnosti. Tvořivost. 7. Žák ve škole. Charakteristika žáků (gender, sociální status,...).
 8. Učení. Výsledky učení, druhy učení. Emoce. 9. Národní kurikulum a vzdělávací standardy. Škola jako instituce, organizace, pospolitost.
 10. Osobnost – pojem, vymezení, struktura a dynamika. Motivace, potřeby.
 11. Školský systém v České republice. Výsledky a efekty vzdělávání.
 12. Stres, stresory, syndrom vyhoření, psychohygienu. Vůle a volní procesy, rozhodování.
- Doplňující informace:
Průřezová témata
1. Edukační aspekty inkluze, diverzita (inkluze) z pohledu pedagogiky a psychologie.
 2. Jak využívat poznatků z pedagogiky a psychologie.
 3. Profesní portfolio pedagoga – charakteristika.

Literatura

povinná literatura

VÁGNEROVÁ, M. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2010. 467 s. ISBN 9788024618326.

PRŮCHA, J. *Přehled pedagogiky: úvod do studia oboru*. 2009.

VÁGNEROVÁ, M. *Základy psychologie*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2004. 356 s. ISBN 9788024608419.

PLHÁKOVÁ, A. *Učebnice obecné psychologie*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2004. 472 s. ISBN 9788020014993.

PRŮCHA, J. *Moderní pedagogika. 2.,* přeprac. a aktualiz. vy. Praha: Portál, 2002. 481 s. ISBN 80-7178-631-4.

PELIKÁN, J. *Výchova jako teoretický problém*. 1. vyd. Ostrava: Amosium servis, 1995. 234 s. ISBN 80-85498-27-8.

doporučená literatura

BLACK-HAWKINS, K., L. FLORIAN a M. ROUSE. *Achievement and inclusion in schools*. First published. vii, 161. ISBN 9780415391986.

HARTL, P. a H. HARTLOVÁ. *Velký psychologický slovník*. Vyd. 4., V Portálu 1. Praha: Portál, 2010. 797 s. ISBN 9788073676865.

PRŮCHA, J., E. WALTEROVÁ a J. MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 5. aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008. 322 s. ISBN 978-80-7367-416-8.

ATKINSON, R.L. *Hilgard's introduction to psychology*. Edited by Carolyn D. Smith. 13th ed. Fort Worth: Harcourt College, 2000. xxiii, 768. ISBN 015508044X.

PAŘÍZEK, V. *Základy obecné pedagogiky*. Praha: Pedagogická fakulta UK, 1996. 76 s.

PdF:SZ6001 **Seminář k úvodu do pedagogiky a psychologie**

2 kredity, ukončení z, garant předmětu Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Kateřina Bartošová, Ph.D. (cvičící)
Mgr. Jarmila Bradová (cvičící)
doc. PaedDr. Hana Horká, CSc. (cvičící)
Mgr. Tomáš Kohoutek, Ph.D. (cvičící)
Mgr. Jan Krása, Ph.D. (cvičící)
doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D. (cvičící)
Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D. (cvičící)
PhDr. Josef Lukas, Ph.D. (cvičící)
Mgr. Viola Pirová (cvičící)
Mgr. Radek Pospíšil (cvičící)
Mgr. Lucie Škarková, Ph.D. (cvičící)
Mgr. Tereza Škubalová, Ph.D. (cvičící)
RNDr. Eva Trnová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Předmět má studentům sloužit k orientaci při vstupu především do praktické problematiky učitelské a asistentké profese. V návaznosti na přednášky z Úvodu do pedagogiky a psychologie je cílem prohloubit některá z témat, které jsou relevantní pro učitele a asistenty pedagoga. Na úrovni konkrétních úkolů by měl předmět podporovat komplexnější chápání problémů jak z hlediska psychologie, tak i pedagogiky. Na seminářích bude probíhat řízená diskuse na základě zadaného textu (po domácí přípravě). V rámci přípravy na semináře budou využívány některé jednoduché diagnostické nástroje, které si studenti vyzkoušejí sami na sobě. Výsledky těchto metod mohou studenti využít jako součást studentského portfolio.

Výukové metody

diskuse, skupinová práce, domácí práce

Metody hodnocení

Zápočet:

min. 70% aktivní účast na realizovaných seminářích;

prezentace vybraného tématu;

vypracování semestrální práce (témata: 1. Jak si představuji dobrého učitele; 2. Kritické zhodnocení odborného a populárního textu).

Výstupy z učení

Výstupy z učení: • Student se učí reflektovat sám sebe, své působení ve výchovně-vzdělávacím procesu, potřeby žáků a výchovně-vzdělávací proces.

- Student rozumí pojmu sebereflexe a významu sebereflexe v profesi učitele a asistenta pedagoga.
- Dokáže vyhledat pedagogické a psychologické publikace a porozumět jim.
- Student dokáže vytvořit krátký odborný text, umí citovat dle citační normy APA.
- Dokáže vymezit pedagogiku a psychologii a kriticky uvažovat o využití pedagogických a psychologických poznatků v praxi asistenta pedagoga či učitele.

Osnova

Hlavní témata (osnova):

1.-2. Seznámení, očekávání a potřeby studentů, motivační video, diskuse k videu.

3.-4. Proces výchovy a vzdělávání: charakteristiky, významy, vlastní zkušenosti. Temperament a výchova – formulace doporučení pro učitele na základě výsledků z testu temperamentu a na základě vlastních zkušeností.

5.-6. Využitelnost poznatků pedagogiky a psychologie v učitelské a asistentské profesi – příklady. Aktuální témata pedagogických profesí (např. standard učitele aneb kdo je dobrý učitel?).

7.-8. Učitel – jeho profese, identita a vývoj. Konfrontace s výzkumným sdělením. Sebereflexe učitele (studenta učitelství) – reflexe výchovně-vzdělávacího procesu a vlastní role v něm.

9.-10. Tvorba profesního portfolia studenta učitelství (asistenta pedagoga, učitele).

11.-12. Pedagogika jako věda - interaktivní práce s výzkumným textem. Psychologie jako věda - srovnání populárního článku s odborným. Znaky odborného textu.

Literatura**povinná literatura**

PRŮCHA, J. *Moderní pedagogika*. 4., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Portál, 2009. 481 s. ISBN 9788073675035.

VALIŠOVÁ, A. a H. KASÍKOVÁ. *Pedagogika pro učitele*. 2007. ISBN 978-80-247-1734-0.

VÁGNEROVÁ, M. *Základy psychologie*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2004. 356 s. ISBN 9788024608419.

PLHÁKOVÁ, A. *Učebnice obecné psychologie*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2004. 472 s. ISBN 9788020014993.

doporučená literatura

Úvod do pedagogiky

ZIMBARDO, P.G. *Moc a zlo : sociálně psychologický pohled na svět*. Edited by Jiří Fiala - Martina Klicperová-Baker. Praha: Moraviapress, 2005. 199 s. ISBN 8086181804.

PRŮCHA, J. *Přehled pedagogiky : úvod do studia oboru*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000. 269 s. ISBN 8071783994.

ATKINSON, R.L. *Hilgard's introduction to psychology*. Edited by Carolyn D. Smith. 13th ed. Fort Worth: Harcourt College, 2000. xxiii, 768. ISBN 015508044X.

JŮVA, V. a V. JŮVA. *Úvod do pedagogiky*. 3. dopl. vyd. Brno: Paido, 1997. 108 s. ISBN 80-85931-39-7.

PdF:SZ6003 Vývojová psychologie

3 kredity, ukončení k, garant předmětu Mgr. Tomáš Kohoutek, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Tomáš Kohoutek, Ph.D. (přednášející)

Mgr. Jan Krása, Ph.D. (cvičící)

Mgr. Tereza Škubalová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Předmět "Vývojová psychologie" seznamuje se základními principy a zákonitostmi psychického vývoje, s biodromální perspektivou v přístupu ke člověku, se základními charakteristikami jednotlivých fází lidského vývoje a především s věkovými zvláštnostmi dětí a dospívajících. Seznamuje se specifiky vývojových fází s důrazem na typické formy učení, přiměřenou stimulaci i typické problémy v jednotlivých stádiích vývoje. Věnuje se rovněž otázkám výchovy, vztahů mezi generacemi a adekvátního chápání dětí a dospívajících v jednotlivých ontogenetických etapách. Studující budou rovněž seznámeni se základními metodami vývojové psychologie, s aktuálními otázkami oboru a s výběrem mezinárodně reprezentativních teorií psychického vývoje i příspěvků, které formovaly uvažování v českém a slovenském kulturním kontextu.

Výukové metody

přednášky, diskuse

Metody hodnocení

písemná zkouška (20 otázek s volbou, minimum 13 bodů, závěrečný (skupinový) projekt (možnost 3 bonusové body k výsledku testu))

Výstupy z učení

Po absolvování tohoto kurzu budou studující schopni: - základní orientace ve východiscích současné vývojové psychologie, jejích specifických metodách a v principech periodizace psychického vývoje;

- rozlišit mezi procesy zrání a učení a rozumět jejich souvislostem;
- rozumět principům vývojové změny, kritického a senzitivního období a vývojové krize;
- orientovat se v reprezentativních vývojových teoriích, které mají přesah do pedagogických disciplín nebo přispívají k porozumění fungování osobnosti v dospělém věku;
- rozumět specifikům jednotlivých stadií ontogeneze lidské psychiky, znát vývojové možnosti i typické problémy jednotlivých fází ontogeneze;
- rozumět vývoji základních psychických funkcí, ale i sociálnímu kontextu vývoje a významu sociálního prostředí;
- znát potřeby, související se sociálním a emočním vývojem dětí a dospívajících;
- znát reprezentativní teorie kognitivního vývoje a učení v jednotlivých věkových stadiích;
- znát školsky významné vývojové fenomény (vývoj schopností, učení, pozornosti, motivace a exekutivních funkcí);
- rozumět fenoménům sebepojetí a identity ve vývojovém kontextu;
- orientačně uvažovat o narušení psychického vývoje.

V semináři se studující naučí pracovat s odbornou literaturou, orientovat se v probírané problematice, prakticky si procvičí teoretické znalosti nabyté na přednáškách a budou schopni porozumět základním zákonitostem psychického vývoje a dále: - provádět samostatná pozorování;

- konfrontovat výsledky vlastních pozorování s poznatky z odborné literatury;
- analyzovat situace vzhledem k věkovým zvláštěnostem jejich aktérů;
- aplikovat poznatky o vývoji jednotlivých psychických funkcí na úrovni jejich interakce v konkrétní situaci.

Osnova

1. týden: 1. Vývojová psychologie v systému psychologických disciplín, vztah k dalším vědám o člověku. Pojetí a hlavní činitelé vývoje.
2. týden: 2. Vývojová změna, kritická a senzitivní období, periodizace lidské ontogeneze, vývojové úkoly a krize (Erikson).
3. týden: 3. Raný vývoj: charakteristika duševního vývoje dítěte v prenatálním období, novorozence, kojence a batolete.
4. týden: 4. Psychologické koncepce se vztahem k ranému vývoji: teorie raného citového přilnutí (attachment – Bowlby, Ainsworthová), koncepce psychické deprivace v dětství (Langmeier a Matějček).
5. týden: 5. Předškolní věk: charakteristiky emočního, sociálního a kognitivního vývoje. Hra, kresba, školní zralost.
6. týden: 6. Mladší a střední školní věk: charakteristiky emočního, sociálního a kognitivního vývoje.
7. týden: 7. Koncepce psychického vývoje a jeho aspektů se zřetelem k vývoji od dětství k dospívání: kognitivní vývoj (Piaget), morální vývoj (Kohlberg).
8. týden: 8. Dospívání – adolescence. Charakteristiky emočního, sociálního a kognitivního vývoje. Utváření a změny sebepojetí. Vývoj identity, stavy identity (Marcia).
9. týden: 9. Dospělost – sociální kritéria, aspekty identity dospělého. Koncepce „vynořující se dospělosti“ („emerging adulthood“ – Arnett).
10. až 12. týden: 10. Aspekty psychického vývoje od raného dětství k dospělosti: vývoj emoční, kognitivní, vývoj motivace a volných vlastností, socializace a vývoj vztahů, vývojový aspekt sebepojetí a identity. Narušení psychického vývoje.

Literatura**povinná literatura**

LANGMEIER, J. a D. KREJČÍŘOVÁ. *Vývojová psychologie*. Vyd. 3., přeprac. a dopl., Praha: Grada, 1998. 343 s. ISBN 807169195X.

VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie. Dětství a dospívání*. 2. vyd. Praha: Univerzita Karlova, 2012. 531 s. ISBN 978-80-246-2153-1.

neurčeno

ERIKSON, E.H. *Dětství a společnost*. Vyd. 1. Praha: Argo, 2002. 387 s. ISBN 8072033808.

MACEK, P. *Adolescence*. Vydání druhé, upravené. Praha: Portál, 2003. 141 stran. ISBN 8071787477.

LANGMEIER, J. a Z. MATĚJČEK. *Psychická deprivace v dětství*. Vyd. 4., dopl., V nakl. Karo. Praha: Karolinum, 2011. 399 s. ISBN 9788024619835.

Exploring developmental psychology understanding theory and methods. Edited by Margaret Harris. Los Angeles: SAGE Publications, 2008. xiv, 345 p. ISBN 9781412903356.

GEDDES, H. *Attachment in the classroom : the links between children's early experience, emotional well-being and performance in school*. First published. London: Worth Publishing, 2006. vii, 152. ISBN 9781903269084.

PIAGET, J. a B. INHELDER. *Psychologie dítěte*. Edited by Eva Vyskočilová. Vyd. 4., V nakl. Portál 3. Praha: Portál, 2001. 143 s. ISBN 807178608X.

The Oxford handbook of developmental psychology. Edited by Philip David Zelazo. New York: Oxford University Press, 2013. xx, 624. ISBN 9780199958474.

PdF:SZ6004 **Teorie a metodika výchovy**

2 kredity, ukončení k, garant předmětu doc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Lenka Gulová, Ph.D. (přednášející)
 Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D. (přednášející)
 doc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D. (přednášející)
 Mgr. Radek Pospíšil (přednášející)
 doc. Mgr. Radim Šíp, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Předmět teorie a metodika výchovy je do inovovaného kurikula zařazen s ohledem na profil absolventa bakalářského studia, jehož součástí jsou také obecné edukativní kompetence, zejména schopnost připravit atraktivní výchovné činnosti z vybrané oblasti zájmu (viz koncepce seminářů k předmětu), ale také studentům zprostředkovat subjektivní nezprostředkovanou zkušenost s metodami rozvoje osobnosti (oblast volní, mravní, estetická, sociální apod.). Dílčí přednášky jsou koncipovány jako soubor specifických výchovných konceptů (teorií), jejichž znalost je součástí širších profesních kompetencí, které absolvent může uplatnit ať už jako pracovník mimoškolních zařízení (vychovatel, animátor apod.) nebo následně jako učitel. V rámci přednášek jsou představována témata, která mají v současné době vysokou společenskou relevanci. Dle svého zájmu si student volí praktický (aktivizující) seminář, kde se prostřednictvím sebezkušenostních forem vzdělávání seznámí s praktickými postupy (metodikou) a specifickými oblastmi rozvoje kompetence. Např. Teorie a metodika her, TaM multikulturní výchovy, TaM dramatické výchovy, TaM estetické výchovy, TaM environmentální výchovy, TaM výchovy ke zdraví, Základy axiologie, apod. Součástí přednáškových bloků jsou také organizovány setkání s mimořádně zajímavými osobnostmi, kteří na základě vlastní zkušenosti mohou studentům zprostředkovat jinak obtížně sdělitelné obsahy jako například téma holokaustu, apod.

Výukové metody

Samostatná práce studentů: Prostudovat si jednotlivá témata uvedená v sylabu, seznámit se s doporučenou literaturou a připravit se na písemný test.

Metody hodnocení

písemný test

Výstupy z učení

Po absolvování předmětu bude student umět: • popsat oblasti výchovy a provázat jejich vybrané teorie s praktickými příklady • vytvořit jednoduchý výchovný koncept vícedenní akce (školy v přírodě, tábora, kurzu apod.), včetně návrhu konkrétních činností ve vztahu ke specifickým skupinám (účastníkům) • popsat a na konkrétních příkladech rozvést podstatu sociálního a osobnostního vzdělávání • vytvořit soubor her ve vztahu k rozvoji konkrétních kognitivních procesů, oblastí rozvoje osobnosti • navrhnout konkrétní edukativní strategie pro žáky pocházející z různého kulturního prostředí, se sociálním znevýhodněním apod. s cílem vytvořit pozitivní klima ve třídě • popsat procesy, které vedou k vyčleňování dětí (žáků) z přirozeného sociálního prostředí (např. třídy, party, rodiny apod.) a navrhnout preventivní opatření • popsat procesy, které vedou k vyčleňování dětí (žáků) z přirozeného sociálního prostředí (např. třídy, party, rodiny apod.) a navrhnout preventivní opatření • popsat oblasti výchovy a provázat jejich vybrané teorie s praktickými příklady • pracovat s tématem hodnot v procesu výchovy a vzdělávání • charakterizovat význam multikulturní výchovy ve školním prostředí • orientovat se v nových výchovných přístupech uplatňovaných v pedagogické praxi Klíčové pojmy: výchova k hodnotám, jinakost, multikulturní výchova, výchova ve volném čase, sociálně pedagogický aspekt výchovy, respekt, kultura uznání, společnost, rodina, škola

Osnova

1. Škola pro 21. století. Cílem přednášky je poukázat na přeměnu společnosti v souvislosti s aktuálními celosvětovými problémy, které dopadají na jedince, rodinu a celou společnost. Otevřít možná řešení těchto problémů. Naznačit kontext přeměny společnosti a transformaci školního procesu. Představení nových přístupů ve školní praxi a aplikace těchto trendů do výchovného procesu. Příklady zajímavých praxí reformy kurikula - např. Alberta, Singapuru, Austrálie a reflektování základních principů, na kterých jsou postaveny a v čem tkví jejich úspěch. Otevřít diskuzi o možné přenositelnosti těchto konceptů. 2. Náročné situace v práci pedagoga. Cílem přednášky je představit studentům sociálně pedagogický aspekt výchovy a vzdělávání. Poukázat na náročné situace v práci pedagoga související se sociálním znevýhodněním dětí, žáků a dospívajících. Propojit oblasti výchovy, sociální pedagogiky a sociální práce a představit možná řešení. Přiblížit význam pedagogizace prostředí a aktivizace jedince a skupiny jako součástí výchovného procesu. 3. Přirozená prostředí výchovy. Cílem přednášky je nahlédnout do proměny podob rodiny v prostoru a čase. Studenti se seznámí se s pásmo funkcí rodiny a s indikátory funkčnosti rodiny, které mohou zaznamenat v pozici pedagogického pracovníka. Jako nástroj intuitivní diagnostiky rodiny bude představena interpretace dětské kresby. Studenti budou obeznámeni s institucemi, které s rodinou spolupracují. 4. Výchova k hodnotám jako součást pedagogické činnosti, axiologická dimenze v práci učitele. Cílem přednášky je otevřít téma hodnot v souvislosti s výchovným procesem. Ukázat studentům, jak lze pracovat s hodnotami, s hodnotovou orientací dětí a žáků. Hodnotová výchova jako reakce

na krizi společnosti. Spoluodpovědnost za předávání hodnot; rodina, společnost, škola. 5. Kultura uznání v prostředí školy. Cílem přednášky je otevřít téma jinakosti ve školním prostředí, poukázat na význam multikulturní výchovy jako výchovy k respektu, toleranci a konstruktivní spolupráci. Představit možnosti aplikace multikulturní výchovy do vzdělávacího a výchovného procesu. Jednota v různosti jako reakce na multikulturní prostředí školy. 6. Hry a zážitkové metody výchovy. Cílem přednášky bude vysvětlit studentům, jak hry zprostředkovávají žákům poznání, které je obtížně verbálně sdělitelné, vysvětlitelné, zprostředkovatelné. Bude představen obecný model hry jako „obrazu lidské reality“, podstata simulace, osvojování rolí, principy a funkce na kterých je podstata edukativních her založena. 7. Co a jak se učíme ve volném čase. Platforma zkušenostně reflektivního učení - teoretické přístupy s praktickými příklady. Cílem přednášky je zprostředkovat studentům problematiku zkušenostně reflektivního učení, které se rozvíjí zejména v oblasti zájmového vzdělávání, ale v současné době se stává silnou alternativou pro školní edukační strategie. Zkušenostně reflektivní učení, reflexe, zážitků, učení, konstruktivismus, sociální teorie učení, John Dewey, David Kolb, C. Lewin, David Schön, Ch. Argyris. Ukázka praktické aplikace teorií do konkrétní vzdělávací aktivity. 8. Alternativní výchovné metody v práci pedagoga. Cílem přednášky je představit aktuální alternativní metody a jejich možnou aplikaci do školního prostředí. Příklady dobré praxe ve vybraných českých školách. Význam alternativních přístupů v práci učitele. 9. Dramatická výchova ve školní praxi. Cílem přednášky je představit vybrané metody dramatické výchovy, které lze aplikovat do učitelské praxe. Souvislosti mezi metodami aplikovaného dramatu a osobnostním rozvojem pedagogického pracovníka. Praktické ukázky práce aplikace metod. 10. Vyčleňování žáků ze sociálního prostředí. Cílem přednášky je zjistit, na koho se jako asistenti pedagoga či učitelé mohou obrátit v případě vyčleňování žáků ze sociálního prostředí, a to ve škole (školní poradenské pracoviště) a mimo školu (poradenská zařízení v resortu MŠMT). Studenti se setkají se s vybranými nástroji diagnostiky klimatu a sociálních vztahů v sociální skupině, včetně využití jejich výsledků k prevenci sociálního vylučování žáků. Porozumí výchovnému významu prostředí vrstevnických skupin a možnostem preventivního působení pedagoga ve vrstevnických skupinách. 11. Jak se utváří postoje a předsudky? Cílem přednášky je představit teorie, které vysvětlují proces utváření předsudků ve školní třídě (společnosti) a vysvětlit principy, které jsou na pozadí utváření vztahů. Struktura postoje, význam medií, význam zkušenosti v konstituování postoje. Jak pracovat s postoji, jaká je role učitele při vytváření pozitivního třídního prostředí. Příklady konkrétních experimentů a reálných situací. 12. Sociálně pedagogické aspekty komunikace ve školní třídě - Cílem přednášky je představit význam neverbální a paralingvistické složky komunikace ve školní třídě. Upozornit na význam fyziologických, neurologických procesů pro tuto komunikaci. Celá přednáška bude zastřešena analýzou videa konfliktní situace v multietnické třídě a zdrojů tohoto konfliktu pramenících z neverbálních složek komunikace. 13. Dítě jako klíč k celoživotnímu učení. Základní premisa uvádí, že pokud chceme vzdělávat děti a motivovat je k celoživotnímu učení, je nutné pracovat i s rodiči a širší komunitou - vytvářet učící se komunitu. Škola je pouze jedním z nástrojů předávání, přítomná je práce s dalšími prostory, které vzdělávají, propojování formálního a neformálního vzdělávání, reflektování potřeby učící se komunity (designovat potřeby a na tomto základě je individuálně rozvíjet). 14. Inspirativní praxe. Náhled do uvažování osobností z řad učitelů a ředitelů.

Literatura

doporučená literatura

STRELEC, S. *Teorie a metodika výchovy-pojetí předmětu*. In *Studie z teorie a metodiky výchovy*. Brno: MSD, s.r.o., 2002. s. 9-13, 150 s. ISBN 80-86633-00-4.

DAMASIO, A.R. *Descartesův omyl : emoce, rozum a lidský mozek*. Translated by Lucie Motlová - Alžběta Hesová. Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 2000. 259 s. ISBN 8020408444.

DAMASIO, A.R. *Descartes' error :emotion, reason, and the human brain*. 1st ed. New York: Quill, 1998. xix, 312 s. ISBN 0-380-72647-5.

BREZINKA, W. *Filozofické základy výchovy*. 1. vyd. Praha: Zvon, 1996. 213 s. ISBN 8071131695.

neurčeno

BREZINKA, W. *Východiska k poznání výchovy :úvod k základům vědy o výchově, k filozofii výchovy a k praktické pedagogice*. 1. vyd. Brno: L. Marek, 2001. 310 s. ISBN 80-86263-23-1.

PdF:SZ6009 Sociální psychologie

3 kredity, ukončení k, garant předmětu Mgr. Jan Krása, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Jan Krása, Ph.D. (přednášející)

PhDr. Kateřina Bartošová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem kurzu je seznámit studenty se stěžejními sociálně-psychologickými teoriemi a se základními koncepty a fenomény, které sociální psychologie zkoumá. Jednotlivá témata přednášek jsou vybrána tak, aby je student mohl využít ve svém povolání. Výklad učiva bude navazovat na znalosti z předmětu Úvod do pedagogiky a psychologie (teorie základních emocí, druhy učení, motivace, osobnost) a předmětu Vývojová psychologie (teorie citové vazby, socializace, vývoj vztahů). Student získá teoretické i praktické znalosti týkající se vlivu různých sociálních skupin na jedince. Student bude mít možnost reflektovat různé sociální vlivy na sebe jako občana, na sebe jako učitele i na své žáky. Semináře jsou zaměřeny na sebezkušenost a na zvýšení senzitivity v sociálních aktivitách a na diskusi o klíčových tématech sociální psychologie. Na závěrečném hodnocení se podílí jak aktivita během semestru, tak i výsledky písemného testu.

Výukové metody

Přednáška, skupinové diskuse, samostatná četba vybraných textů, zážitkové aktivity

Metody hodnocení

Předmět je zakončen zápočtem. Pro udělení zápočtu student: • průběžně, dle zadání vyučujícího, studuje povinnou literaturu (odevzdává výtah z povinné literatury, popř. odpovídá na otázky vztahující se k povinné literatuře) • aktivně se zapojuje do výuky • napíše závěrečný test, který prověřuje znalost základních termínů, fenoménů a teorií. V testu musí správně odpovědět na 60% otázek.

Výstupy z učení

Student bude po absolvování předmětu:

rozumět základním termínům sociální psychologie a bude je umět vysvětlit;
schopen popsat a vysvětlit několik klíčových teorií sociální psychologie (citové vazby, sociálního učení, frustrace-agrese, základních emocí, atribuce) a několik sociálních jevů (konformitu, poslušnost k autoritě, vznik sociálních stereotypů a jiných sociálních zkreslení);
porozumí vlivu skupiny na jedince, vzniku stereotypů a předsudků, vztahům mezi skupinami a tlakům uvnitř skupiny;
porozumí užitečnosti empirických zjištění sociální psychologie při plánování a reflexi vlastní pedagogické praxe;
si prohloubí schopnost sebereflexe v oblasti sociálně-psychologických jevů;
schopen reflektovat problematiku inkluze z perspektivy sociální psychologie.

Osnova

Sylabus přednášek:

1. a 2. týden: Role socializace, sociální fenomény z hlediska evoluce; Sociální vztahy v raném dětství: teorie citové vazby (J. Bowlby a M. Ainsworthová), vliv raných sociálních zkušeností na pozdější život
3. a 4. týden: Sociální vlivy při utváření osobnosti v různých věkových obdobích; Vliv rodiny, sourozenecké konstelace a okolí, vliv výchovy na utváření osobnosti; Sociální percepce
5. a 6. týden: Meziskupinové vztahy: teorie a faktory působící v meziskupinovém chování, role sociálních skupin ve školním věku a v dospívání
7. a 8. týden: Dynamika sociální skupiny: sociální facilitace, sociální lenost, konformita, poslušnost vůči autoritě, vliv sociální role na chování jedince
9. a 10. týden: Emoce: komunikační funkce emocí, role neverbálního chování; Agrese: teorie vzniku a průběh agrese, teorie sociálního učení (A. Bandura)
11. a 12. týden: Konflikt: typy a průběh konfliktů, konflikt na půdě školy a jeho řešení; Sociální identita a sebepojetí: jak jedince ovlivňuje členství v sociálních skupinách, vývoj sebepojetí v předškolním věku

Sylabus cvičení:

1. a 2. týden: sebeprezentace a sociální zakotvenost sebepojetí
3. a 4. týden: emoce a jejich role v komunikaci, management emocí
5. a 6. týden: agrese: její průběh a podoby v lidské komunikaci (ve školním prostředí)
7. a 8. týden: sociální stereotypy: jejich reflexe a práce s nimi
9. a 10. týden: vliv skupiny na jedince: jedinec jako člen sociální skupiny
11. a 12. týden: prezentace vybraných prací studentů

Literatura**povinná literatura**

HAYES, N. *Základy sociální psychologie*. Translated by Irena Štěpaníková. Vydání sedmé. Praha: Portál, 2013. 166 stran. ISBN 9788026205340.

Sociální psychologie : moderní učebnice sociální psychologie. Edited by Miles Hewstone - Wolfgang Stroebe, Translated by Dagmar Břejlová - Pa. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006. 769 s. ISBN 8073670925.

ŘEZÁČ, J. *Sociální psychologie*. Brno: Paido, 1998. 268 s. ISBN 80-85931-48-6.

doporučená literatura

DENZIN, N.K. *Childhood socialization*. Rev. 2nd ed. New Brunswick, N.J.: Transaction Publishers, 2010. xv, 235. ISBN 9781412810593.

Sociální psychologie. Edited by Jozef Výrost - Ivan Slaměník. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2008. 404 s. ISBN 9788024714288.

VÁGNEROVÁ, M. *Kognitivní a sociální psychologie žáka základní školy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2001. 304 s. ISBN 8024601818.

VÝROST, J. a I. SLAMĚNÍK. *Aplikovaná sociální psychologie II*. první. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0042-5.

MAREŠ, J. a J. KŘIVOHLAVÝ. *Komunikace ve škole*. Vydání první. Brno: Masarykova univerzita, 1995. 210 stran. ISBN 8021010703.

neurčeno

NAKONEČNÝ, M. *Sociální psychologie*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Academia, 2009. 498 s. ISBN 9788020016799.

KOMÁRKOVÁ, R., I. SLAMĚNÍK a J. VÝROST. *Aplikovaná sociální psychologie III*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0180-4.

PdF:SZ6012 Pedagogická komunikace

3 kredity, ukončení k, garant předmětu Mgr. Lucie Škarková, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D. (přednášející)

Mgr. Lucie Škarková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je:

(a) seznámit studenta (prostřednictvím témat 1 až 10) se specifiky pedagogické komunikace. K tomu budou vyučujícími využívány různé výukové metody a formy, které umožní studentům pozorovat a vyhodnocovat odlišnost pedagogické komunikace při využívání těchto metod a forem výuky;

(b) rozvíjet studentovu dovednost reflektovat konkrétní pedagogické situace ve vztahu k vlastnostem pedagogické komunikace i ve vztahu k jednotlivým aktérům pedagogické komunikace (učitel, asistent pedagoga, žák, rodič žáka).;

Výukové metody

Prezentace, zpětná vazba, sebereflexe.

Metody hodnocení

Pro absolvování předmětu.;

- 75% účast na seminářích;

- individuální vystoupení studenta před skupinou zaznamenané na videozáznam, jímž prokáže osvojení pravidel efektivní pedagogické komunikace (viz témata 1 až 10), zpětnou vazbu k vystoupení poskytne studentovi jak vyučující, tak ostatní studenti seminární skupiny (viz téma 7);

- vypracování písemné reflexe nebo sebereflexe (v rozsahu 1-2 strany, 5000 znaků) vztahující se k tématům specifikovaným ve výstupech 1 až 4 (např. zvládnání komunikačních dovedností s akcentem na pedagogickou komunikaci v interakci se žáky, silné a slabé stránky vlastní pedagogické komunikace apod.). Výstupy z tohoto úkolu budou v obecné rovině akcentovány v semináři, individuální zpětná vazba k tomuto úkolu bude studentovi poskytnuta prostřednictvím hodnotícího bloku v IS MUNI.

Výstupy z učení

Výstupy na konci kurzu: • student je schopen diskutovat o vybraných otázkách pedagogické komunikace. Při argumentaci využívá poznatky získané studiem odborné literatury (viz témata 1-10). • student zhodnotí svou dosavadní pedagogickou komunikaci, pojmenuje její silné stránky, identifikuje možnosti, jak ji zlepšovat.; • student poskytne spolužákovi, který vystoupí v semináři, funkční zpětnou vazbu, a prokáže tak osvojení této dovednosti na potřebné úrovni a současně také porozumění pedagogické komunikaci v konkrétním pedagogické situaci.; • student popíše a analyzuje výukovou či výchovnou situaci (je využíváno mimo jiné virtuálních hospitací z webu rvp.cz) z hlediska pedagogické komunikace, využívá při tom odbornou terminologii. Navrhne alteraci výukové či výchovné situace, která koresponduje s pravidly efektivní pedagogické komunikace.;

Osnova

1. Pedagogická komunikace a pedagogická interakce, vliv sebepojetí učitele na jeho pedagogické jednání.
2. Komunikace verbální (mluvený i psaný projev) a neverbální.
3. Specifika pedagogické komunikace (IRF komunikační struktura, dialog ve výuce, podmínky, metody, obsah, prostředky, cíle).
4. Efektivní komunikace s rodiči žáků: učitel - žák - rodič.
5. Otázky pedagoga - podle fází výuky a podle výukových metod.
6. Otázky pedagoga - podle kognitivních a afektivních cílů.
7. Zpětná vazba - její druhy, funkce a význam pro učení jedince.
8. Využití prostoru v pedagogické komunikaci, proxemika.
9. Techniky vedení rozhovoru, naslouchání, shrnování, rekapitulace.
10. Emocionální stránka pedagogické komunikace (akceptace, empatie, pozitivita, expresivita, humor apod.)
11. Nenásilná komunikace.
12. Prezentační dovednosti - powerpoint.

Literatura

Vybrané studie z časopisu Komenský: <http://www.ped.muni.cz/komensky/predesle-rocniky>

ŠEĐOVÁ, K., R. ŠVAŘÍČEK a Z. ŠALAMOUNOVÁ. *Komunikace ve školní třídě*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2012. 293 s. ISBN 978-80-262-0085-7.

MEŠKOVÁ, M. *Motivace žáků efektivní komunikací*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2012. 135 s. ISBN 9788026201984.

PALENČÁROVÁ, J. a K. ŠEBESTA. *Aktivní naslouchání při vyučování : rozvíjení komunikačních dovedností na 1. stupni ZŠ*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006. 102 s. ISBN 8073671018.

GAVORA, P. *Učitel a žáci v komunikaci*. Translated by Veronika Lyková. Brno: Paido, 2005. 165 stran. ISBN 8073151049.

NELEŠOVSKÁ, A. *Pedagogická komunikace v teorii a praxi : význam komunikace, vztah učitele k žákovi, komunikace ve škole, ukázky*. Vydání 1. Praha: Grada, 2005. 171 stran. ISBN 8024707381.

CAZDEN, C.B. *Classroom discourse : the language of teaching and learning*. 2nd ed. Portsmouth: Heinemann, 2001. vi, 208. ISBN 0325003785.

CANGELOSI, J.S. *Strategie řízení třídy : jak získat a udržet spolupráci žáků při výuce*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2000. 289 s. ISBN 8071784060.

MAREŠ, J. a J. KŘIVOHLAVÝ. *Komunikace ve škole*. Vydání první. Brno: Masarykova univerzita, 1995. 210 stran. ISBN 8021010703.

PdF:SZ6026 **Úvod do pedagogiky a psychologie**

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu Mgr. Kateřina Lojdrová, Ph.D.

Vyučující

doc. PaedDr. Hana Horká, CSc. (přednášející)
 doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D. (přednášející)
 Mgr. Kateřina Lojdrová, Ph.D. (přednášející)
 PhDr. Josef Lukas, Ph.D. (přednášející)
 Mgr. Radek Pospíšil (přednášející)
 doc. PhDr. Stanislav Strělec, CSc. (přednášející)

Cíle předmětu

Předmět slouží studentům k základní orientaci při vstupu do rozsáhlé problematiky učitelské a asistentské profese. Studenti porozumí základnímu obsahu a terminologií pedagogiky a psychologie tak, aby ji mohli používat nejen v navazujících předmětech, ale především při soustavné kultivaci svého profesního smýšlení. Cílem předmětu je seznámit posluchače se základními pojmy a teoriemi pedagogiky, obecné psychologie a psychologie osobnosti a jejich vývojem. Studium předmětu má ukázat vztahy pedagogiky a psychologie k ostatním společenskovědním oborům a naznačit možnosti využívání pedagogických a psychologických poznatků v práci učitelů a asistentů pedagoga. Absolvování tohoto kurzu je předpokladem ke studiu dalších pedagogických a psychologických disciplín. Ve dvouhodinových přednáškách se budou střídají přednášející z katedry pedagogiky a psychologie.

Výukové metody

přednáška

Metody hodnocení

písemný test (k absolvování předmětu je třeba 70% správných odpovědí)

Výstupy z učení

Výstupy z učení:

Na konci kurzu bude student schopen:

- rozumět základnímu obsahu a terminologií pedagogiky a psychologie;
- číst běžné pedagogické a psychologické texty pro pedagogy a tvořivě jim rozumět;
- odlišit poznatky akademické pedagogiky a psychologie od běžných lidových pedagogických a psychologických poznatků.

Osnova

Hlavní témata:

1. Pedagogika jako vědní obor. Determinanty výchovy a vzdělávání. Základní kategorie a pojmy.
2. Předmět psychologie a jeho vývoj. Podmíněnost psychiky. Vědomí, čítí a vnímání.
3. Proces výchovy a vzdělávání. Vybrané modely výchovy a vzdělávání.
4. Pozornost, paměť, představivost. Myšlení, řešení problémů.
5. Pedagogické profese a jejich podstata. Reflexe a sebereflexe pedagoga. Profesní portfolio.
6. Myšlení a řeč. Inteligence, schopnosti. Tvořivost. 7. Žák ve škole. Charakteristika žáků (gender, sociální status,..).
8. Učení. Výsledky učení, druhy učení. Emoce. 9. Národní kurikulum a vzdělávací standardy. Škola jako instituce, organizace, pospolitost.
10. Osobnost - pojem, vymezení, struktura a dynamika. Motivace, potřeby.
11. Školský systém v České republice. Výsledky a efekty vzdělávání.
12. Stres, stresory, syndrom vyhoření, psychohygienu. Vůle a volní procesy, rozhodování.

Doplňující informace:

Průřezová témata

1. Edukační aspekty inkluze, diverzita (inkluze) z pohledu pedagogiky a psychologie.
2. Jak využívat poznatků z pedagogiky a psychologie.
3. Profesní portfolio pedagoga - charakteristika.

Literatura

povinná literatura

VÁGNEROVÁ, M. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2010. 467 s. ISBN 9788024618326.

PRŮCHA, J. *Přehled pedagogiky: úvod do studia oboru*. 2009.

VÁGNEROVÁ, M. *Základy psychologie*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2004. 356 s. ISBN 9788024608419.

PLHÁKOVÁ, A. *Učebnice obecné psychologie*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2004. 472 s. ISBN 9788020014993.

PRŮCHA, J. *Moderní pedagogika. 2.*, přeprac. a aktualiz. vy. Praha: Portál, 2002. 481 s. ISBN 80-7178-631-4.

PELIKÁN, J. *Výchova jako teoretický problém*. 1. vyd. Ostrava: Amosium servis, 1995. 234 s. ISBN 80-85498-27-8.

doporučená literatura

BLACK-HAWKINS, K., L. FLORIAN a M. ROUSE. *Achievement and inclusion in schools*. First published. vii, 161. ISBN 9780415391986.

HARTL, P. a H. HARTLOVÁ. *Velký psychologický slovník*. Vyd. 4., V Portálu 1. Praha: Portál, 2010. 797 s. ISBN 9788073676865.

PRŮCHA, J., E. WALTEROVÁ a J. MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 5. aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008. 322 s. ISBN 978-80-7367-416-8.

ATKINSON, R.L. *Hilgard's introduction to psychology*. Edited by Carolyn D. Smith. 13th ed. Fort Worth: Harcourt College, 2000. xxiii, 768. ISBN 015508044X.

PAŘÍZEK, V. *Základy obecné pedagogiky*. Praha: Pedagogická fakulta UK, 1996. 76 s.

PdF:SZ6028 Vývojová psychologie

3 kredity, ukončení k, garant předmětu Mgr. Tomáš Kohoutek, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Tomáš Kohoutek, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Předmět "Vývojová psychologie" seznamuje se základními principy a zákonitostmi psychického vývoje, s biodromální perspektivou v přístupu ke člověku, se základními charakteristikami jednotlivých fází lidského vývoje a především s věkovými zvláštnostmi dětí a dospívajících. Seznamuje se specifiky vývojových fází s důrazem na typické formy učení, přiměřenou stimulaci i typické problémy v jednotlivých stádiích vývoje. Věnuje se rovněž otázkám výchovy, vztahů mezi generacemi a adekvátního chápání dětí a dospívajících v jednotlivých ontogenetických etapách. Studující budou rovněž seznámeni se základními metodami vývojové psychologie, s aktuálními otázkami oboru a s výběrem mezinárodně reprezentativních teorií psychického vývoje i příspěvků, které formovaly uvažování v českém a slovenském kulturním kontextu. Cílem semináře je prohloubit znalosti z přednášek psychologie duševního vývoje v následujících oblastech: 1. Obecné zákony dynamiky vývojových změn 2. Periodizace vývoje 3. Vývojové změny psychiky v raném dětství 4. Charakteristika duševních projevů předškolního období 5. Kvality rozumově-poznávacích procesů v dětství a dospívání 6. Vnějších vlivy a jejich dopad v období dětství a dospívání 7. Adaptační potíže, poruchy a neurotické příznaky v dětství a dospívání 8. Dopad obvyklých stylů výchovy 9. Principy optimalizace výchovného působení v dětství 10. Úroveň kognitivních procesů a socializace v průběhu dospívání.

Výukové metody

přednášky, diskuse

Metody hodnocení

písemná zkouška

Výstupy z učení

Po absolvování tohoto kurzu budou studující schopni: - základní orientace ve východiscích současné vývojové psychologie, jejich specifických metodách a v principech periodizace psychického vývoje;

- rozlišit mezi procesy zrání a učení a rozumět jejich souvislostem;
- rozumět principům vývojové změny, kritického a senzitivního období a vývojové krize;
- orientovat se v reprezentativních vývojových teoriích, které mají přesah do pedagogických disciplín nebo přispívají k porozumění fungování osobnosti v dospělém věku;
- rozumět specifikům jednotlivých stádií ontogeneze lidské psychiky, znát vývojové možnosti i typické problémy jednotlivých fází ontogeneze;
- rozumět vývoji základních psychických funkcí, ale i sociálnímu kontextu vývoje a významu sociálního prostředí;
- znát potřeby, související se sociálním a emočním vývojem dětí a dospívajících;
- znát reprezentativní teorie kognitivního vývoje a učení v jednotlivých věkových stádiích;
- znát školsky významné vývojové fenomény (vývoj schopností, učení, pozornosti, motivace a exekutivních funkcí);
- rozumět fenoménům sebepojetí a identity ve vývojovém kontextu;
- orientačně uvažovat o narušení psychického vývoje.

V semináři se studující naučí pracovat s odbornou literaturou, orientovat se v probírané problematice, prakticky si procvičí teoretické znalosti nabyté na přednáškách a budou schopni porozumět základním zákonitostem psychického vývoje a dále: - provádět samostatná pozorování;

- konfrontovat výsledky vlastních pozorování s poznatky z odborné literatury;
- analyzovat situace vzhledem k věkovým zvláštnostem jejich aktérů;
- aplikovat poznatky o vývoji jednotlivých psychických funkcí na úrovni jejich interakce v konkrétní situaci.

Osnova

1. týden: 1. Vývojová psychologie v systému psychologických disciplín, vztah k dalším vědám o člověku. Pojetí a hlavní činitele vývoje.
2. týden: 2. Vývojová změna, kritická a senzitivní období, periodizace lidské ontogeneze, vývojové úkoly a krize (Erikson).
3. týden: 3. Raný vývoj: charakteristika duševního vývoje dítěte v prenatálním období, novorozence, kojence a batolete.
4. týden: 4. Psychologické koncepce se vztahem k ranému vývoji: teorie raného citového přilnutí (attachment – Bowlby, Ainsworthová), koncepce psychické deprivace v dětství (Langmeier a Matějček).
5. týden: 5. Předškolní věk: charakteristiky emočního, sociálního a kognitivního vývoje. Hra, kresba, školní zralost.
6. týden: 6. Mladší a střední školní věk: charakteristiky emočního, sociálního a kognitivního vývoje.
7. týden: 7. Koncepce psychického vývoje a jeho aspektů se zřetelem k vývoji od dětství k dospívání: kognitivní vývoj (Piaget), morální vývoj (Kohlberg).
8. týden: 8. Dospívání – adolescence. Charakteristiky emočního, sociálního a kognitivního vývoje. Utváření a změny sebepojetí. Vývoj identity, stavy identity (Marcia).
9. týden: 9. Dospělost – sociální kritéria, aspekty identity dospělého. Koncepce „vynořující se dospělosti“ („emerging adulthood“ – Arnett).
10. týden: 10. Aspekty psychického vývoje od raného dětství k dospělosti: vývoj emoční, kognitivní, vývoj motivace a volných vlastností, socializace a vývoj vztahů, vývojový aspekt sebepojetí a identity.
11. až 12. týden: 11. Poruchy psychického vývoje.

Literatura**povinná literatura**

LANGMEIER, J. a D. KREJČÍŘOVÁ. *Vývojová psychologie*. Vyd. 3., přeprac. a dopl.,. Praha: Grada, 1998. 343 s. ISBN 807169195X.

VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie. Dětství a dospívání..* 2. vyd. Praha: Univerzita Karlova, 2012. 531 s. ISBN 978-80-246-2153-1.

neurčeno

ERIKSON, E.H. *Dětství a společnost*. Vyd. 1. Praha: Argo, 2002. 387 s. ISBN 8072033808.

MACEK, P. *Adolescence*. Vydání druhé, upravené. Praha: Portál, 2003. 141 stran. ISBN 8071787477.

LANGMEIER, J. a Z. MATĚJČEK. *Psychická deprivace v dětství*. Vyd. 4., dopl., V nakl. Karo. Praha: Karolinum, 2011. 399 s. ISBN 9788024619835.

Exploring developmental psychology understanding theory and methods. Edited by Margaret Harris. Los Angeles: SAGE Publications, 2008. xiv, 345 p. ISBN 9781412903356.

GEDDES, H. *Attachment in the classroom : the links between children's early experience, emotional well-being and performance in school*. First published. London: Worth Publishing, 2006. vii, 152. ISBN 9781903269084.

PIAGET, J. a B. INHELDER. *Psychologie dítěte*. Edited by Eva Vyskočilová. Vyd. 4., V nakl. Portál 3. Praha: Portál, 2001. 143 s. ISBN 807178608X.

The Oxford handbook of developmental psychology. Edited by Philip David Zelazo. New York: Oxford University Press, 2013. xx, 624. ISBN 9780199958474.

PdF:SZ6034 Sociální psychologie

3 kredity, ukončení k, garant předmětu Mgr. Jan Krása, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Jan Krása, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem kurzu je seznámit studenty se stěžejními sociálně-psychologickými teoriemi a se základními koncepty a fenomény, které sociální psychologie zkoumá. Jednotlivá témata přednášek jsou vybrána tak, aby je student mohl využít ve svém povolání. Výklad učiva bude navazovat na znalosti z předmětu Úvod do pedagogiky a psychologie (teorie základních emocí, druhy učení, motivace, osobnost) a předmětu Vývojová psychologie (teorie citové vazby, socializace, vývoj vztahů). Semináře jsou zaměřeny na sebezkušenost a na zvýšení senzitivity v sociálních aktivitách a na diskuzi o klíčových tématech sociální psychologie. Na závěrečném hodnocení se podílí jak aktivita během semestru, tak i výsledky písemného testu.

Výukové metody

Přednáška, skupinové diskuse, samostatná četba vybraných textů,

Metody hodnocení

Předmět je zakončen zápočtem. Pro udělení zápočtu student: • průběžně, dle zadání vyučujícího, studuje povinnou literaturu (odevzdává výtah z povinné literatury, popř. odpovídá na otázky vztahující se k povinné literatuře) • aktivně se zapojuje do výuky • napíše závěrečný test, který prověřuje znalost základních termínů, fenoménů a teorií. V testu musí správně odpovědět na 60% otázek.

Výstupy z učení

Student bude po absolvování předmětu:

rozumět základním termínům sociální psychologie a bude je umět vysvětlit.

schopen popsat a vysvětlit několik klíčových teorií sociální psychologie (citové vazby, sociálního učení, frustrace-agrese, základních emocí, atribuce) a několik sociálních jevů (konformitu, poslušnost k autoritě, vznik sociálních stereotypů a jiných sociálních zkreslení).

porozumí vlivu skupiny na jedince, vzniku stereotypů a předsudků, vztahům mezi skupinami a tlakům uvnitř skupiny.

porozumí užitečnosti empirických zjištění sociální psychologie při plánování a reflexi vlastní pedagogické praxe.

si prohloubí schopnost sebereflexe v oblasti sociálně-psychologických jevů.

schopen reflektovat problematiku inkluze z perspektivy sociální psychologie.

Osnova

Sylabus přednášek:

1. blok: Role socializace v utváření osobnosti; Sociální fenomény z hlediska evoluce; Sociální vztahy v raném dětství: teorie citové vazby (J. Bowlby a M. Ainsworthová), vliv raných sociálních zkušeností na pozdější život, teorie sociálního učení (A. Bandura)

2. blok: Emoce: komunikační funkce emocí, role neverbálního chování; Agrese: teorie vzniku a průběh agrese; Konflikt: typy a průběh konfliktů, konflikt na půdě školy a jeho řešení;

3. blok: Meziskupinové vztahy: teorie a faktory působící v meziskupinovém chování, role sociálních skupin v školním věku a v dospívání; Sociální identita a sebepojetí: jak jedince ovlivňuje členství v sociálních skupinách, vývoj sebepojetí v předškolním a školním věku a v dospívání; Sociální percepce

4. blok: Dynamika sociální skupiny: sociální facilitace, sociální lenost, konformita, poslušnost vůči autoritě, vliv sociální role na chování jedince

Literatura**povinná literatura**

HAYES, N. *Základy sociální psychologie*. Translated by Irena Štěpaníková. Vydání sedmé. Praha: Portál, 2013. 166 stran. ISBN 9788026205340.

Sociální psychologie : moderní učebnice sociální psychologie. Edited by Miles Hewstone - Wolfgang Stroebe, Translated by Dagmar Brejlová - Pa. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006. 769 s. ISBN 8073670925.

ŘEZÁČ, J. *Sociální psychologie*. Brno: Paido, 1998. 268 s. ISBN 80-85931-48-6.

doporučená literatura

DENZIN, N.K. *Childhood socialization*. Rev. 2nd ed. New Brunswick, N.J.: Transaction Publishers, 2010. xv, 235. ISBN 9781412810593.

Sociální psychologie. Edited by Jozef Výrost - Ivan Slaměník. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2008. 404 s. ISBN 9788024714288.

VÁGNEROVÁ, M. *Kognitivní a sociální psychologie žáka základní školy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2001. 304 s. ISBN 8024601818.

neurčeno

NAKONEČNÝ, M. *Sociální psychologie*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Academia, 2009. 498 s. ISBN 9788020016799.

KOMÁRKOVÁ, R., I. SLAMĚNÍK a J. VÝROST. *Aplikovaná sociální psychologie III*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0180-4.

VÝROST, J. a I. SLAMĚNÍK. *Aplikovaná sociální psychologie II*. první. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0042-5.

MAREŠ, J. a J. KŘIVOHLAVÝ. *Komunikace ve škole*. Vydání první. Brno: Masarykova univerzita, 1995. 210 stran. ISBN 8021010703.

PdF:SZ6038 Pedagogická komunikace

3 kredity, ukončení k, garant předmětu Mgr. Lucie Škarková, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D. (přednášející)

Mgr. Lucie Škarková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je:

(a) seznámit studenta (prostřednictvím témat 1 až 10) se specifiky pedagogické komunikace. K tomu budou vyučujícími využívány různé výukové metody a formy, které umožní studentům pozorovat a vyhodnocovat odlišnost pedagogické komunikace při využívání těchto metod a forem výuky;

(b) rozvíjet studentovu dovednost reflektovat konkrétní pedagogické situace ve vztahu k vlastnostem pedagogické komunikace i ve vztahu k jednotlivým aktérům pedagogické komunikace (učitel, asistent pedagoga, žák, rodič žáka).;

Výukové metody

Prezentace, zpětná vazba, sebereflexe, diskuse.

Metody hodnocení

Pro absolvování předmětu;

- je požadavkem pořízení video záznamu vlastního výstupu a vypracování písemné reflexe nebo sebereflexe (v rozsahu 1-2 strany, 5000 znaků). Individuální zpětná vazba k tomuto úkolu bude studentovi poskytnuta prostřednictvím hodnotícího bloku v IS MUNI.

Výstupy z učení

Na konci tohoto kurzu:

- student diskutuje o vybraných otázkách pedagogické komunikace. Při argumentaci využívá poznatky získané studiem odborné literatury (viz témata 1-10).
- student zhodnotí svou dosavadní pedagogickou komunikaci, pojmenuje její silné stránky, identifikuje možnosti, jak ji zlepšovat.;
- student poskytne spolužákovi, který vystoupí v semináři, funkční zpětnou vazbu, a prokáže tak osvojení této dovednosti na potřebné úrovni a současně také porozumění pedagogické komunikaci v konkrétním pedagogické situaci.;
- student popíše a analyzuje výukovou či výchovnou situaci (je využíváno mimo jiné virtuálních hospitací z webu rvp.cz) z hlediska pedagogické komunikace, využívá při tom odbornou terminologii. Navrhne alteraci výukové či výchovné situace, která koresponduje s pravidly efektivní pedagogické komunikace.;

Osnova

1. Pedagogická komunikace a pedagogická interakce, vliv sebepojetí učitele na jeho pedagogické jednání. 1. Pedagogická komunikace a pedagogická interakce, vliv sebepojetí učitele na jeho pedagogické jednání.
2. Komunikace verbální (mluvený i psaný projev) a neverbální. Specifika pedagogické komunikace (IRF komunikační struktura, dialog ve výuce, podmínky, metody, obsah, prostředky, cíle).
3. Efektivní komunikace s rodiči žáků: učitel – žák – rodič.
4. Otázky pedagoga – podle fází výuky a podle výukových metod. Otázky pedagoga – podle kognitivních a afektivních cílů. Zpětná vazba – její druhy, funkce a význam pro učení jedince. 5. Využití prostoru v pedagogické komunikaci, proxemika.
6. Techniky vedení rozhovoru, naslouchání, shrnování, rekapitulace. Emocionální stránka pedagogické komunikace (akceptace, empatie, pozitivita, expresivita, humor apod.).
2. Komunikace verbální (mluvený i psaný projev) a neverbální. Specifika pedagogické komunikace (IRF komunikační struktura, dialog ve výuce, podmínky, metody, obsah, prostředky, cíle).
3. Efektivní komunikace s rodiči žáků: učitel – žák – rodič.
4. Otázky pedagoga – podle fází výuky a podle výukových metod. Otázky pedagoga – podle kognitivních a afektivních cílů. Zpětná vazba – její druhy, funkce a význam pro učení jedince.
5. Využití prostoru v pedagogické komunikaci, proxemika.
6. Techniky vedení rozhovoru, naslouchání, shrnování, rekapitulace. Emocionální stránka pedagogické komunikace (akceptace, empatie, pozitivita, expresivita, humor apod.).

Literatura**doporučená literatura**

CAZDEN, C.B. *Classroom discourse : the language of teaching and learning*. 2nd ed. Portsmouth: Heinemann, 2001. vi, 208. ISBN 0325003785.

neurčeno

Švaříček, R., & Šalamounová, Z. (2013). Vizuální akty ve výukové komunikaci. *Pedagogická orientace*, 23(1), 48-71.

Vybrané studie z časopisu Komenský: <http://www.ped.muni.cz/komensky/predesle-rocniky>

VLČKOVÁ, K., K. LOJDOVÁ, J. LUKAS, J. MAREŠ, Z. ŠALAMOUNOVÁ, T. KOHOUTEK, J. BRADOVÁ a S. JEŽEK. *Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství*. 1., elektronické vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 237 s. ISBN 978-80-210-8097-3. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-8097-2015. Čítárna Munispace <https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/book/800>

ŠEĐOVÁ, K., R. ŠVAŘÍČEK a Z. ŠALAMOUNOVÁ. *Komunikace ve školní třídě*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2012. 293 s. ISBN 978-80-262-0085-7.

MEŠKOVÁ, M. *Motivace žáků efektivní komunikací*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2012. 135 s. ISBN 9788026201984.

PALEŇČAROVÁ, J. a K. ŠEBESTA. *Aktivní naslouchání při vyučování : rozvíjení komunikačních dovedností na 1. stupni ZŠ*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006. 102 s. ISBN 8073671018.

GAVORA, P. *Učitel a žáci v komunikaci*. Translated by Veronika Lyková. Brno: Paido, 2005. 165 stran. ISBN 8073151049.

NELEŠOVSKÁ, A. *Pedagogická komunikace v teorii a praxi : význam komunikace, vztah učitele k žákovi, komunikace ve škole, ukázky*. Vydání 1. Praha: Grada, 2005. 171 stran. ISBN 8024707381.

CANGELOSI, J.S. *Strategie řízení třídy : jak získat a udržet spolupráci žáků při výuce*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2000. 289 s. ISBN 8071784060.

MAREŠ, J. a J. KŘIVOHLAVÝ. *Komunikace ve škole*. Vydání první. Brno: Masarykova univerzita, 1995. 210 stran. ISBN 8021010703.

PdF:SZ6097 **Teorie a metodika výchovy**

2 kredity, ukončení k, garant předmětu doc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Lenka Gulová, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D. (přednášející)
doc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D. (přednášející)
doc. Mgr. Radim Šíp, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cíle předmětu: Předmět teorie a metodika výchovy je do inovovaného kurikula zařazen s ohledem na profil absolventa bakalářského studia, jehož součástí jsou také obecné edukativní kompetence, zejména schopnost připravit atraktivní výchovné činnosti z vybrané oblasti zájmu (viz koncepce seminářů k předmětu), ale také studentům zprostředkovat subjektivní nezprostředkovanou zkušenost s metodami rozvoje osobnosti (oblast volní, mravní, estetická, sociální apod.). Dílčí přednášky jsou koncipovány jako soubor specifických výchovných konceptů (teorií), jejichž znalost je součástí širších profesních kompetencí, které absolvent může uplatnit ať už jako pracovník mimoškolních zařízení (vychovatel, animátor apod.) nebo následně jako učitel. V rámci přednášek jsou představována témata, která mají v současné době vysokou společenskou relevanci. Dle svého zájmu si student volí praktický (aktivizující) seminář, kde se prostřednictvím sebezkušenostních forem vzdělávání seznámí s praktickými postupy (metodikou) a specifickými oblastmi rozvoje kompetence. Např. Teorie a metodika her, TaM multikulturní výchovy, TaM dramatické výchovy, TaM estetické výchovy, TaM environmentální výchovy, TaM výchovy ke zdraví, Základy axiologie, apod. Součástí přednáškových bloků jsou také organizovány setkání s mimořádně zajímavými osobnostmi, kteří na základě vlastní zkušenosti mohou studentům zprostředkovat jinak obtížně sdělitelné obsahy jako například téma holokaustu, apod.

Výukové metody

Prostudovat si jednotlivá témata uvedená v sylabu, seznámit se s doporučenou literaturou a připravit se na písemný test.

Metody hodnocení

písemný test

Výstupy z učení

Po absolvování předmětu bude student umět: • popsat oblasti výchovy a provázat jejich vybrané teorie s praktickými příklady • vytvořit jednoduchý výchovný koncept vícedenní akce (školy v přírodě, tábora, kurzu apod.), včetně návrhu konkrétních činností ve vztahu ke specifickým skupinám (účastníkům) • popsat a na konkrétních příkladech rozvést podstatu sociálního a osobnostního vzdělávání • vytvořit soubor her ve vztahu k rozvoji konkrétních kognitivních procesů, oblastí rozvoje osobnosti • navrhnout konkrétní edukativní strategie pro žáky pocházející z různého kulturního prostředí, se sociálním znevýhodněním apod. s cílem vytvořit pozitivní klima ve třídě • popsat procesy, které vedou k vyčleňování dětí (žáků) z přirozeného sociálního prostředí (např. třídy, party, rodiny apod.) a navrhnout preventivní opatření • popsat procesy, které vedou k vyčleňování dětí (žáků) z přirozeného sociálního prostředí (např. třídy, party, rodiny apod.) a navrhnout preventivní opatření • popsat oblasti výchovy a provázat jejich vybrané teorie s praktickými příklady • pracovat s tématem hodnot v procesu výchovy a vzdělávání • charakterizovat význam multikulturní výchovy ve školním prostředí • orientovat se v nových výchovných přístupech uplatňovaných v pedagogické praxi Klíčové pojmy: výchova k hodnotám, jinakost, multikulturní výchova, výchova ve volném čase, sociálně pedagogický aspekt výchovy, respekt, kultura uznání, společnost, rodina, škola

Osnova

1. Škola pro 21. století. Cílem přednášky je poukázat na přeměnu společnosti v souvislosti s aktuálními celosvětovými problémy, které dopadají na jedince, rodinu a celou společnost. Otevřít možná řešení těchto problémů. Naznačit kontext přeměny společnosti a transformaci školního procesu. Představení nových přístupů ve školní praxi a aplikace těchto trendů do výchovného procesu. Příklady zajímavých praxí reformy kurikulů - např. Alberta, Singapuru, Austrálie a reflektování základních principů, na kterých jsou postaveny a v čem tkví jejich úspěch. Otevřít diskuzi o možné přenositelnosti těchto konceptů. 2. Náročná situace v práci pedagoga. Cílem přednášky je představit studentům sociálně pedagogický aspekt výchovy a vzdělávání. Poukázat na náročnou situace v práci pedagoga související se sociálním znevýhodněním dětí, žáků a dospívajících. Propojit oblasti výchovy, sociální pedagogiky a sociální práce a představit možná řešení. Přiblížit význam pedagogizace prostředí a aktivizace jedince a skupiny jako součástí výchovného procesu. 3. Přirozená prostředí výchovy. Cílem přednášky je nahlédnout do proměny podob rodiny v prostoru a čase. Studenti se seznámí se s pásmo funkčnosti rodiny a s indikátory funkčnosti rodiny, které mohou zaznamenat v pozici pedagogického pracovníka. Jako nástroj intuitivní diagnostiky rodiny bude představena interpretace dětské kresby. Studenti budou obeznámeni s institucemi, které s rodinou spolupracují. 4. Výchova k hodnotám jako součást pedagogické činnosti, axiologická dimenze v práci učitele. Cílem přednášky je otevřít téma hodnot v souvislosti s výchovným procesem. Ukázat studentům, jak lze pracovat s hodnotami, s hodnotovou orientací dětí a žáků. Hodnotová výchova jako reakce na krizi společnosti. Spoluodpovědnost za předávání hodnot; rodina, společnost, škola. 5. Kultura uznání v prostředí školy. Cílem přednášky je otevřít téma jinakosti ve školním prostředí, poukázat na význam multikulturní výchovy jako výchovy k respektu, toleranci a konstruktivní spolupráci. Představit možnosti aplikace multikulturní výchovy do vzdělávacího a výchovného procesu. Jednota v různosti jako reakce na multikulturní prostředí školy. 6. Hry a zážitkové metody výchovy. Cílem přednášky bude vysvětlit studentům, jak hry zprostředkovávají žákům poznání, které je obtížně verbálně sdělitelné, vysvětlitelné, zprostředkovatelné. Bude představen

obecný model hry jako „obrazu lidské reality“, podstata simulace, osvojování rolí, principy a funkce na kterých je podstata edukativních her založena. 7. Co a jak se učíme ve volném čase. Platforma zkušenostně reflektivního učení - teoretické přístupy s praktickými příklady. Cílem přednášky je zprostředkovat studentům problematiku zkušenostně reflektivního učení, které se rozvíjí zejména v oblasti zájmového vzdělávání, ale v současné době se stává silnou alternativou pro školní edukační strategie. Zkušenostně reflektivní učení, reflexe, zážitky, učení, konstruktivismus, sociální teorie učení, John Dewey, David Kolb, C. Lewin, David Schön, Ch. Argyris. Ukázka praktické aplikace teorií do konkrétní vzdělávací aktivity. 8. Alternativní výchovné metody v práci pedagoga. Cílem přednášky je představit aktuální alternativní metody a jejich možnou aplikaci do školního prostředí. Příklady dobré praxe ve vybraných českých školách. Význam alternativních přístupů v práci učitele. 9. Dramatická výchova ve školní praxi. Cílem přednášky je představit vybrané metody dramatické výchovy, které lze aplikovat do učitelské praxe. Souvislosti mezi metodami aplikovaného dramatu a osobnostním rozvojem pedagogického pracovníka. Praktické ukázky práce aplikace metod. 10. Vyčleňování žáků ze sociálního prostředí. Cílem přednášky je zjistit, na koho se jako asistenti pedagoga či učitelé mohou obrátit v případě vyčleňování žáků ze sociálního prostředí, a to ve škole (školní poradenské pracoviště) a mimo školu (poradenská zařízení v resortu MŠMT). Studenti se setkají se s vybranými nástroji diagnostiky klimatu a sociálních vztahů v sociální skupině, včetně využití jejich výsledků k prevenci sociálního vylučování žáků. Porozumí výchovnému významu prostředí vrstevnických skupin a možnostem preventivního působení pedagoga ve vrstevnických skupinách. 11. Jak se utváří postoje a předsudky? Cílem přednášky je představit teorie, které vysvětlují proces utváření předsudků ve školní třídě (společnosti) a vysvětlit principy, které jsou na pozadí utváření vztahů. Struktura postoje, význam medií, význam zkušenosti v konstituování postoje. Jak pracovat s postoji, jaká je role učitele při vytváření pozitivního třídního prostředí. Příklady konkrétních experimentů a reálných situací. 12. Sociálně pedagogické aspekty komunikace ve školní třídě - Cílem přednášky je představit význam neverbální a paralingvistické složky komunikace ve školní třídě. Upozornit na význam fyziologických, neurologických procesů pro tuto komunikaci. Celá přednáška bude zastřešena analýzou videa konfliktní situace v multietnické třídě a zdrojů tohoto konfliktu pramenících z neverbálních složek komunikace. 13. Dítě jako klíč k celoživotnímu učení. Základní premisa uvádí, že pokud chceme vzdělávat děti a motivovat je k celoživotnímu učení, je nutné pracovat i s rodiči a širší komunitou - vytvářet učící se komunitu. Škola je pouze jedním z nástrojů předávání, přítomná je práce s dalšími prostory, které vzdělávají, propojování formálního a neformálního vzdělávání, reflektování potřeby učící se komunity (designovat potřeby a na tomto základě je individuálně rozvíjet). 14. Inspirativní praxe. Náhled do uvažování osobností z řad učitelů a ředitelů.

Literatura

doporučená literatura

BREZINKA, W. *Východiska k poznání výchovy : úvod k základům vědy o výchově, k filozofii výchovy a k praktické pedagogice*. Translated by Alexandr Tuček. 1. vyd. Brno: L. Marek, 2001. 310 s. ISBN 8086263231.

neurčeno

DAMASIO, A.R. *Descartesův omyl : emoce, rozum a lidský mozek*. Translated by Lucie Motlová - Alžběta Hesová. Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 2000. 259 s. ISBN 8020408444.

FSpS:P925 Tělesná výchova - Sporty v přírodě

1 kredit, ukončení z, garant předmětu PaedDr. Zdeněk Zítka

Vyučující

Mgr. Jan Došla, Ph.D. (cvičící)
PaedDr. Zdeněk Zítka (cvičící)

Cíle předmětu

Hlavní cíl výuky: - zlepšení úrovně pohybových dovedností a fyzické úrovně - ovlivnění kladného přístupu ke sportovním aktivitám chápaným jako obranu proti konfliktům, civilizačním chorobám a stresu - podpora zdravého životního stylu studentů

Výukové metody

Praktická cvičení Metoda skupinová

Metody hodnocení

- cvičení, zápočet - zápočet je studentům udělen za docházku - 3x možná absence bez omluvy - nahrazování dalších absencí nebude umožněno

Výstupy z učení

Na konci tohoto kurzu bude student schopen: - porozumět a vysvětlit pojem a obsah některých outdoorových aktivit ; - použít informace o outdooru k vlastní pohybové aktivitě ; - vytvořit si pohybový program v přírodě ; - předkládat odůvodněná (argumentačně promyšlená, racionální) rozhodnutí jak se pohybovat v terénu ; - na základě nabytých znalostí odvodit i neznámé skutečnosti v neznámém prostředí ; - interpretovat nabyté zkušenosti a vědomosti ;

Osnova

Tématické celky pro výuku: - základy orientace v terénu, neznámém prostředí - orientace za jednoduchých podmínek na mapách pro OB - nízké lanové překážky - základy kanoistiky na kanoích - zdokonalování techniky ovládání kanoje - základy pohybu na Boulderinogové stěně - severská chůze

Literatura

NEUMAN, J. *Turistika a sporty v přírodě :[přehled základních znalostí a dovedností pro výchovu v přírodě]*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000. 197 s. ISBN 80-7178-391-9.

FSpS:p991 Tělesná výchova - Posilovny

1 kredit, ukončení z, garant předmětu Mgr. Alena Pokorná, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Miloslava Urbanovská (cvičící)
 Mgr. Alena Pokorná, Ph.D. (cvičící)
 Mgr. Renáta Východilová (cvičící)
 Mgr. Jan Došla, Ph.D. (cvičící)
 Mgr. Pavel Kapoun (cvičící)
 Mgr. Alexandra Malá (cvičící)
 Mgr. Radka Střeščíková, Ph.D. (cvičící)
 Mgr. Zora Svobodová, Ph.D. (cvičící)
 Mgr. Pavel Vacenovský, Ph.D. (cvičící)
 PaedDr. Hana Vrtělová (cvičící)

Cíle předmětu

Hlavní cíl výuky: - zlepšení úrovně pohybových dovedností, celkové tělesné kondice a zdatnosti, držení těla
 - pomocí cvičebního programu v posilovně dosáhnout zlepšení rovnováhy mezi svalovými systémy posturálních a fázických svalů při současném působení na upevňování zdraví a rozvoj síly
 - ovlivnění kladného přístupu k pohybovým aktivitám a správnému životnímu stylu chápaným jako obrany proti konfliktům, civilizačním chorobám a stresu
 - osvojení si správné techniky a zásad cvičení na posilovacích strojích i mimo ně. --

Výukové metody

praktická cvičení

Metody hodnocení

- cvičení, zápočet - zápočet je studentům udělen za docházku - 3x možná absence bez omluvy - nahrazování dalších absencí nebude umožněno

Výstupy z učení

Po ukončení předmětu bude student schopen: - samostatného cvičení v posilovně, při dodržení správné techniky provádění jednotlivých cviků na strojích i při cvičení s vlastní vahou

Osnova

V prvních hodinách bude vysvětlena a předvedena správná technika cvičení v posilovně, včetně strečinku, studenti pak cvičí samostatně, podle individuálních cvičebních programů.

Literatura**doporučená literatura**

TLAPÁK, P. *Tvarování těla pro muže i ženy* [3. vyd.]. 3. vyd. Praha: Arsci, 2003. 264 s. : f. ISBN 80-86078-00-01.

STACKEOVÁ, D. *Fitness : metodika cvičení ve fitness centrech*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2004. 82 s. ISBN 8024608405.

STACKEOVÁ, D. *Fitness programy - teorie a praxe : metodika cvičení ve fitness centrech*. 2., dopl. a přeprac. vyd., Praha: Galén, 2008. 209 s. ISBN 9788072625413.

neurčeno

BLAHUŠOVÁ, E. *Posilovací programy pro fitness*. Praha: Eva Blahušová, 1998. 30 s.

HOJDA, M. *Poprvé ve fitness centru*. 1. Vyd. Praha: Grada, 2007. 188 s. ISBN 9788024721521.

STACKEOVÁ, D. *Fitness programy - teorie a praxe : metodika cvičení ve fitness centrech*. 2., dopl. a přeprac. vyd., Praha: Galén, 2008. 209 s. ISBN 9788072625413.

HEYWARD, V.H. *Advanced fitness assessment and exercise prescription*. 5th ed. Champaign, IL: Human Kinetics, 2006. xiii, 425. ISBN 0736057323.

Fitness začínáme : s Radkem Hadrovským, trojnásobným mistrem světa!. [Praha]: [Victory entertainment], 2002. 1 vidoekaz.

3 Personální zabezpečení

Personální obsazení povinných a povinně-volitelných předmětů studijních plánů včetně vedení závěrečných prací. Údaje o vedení závěrečných prací jsou uvedeny ve tvaru počet aktuálně vedených prací / celkový počet i v minulosti vedených prací (jde o práce na MU od roku 2000). V kapitole je autorem vybráno jeho až pět nejvýznamnějších publikací za posledních pět let.

3.1 Garanti profilujících předmětů

PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SPK102 Inkluzivní speciální pedagogika (přednášející, garant)

PdF: SPP102 Inkluzivní speciální pedagogika (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 1 / 7

Diplomové práce: 0 / 7

PhDr. Radka Horáková, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SPKK01 Komunikace osob s duálním smyslovým postižením (cvičící, garant)

PdF: SPKK05 Komunikační a simulační techniky surdopedické (cvičící, garant)

PdF: SPKK09 Speciálněpedagogická diagnostika surdopedická (cvičící, garant)

PdF: SPPK01 Komunikace osob s duálním smyslovým postižením (cvičící, garant)

PdF: SPPK05 Komunikační a simulační techniky surdopedické (cvičící, garant)

PdF: SPPK09 Speciálněpedagogická diagnostika surdopedická (cvičící, garant)

PdF: SPP020 Speech Therapy and Education of Individuals with Hearing Impairment (cvičící, garant)

Bakalářské práce: 3 / 88

Diplomové práce: 5 / 92

PhDr. Barbora Chleboradová, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SPKK00 Alternativní a augmentativní komunikace (cvičící, garant)

PdF: SPKK06 Speciálněpedagogická diagnostika logopedická (cvičící, garant)

PdF: SPPK00 Alternativní a augmentativní komunikace (cvičící, garant)

PdF: SPPK06 Speciálněpedagogická diagnostika logopedická (cvičící, garant)

Bakalářské práce: 31 / 261

Diplomové práce: 28 / 220

doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SPK107 Pediatrie (přednášející, garant)

PdF: SPK108 Psychiatrie (přednášející, garant)

PdF: SPK111 Základy zdravotních nauk (přednášející, garant)

PdF: SPP107 Pediatrie (přednášející, garant)

PdF: SPP108 Psychiatrie (přednášející, garant)

PdF: SPP111 Základy zdravotních nauk (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 7 / 126

Celoživotní vzdělávání: 1 / 0

Diplomové práce: 12 / 142

Disertační práce: 2 / 0

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SPKK02 Komunikační a simulační techniky logopedické (cvičící, garant)

PdF: SPKK13 Speciálněpedagogická praxe diagnostická (cvičící, garant)

PdF: SPKK14 Speciálněpedagogická praxe intervenční (cvičící, garant)

PdF: SPKK20 Logopedie - základy oboru (přednášející, garant)

PdF: SPK020 Speech Therapy and Education of Individuals with Hearing Impairment (cvičící, garant)

PdF: SPPK02 Komunikační a simulační techniky logopedické (cvičící, garant)

PdF: SPPK10 Reflektivní seminář ke speciálněpedagogické praxi diagnostické (cvičící, garant)

PdF: SPPK11 Reflektivní seminář ke speciálněpedagogické praxi intervenční (cvičící, garant)

PdF: SPPK12 Speciálněpedagogická praxe (cvičící, garant)

PdF: SPPK13 Speciálněpedagogická praxe diagnostická (cvičící, garant)

PdF: SPPK14 Speciálněpedagogická praxe intervenční (cvičící, garant)

PdF: SPPK20 Logopedie - základy oboru (přednášející, garant)

PdF: SPP020 Speech Therapy and Education of Individuals with Hearing Impairment (cvičící)

Bakalářské práce: 7 / 85

Diplomové práce: 10 / 78

Mgr. et Mgr. Jana Magerová

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SPK106 Patopsychologie 1 (přednášející, garant)

PdF: SPP106 Patopsychologie 1 (přednášející)

Bakalářské práce: 3 / 1

doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SP_BP Bakalářská práce (přednášející, garant)

PdF: SP_BPD Bakalářská práce - Dokončení (přednášející, garant)

PdF: SP_BPP Bakalářská práce - Projekt (přednášející, garant)

PdF: SPKK04 Komunikační a simulační techniky somatopedické (cvičící, garant)

PdF: SPKK08 Speciálněpedagogická diagnostika somatopedická (cvičící, garant)

PdF: SPPK04 Komunikační a simulační techniky somatopedické (cvičící, garant)

PdF: SPPK08 Speciálněpedagogická diagnostika somatopedická (cvičící, garant)

Bakalářské práce: 5 / 104

Diplomové práce: 11 / 157

Disertační práce: 1 / 2

doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - P, Z

PdF: SPK126 Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1 (přednášející, garant)

PdF: SPK132 Jednopřípadové studie pro bakalářskou práci (přednášející, garant)

PdF: SPP126 Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1 (přednášející, garant)

PdF: SPP132 Jednopřípadové studie pro bakalářskou práci (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 0 / 11

Diplomové práce: 4 / 48

Disertační práce: 5 / 1

prof. PhDr. Evžen Řehulka, CSc.

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SPP106 Patopsychologie 1 (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 0 / 32

Diplomové práce: 2 / 57

Disertační práce: 4 / 6

prof. MUDr. Ivo Šlapák, CSc.

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SPK103 ORL - Foniatrie (přednášející, garant)

PdF: SPP103 ORL - Foniatrie (přednášející, garant)

Disertační práce: 3 / 11

3.2 Vyučující a cvičící

PhDr. Kateřina Bartošová, Ph.D.

PdF: SZ6001 Seminář k úvodu do pedagogiky a psychologie (cvičící)

PdF: SZ6009 Sociální psychologie (přednášející)

Bakalářské práce: 2 / 3

Celoživotní vzdělávání: 1 / 0

Diplomové práce: 8 / 18

Disertační práce: 2 / 0

Mgr. Pavel Beneš, Ph.D.

PdF: SPK104 Oftalmologie (přednášející)

Bakalářské práce: 1 / 16

Diplomové práce: 3 / 7

Disertační práce: 2 / 0

Mgr. Jarmila Bradová

PdF: SZ6001 Seminář k úvodu do pedagogiky a psychologie (cvičící)

Bakalářské práce: 1 / 10

Diplomové práce: 1 / 2

Mgr. et Mgr. Karel Červenka, Ph.D.

PdF: SPKK18 Etopedie - základy oboru (cvičící, garant)
PdF: SPPK18 Etopedie - základy oboru (cvičící, garant)

Bakalářské práce: 14 / 94
Diplomové práce: 16 / 65

PhDr. Lenka Doležalová, Ph.D.

PdF: SPKK19 Surdopedie - základy oboru (cvičící, garant)
PdF: SPPK19 Surdopedie - základy oboru (cvičící, garant)

Bakalářské práce: 16 / 88
Diplomové práce: 7 / 47

Mgr. Daniela Dvořáková

PdF: JVK001 Vstupní test A2 - Ajk (přednášející, garant)
PdF: JVK013 Angličtina pro speciální pedagogy I (přednášející)
PdF: JVP001 Vstupní test A2 - AJ (přednášející)

Nevedla kvalifikační práce na MU od roku 2000.

PhDr. Mgr. Ilona Fialová, Ph.D.

PdF: SP_BP Bakalářská práce (přednášející)
PdF: SP_BPD Bakalářská práce - Dokončení (přednášející)
PdF: SP_BPP Bakalářská práce - Projekt (přednášející)

Bakalářské práce: 8 / 179
Diplomové práce: 21 / 151
Disertační práce: 1 / 0

Mgr. Lenka Gulová, Ph.D.

PdF: SZ6004 Teorie a metodika výchovy (přednášející)
PdF: SZ6097 Teorie a metodika výchovy (přednášející)

Bakalářské práce: 1 / 156
Diplomové práce: 12 / 185
Disertační práce: 1 / 0

doc. PaedDr. Hana Horká, CSc.

PdF: SZ6001 Seminář k úvodu do pedagogiky a psychologie (cvičící)
PdF: SZ6026 Úvod do pedagogiky a psychologie (přednášející)

Bakalářské práce: 7 / 36
Diplomové práce: 3 / 81
Disertační práce: 6 / 6

Mgr. Gabriela Hublová, Ph.D.

PdF: JVK001 Vstupní test A2 - Ajk (přednášející)
PdF: JVP001 Vstupní test A2 - AJ (přednášející)

Nevedla kvalifikační práce na MU od roku 2000.

Mgr. Lucie Jarkovská, Ph.D.

PdF: SPKK21 Sociální práce (přednášející)
PdF: SPK126 Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1 (přednášející)
PdF: SPPK21 Sociální práce (přednášející)
PdF: SPP126 Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1 (přednášející)

Bakalářské práce: 0 / 37
Diplomové práce: 0 / 4

Mgr. Pavel Kapoun

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící)

Bakalářské práce: 2 / 8
Diplomové práce: 0 / 1

Mgr. Barbora Kašpárková

PdF: JVP001 Vstupní test A2 - AJ (garant)

Bakalářské práce: 1 / 0

Mgr. Tomáš Kohoutek, Ph.D.

PdF: SZ6000 Úvod do pedagogiky a psychologie (cvičící)
PdF: SZ6001 Seminář k úvodu do pedagogiky a psychologie (cvičící)
PdF: SZ6003 Vývojová psychologie (přednášející, garant)
PdF: SZ6028 Vývojová psychologie (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 1 / 13
Diplomové práce: 2 / 6

Mgr. Jan Krása, Ph.D.

PdF: SZ6001 Seminář k úvodu do pedagogiky a psychologie (cvičící)
PdF: SZ6003 Vývojová psychologie (cvičící)
PdF: SZ6009 Sociální psychologie (přednášející, garant)
PdF: SZ6034 Sociální psychologie (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 5 / 14
Celoživotní vzdělávání: 1 / 0
Diplomové práce: 2 / 3
Disertační práce: 1 / 0

doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D.

PdF: SZ6000 Úvod do pedagogiky a psychologie (přednášející)
PdF: SZ6001 Seminář k úvodu do pedagogiky a psychologie (cvičící)
PdF: SZ6026 Úvod do pedagogiky a psychologie (přednášející)

Bakalářské práce: 1 / 7
Celoživotní vzdělávání: 2 / 0
Diplomové práce: 7 / 50
Disertační práce: 7 / 0

Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D.

PdF: SZ6000 Úvod do pedagogiky a psychologie (přednášející, garant)
PdF: SZ6001 Seminář k úvodu do pedagogiky a psychologie (cvičící, garant)
PdF: SZ6004 Teorie a metodika výchovy (přednášející)
PdF: SZ6012 Pedagogická komunikace (přednášející)
PdF: SZ6026 Úvod do pedagogiky a psychologie (přednášející, garant)
PdF: SZ6038 Pedagogická komunikace (přednášející)
PdF: SZ6097 Teorie a metodika výchovy (přednášející)

Bakalářské práce: 7 / 35
Diplomové práce: 2 / 14

PhDr. Josef Lukas, Ph.D.

PdF: SZ6000 Úvod do pedagogiky a psychologie (přednášející)
PdF: SZ6001 Seminář k úvodu do pedagogiky a psychologie (cvičící)
PdF: SZ6026 Úvod do pedagogiky a psychologie (přednášející)

Bakalářské práce: 1 / 13
Diplomové práce: 0 / 4
Disertační práce: 1 / 0

Mgr. Alexandra Malá

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (přednášející)

Bakalářské práce: 0 / 3

PhDr. Mgr. et Mgr. Bc. Ivana Márová, Ph.D.

Pdf: SPK130 Specifické poruchy učení - základy oboru (cvičící, garant)

Pdf: SPP130 Specifické poruchy učení - základy oboru (cvičící, garant)

Bakalářské práce: 8 / 4

Celoživotní vzdělávání: 1 / 0

Diplomové práce: 19 / 6

Mgr. Radka Mlýnková

V personálním listu nevyplněno: údaje o odborném působení od absolvování VŠ.

Pdf: JVK001 Vstupní test A2 - Ajk (přednášející)

Pdf: JVK013 Angličtina pro speciální pedagogy I (přednášející, garant)

Pdf: JVP001 Vstupní test A2 - AJ (přednášející)

Pdf: JVP015 Angličtina pro speciální pedagogy - A (přednášející, garant)

Pdf: JVP016 Angličtina pro speciální pedagogy - B (přednášející, garant)

*Nevedla kvalifikační práce na MU od roku 2000.***Mgr. Pavel Mudra**

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící)

Bakalářské práce: 1 / 12

Diplomové práce: 0 / 4

doc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D.

Pdf: SZ6004 Teorie a metodika výchovy (přednášející, garant)

Pdf: SZ6097 Teorie a metodika výchovy (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 3 / 81

Celoživotní vzdělávání: 1 / 0

Diplomové práce: 1 / 63

Disertační práce: 4 / 7

Mgr. Markéta Oplatková Pločková

V personálním listu nevyplněno: nejvyšší dosažené vzdělání na VŠ, údaje o odborném působení od absolvování VŠ, nemá publikační činnost, seznam publikací.

Pdf: JVP016 Angličtina pro speciální pedagogy - B (cvičící)

*Nevedla kvalifikační práce na MU od roku 2000.***doc. PhDr. Mgr. Jarmila Pipeková, Ph.D.**

Pdf: SPKK16 Psychopedie - základy oboru (přednášející, garant)

Pdf: SPPK16 Psychopedie - základy oboru (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 5 / 166

Celoživotní vzdělávání: 2 / 0

Diplomové práce: 16 / 202

Disertační práce: 1 / 3

Mgr. Alena Pokorná, Ph.D.

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící, garant)

Bakalářské práce: 4 / 44

Diplomové práce: 10 / 14

Mgr. Radek Pospíšil

V personálním listu nevyplněno: nemá publikační činnost, seznam publikací.

Pdf: SZ6000 Úvod do pedagogiky a psychologie (cvičící)

Pdf: SZ6001 Seminář k úvodu do pedagogiky a psychologie (cvičící)

Pdf: SZ6004 Teorie a metodika výchovy (přednášející)

Pdf: SZ6026 Úvod do pedagogiky a psychologie (přednášející)

Bakalářské práce: 5 / 62

Diplomové práce: 2 / 67

PhDr. Petra Röderová, Ph.D.

PdF: SPKK07 Speciálněpedagogická diagnostika oftalmopedická (cvičící, garant)

PdF: SPKK15 Oftalmopedie – základy oboru (cvičící, garant)

PdF: SPPK07 Speciálněpedagogická diagnostika oftalmopedická (cvičící, garant)

PdF: SPPK15 Oftalmopedie – základy oboru (cvičící, garant)

Bakalářské práce: 4 / 52

Diplomové práce: 3 / 64

Mgr. Marcela Sekanina Vavřinová

V personálním listu nevyplněno: nejvyšší dosažené vzdělání na VŠ, údaje o odborném působení od absolvování VŠ, nemá publikační činnost, seznam publikací.

PdF: JVK001 Vstupní test A2 - Ajk (cvičící)

PdF: JVK013 Angličtina pro speciální pedagogy I (přednášející)

Nevedla kvalifikační práce na MU od roku 2000.

Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D.

PdF: SPKK21 Sociální práce (přednášející, garant)

PdF: SPK109 Sociologie pro speciální pedagogy (přednášející, garant)

PdF: SPK126 Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1 (přednášející)

PdF: SPPK21 Sociální práce (přednášející, garant)

PdF: SPP109 Sociologie pro speciální pedagogy (přednášející, garant)

PdF: SPP126 Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1 (přednášející)

Bakalářské práce: 0 / 21

Diplomové práce: 1 / 21

doc. PhDr. Stanislav Střelec, CSc.

PdF: SZ6000 Úvod do pedagogiky a psychologie (přednášející)

PdF: SZ6026 Úvod do pedagogiky a psychologie (přednášející)

Bakalářské práce: 0 / 45

Diplomové práce: 1 / 75

Disertační práce: 5 / 11

Mgr. Radka Střeščíková, Ph.D.

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící)

Bakalářské práce: 10 / 14

Diplomové práce: 0 / 4

Mgr. Zora Svobodová, Ph.D.

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící)

Bakalářské práce: 0 / 5

Diplomové práce: 0 / 7

Mgr. Zuzana Szabó Lenhartová

PdF: SPK109 Sociologie pro speciální pedagogy (přednášející)

PdF: SPP109 Sociologie pro speciální pedagogy (cvičící)

Bakalářské práce: 1 / 0

Diplomové práce: 1 / 0

doc. Mgr. Radim Šíp, Ph.D.

PdF: SZ6004 Teorie a metodika výchovy (přednášející)

PdF: SZ6097 Teorie a metodika výchovy (přednášející)

Bakalářské práce: 2 / 27

Diplomové práce: 2 / 32

Disertační práce: 8 / 0

Mgr. Lucie Škarková, Ph.D.

PdF: SZ6001 Seminář k úvodu do pedagogiky a psychologie (cvičící)

PdF: SZ6012 Pedagogická komunikace (přednášející, garant)

PdF: SZ6038 Pedagogická komunikace (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 7 / 32

Diplomové práce: 4 / 4

Mgr. Jan Škoda

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící)

Bakalářské práce: 3 / 3

Mgr. Tereza Škubalová, Ph.D.

PdF: SZ6001 Seminář k úvodu do pedagogiky a psychologie (cvičící)

PdF: SZ6003 Vývojová psychologie (cvičící)

Bakalářské práce: 5 / 34

Diplomové práce: 0 / 5

Mgr. Dita Trčková, Ph.D.

PdF: JVK013 Angličtina pro speciální pedagogy I (přednášející)

PdF: JVP001 Vstupní test A2 - AJ (přednášející)

Nevedla kvalifikační práce na MU od roku 2000.

RNDr. Eva Trnová, Ph.D.

PdF: SZ6001 Seminář k úvodu do pedagogiky a psychologie (cvičící)

Bakalářské práce: 3 / 15

Diplomové práce: 2 / 28

Disertační práce: 1 / 0

Mgr. Miloslava Urbanovská

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící)

Bakalářské práce: 2 / 7

Mgr. Pavel Vacenovský, Ph.D.

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící)

Bakalářské práce: 11 / 41

Diplomové práce: 5 / 25

PhDr. Mgr. Jan Viktorin

PdF: SPKK16 Psychopedie - základy oboru (přednášející)

PdF: SPPK16 Psychopedie - základy oboru (přednášející)

Bakalářské práce: 13 / 6

Diplomové práce: 1 / 0

doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D.

PdF: SPK105 Internacionalizace oboru speciální pedagogika (přednášející, garant)

PdF: SPP105 Internacionalizace oboru speciální pedagogika (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 13 / 204

Diplomové práce: 16 / 246

Disertační práce: 8 / 6

PaedDr. Hana Vrtělová

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící)

Bakalářské práce: 3 / 15

Diplomové práce: 0 / 4

Mgr. Martin Vrubel, Ph.D.

PdF: SPKK03 Komunikační a simulační techniky oftalmopedické (cvičící, garant)

PdF: SPK104 Oftalmologie (přednášející, garant)

PdF: SPPK03 Komunikační a simulační techniky oftalmopedické (cvičící, garant)

PdF: SPP104 Oftalmologie (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 3 / 12

Diplomové práce: 4 / 9

Mgr. Renáta Vychodilová

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící)

Bakalářské práce: 7 / 37

Diplomové práce: 0 / 9

PhDr. Mgr. Dana Zámečnicková, Ph.D.

PdF: SPKK17 Somatopedie - základy oboru (přednášející, garant)

PdF: SPPK17 Somatopedie - základy oboru (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 12 / 100

Diplomové práce: 10 / 65

PaedDr. Zdeněk Zítka

FSpS: P925 Tělesná výchova - Sporty v přírodě (cvičící, garant)

Bakalářské práce: 7 / 34

Diplomové práce: 0 / 6

3.3 Struktura pedagogických pracovníků dle věku

Pracovní pozice	Do 35 let	36-55 let	56-70 let	71 a více let
Profesor	0	0	1	1
Docent	0	5	4	1
Odborný asistent	7	16	2	0
Asistent	1	5	0	0
Lektor	0	11	3	0
Jiná (není akademický pracovník)	2	0	0	0

3.4 Počet zahraničních pedagogických pracovníků

	Počet
Celkový počet pedagogických pracovníků	59
Z toho ze Slovenské republiky	1
Z toho z ostatních zemí	0
Celkový počet pracovníků ze zahraničí	1

3.5 Publikační činnost**PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D.**

Support Measures for Students with Special Education Needs in Mainstream Schools in the Czech Republic and Abroad

BARTOŇOVÁ, M., M. VÍTKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, L. GAJZLEROVÁ, D. OPATŘILOVÁ a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. Support Measures for Students with Special Education Needs in Mainstream Schools in the Czech Republic and Abroad. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 198 s. ISBN 978-80-210-8504-6.

Současné trendy v inkluzivním vzdělávání se zaměřením na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ČR a v zahraničí - teorie, výzkum, praxe

ZÁMEČNÍKOVÁ, D., M. VÍTKOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, D. ĎÁSKOVÁ, I. FIALOVÁ, R. HORÁKOVÁ, T. CHITORELIDZE, L. GAJZLEROVÁ, K. GRUBEROVÁ, J. HRČOVÁ, S. CHALOUPKOVÁ, G.J.U. IROKABA, N. JÁGEROVÁ, K. KEHAROVÁ, P. KOPEČNÝ, I. MÁROVÁ, P. ODEHNALOVÁ, D. OPATŘILOVÁ, J. PIPEKOVÁ, P. PISKOVÁ, L. PLEVOVÁ, L. PROCHÁZKOVÁ, D. PŘINOSILOVÁ, A. FRANKOVÁ, L. SLEPIČKOVÁ, K. ŠIMČÍKOVÁ, H. VAĐUROVÁ a P. WINKLEROVÁ. Současné trendy v inkluzivním vzdělávání se zaměřením na žáky se speciálními vzdělávacími

potřebami v ČR a v zahraničí – teorie, výzkum, praxe. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 367 s. ISBN 978-80-210-8098-0.

Multimediální technologie a jejich využití u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí školy

GAJZLEROVÁ, L. Multimediální technologie a jejich využití u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí školy. první. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 283 s. ISBN 978-80-210-7608-2.

Inkluze a informační a komunikační technologie

GAJZLEROVÁ, L. Inkluze a informační a komunikační technologie. In BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. et al. Intervence v inkluzivní edukaci dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a jejich pracovní uplatnění. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 304-311, 8 s. ISBN 978-80-210-6515-4.

Analýza pohledu učitelů na digitální technologie ve vzdělávání

GAJZLEROVÁ, L. Analýza pohledu učitelů na digitální technologie ve vzdělávání. In Opatřilová, D., Vítková, M. et al. Faktory úspěchu ve vztahu k inkluzivnímu vzdělávání u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami II. Factors of success in context with inclusive education of pupils with special educational needs II. první. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 229-238, 10 s. ISBN 978-80-210-5996-2.

PhDr. Radka Horáková, Ph.D.

Sluchové vnímání dětí raného věku s postižením sluchu: funkční hodnocení

HORÁKOVÁ, R. Sluchové vnímání dětí raného věku s postižením sluchu: funkční hodnocení. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 124 s. ISBN 978-80-210-8130-7.

Options in speech therapy intervention from an early age to adulthood

BOČKOVÁ, B., I. BYTEŠNÍKOVÁ, R. HORÁKOVÁ a P. KOPEČNÝ. Options in speech therapy intervention from an early age to adulthood. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 187 s. ISBN 978-80-210-8411-7.

Podpora dětí s těžkým sluchovým postižením v inkluzivním prostředí mateřské a základní školy

HORÁKOVÁ, R. Podpora dětí s těžkým sluchovým postižením v inkluzivním prostředí mateřské a základní školy. In Bartoňová, M., Vítková, M. et al. Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma. první. Brno: Masarykova univerzita, 2015. s. 247-260, 13 s. ISBN 978-80-210-8093-5.

Sociokulturní determinanty integrace žáků se sluchovým postižením

HORÁKOVÁ, R. a M. KOUTSKÁ. Sociokulturní determinanty integrace žáků se sluchovým postižením. In KLENKOVÁ, J. et al. Jedinci s narušenou komunikační schopností a se sluchovým postižením v inkluzivním prostředí škol, školských zařízení a v zařízeních sociálních služeb. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 127-160, 34 s. ISBN 978-80-210-6652-6.

Sluchové postižení - úvod do surdopedie

HORÁKOVÁ, R. Sluchové postižení - úvod do surdopedie. Praha. Praha: Portál, 2012. 159 s. 376 - Výchova a vzdělávání zvláštních skupin osob. ISBN 978-80-262-0084-0.

PhDr. Barbora Chleboradová, Ph.D.

Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma

BARTOŇOVÁ, M., M. VÍTKOVÁ, B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, L. HLOUŠKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, I. JEDLIČKOVÁ, G. PALOVČIKOVÁ, P. KOPEČNÝ, B. LAZAROVÁ, D. OPATŘILOVÁ, H. OŠLEJŠKOVÁ, K. PANČOCHA, J. PIPEKOVÁ, M. POL, L. PROCHÁZKOVÁ, E. ŘEHULKA, L. SLEPIČKOVÁ, I. ŠLAPÁK, K. TRNKOVÁ, M. VRUBEL a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma. 1. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 363 s. ISBN 978-80-210-8093-5.

Options in speech therapy intervention from an early age to adulthood

BOČKOVÁ, B., I. BYTEŠNÍKOVÁ, R. HORÁKOVÁ a P. KOPEČNÝ. Options in speech therapy intervention from an early age to adulthood. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 187 s. ISBN 978-80-210-8411-7.

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v kontextu inkluzivního vzdělávání

BOČKOVÁ, B., M. VÍTKOVÁ, M. AUGUSTINOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, D. BUČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, A. ĎÁSKOVÁ, L. DOLEŽALOVÁ, I. FIALOVÁ, H. GAJDOŠÍKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, M. HYNŠTOVÁ, S. CHALOUPKOVÁ, T. CHITORELIDZE, B. ILGNEROVÁ, G.J.U. IROKABA, P. KOPEČNÝ, E. MINÁŘOVÁ, D. NOVÁ, D. OPATŘILOVÁ, Z. PAŽITNÁ, J. PIPEKOVÁ, P. PITNEROVÁ, P. RÖDEROVÁ, K. ŠIMČÍKOVÁ, K. ŠIMEČKOVÁ, P. ŠEVČÍKOVÁ, V. UHROVÁ, J. VIKTORIN a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v kontextu inkluzivního vzdělávání. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 338 s. ISBN 978-80-210-8508-4.

Vybrané kapitoly z alternativní a augmentativní komunikace : Učební text

BOČKOVÁ, B. Vybrané kapitoly z alternativní a augmentativní komunikace : Učební text. 1., elektronické vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. ISBN 978-80-210-7896-3.

Inkluze žáků s narušenou komunikační schopností a žáků se sluchovým postižením. Psychologické, medicínské a speciálněpedagogické souvislosti.

KLENKOVÁ, J., B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, L. HRICOVÁ, P. KOPEČNÝ, H. OŠLEJŠKOVÁ, J. PAVELKOVÁ, E. ŘEHULKA a I. ŠLAPÁK. Inkluze žáků s narušenou komunikační schopností a žáků se sluchovým postižením. Psychologické, medicínské a speciálněpedagogické souvislosti. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 156 s. ISBN 978-80-210-7487-3.

doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.**Addictive Behavior of Full-time Students at Masaryk University and Options in its Prevention**

KACHLÍK, P. Addictive Behavior of Full-time Students at Masaryk University and Options in its Prevention. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 186 s. ISBN 978-80-210-8514-5.

Možné ohrožení virtuálními drogami a jinými nelátkovými závislostmi ve vysokoškolském prostředí - ohlédnutí

KACHLÍK, P. Možné ohrožení virtuálními drogami a jinými nelátkovými závislostmi ve vysokoškolském prostředí - ohlédnutí. In ŘEHULKA, E., REISSMANNOVÁ, J., GAJZLEROVÁ, L. (eds.). ŠKOLA A ZDRAVÍ V 21. STOLETÍ: sborník za roky 2014 a 2015. první. Brno: MU, 2015. s. 166-213, 48 s. ISBN 978-80-210-8139-0.

Potenciálně rizikové chování studentů Masarykovy univerzity a jeho prevence

KACHLÍK, P. Potenciálně rizikové chování studentů Masarykovy univerzity a jeho prevence. In KOZONĚ, A. et al. (eds.). Sociálne zdravie jedinca a spoločnosti. 1. vyd. Trenčín: Spoločnosť pre sociálnu integráciu v SR, 2014. s. 271-292, 22 s. ISBN 978-80-89533-12-1.

Problematika patologických závislostí a jejich primární prevence v univerzitním prostředí

KACHLÍK, P. Problematika patologických závislostí a jejich primární prevence v univerzitním prostředí. In ŘEHULKA, E., REISSMANNOVÁ, J.. Současné trendy výchovy ke zdraví. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 295-326, 32 s. ISBN 978-80-210-6316-7.

Možnosti prevence závislostního chování ve školním prostředí

KACHLÍK, P. Možnosti prevence závislostního chování ve školním prostředí. In VOJTOVÁ, V., ČERVENKA, K. et al.. Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování. Educational Needs of Children at Risk for and with Behavioural Disorders. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 139-160, 22 s. ISBN 978-80-210-6134-7.

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.**Logopedická intervence u osob se zdravotním postižením ve věku mladé dospělosti**

KOPEČNÝ, P. Logopedická intervence u osob se zdravotním postižením ve věku mladé dospělosti. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 210 s. ISBN 978-80-210-7339-5.

Pracovník v sociálních službách v domově pro osoby se zdravotním postižením v procesu rozvoje komunikačních schopností uživatelů z pohledu logopedů

KOPEČNÝ, P. a J. KLENKOVÁ. Pracovník v sociálních službách v domově pro osoby se zdravotním postižením v procesu rozvoje komunikačních schopností uživatelů z pohledu logopedů. Speciální pedagogika, Praha: Univerzita Karlova, 2014, roč. 24, č. 3, s. 183-193. ISSN 1211-2720.

Socioprofesionální status logopeda působícího v rezortu práce a sociálních věcí v České republice

KOPEČNÝ, P. Socioprofesionální status logopeda působícího v rezortu práce a sociálních věcí v České republice. Speciální pedagog : časopis pre speciálnopedagogickú teóriu a prax, Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2014, roč. 3, č. 2, s. 17-29. ISSN 1338-6670.

Strategies in the Education of Students with Severe Disabilities Extending Into Young Adulthood

VÍTKOVÁ, M. a P. KOPEČNÝ. Strategies in the Education of Students with Severe Disabilities Extending Into Young Adulthood. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 192 s. ISBN 978-80-210-7194-0.

Podpora sociální inkluze jedinců se symptomatickou poruchou řeči ve věku mladší dospělosti

KOPEČNÝ, P. Podpora sociální inkluze jedinců se symptomatickou poruchou řeči ve věku mladší dospělosti. In HU-TYROVÁ, M. a kol.. Možnosti a limity výzkumu ve speciální pedagogice. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. s. 19-30, 12 s. ISBN 978-80-244-3930-3.

Mgr. et Mgr. Jana Magerová**Salesiánská pedagogika a problém inkluze**

MAGEROVÁ, J. Salesiánská pedagogika a problém inkluze. In Škola a zdraví v 21. století. 2015.

Salesiánská pedagogika a problém inkluze

MAGEROVÁ, J. Salesiánská pedagogika a problém inkluze. In ŘEHULKA, E., REISSMANNOVÁ, J., GAJZLEROVÁ, L. (eds.). ŠKOLA A ZDRAVÍ V 21. STOLETÍ: sborník za roky 2014 a 2015. první. Brno: MU, 2015. s. 308-317, 10 s. ISBN 978-80-210-8139-0.

doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D.**Edukace osob s těžkým postižením a souběžným postižením více vadami**

OPATŘILOVÁ, D. Edukace osob s těžkým postižením a souběžným postižením více vadami. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 186 s. ISBN 978-80-210-6221-4.

Inkluzivní vzdělávání žáků s tělesným postižením v základních školách.

OPATŘILOVÁ, D. Inkluzivní vzdělávání žáků s tělesným postižením v základních školách. In Opatřilová Dagmar. Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním v základních školách. Pupils with Health Disabilities and Health Disadvantages in nprimary schools. první. Brno: MU, 2013. s. 31-52, 22 s. ISBN 978-80-210-6304-4.

Komparativní analýza inkluzivního vzdělávání žáků s tělesným postižením v základních školách

OPATŘILOVÁ, D. Komparativní analýza inkluzivního vzdělávání žáků s tělesným postižením v základních školách. In BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. et al. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami VII. Education of Pupils with Special Educational Needs VII. 1. vyd. Brno: Paido, 2013. s. 249-268, 20 s. ISBN 978-80-7315-246-8.

Integrative/ inclusive education of pupils with physical disabilities in primary school

OPATŘILOVÁ, D. Integrative/ inclusive education of pupils with physical disabilities in primary school. In Procházková, Lucie a Karel Pančocha et al. Towards Inclusive Society through Education and Support. Durch Bildung und Förderung zu einer inklusiven Gesellschaft. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 117-125, 9 s. ISBN 978-80-210-6107-1.

Základní charakteristika podmínek inkluzivní školy

OPATŘILOVÁ, D. Základní charakteristika podmínek inkluzivní školy. In Opatřilová, D., Vítková, M. et al. Faktory úspěchu ve vztahu k inkluzivnímu vzdělávání u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami I. Factors of success in context with inclusive education of pupils with special educational needs I. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 15-25, 11 s. ISBN 978-80-210-5995-5.

doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D.

Building the Czechoslovak nation and sacralizing peoples' health: the vicissitudes of disability discourse during the 1920s

SHMIDT, V. a K. PANČOCHA. Building the Czechoslovak nation and sacralizing peoples' health: the vicissitudes of disability discourse during the 1920s. Journal of Contemporary Central and Eastern Europe, Routledge, 2017, roč. 25, č. 3, s. 307-329. ISSN 0965-156X. doi:10.1080/25739638.2017.1400215.

Syndrom vyhoření u pedagogických pracovníků základních škol speciálních

MÁROVÁ, I., K. PANČOCHA a D. PŘINOSILOVÁ. Syndrom vyhoření u pedagogických pracovníků základních škol speciálních. Speciální pedagogika, Praha: Univerzita Karlova, 2015, roč. 25, č. 2, s. 123-134. ISSN 1211-2720.

Akteři školní inkluze. Actors of School Inclusion.

PANČOCHA, K. a L. SLEPIČKOVÁ. Akteři školní inkluze. Actors of School Inclusion. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 156 s. ISBN 978-80-210-6688-5.

Postižení jako axiologická kategorie sociální participace

PANČOCHA, K. Postižení jako axiologická kategorie sociální participace. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 219 s. ISBN 978-80-210-6344-0.

prof. PhDr. Evžen Řehulka, CSc.

Zdraví - učitelé - škola

ŘEHULKA, E. Zdraví - učitelé - škola. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 211 s. ISBN 978-80-210-8254-0.

Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma

BARTOŇOVÁ, M., M. VÍTKOVÁ, B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, L. HLOUŠKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, I. JEDLIČKOVÁ, G. PALOVČIKOVÁ, P. KOPEČNÝ, B. LAZAROVÁ, D. OPATŘILOVÁ, H. OŠLEJŠKOVÁ, K. PANČOCHA, J. PIPEKOVÁ, M. POL, L. PROCHÁZKOVÁ, E. ŘEHULKA, L. SLEPIČKOVÁ, I. ŠLAPÁK, K. TRNKOVÁ, M. VRUBEL a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 363 s. ISBN 978-80-210-8093-5.

Koncepce a výsledky projektu ŠKOLA A ZDRAVÍ PRO 21. STOLETÍ

ŘEHULKA, E. Koncepce a výsledky projektu ŠKOLA A ZDRAVÍ PRO 21. STOLETÍ. In ŘEHULKA, E., REISSMANNOVÁ, J., GAJZLEROVÁ, L. (eds.). ŠKOLA A ZDRAVÍ V 21. STOLETÍ: sborník za roky 2014 a 2015. první. Brno: MU, 2015. s. 432-443, 12 s. ISBN 978-80-210-8139-0.

Inkluze žáků s narušenou komunikační schopností a žáků se sluchovým postižením. Psychologické, medicínské a speciálněpedagogické souvislosti.

KLENKOVÁ, J., B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, L. HRICOVÁ, P. KOPEČNÝ, H. OŠLEJŠKOVÁ, J. PAVELKOVÁ, E. ŘEHULKA a I. ŠLAPÁK. Inkluze žáků s narušenou komunikační schopností a žáků se sluchovým postižením. Psychologické, medicínské a speciálněpedagogické souvislosti. první. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 156 s. ISBN 978-80-210-7487-3.

Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení

PIPEKOVÁ, J., M. VÍTKOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, B. BAZALOVÁ, L. DŽAMBIKOVÁ, H. OŠLEJŠKOVÁ, K. PANČOCHA, L. SLEPIČKOVÁ, E. ŘEHULKA, I. ŠLAPÁK a H. VAĐUROVÁ. Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení. první. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 322 s. ISBN 978-80-210-7581-8.

prof. MUDr. Ivo Šlapák, CSc.

Non food foreign body injuries

ŠLAPÁK, I., F.M. PASSALI a A. GULATI. Non food foreign body injuries. International journal of pediatric otorhinolaryngology, Amsterdam: Elsevier, 2012, roč. 76, č. 1, s. S26-S32. ISSN 0165-5876. doi:10.1016/j.ijporl.2012.02.006.

Toys in the upper aerodigestive tract: New evidence on their risk as emerging from the Susy Safe Study

FOLTRAN, F., F.M. PASSALI, P. BERCHIALLA, D. GREGORI, A. PITKARANTA, I. ŠLAPÁK, J. JAKUBÍKOVÁ, L. FRAN-CHIN, S. BALLALI, G.C. PASSALI, L. BELLUSSI a D. PASSALI. Toys in the upper aerodigestive tract: New evidence on their risk as emerging from the Susy Safe Study. International journal of pediatric otorhinolaryngology, Amsterdam: Elsevier, 2012, roč. 76, č. 1, s. S61-S66. ISSN 0165-5876. doi:10.1016/j.ijporl.2012.02.015.

Dětská otorinolaryngologie

ŠLAPÁK, I., K. BARTOŇKOVÁ, L. FLORIANOVÁ, G. FORSTOVÁ, A. FRYČKOVÁ, D. HOŠNOVÁ, J. MACHAČ, M. MÁ-CHALOVÁ, K. MALINOVÁ, M. ONDROVÁ, K. SOBOTKOVÁ a M. URÍK. Dětská otorinolaryngologie. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2013. 333 s. Aeskulap. ISBN 978-80-204-2900-1.

Nezbytné funkční podmínky komunikace: sluch, řeč, hlas

ŠLAPÁK, I. Nezbytné funkční podmínky komunikace: sluch, řeč, hlas. In BARTOŠOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. et al. Vzdělávání se zaměřením na inkluzivní didaktiku a vyučování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu. Education Focusing on Inclusive Didactics and Teaching Pupils with Special Educational Needs in Mainstream Schools. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 61-75, 15 s. ISBN 978-80-210-6678-6.

Wnt-PCP pathway driving pathogenesis of chronic lymphocytic leukemia participates on normal B-cell development

MÁDROVÁ, H., L. POPPOVÁ, K. PLEVOVÁ, P. JANOVSKÁ, M. KAUCKÁ, M. BORSKÝ, J. MACHAČ, I. ŠLAPÁK, V. BRYJA, Š. PAVLOVÁ a Š. POSPÍŠILOVÁ. Wnt-PCP pathway driving pathogenesis of chronic lymphocytic leukemia participates on normal B-cell development. In The Student Scientific Conference on Biotechnology a Biomedicine. 2013.

PhDr. Kateřina Bartošová, Ph.D.

Posttraumatický stres a posttraumatický rozvoj v dětské onkologii

SLEZÁČKOVÁ, A., M. LOUČKA a K. BARTOŠOVÁ. Posttraumatický stres a posttraumatický rozvoj v dětské onkologii. Československá psychologie, Praha: Psychologický ústav AV ČR, 2012, roč. 56, č. 2, s. 132-147. ISSN 0009-062X.

The importance of popularization of science based approach in human science education

HAVELKA, D., B. KREJČÍ, A. ZÁCHOVÁ a K. BARTOŠOVÁ. The importance of popularization of science based approach in human science education. In The 11th annual International Technology, Education and Development Conference, INTED2017. 2017.

The relationship between parent-initiated motivational climate and overtraining syndrome in young elite athletes

FRYDRYCHOVÁ, Z., S. HUTEČKOVÁ, K. BARTOŠOVÁ a I. BUREŠOVÁ. The relationship between parent-initiated motivational climate and overtraining syndrome in young elite athletes. In Eighth International Conference on Sport and Society, 10.-11. 7. 2017, Imperial College, London. 2017.

Academic aspirations of primary school students in the context of parenting styles

KLIMUSOVÁ, H., I. BUREŠOVÁ a K. BARTOŠOVÁ. Academic aspirations of primary school students in the context of parenting styles. In Mastorakis, N., Rudas, I., Shitikova, M. V., Shmaliy, Y. S.. Recent advances on education and educational technologies. Sofia: INASE, 2015. s. 20-23, 4 s. ISBN 978-1-61804-294-1.

Applying Principles of Cognitive Psychology in Practice. Conference Proceedings. Sborník příspěvků. Brno 21.-22. 5. 2015

BARTOŠOVÁ, K., M. ČERŇÁK, M. KUKAŇOVÁ, Č. ŠAŠINKA a I. BUREŠOVÁ. Applying Principles of Cognitive Psychology in Practice. Conference Proceedings. Sborník příspěvků. Brno 21.-22. 5. 2015. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 238 s. ISBN 978-80-210-8026-3.

Mgr. Pavel Beneš, Ph.D.

Visual field

SOKOLOVÁ ŠIDLOVÁ, J., P. BENEŠ a Z. HOLOUBKOVÁ. Visual field. Collegium Antropologicum, Zagreb: Croatian Anthropological Society, 2013, roč. 37, Suppl.1, s. 111-115. ISSN 0350-6134.

CORNEAL SHAPE AND ECCENTRICITY IN POLULATION

BENEŠ, P., S. SYNEK a S. PETROVÁ. CORNEAL SHAPE AND ECCENTRICITY IN POLULATION. Collegium Antropologicum, Zagreb: Croatian Anthropological Society, 2013, roč. 37, Suppl.1, s. 117-120. ISSN 0350-6134.

COMPARISON OF KERATOMETRIC VALUES AND CORNEAL ECCENTRICITY

BENEŠ, P., S. SYNEK a S. PETROVÁ. COMPARISON OF KERATOMETRIC VALUES AND CORNEAL ECCENTRICITY. Collegium Antropologicum, Zagreb: Croatian Anthropological Society, 2013, roč. 37, Suppl. 1, s. 31-36. ISSN 0350-6134.

Porovnání keratometrických hodnot a excentricit rohovek u myopie, hypermetropie a emetropie

BENEŠ, P., S. SYNEK a S. PETROVÁ. Porovnání keratometrických hodnot a excentricit rohovek u myopie, hypermetropie a emetropie. Česká a slovenská oftalmologie, Praha: Česká lékařská společnost J. E. Purkyně, 2012, roč. 2011(67), 5-6, s. 181-186. ISSN 1211-9059.

Výskyt refrakčních vad s následnou volbou korekční pomůcky

BENEŠ, P., S. SYNEK, S. PETROVÁ, J. SOKOLOVÁ ŠIDLOVÁ, L. FORÝTKOVÁ a Z. HOLOUBKOVÁ. Výskyt refrakčních vad s následnou volbou korekční pomůcky. Česká a slovenská oftalmologie, Praha: Česká lékařská společnost J.E. Purkyně, 2012, roč. 2012(68), č. 1, s. 11-16. ISSN 1211-9059.

Mgr. Jarmila Bradová

Učitel v teorii a praxi

ŠVEC, V., J. BRADOVÁ, H. HORKÁ, J. JAŠKOVÁ, P. VYSTRČIL MARKOVÁ, H. MEDVEDOVÁ, E. MINAŘÍKOVÁ, J. MORAVEC a B. PRAVDOVÁ. Učitel v teorii a praxi. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 163 s. ISBN 978-80-210-8087-4. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-8087-2015.

Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství

VLČKOVÁ, K., K. LOJDOVÁ, J. LUKAS, J. MAREŠ, Z. ŠALAMOUNOVÁ, T. KOHOUTEK, J. BRADOVÁ a S. JEŽEK. Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství. 1. vyd. Brno: MuniPress, 2015. 238 s. verze 1. ISBN 978-80-210-8096-6.

Mocenské vztahy mezi začínajícími učiteli a jejich žáky

ŠALAMOUNOVÁ, Z., J. BRADOVÁ a K. LOJDOVÁ. Mocenské vztahy mezi začínajícími učiteli a jejich žáky. Pedagogická orientace, Brno: Česká pedagogická společnost o.s., 2014, roč. 24, č. 3, s. 375-393. ISSN 1211-4669.

Slabý vztah strategií učení a výsledků vzdělávání: problém operacionalizace a měření?

VLČKOVÁ, K. a J. BRADOVÁ. Slabý vztah strategií učení a výsledků vzdělávání: problém operacionalizace a měření? *Studia paedagogica*, Brno: Masarykova univerzita, 2014, roč. 19, č. 3, s. 9-28. ISSN 1803-7437. doi:10.5817/SP2014-3-2.

Keď zasadací poriadok funguje alebo Učiteľsko-žiacke preferencie pri obsazovaní priestoru školskej triedy

BRADOVÁ, J. Keď zasadací poriadok funguje alebo Učiteľsko-žiacke preferencie pri obsazovaní priestoru školskej triedy. *Studia paedagogica*, Brno: Masarykova univerzita, 2012, roč. 17, č. 2, s. 71-92. ISSN 1803-7437. doi:10.5817/SP2012-2-5.

Mgr. et Mgr. Karel Červenka, Ph.D.**Sud, který nemá dno? Potřeby dětí s poruchami emocí a chování očima výchovných profesionálů**

ČERVENKA, K. Sud, který nemá dno? Potřeby dětí s poruchami emocí a chování očima výchovných profesionálů. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 139 s. ISBN 978-80-210-8138-3.

Zdroje a bariéry sociální inkluze dětí s poruchami chování z hlediska výchovných profesionálů

ČERVENKA, K. Zdroje a bariéry sociální inkluze dětí s poruchami chování z hlediska výchovných profesionálů. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 109 s. ISBN 978-80-210-7562-7.

Plánování etopedické intervence jako průsečík představ o minulosti, současnosti a budoucnosti

ČERVENKA, K. Plánování etopedické intervence jako průsečík představ o minulosti, současnosti a budoucnosti. In Červenka, Karel a Věra Vojtová et al. *Východiska pro speciálněpedagogické intervence v etopedii*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 43-52, 10 s. ISBN 978-80-210-6617-5.

Intervence jako restrikce nebo jako posilování?

ČERVENKA, K. a V. VOJTOVÁ. Intervence jako restrikce nebo jako posilování? In Bartoňová, M., Vítková, M. et al. *Vzdělávání žáků se vzdělávacími potřebami VI. Education of Pupils with Special Educational Needs VI*. Brno: Paido, 2012. s. 285-294, 10 s. ISBN 978-80-7315-235-2.

Potřeba jako zdroj edukačních strategií u dětí s problémy v chování nebo s poruchami chování

ČERVENKA, K. a V. VOJTOVÁ. Potřeba jako zdroj edukačních strategií u dětí s problémy v chování nebo s poruchami chování. In VOJTOVÁ, Věra a Karel ČERVENKA. *Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování*. 1. vyd. Brno: MUNI PRESS, 2012. s. 27-34, 8 s. ISBN 978-80-210-6134-7.

PhDr. Lenka Doležalová, Ph.D.**Sluchové postižení v období dospělosti a stáří**

DOLEŽALOVÁ, L. Sluchové postižení v období dospělosti a stáří. In PANČOCHA, Karel, Lucie PROCHÁZKOVÁ a Kateřina SAYOUD SOLÁROVÁ et al. *Edukativní, intervenční a terapeutické přístupy k dospělým osobám a seniorům se zdravotním postižením*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 187-198, 12 s. ISBN 978-80-210-6306-8.

Specifika ve vzdělávání žáků se sluchovým postižením

DOLEŽALOVÁ, L. Specifika ve vzdělávání žáků se sluchovým postižením. In Bartoňová, M., Vítková, M. et al. *Specifika ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 119-138, 19 s. ISBN 978-80-210-6646-5.

Raná intervence u dětí se sluchovým postižením a u dětí s hluchoslepotou

DOLEŽALOVÁ, L. a L. HRICOVÁ. Raná intervence u dětí se sluchovým postižením a u dětí s hluchoslepotou. In OPATŘILOVÁ, D., NOVÁKOVÁ, Z. et al. *Raná podpora a intervence u dětí se zdravotním postižením*. 1. vydání. Brno: MU, 2012. s. 115-137, 23 s. ISBN 978-80-210-5880-4.

Specifika přístupu k dětem se sluchovým postižením a dětem s hluchoslepotou

HRICOVÁ, L. a L. DOLEŽALOVÁ. Specifika přístupu k dětem se sluchovým postižením a dětem s hluchoslepotou. In Bartoňová, M., Bytešnicková, I. et al. *Předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Preschool Education of Children with Special Educational Needs*. 1. vyd. Brno: MU, 2012. s. 131-158, 28 s. ISBN 978-80-210-6044-9.

Terciární vzdělávání studentů se sluchovým postižením v České republice

DOLEŽALOVÁ, L. Terciární vzdělávání studentů se sluchovým postižením v České republice. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 199 s. ISBN 978-80-210-5993-1.

Mgr. Daniela Dvořáková**Computer-Based Testing in A Course of English for Specific Purposes**

DVOŘÁKOVÁ, D. Computer-Based Testing in A Course of English for Specific Purposes. In the SIG meeting on Writing Assessment and Assessment for Academic Purposes, prior to the 11th annual EALTA conference. 2014.

ESAP and EGAP as a Part of Pre-Service Teacher Training

DVOŘÁKOVÁ, D. a R. MLÝNKOVÁ. ESAP and EGAP as a Part of Pre-Service Teacher Training. Banská Bystrica, Slovensko: Depart. of Language Communication in Business, Fac. of Economics, Matej Bel University, Banská Bystrica, 2012. ISBN 978-80-557-0411-1.

PhDr. Mgr. Ilona Fialová, Ph.D.**Inkluzivní vzdělávání žáků s chronickým onemocněním na základních školách**

FIALOVÁ, I. Inkluzivní vzdělávání žáků s chronickým onemocněním na základních školách. In OPATŘILOVÁ, D. et al. *Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním v základních školách Students with Disabilities and Health Disadvantages in Primary Schools*. 1. vydání. Brno: MU, 2013. s. 53-78, 26 s. ISBN 978-80-210-6304-4.

Připravenost učitelů základních škol a jejich postoje k edukaci žáků s epilepsií v podmínkách inkluze

FIALOVÁ, I. Připravenost učitelů základních škol a jejich postoje k edukaci žáků s epilepsií v podmínkách inkluze. In BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. et al. *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami VII. Education of Pupils with Special Educational Needs VII.* 1. vyd. Brno: Paido, 2013. s. 269-280, 12 s. ISBN 978-80-7315-246-8.

Inkluzivní vzdělávání žáků s chronickým onemocněním v prostředí základní školy

FIALOVÁ, I. Inkluzivní vzdělávání žáků s chronickým onemocněním v prostředí základní školy. In Potměšil Miloš. *Sborník textů z XII. mezinárodní konference k problematice osob se specifickými potřebami a VII. mezinárodní dramaterapeutické konference pořádané na téma: „TEORIE PRAXI - PRAXE TEORIE.“* 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. s. 373-390, 18 s. ISBN 978-80-244-2966-3.

Přístup k inkluzivnímu vzdělávání žáků s chronickým onemocněním ve školách hlavního vzdělávacího proudu v České republice

FIALOVÁ, I. Přístup k inkluzivnímu vzdělávání žáků s chronickým onemocněním ve školách hlavního vzdělávacího proudu v České republice. In Gabarík, M., Melikant, M., Slovák, T. *Speciální pedagogika na Slovensku v kontexte rokov 1967 - 2012. Zborník k medzinárodnej vedeckej konferencie.* 1. vydání. Bratislava: Pedagogická fakulta UK Bratislava, 2012. s. 105-120, 15 s. ISBN 978-80-89256-94-5.

Specifika přístupu k dětem se zdravotním znevýhodněním

FIALOVÁ, I. Specifika přístupu k dětem se zdravotním znevýhodněním. In Bartoňová, M., Bytešníková, I. et al. *Předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Preschool Education of Children with Special Educational Needs.* první. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 199-211, 13 s. ISBN 978-80-210-6044-9.

Mgr. Lenka Gulová, Ph.D.**Programmes Supporting the Educational Needs of Romani Pupils in the Czech Republic**

GULOVÁ, L. a S. STŘELEČEK. Programmes Supporting the Educational Needs of Romani Pupils in the Czech Republic. *CZECH-POLISH HISTORICAL AND PEDAGOGICAL JOURNAL*, 2016, roč. 8, č. 1, s. 125-135. ISSN 1803-6546.

Výzkumné metody v pedagogické praxi

GULOVÁ, L. a R. ŠÍP. *Výzkumné metody v pedagogické praxi.* 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2013. 245 s. pedagogika. ISBN 978-80-247-4368-4.

Aktivizace sociálně znevýhodněných skupin v pedagogické praxi a výzkumu

GULOVÁ, L. *Aktivizace sociálně znevýhodněných skupin v pedagogické praxi a výzkumu.* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 225 s. ISBN 978-80-210-6030-2.

Analýza prostředí rozvíjející se společnosti jako východisko pedagogické intervence. ANGOLA 2008-2012

GULOVÁ, L. *Analýza prostředí rozvíjející se společnosti jako východisko pedagogické intervence. ANGOLA 2008-2012.* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 194 s. ISBN 978-80-210-6092-0.

Multikulturní výchova jako přirozená součást vzdělávání

GULOVÁ, L. *Multikulturní výchova jako přirozená součást vzdělávání.* In Preisssová Krejčí, A. - Cichá, M. *Jinakost, předsudky, multikulturalismus: Možnosti a limity multikulturní výchovy.* 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. s. 83-99, 17 s. ISBN 978-80-244-3287-8.

doc. PaedDr. Hana Horká, CSc.**Od teorie předškolního vzdělávání k praxi v mateřské škole**

SYSLOVÁ, Z., H. HORKÁ a B. LAZAROVÁ. *Od teorie předškolního vzdělávání k praxi v mateřské škole.* První. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 137 s. ISBN 978-80-210-7542-9.

Krajinou zkušenostně reflektivního učení

MOON, J.A., M. DIVIŠ, J. KOLÁŘ, V. DOČEKAL, J. VALENTA, H. KASÍKOVÁ, H. HORKÁ, V. RODRIGUEZOVÁ, K. BRÜCKNEROVÁ a M. DUBEC. *Krajinou zkušenostně reflektivního učení.* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 118 s. ISBN 978-80-210-6296-2.

Subjektivní teorie učitele o biofilní orientaci vzdělávání: ověřování výzkumného nástroje a ukázka z výzkumného šetření

VYSTRČIL MARKOVÁ, P. a H. HORKÁ. *Subjektivní teorie učitele o biofilní orientaci vzdělávání: ověřování výzkumného nástroje a ukázka z výzkumného šetření.* In Švec V., Bradová J. et al. *Učitel v teorii a praxi.* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 36-59, 24 s. ISBN 978-80-210-6620-5.

Vzdělávání k překonávání narušené reciprocity mezi člověkem a přírodou

HORKÁ, H. *Vzdělávání k překonávání narušené reciprocity mezi člověkem a přírodou.* In Danielová, L.; Horáčková, M.; Skalická, I.; Vyleřál, P. (eds.). *Celoživotní učení v podmínkách středních a vysokých škol.* první. Brno: Mendelova univerzita, 2013. s. 41-46, 6 s. ISBN 978-80-7375-918-6.

Edukačné rámce prírodovedného poznávania v kurikule školy

SZIMETHOVÁ, M., A. WIEGEROVÁ a H. HORKÁ. *Edukačné rámce prírodovedného poznávania v kurikule školy.* 1. vyd. Bratislava: OZ V4, 2012. 78 s. pedagogické monografie. ISBN 978-80-89443-12-3.

Mgr. Gabriela Hublová, Ph.D.**Reiteration relations in EFL student academic writing and the effects of online learning**

HUBLOVÁ, G. *Reiteration relations in EFL student academic writing and the effects of online learning.* *Discourse and Interaction*, Masarykova univerzita, 2017, roč. 10, č. 1, s. 71-88. ISSN 1802-9930. doi:10.5817/DI2017-1-71.

Developing Discourse Competence in EFL Academic Writing through an Online Course

HUBLOVÁ, G. Developing Discourse Competence in EFL Academic Writing through an Online Course. In Emerging Researchers' Conference: ECER 2015 Budapest - European Conference on Educational Research. 2015.

Aktuální témata výzkumu učení a vyučování cizím jazykům III

JANÍKOVÁ, V., J. JAŠKOVÁ, J. CHOCHOLATÁ, M. STODOLOVÁ, P. ZLATNÍČEK, M. ČEŘOVSKÁ, M. JANÍK, E. DUNOWSKI, I. HOVOŘÁKOVÁ, J. SEDLÁČKOVÁ, G. HUBLOVÁ, P. JAHODOVÁ, A. STRAKOVÁ, V. TOMÁNKOVÁ, M. ŠAMALOVÁ a S. KLIMSZOVA. Aktuální témata výzkumu učení a vyučování cizím jazykům III. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 379 s. Spisy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity 171. ISBN 978-80-210-7568-9.

Profesní vidění u učitelů: pokus o zmapování výzkumného pole

JANÍK, T., E. MINAŘIKOVÁ, M. PÍŠOVÁ, K. KOSTKOVÁ, M. JANÍK a G. HUBLOVÁ. Profesní vidění u učitelů: pokus o zmapování výzkumného pole. Pedagogika, 2014, roč. 64, č. 2, s. 151-176. ISSN 0031-3815.

Výzkum využívání e-learningu v oblasti rozvíjení řečové dovednosti psaní v anglickém jazyce v terciálním vzdělání

HUBLOVÁ, G. Výzkum využívání e-learningu v oblasti rozvíjení řečové dovednosti psaní v anglickém jazyce v terciálním vzdělání. In Janíková, V., Pišová, M., Hanušová, S. (Eds.). Aktuální témata výzkumu učení a vyučování cizím jazykům II. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 173-188, 16 s. Spisy Pedagogické fakulty MU 165. ISBN 978-80-210-6682-3.

Mgr. Lucie Jarkovská, Ph.D.

"We treat them all the same, but...". Disappearing ethnic homogeneity in Czech classrooms and teachers' responses

JARKOVSKÁ, L., K. LIŠKOVÁ a J. OBROVSKÁ. "We treat them all the same, but...". Disappearing ethnic homogeneity in Czech classrooms and teachers' responses. Race Ethnicity and Education, 2015, roč. 18, č. 5, s. 632-654. ISSN 1361-3324. doi:10.1080/13613324.2015.1013457.

Tradice, její rozpad a záchrana skrze sex: Diskurzivní strategie odpůrců sexuální výchovy

JARKOVSKÁ, L. a K. LIŠKOVÁ. Tradice, její rozpad a záchrana skrze sex: Diskurzivní strategie odpůrců sexuální výchovy. Sociologický časopis / Czech Sociological Review, Praha: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., 2013, roč. 49, č. 2, s. 269-290. ISSN 0038-0288.

Etnická rozmanitost ve škole. Stejnost v různosti

JARKOVSKÁ, L., K. LIŠKOVÁ, J. OBROVSKÁ a A. SOURALOVÁ. Etnická rozmanitost ve škole. Stejnost v různosti. 1. vyd. Praha: Portál, 2015. 256 s. ISBN 978-80-262-0792-4.

Gender před tabulí: Etnografický výzkum genderové reprodukce v každodennosti školní třídy

JARKOVSKÁ, L. Gender před tabulí: Etnografický výzkum genderové reprodukce v každodennosti školní třídy. Praha: Sociologické nakladatelství, 2013. 250 s. Edice Studie. ISBN 978-80-7419-119-0.

Nejdřív byli dinosauři a pak se narodila prababička aneb Chvála etnografie ve výzkumu dětí

JARKOVSKÁ, L. Nejdřív byli dinosauři a pak se narodila prababička aneb Chvála etnografie ve výzkumu dětí. Sociální studia, Katedra sociologie FSS MU, 2012, roč. 9, 2/2012, s. 31-42. ISSN 1214-813X.

Mgr. Pavel Kapoun

Analysis of dancers' rhythmic skills.

KAPOUN, P. Analysis of dancers' rhythmic skills. Luxembourg: Logos Verlag Berlin, 2017. s. 216-217, 2 s. ISBN 978-3-8325-4538-3. doi:.

Ability of reproduction rhythm and sustain it in dancers

KAPOUN, P. a M. ZVONAR. Ability of reproduction rhythm and sustain it in dancers. Studia Sportiva, Brno: Masarykova univerzita, 2016, roč. 10, č. 2, s. 101-109. ISSN 1802-7679.

Mgr. Barbora Kašpárková

A Shadow of Truth : Honor Klein in Iris Murdoch's A Severed Head

KAŠPÁRKOVÁ, B. A Shadow of Truth : Honor Klein in Iris Murdoch's A Severed Head. In 'Gender and Trauma' : The Eighth International Conference on Iris Murdoch, 1-2 September, 2017, Chichester University, UK. 2017.

Anagnorisis as a Guide to Morals

KAŠPÁRKOVÁ, B. Anagnorisis as a Guide to Morals. In Recognition : Continuity/Discontinuity. 2017 Salzburg Easter School - PhD-Forum in the context of the Salzburg Easter Festival 2017, 3-7 April, Salzburg University. 2017.

Making Connections : Psychology and the Environment in two Iris Murdoch's Novels

KAŠPÁRKOVÁ, B. Making Connections : Psychology and the Environment in two Iris Murdoch's Novels. In The Literary London Society Annual Conference. London and the Globe, 6.-8.7. 2016, Senate House, London. 2016.

Mirroring Hamlet in Iris Murdoch's The Black Prince

KAŠPÁRKOVÁ, B. Mirroring Hamlet in Iris Murdoch's The Black Prince. In 2016 Salzburg Easter School - PhD-Forum in the context of the Salzburg Easter Festival 2016: Doubles & Mirrors: Aesthetics and Festival Futures, 14.-18. 3. 2016, Salzburg, Austria. 2016.

Iris Murdoch : Decapitating as Spiritual Exercise in A Severed Head

KAŠPÁRKOVÁ, B. Iris Murdoch : Decapitating as Spiritual Exercise in A Severed Head. In Archives and Afterlife - The 7th International Conference on Iris Murdoch, Kingston University, 12.-13. 9. 2014, Surrey, United Kingdom. 2014.

Mgr. Tomáš Kohoutek, Ph.D.**Referenční báze moci aneb dobrý učitel jako dobrý člověk**

KOHOUTEK, T. a J. MAREŠ. Referenční báze moci aneb dobrý učitel jako dobrý člověk. In Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství. 1. vyd. Brno: Munipress, 2015. s. 157-177, 20 s. verze 1. ISBN 978-80-210-8096-6.

Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství

VLČKOVÁ, K., K. LOJDOVÁ, J. LUKAS, J. MAREŠ, Z. ŠALAMOUNOVÁ, T. KOHOUTEK, J. BRADOVÁ a S. JEŽEK. Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství. 1. vyd. Brno: Munipress, 2015. 238 s. verze 1. ISBN 978-80-210-8096-6.

Anketa pro učitele. Anketa škoie na míru.

KOHOUTEK, T. a J. MAREŠ. Anketa pro učitele. Anketa škoie na míru. Praha: NÚV, 2012. ISBN 978-80-87063-73-6.

Anketa pro žáky. Anketa škoie na míru.

KOHOUTEK, T. a J. MAREŠ. Anketa pro žáky. Anketa škoie na míru. Praha: NÚV, 2012. ISBN 978-80-87652-94-7.

Ankety pro žáky, učitele a rodiče: zkušenosti s přípravou autoevaluačního nástroje pro potřeby základních a středních škol

MAREŠ, J. a T. KOHOUTEK. Ankety pro žáky, učitele a rodiče: zkušenosti s přípravou autoevaluačního nástroje pro potřeby základních a středních škol. In Věra Ježková. Kvalita ve vzdělávání: Sborník příspěvků z XX. výroční konference České asociace pedagogického výzkumu. Praha: Univerzita Karlova, 2012. s. 48-57, 10 s. ISBN 978-80-7290-620-8.

Mgr. Jan Krása, Ph.D.**Ořechov IV : Nová lokalita bohunicieny nad údolím Bobravy**

ŠKRDLA, P., T. RYCHTAŘÍKOVÁ, L. NEJMAN, J. BARTÍK, A. HRUŠKOVÁ a J. KRÁSA. Ořechov IV : Nová lokalita bohunicieny nad údolím Bobravy. Přehled výzkumů, Brno: AV ČR, Archeologický ústav, 2016, roč. 57, č. 1, s. 11-32. ISSN 1211-7250.

Role pohádky v kognitivním vývoji

KRÁSA, J. a M. ŠVANDA. Role pohádky v kognitivním vývoji. 2016.

Vyprávění pohádky jako ukazatel kognitivního vývoje

KRÁSA, J. a M. ŠVANDA. Vyprávění pohádky jako ukazatel kognitivního vývoje. In PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA A EVALUACE 2016 - Ostravice. 2016.

Vývoj narativní struktury

KRÁSA, J. a M. ŠVANDA. Vývoj narativní struktury. In XXIV. výroční konferenci České asociace pedagogického výzkumu s tématem "Síťování (networking) v pedagogickém výzkumu". 2016.

Jak moc je lidská řeč stará?

KRÁSA, J. Jak moc je lidská řeč stará? In Mezinárodní konference sociální procesy a osobnost 2015. 2015.

doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D.**Terms of Inclusive Education in Primary Schools - National and School Curriculum**

KRATOCHVÍLOVÁ, J. a J. HAVEL. Terms of Inclusive Education in Primary Schools - National and School Curriculum. In Jesus Garcia Laborda. Procedia Social and Behavioral Sciences, Volume 141. Amsterdam: Elsevier Ltd, 2014. s. 337-341, 5 s. ISSN 1877-0428. doi:10.1016/j.sbspro.2014.05.058.

Application of Individualization and Differentiation in Czech primary Schools - one of the Characteristic Features of Inclusion

KRATOCHVÍLOVÁ, J. a J. HAVEL. Application of Individualization and Differentiation in Czech primary Schools - one of the Characteristic Features of Inclusion. In Hatice Ferhan Odabasi. Procedia Social and Behavioral Sciences, Volume 93. Amsterdam: Elsevier Ltd, 2013. s. 1521-1525, 5 s. ISSN 1877-0428. doi:10.1016/j.sbspro.2013.10.075.

Inkluzivní vzdělávání v české primární škole: teorie, praxe, výzkum

KRATOCHVÍLOVÁ, J. Inkluzivní vzdělávání v české primární škole: teorie, praxe, výzkum. první. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 207 s. ISBN 978-80-210-6527-7.

Respect between Pupils and School Staff - One of the Characteristic Features of Inclusion

KRATOCHVÍLOVÁ, J. a J. HAVEL. Respect between Pupils and School Staff - One of the Characteristic Features of Inclusion. The New Educational Review, Toruň: Wydawnictwo Adam Marszalek, 2013, roč. 32, č. 2, s. 131-140. ISSN 1732-6729.

Proměny pojetí vzdělávání a školního hodnocení: filozofická východiska a pedagogické souvislosti

HELUS, Z., H. LUKÁŠOVÁ, J. KRATOCHVÍLOVÁ, K. RÝDL, V. SPILKOVÁ a T. ZDRAŽIL. Proměny pojetí vzdělávání a školního hodnocení: filozofická východiska a pedagogické souvislosti. 1. vyd. Praha: Asociace waldorfských škol ČR, 2012. 230 s. ISBN 978-80-905222-0-6.

Mgr. Kateřina Lojdoová, Ph.D.**Když čísla a slova spolupracují: smíšený design v ukázkách z výzkumu moci ve školní třídě**

VLČKOVÁ, K. a K. LOJDOVÁ. Když čísla a slova spolupracují: smíšený design v ukázkách z výzkumu moci ve školní třídě. Pedagogická orientace, Brno: ČPdS, 2016, roč. 26, č. 3, s. 482-511. ISSN 1211-4669. doi:10.5817/PedOr2016-3-482.

Sňatek z rozumu? Výzkum a výuka v pregraduální přípravě učitelů na příkladu kvalitativního výzkumu

LOJDOVÁ, K. Sňatek z rozumu? Výzkum a výuka v pregraduální přípravě učitelů na příkladu kvalitativního výzkumu. Pedagogická orientace, Brno: Česká pedagogická společnost, 2016, roč. 26, č. 1, s. 51-75. ISSN 1211-4669.

Student Nonconformity at School

LOJDOVÁ, K. Student Nonconformity at School. Studia paedagogica, Brno: Masarykova univerzita, 2016, roč. 21, č. 4, s. 53-76. ISSN 1803-7437.

The End of Academic Freedom in the Era of Neoliberalism?

LOJDOVÁ, K. The End of Academic Freedom in the Era of Neoliberalism? Pedagogická orientace, Česká pedagogická společnost o.s., 2016, roč. 26, č. 4, s. 605-630. ISSN 1211-4669.

Zvol si mou cestu! Edukační aktivity subkultury freeganů ve veřejném prostoru

LOJDOVÁ, K. Zvol si mou cestu! Edukační aktivity subkultury freeganů ve veřejném prostoru. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 132 s. Spisy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně ; 425. ISBN 978-80-210-7478-1.

PhDr. Josef Lukas, Ph.D.**Inkluzivní vzdělávání v pregraduální přípravě učitelů**

HAVEL, J., J. KRATOCHVÍLOVÁ, O. KUSÁ, J. LUKAS a M. NAJMONOVÁ. Inkluzivní vzdělávání v pregraduální přípravě učitelů. Brno: Liga lidských práv, 2016. 61 s. ISBN 978-80-87414-30-9.

Řízení inkluze ve škole

LAZAROVÁ, B., L. HLOUŠKOVÁ, K. TRNKOVÁ, M. POL a J. LUKAS. Řízení inkluze ve škole. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 179 s. ISBN 978-80-210-8037-9.

Scénáře donucovací moci u studentů učitelství na praxi: Studentka Alice

LOJDOVÁ, K. a J. LUKAS. Scénáře donucovací moci u studentů učitelství na praxi: Studentka Alice. Studia paedagogica, Brno: Masarykova univerzita, 2015, roč. 20, č. 3, s. 113-130. ISSN 1803-7437.

Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství

VLČKOVÁ, K., K. LOJDOVÁ, J. LUKAS, J. MAREŠ, Z. ŠALAMOUNOVÁ, T. KOHOUTEK, J. BRADOVÁ a S. JEŽEK. Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství. 1. vyd. Brno: Munipress, 2015. 238 s. verze 1. ISBN 978-80-210-8096-6.

Připravenost školy k inkluzivnímu vzdělávání.

LUKAS, J. Připravenost školy k inkluzivnímu vzdělávání. Praha: NÚV, 2012. ISBN 978-80-87063-82-8.

Mgr. Alexandra Malá**Examination of Autonomic Nervous System Activity in Hematooncological Patients**

HRNČIŘÍKOVÁ, I., K. KAPOUNKOVÁ, I. STRUHÁR, A. JANÍKOVÁ, A. MALÁ, Z. SVOBODOVÁ, L. DOVRTĚLOVÁ, P. STEJSKAL a A. RAŠOVSKÝ. Examination of Autonomic Nervous System Activity in Hematooncological Patients. 2017. ISBN 978-80-210-8816-0.

INFLUENCE OF PHYSICAL ACTIVITY ON SELECTED PHYSIOLOGICAL VARIABLES IN A PATIENT AFTER BONE MARROW TRANSPLANTATION - A CASE STUDY

DOVRTĚLOVÁ, L., P. STEJSKAL, T. MORAVCOVÁ, K. KAPOUNKOVÁ, A. MALÁ a I. TOMÁŠKOVÁ. INFLUENCE OF PHYSICAL ACTIVITY ON SELECTED PHYSIOLOGICAL VARIABLES IN A PATIENT AFTER BONE MARROW TRANSPLANTATION - A CASE STUDY. In Dragan Milanović, Goran Sporiš, Sanja Šalaj and Dario Škegro. 8th International Scientific Conference on Kinesiology. 1st ed. Zagreb: UNIV ZAGREB, FAC KINESIOLOGY, 2017. s. 78-81, 4 s. ISBN 978-953-317-049-7.

The Possibilities of Movement Therapy with Oncological Patients

SVOBODOVÁ, Z., A. MALÁ, A. POKORNÁ, R. STŘEŠTÍKOVÁ, M. URBANOVSKÁ a R. VYCHODILOVÁ. The Possibilities of Movement Therapy with Oncological Patients. In Milanovic, D Sporiš, G Salaj, S Skegro, D. 8TH INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE ON KINESIOLOGY. ZAGREB: UNIV ZAGREB, FAC KINESIOLOGY, 2017. s. 59-62, 4 s. ISBN 978-953-317-049-7.

AUTONOMIC DYSFUNCTION IS AUGMENTED DURING THERAPY, BUT CAN BE IMPROVED BY PHYSICAL EXERCISE IN PATIENTS WITH HEMATOLOGICAL MALIGNANCY. RESULTS OF A PILOT TRIAL.

JANÍKOVÁ, A., I. HRNČIŘÍKOVÁ, L. DOVRTĚLOVÁ, M. ZVONAR, M. HROUZEK, T. VODIČKA, P. SEMAN, Z. SVOBODOVÁ, A. MALÁ, Z. RÁČIL, D. ŽÁČKOVÁ, M. PRÁŠKOVÁ a J. MAYER. AUTONOMIC DYSFUNCTION IS AUGMENTED DURING THERAPY, BUT CAN BE IMPROVED BY PHYSICAL EXERCISE IN PATIENTS WITH HEMATOLOGICAL MALIGNANCY. RESULTS OF A PILOT TRIAL. In HAEMATOLOGICA. 2014. ISSN 0390-6078.

PHYSICAL ACTIVITIES PROGRAM SUITABLE FOR HEMATO-ONCOLOGICAL PATIENTS - A PILOT STUDY

SVOBODOVÁ, Z., A. MALÁ, R. ADÁMKOVÁ, L. DOVRTĚLOVÁ, M. HROUZEK, A. JANÍKOVÁ, K. KAPOUNKOVÁ, J. KOHOUT, P. SEMAN, P. STEJSKAL a T. VODIČKA. PHYSICAL ACTIVITIES PROGRAM SUITABLE FOR HEMATO-ONCOLOGICAL PATIENTS - A PILOT STUDY. In Dragan Milanović, Goran Sporiš. 7th International Scientific Conference on Kinesiology, 2014, Opatija, Croatia. Opatija: University of Zagreb, Faculty of Kinesiology, Croatia, 2014. s. 107-110, 4 s. ISBN 978-953-317-027-5.

PhDr. Mgr. et Mgr. Bc. Ivana Márová, Ph.D.**„Líbí se mi řešit věci jako dospělý“ - Global Storylines jako forma globálního vzdělávání**

MÁROVÁ, I. a L. SLEPIČKOVÁ. „Líbí se mi řešit věci jako dospělý“ - Global Storylines jako forma globálního vzdělávání. LIFELONG LEARNING- CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, Mendelova univerzita v Brně, 2016, roč. 6, č. 1, s. 9-25. ISSN 1804-526X. doi:10.11118/lifele201606019.

Světlé a stinné stránky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve švédských školách.

MÁROVÁ, I. Světlé a stinné stránky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve švédských školách. Komenský, Pdf Masarykova univerzita, 2016, roč. 140, č. 4, s. 49-53. ISSN 0323-0449.

Syndrom vyhoření u pedagogických pracovníků základních škol speciálních

MÁROVÁ, I., K. PANČOCHA a D. PŘINOSILOVÁ. Syndrom vyhoření u pedagogických pracovníků základních škol speciálních. Speciální pedagogika, Praha: Univerzita Karlova, 2015, roč. 25, č. 2, s. 123-134. ISSN 1211-2720.

Inkluzivní vzdělávání v přehledových studiích

VRUBEL, M., K. PANČOCHA, R. GREJAROVÁ, R. HORÁK, N. JÁGEROVÁ, S. KLEMPPOVÁ, M. KOZDAS, P. GRÁC LIVŇANSKÁ, I. MÁROVÁ, J. MATOCHOVÁ, J. PAVELKOVÁ, P. SEGEŤOVÁ, Z. ŠIRMEROVÁ, M. VÍTKOVÁ a P. VYBÍRAL. Inkluzivní vzdělávání v přehledových studiích. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 167 s. ISBN 978-80-210-7541-2.

Analýza výskytu syndromu vyhoření u pedagogických pracovníků základních škol speciálních v Jihomoravském kraji

PŘINOSILOVÁ, D. a I. MÁROVÁ. Analýza výskytu syndromu vyhoření u pedagogických pracovníků základních škol speciálních v Jihomoravském kraji. In Vítková, M., Friedmann, Z. (eds.). Profesionální orientace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Professional Orientation of Students with Special Educational Needs. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Education of Students with Special Educational Needs. 2012. ISBN 978-80-7315-231-4.

Mgr. Radka Mlýnková**Průzkum a zhodnocení postojů studentů učitelských oborů k romským studentům: první krok k zlepšení**

MLÝNKOVÁ, R. Průzkum a zhodnocení postojů studentů učitelských oborů k romským studentům: první krok k zlepšení. In Mezinárodní vědecká konference ICOLLE 2015. 2015.

Surveying and Assessing Pre-Service Teachers' Attitudes to Roma Students: The First Step in Improving

MLÝNKOVÁ, R. a M. BENEDETTI. Surveying and Assessing Pre-Service Teachers' Attitudes to Roma Students: The First Step in Improving. In Danielová, L., Schmieđ, J.. Sborník z mezinárodní vědecké konference ICOLLE 2015. Brno. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2015. s. 51-61, 11 s. ISBN 978-80-7509-287-8.

Mgr. Pavel Mudra**COMPARISON OF CENTER OF GRAVITY MOVEMENT IN SELECTED TENNIS PLAYERS**

MUDRA, P. a V. PSALMAN. COMPARISON OF CENTER OF GRAVITY MOVEMENT IN SELECTED TENNIS PLAYERS. STUDIA KINANTROPOLOGICA, České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2017, roč. 2/2016, XVII, s. 123-129. ISSN 1213-2101.

KVALITA TENISOVÉHO ÚDERU A POHYB TELA TENISTU

MUDRA, P. KVALITA TENISOVÉHO ÚDERU A POHYB TELA TENISTU. In Katolícká univerzita v Ružomberku, Pedagogická fakulta. Aktuálne problémy telesnej výchovy a športu VI. Ružomberok: VERBUM – vydavateľstvo Katolíckej univerzity v Ružomberku, 2017. s. 84-103, 172 s. ISBN 978-80-561-0434-7.

Analýza úrovně antropometrických a silových charakteristik tenistů a tenistek věku 11-12 let

PAČES, J., J. ŽHÁNĚL, T. VODIČKA, P. MUDRA, M. VILÍM a O. HUBÁČEK. Analýza úrovně antropometrických a silových charakteristik tenistů a tenistek věku 11-12 let. Studia Sportiva, Masarykova univerzita, 2016, roč. 10., č. 1, s. 129-134. ISSN 1802-7679.

EVALUATION OF SPORT TECHNIQUE IN TENNIS BASED ON 3D KINEMATIC ANALYSIS

MUDRA, P. a V. PSALMAN. EVALUATION OF SPORT TECHNIQUE IN TENNIS BASED ON 3D KINEMATIC ANALYSIS. In Martin Zvonař, Zuzana Sajdlová. 10th INTERNATIONAL CONFERENCE ON KINANTHROPOLOGY "Sport and Quality of Life". Brno: Masaryk University, 2016. s. 406-414, 9 s. ISBN 978-80-210-8129-1.

Sportovní terminologie - Deutsch

VYCHODILOVÁ, R., V. VEČEŘOVÁ, J. CACEK, D. HLAVOŇOVÁ, E. HRAZDÍRA, J. CHVÁTALOVÁ, P. MUDRA, A. ONDRÁK, T. STRAKOVÁ, R. STŘEŠŤÍKOVÁ, Z. SVOBODOVÁ, K. VEČEŘA, K. JANA a J. DOŠLA. Sportovní terminologie - Deutsch. první vydání. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií, 2016. 234 s. ISBN 978-80-210-8421-6.

doc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D.**Inclusive Education and Special Needs Education changes in Czech**

VOJTOVÁ, V. a J. NĚMEC. Inclusive Education and Special Needs Education changes in Czech. In Mezinárodní konference Association for International Affairs. 2014.

Standardy závěrečných prací pedagogických oborů

NĚMEC, J. Standardy závěrečných prací pedagogických oborů. Pedagogická orientace, 2013, roč. 23, č. 4, s. 535-553. ISSN 1211-4669. doi:10.5817/PedOr2013-4-535.

Edukace romských žáků - od reflexe reality k teorii vícečetných faktorů

NĚMEC, J. Edukace romských žáků - od reflexe reality k teorii vícečetných faktorů. In Jiří Němec (ed.). Výzkum a edukace sociálně znevýhodněných žáků. Romští žáci, děti cizinců (uprchlíků), teorie, výzkum, edukační strategie. 1. vyd. Brno: Paido, 2012. s. 23-49, 27 s. Sociálně pedagogický výzkum. ISBN 978-80-7315-224-6.

The Integration of Socially Disadvantaged Pupils in the Czech Republic: A Qualitative View on Quantitative Phenomenon

NĚMEC, J. a L. GULOVÁ. The Integration of Socially Disadvantaged Pupils in the Czech Republic: A Qualitative View on Quantitative Phenomenon. In Visser, J; Daniels, H.; Cole, T. Transforming Troubled Lives: Strategies and Interventions for Children with Social, Emotional and Behavioural Difficulties. International Perspectives on Inclusive Education. 1. vyd. Bingley, United Kingdom: Emerald Group Publishing Limited, 2012. s. 161-173, 13 s. ISBN 978-1-78052-710-9. doi:10.1108/S1479-3636(2012)0000002013.

Výzkum a edukace sociálně znevýhodněných žáků. Romští žáci, děti cizinců (uprchlíků), teorie, výzkum, edukační strategie.

NĚMEC, J. Výzkum a edukace sociálně znevýhodněných žáků. Romští žáci, děti cizinců (uprchlíků), teorie, výzkum, edukační strategie. 1. vyd. Brno: Paido, 2012. 221 s. Sociálně pedagogický výzkum. ISBN 978-80-7315-224-6.

Mgr. Markéta Oplatková Pločková

Nemá publikační činnost v posledních 5 letech nebo publikace nevybrány v IS MU.

doc. PhDr. Mgr. Jarmila Pipeková, Ph.D.

Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení

PIPEKOVÁ, J., M. VÍTKOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, B. BAZALOVÁ, L. DŽAMBIKOVÁ, H. OŠLEJŠKOVÁ, K. PANČOCHA, L. SLEPIČKOVÁ, E. ŘEHULKA, I. ŠLAPÁK a H. VAĐUROVÁ. Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení. první. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 322 s. ISBN 978-80-210-7581-8.

Integrácia, inklúzia versus rezidenciálna starostlivosť

KLEMPOVÁ, S. a J. PIPEKOVÁ. Integrácia, inklúzia versus rezidenciálna starostlivosť. In Opatřilová, D., Vítková, M. et al.. Faktory úspěchu ve vztahu k inkluzivnímu vzdělávání u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami I. Factors of success in context with inclusive education of pupils with special educational needs I. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 55-63, 9 s. ISBN 978-80-210-5995-5.

Neue Trends in der beruflichen Vorbereitung von behinderten Menschen in Tschechien

BARTOŇOVÁ, M., J. PIPEKOVÁ a L. PROCHÁZKOVÁ. Neue Trends in der beruflichen Vorbereitung von behinderten Menschen in Tschechien. In Erdélyi, A., Schmidtke H.-P., Sehrbrock, P. (Hrsg.) International vergleichende Heil- und Sonderpädagogik weltweit. Grundlagen-Migration-"Dritte Welt"-Europa. Bad Heilbrunn: Verlag Julius Klinkhardt, 2012. s. 295-305, 11 s. ISBN 978-3-7815-1832-2.

Social rehabilitation as a possibility of employment preparation of people with intellectual disabilities

PIPEKOVÁ, J. Social rehabilitation as a possibility of employment preparation of people with intellectual disabilities. In Procházková, Lucie a Karel Pančocha et al.. Towards Inclusive Society through Education and Support. Durch Bildung und Förderung zu einer inklusiven Gesellschaft. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 137-142, 6 s. ISBN 978-80-210-6107-1.

Zaměstnávání osob s mentálním postižením

PIPEKOVÁ, J. Zaměstnávání osob s mentálním postižením. In Friedmann, Z. et al.. Specifika profesní orientace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich pracovní uplatnění. Brno: Paido, 2012. s. 95-104, 10 s. ISBN 978-80-7315-236-9.

Mgr. Alena Pokorná, Ph.D.

Bodystyling

STŘEŠTÍKOVÁ, R. a A. POKORNÁ. Bodystyling. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. Elportál. ISBN 978-80-210-8657-9.

Intervenční cvičební program pro onkologické pacientky s karcinomem prsu

POKORNÁ, A. a R. STŘEŠTÍKOVÁ. Intervenční cvičební program pro onkologické pacientky s karcinomem prsu. Klinická onkologie, Ambit Media a.s., 2016, roč. 29/2016, č. 6, s. 461-462. ISSN 0862-495X.

Rollpilates

VYCHODILOVÁ, R., H. VRTĚLOVÁ a A. POKORNÁ. Rollpilates. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. Elportál. ISBN 978-80-210-8052-2.

The Fusion of Fascia-Oriented Exercise and Pilates in Rollpilates Course at Masaryk University

VYCHODILOVÁ, R., A. POKORNÁ a H. VRTĚLOVÁ. The Fusion of Fascia-Oriented Exercise and Pilates in Rollpilates Course at Masaryk University. Quality in Sport, Publisher IKFInstytut Kultury Fizycznej Wydział Kultury Fizycznej, Promocji Zdrowia i Turystyki Uniwers, 2016, roč. 1/2016, č. 5, s. 63-69. ISSN 2450-3118. doi:10.5281/zenodo.49385.

PHYSICAL ACTIVITY AS A MEANS OF IMPROVING THE QUALITY OF LIFE IN CANCER PATIENTS - A PILOT STUDY

DOVRTĚLOVÁ, L., P. STEJSKAL, I. HRNČIŘÍKOVÁ, J. ŘEZANINOVÁ, J. KOPŘIVOVÁ, D. MOC KRÁLOVÁ, A. POKORNÁ, R. STŘEŠTÍKOVÁ a M. HROUZEK. PHYSICAL ACTIVITY AS A MEANS OF IMPROVING THE QUALITY OF LIFE IN CANCER PATIENTS - A PILOT STUDY. In 10th International Conference on Kinanthropology - books of abstract. 2015. ISBN 978-80-210-8029-4.

Mgr. Radek Pospíšil

Nemá publikační činnost v posledních 5 letech nebo publikace nevybrány v IS MU.

PhDr. Petra Röderová, Ph.D.

Education, Support and Rehabilitation for People with Visual Impairments

VRUBEL, M., P. RÖDEROVÁ a N. JÁGEROVÁ. Education, Support and Rehabilitation for People with Visual Impairments. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 140 s. ISBN 978-80-210-8456-8.

Edukace osob se zrakovým postižením v osobnostním pojetí

RÖDEROVÁ, P. Edukace osob se zrakovým postižením v osobnostním pojetí. 1. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 203 s. ISBN 978-80-210-8091-1.

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v kontextu inkluzivního vzdělávání

BOČKOVÁ, B., M. VÍTKOVÁ, M. AUGUSTINOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, D. BUČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, A. ĎÁSKOVÁ, L. DOLEŽALOVÁ, I. FIALOVÁ, H. GAJDOŠÍKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, M. HYNŠTOVÁ, S. CHALOUPKOVÁ, T. CHITORELIDZE, B. ILGNEROVÁ, G.J.U. IROKABA, P. KOPEČNÝ, E. MINÁŘOVÁ, D. NOVÁ, D. OPATŘILOVÁ, Z. PAŽITNÁ, J. PIPEKOVÁ, P. PITNEROVÁ, P. RÖDEROVÁ, K. ŠIMČÍKOVÁ, K. ŠIMEČKOVÁ, P. ŠEVČÍKOVÁ, V. UHROVÁ, J. VIKTORIN a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v kontextu inkluzivního vzdělávání. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 338 s. ISBN 978-80-210-8508-4.

Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy. Texty k distančnímu vzdělávání

VÍTKOVÁ, M., D. PŘINOSILOVÁ, L. GAJZLEROVÁ, J. KLENKOVÁ, P. KOPEČNÝ, L. DOLEŽALOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, P. RÖDEROVÁ, I. FIALOVÁ a B. BAZALOVÁ. Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy. Texty k distančnímu vzdělávání. první. Brno: Paido, 2014.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve středním školství. Texty k distančnímu vzdělávání.

BARTOŇOVÁ, M., P. PITNEROVÁ, M. VÍTKOVÁ, L. PROCHÁZKOVÁ, D. PŘINOSILOVÁ, P. RÖDEROVÁ, B. BOČKOVÁ, J. KLENKOVÁ a L. DOLEŽALOVÁ. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve středním školství. Texty k distančnímu vzdělávání. Brno: Paido, 2013. 259 s. ISBN 978-80-7315-243-7.

Mgr. Marcela Sekanina Vavřinová

Nemá publikační činnost v posledních 5 letech nebo publikace nevybrány v IS MU.

Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D.**Biomoc a reprodukční biomedicína: konceptuální inspirace pro český kontext**

SLEPIČKOVÁ, L., E. ŠLESINGEROVÁ a I. ŠMÍDOVÁ. Biomoc a reprodukční biomedicína: konceptuální inspirace pro český kontext. Sociologický časopis/ Czech Sociological Review, Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2012, roč. 48, č. 1, s. 85-106. ISSN 0038-0288.

„Líbí se mi řešit věci jako dospělý“ - Global Storylines jako forma globálního vzdělávání

MÁROVÁ, I. a L. SLEPIČKOVÁ. „Líbí se mi řešit věci jako dospělý“ - Global Storylines jako forma globálního vzdělávání. LIFELONG LEARNING- CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, Mendelova univerzita v Brně, 2016, roč. 6, č. 1, s. 9-25. ISSN 1804-526X. doi:10.11118/lifele201606019.

Diagnóza neplodnost. Sociologický pohled na zkušenost nedobrovolné bezdětnosti

SLEPIČKOVÁ, L. Diagnóza neplodnost. Sociologický pohled na zkušenost nedobrovolné bezdětnosti. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2014. 166 s. Studie, 104. svazek. ISBN 978-80-7419-140-4.

Ethical and Methodological Associations in Doing Research on Children in a School Environment

KVAPILOVÁ BARTOŠOVÁ, M. a L. SLEPIČKOVÁ. Ethical and Methodological Associations in Doing Research on Children in a School Environment. The New Educational Review, Toruň: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2014, roč. 38, č. 4, s. 84-93. ISSN 1732-6729.

Aktéři školní inkluze. Actors of School Inclusion.

PANČOCHA, K. a L. SLEPIČKOVÁ. Aktéři školní inkluze. Actors of School Inclusion. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 156 s. ISBN 978-80-210-6688-5.

doc. PhDr. Stanislav Střelec, CSc.**Programmes Supporting the Educational Needs of Romani Pupils in the Czech Republic**

GULOVÁ, L. a S. STŘELEEC. Programmes Supporting the Educational Needs of Romani Pupils in the Czech Republic. CZECH-POLISH HISTORICAL AND PEDAGOGICAL JOURNAL, 2016, roč. 8, č. 1, s. 125-135. ISSN 1803-6546.

Rodiče nadaných dětí v situacích pedagogického rozhodování

STŘELEEC, S. a L. FRIMLOVÁ. Rodiče nadaných dětí v situacích pedagogického rozhodování. In Josef Malach, Gabriela Matysková. Sborník příspěvků XII. ročníku mezinárodní konference Pedagogická diagnostika a evaluace 2016. Ostrava: Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2016. s. 73-83, 11 s. ISBN 978-80-7464-863-2.

Tendencies Influencing the Education Environment of a Child in the Contemporary Czech Family

STŘELEEC, S. Tendencies Influencing the Education Environment of a Child in the Contemporary Czech Family. CZECH-POLISH HISTORICAL AND PEDAGOGICAL JOURNAL, 2016, roč. 8/2016, č. 2, s. 79-89. ISSN 1803-6546.

K podpoře zdravého sociálního vývoje nadaných žáků

STŘELEEC, S. K podpoře zdravého sociálního vývoje nadaných žáků. In ŘEHULKA, E., REISSMANNOVÁ, J., GAJZLEROVÁ, L. (eds.). ŠKOLA A ZDRAVÍ V 21. STOLETÍ: sborník za roky 2014 a 2015. první. Brno: MU, 2015. s. 456-467, 12 s. ISBN 978-80-210-8139-0.

Rodiče nadaného dítěte jako víceúrovňoví prostředníci jeho edukace

STŘELEEC, S. Rodiče nadaného dítěte jako víceúrovňoví prostředníci jeho edukace. In Malach, Josef - Chmura, Milan. Diagnostika a evaluace ve vzdělávání a učení dospělých. První. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2014. s. 75-86, 12 s. ISBN 978-80-7464-654-6.

Mgr. Radka Střeščíková, Ph.D.**The Possibilities of Movement Therapy with Oncological Patients**

SVOBODOVÁ, Z., A. MALÁ, A. POKORNÁ, R. STŘEŠČÍKOVÁ, M. URBANOVSKÁ a R. VYCHODILOVÁ. The Possibilities of Movement Therapy with Oncological Patients. In Milanovic, D Sporis, G Salaj, S Skegro, D. 8TH INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE ON KINESIOLOGY. ZAGREB: UNIV ZAGREB, FAC KINESIOLOGY, 2017. s. 59-62, 4 s. ISBN 978-953-317-049-7.

Intervenční cvičební program pro onkologické pacientky s karcinomem prsu

POKORNÁ, A. a R. STŘEŠČÍKOVÁ. Intervenční cvičební program pro onkologické pacientky s karcinomem prsu. Klinická onkologie, Ambit Media a.s., 2016, roč. 29/2016, č. 6, s. 461-462. ISSN 0862-495X.

Methodical Materials for Elimination of Language Barriers in Sports Environment: Sports Terimology

VYCHODILOVÁ, R., V. VEČEŘOVÁ, Z. SVOBODOVÁ a R. STŘEŠČÍKOVÁ. Methodical Materials for Elimination of Language Barriers in Sports Environment: Sports Terimology. In Martin Zvonař, Zuzana Sajdlová. Proceedings of the 9th International Conference Sport and Quality of Life 2013. 2013. vyd. Brno: Faculty of Sports Studies, 2013. s. 146-154, 9 s. ISBN 978-80-210-6640-3.

SROVNÁNÍ MOTIVACE VYSOKOŠKOLSKÝCH STUDENTEK A ŽEN VE VĚKU 30-45 LET K POHYBOVÝM AKTIVITÁM A JEJICH POSTOJ KE ZDRAVÉMU ŽIVOTNÍMU STYLU

STŘEŠČÍKOVÁ, R. a Z. SVOBODOVÁ. SROVNÁNÍ MOTIVACE VYSOKOŠKOLSKÝCH STUDENTEK A ŽEN VE VĚKU 30-45 LET K POHYBOVÝM AKTIVITÁM A JEJICH POSTOJ KE ZDRAVÉMU ŽIVOTNÍMU STYLU. In Mgr. Zora Svobodová, Ph.D.. Výzkum v sociologii sportu II. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 79 - 102, 24 s. ISBN 978-80-210-6540-6. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-6541-2013.

VLIV RODINY NA POSTOJE VYSOKOŠKOLSKÝCH STUDENTŮ KE SPORTOVNĚ POHYBOVÝM AKTIVITÁM

SVOBODOVÁ, Z. a R. STŘEŠČÍKOVÁ. VLIV RODINY NA POSTOJE VYSOKOŠKOLSKÝCH STUDENTŮ KE SPORTOVNĚ POHYBOVÝM AKTIVITÁM. In Mgr. Zora Svobodová, Ph.D.. Výzkum v sociologii sportu II. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 103 - 129, 27 s. ISBN 978-80-210-6540-6. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-6541-2013.

Mgr. Zora Svobodová, Ph.D.**A LIFE STORY OF A PROFESSIONAL FOOTBALL PLAYER AT THE END OF HIS CAREER**

BOKŮVKA, D., K. VEČEŘA, H. VÁLKOVÁ a Z. SVOBODOVÁ. A LIFE STORY OF A PROFESSIONAL FOOTBALL PLAYER AT THE END OF HIS CAREER. In Dragan Milanović, Goran Sporiš, Sanja Šalaj, Dario Škegro. 8TH INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE ON KINESIOLOGY. ZAGREB: Faculty of Kinesiology, University of Zagreb, Croatia, 2017. s. 495-498, 4 s. ISBN 978-953-317-049-7.

Historie výuky tělesné výchovy na Masarykově univerzitě 1919-1989

SVOBODOVÁ, Z. a V. VEČEŘOVÁ. Historie výuky tělesné výchovy na Masarykově univerzitě 1919-1989. In Studia sportiva. Brno: Fakulta sportovních studií Masarykovy univerzity, 2016. s. 172 - 173, 2 s. ISSN 1802-7679.

History of physical education instruction at Masaryk University 1919 -1989, PE historical development as reflection of socio-historical development of society

SVOBODOVÁ, Z., V. VEČEŘOVÁ a R. VYCHODILOVÁ. History of physical education instruction at Masaryk University 1919 -1989, PE historical development as reflection of socio-historical development of society. In Martin Zvonař, Zuzana Sajdlová. 10th International conference on Kinanthropology, Brno, Czech Republic. First Edition. Brno, Czech Republic, Masaryk University: Masaryk University, 2016. s. 61 -70, 10 s. ISBN 978-80-210-8129-1.

PHYSICAL ACTIVITIES PROGRAM SUITABLE FOR HEMATO-ONCOLOGICAL PATIENTS - A PILOT STUDY

SVOBODOVÁ, Z., A. MALÁ, R. ADÁMKOVÁ, L. DOVRTĚLOVÁ, M. HROUZEK, A. JANÍKOVÁ, K. KAPOUNKOVÁ, J. KOHOUT, P. SEMAN, P. STEJSKAL a T. VODIČKA. PHYSICAL ACTIVITIES PROGRAM SUITABLE FOR HEMATO-ONCOLOGICAL PATIENTS - A PILOT STUDY. In Dragan Milanović, Goran Sporiš. 7th International Scientific Conference on Kinesiology, 2014, Opatija, Croatia. Opatija: University of Zagreb, Faculty of Kinesiology, Croatia, 2014. s. 107-110, 4 s. ISBN 978-953-317-027-5.

VLIV RODINY NA POSTOJE VYSOKOŠKOLSKÝCH STUDENTŮ KE SPORTOVNĚ POHYBOVÝM AKTIVITÁM

SVOBODOVÁ, Z. a R. STŘEŠČÍKOVÁ. VLIV RODINY NA POSTOJE VYSOKOŠKOLSKÝCH STUDENTŮ KE SPORTOVNĚ POHYBOVÝM AKTIVITÁM. In Mgr. Zora Svobodová, Ph.D.. Výzkum v sociologii sportu II. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 103 - 129, 27 s. ISBN 978-80-210-6540-6. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-6541-2013.

Mgr. Zuzana Szabó Lenhartová**Jak rozpoznat "dobrou praxi": Přehled používaných praxí v práci s dětmi a rodinami se sociálním znevýhodněním v ČR a ve světě**

LENHARTOVÁ, Z., J. OBROVSKÁ a L. SLEPIČKOVÁ. Jak rozpoznat "dobrou praxi": Přehled používaných praxí v práci s dětmi a rodinami se sociálním znevýhodněním v ČR a ve světě. In 25. konference ČAPV: "Vliv technologií v oblasti vzdělávání a pedagogického výzkumu." 13.9.-14.9.2017 v Hradci Králové na PDF UHK. 2017.

doc. Mgr. Radim Šíp, Ph.D.**Becoming a teacher: The dance between tacit and explicit knowledge**

ŠVEC, V., J. NEHYBA, P. SVOJANOVSKÝ, J. LAWLEY, R. ŠÍP, E. MINAŘÍKOVÁ, B. PRAVDOVÁ, B. ŠIMŮNKOVÁ a J. SLAVÍK. Becoming a teacher: The dance between tacit and explicit knowledge. 1., elektronické vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. Pedagogika v teorii a praxi, sv. č. 4. ISBN 978-80-210-8605-0. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-8605-2017.

Dewey a "český Dewey", pedagogika a ideologie

ŠÍP, R. Dewey a "český Dewey", pedagogika a ideologie. Pedagogika, Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2016, roč. 66, č. 2, s. 134-153. ISSN 0031-3815. doi:10.14712/23362189.2015.723.

Současný extremismus: Nevládnutý přechod k modernitě

ŠÍP, R. Současný extremismus: Nevládnutý přechod k modernitě. In Irina Dudinská - Vladislav Dudinský - Anna Poláčková. Extrémizmus a radikalizmus - staré fenomény v nových kontextoch. 1. vyd. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2016. s. 49-63, 15 s. ISBN 978-80-555-1765-0.

Pedagogika a paradigmatický obrat v metodologii a teorii

ŠÍP, R. Pedagogika a paradigmatický obrat v metodologii a teorii. Pedagogická orientace, Brno: Česká pedagogická společnost o.s., 2015, roč. 25, č. 5, s. 671-699. ISSN 1211-4669. doi:10.5817/PedOr2015-5-671.

Globalization, Nationalism and Europe: The Need for Trans-National Perspectives in Education

ŠÍP, R. Globalization, Nationalism and Europe: The Need for Trans-National Perspectives in Education. Human affairs, Bratislava: Slovenská akadémia vied, 2014, roč. 24, č. 2, s. 248-257. ISSN 1210-3055. doi:10.2478/s13374-014-0223-z.

Mgr. Lucie Škarková, Ph.D.

Podpora učitelek v profesním rozvoji prostřednictvím mentoringu

CHALOUPKOVÁ, L. a A. DOBROVOLNÁ. Podpora učitelek v profesním rozvoji prostřednictvím mentoringu. In Dobrý začátek. Ověřené postupy pro učitelky mateřských škol. : Schola empirica, z.s., 2015. s. 81-93. ISBN 978-80-905748-2-3.

Rámec profesních kvalit učitele mateřské školy

SYSLOVÁ, Z. a L. CHALOUPKOVÁ. Rámec profesních kvalit učitele mateřské školy. první. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 77 s. ISBN 978-80-210-7885-7.

Rozvoj osobnostních a profesních kompetencí učitele 1. stupně základní školy

KRATOCHVÍLOVÁ, J., H. HORKÁ a L. CHALOUPKOVÁ. Rozvoj osobnostních a profesních kompetencí učitele 1. stupně základní školy. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 177 s. ISBN 978-80-210-7894-9.

Rozvoj profesních a mentorských dovedností učitelů mateřských škol

SYSLOVÁ, Z., A. DOBROVOLNÁ, L. GRŮZOVÁ, E. HAVRDOVÁ, L. CHALOUPKOVÁ, D. KOSTRUB, J. KRATOCHVÍLOVÁ, V. NAJVAROVÁ a L. PARMOVÁ. Rozvoj profesních a mentorských dovedností učitelů mateřských škol. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 130 s. ISBN 978-80-210-7881-9.

Mgr. Jan Škoda

Influence of Long-Distance Bicycle Riding on Serum/Urinary Biomarkers of Prostate Cancer

HEGER, Z., J. GUMULEC, A. ONDRÁK, J. ŠKODA, Z. ZÍTKA, N. CERNEJ, M. MASARIK, O. ZITKA a V. ADAM. Influence of Long-Distance Bicycle Riding on Serum/Urinary Biomarkers of Prostate Cancer. International Journal of Molecular Sciences, Basel: Multidisciplinary Digital Publishing Institute (MDPI), 2016, roč. 17, č. 3, s. 1-12. ISSN 1422-0067. doi:10.3390/ijms17030377.

Mgr. Tereza Škubalová, Ph.D.

Morální distres u začínajících učitelů

FIKAROVÁ, T. a T. ŠKUBALOVÁ. Morální distres u začínajících učitelů. In 24. celostátní konferenci Sekce psychologie zdraví ČMPs s mezinárodní účastí. 2017.

Možnosti využití metafor ve vzdělávání

ŠKUBALOVÁ, T. a T. FIKAROVÁ. Možnosti využití metafor ve vzdělávání. In Psychologické dny. 2016.

Využití testu temperamentu k překlenování laicity

ŠKUBALOVÁ, T. Využití testu temperamentu k překlenování laicity. In Učíme psychologii. 2015.

Výzkum jako aktivizační metoda

ŠKUBALOVÁ, T. Výzkum jako aktivizační metoda. In Jan Mareš. Učíme psychologii. Brno, 2014.

Možnosti kolaborativního přístupu ve výuce seminářů z psychologie

ŠKUBALOVÁ, T. Možnosti kolaborativního přístupu ve výuce seminářů z psychologie. In Jubilejní XX. konference České asociace pedagogického výzkumu s názvem Kvalita ve vzdělávání. 2012. ISBN 978-80-7290-581-2.

Mgr. Dita Trčková, Ph.D.

Representation of Natural Catastrophes in Newspaper Discourse

TRČKOVÁ, D. Representation of Natural Catastrophes in Newspaper Discourse. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 106 s. Spisy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně ; 426. ISBN 978-80-210-7414-9.

Representation of Natural Catastrophes in Newspaper Discourse

TRČKOVÁ, D. Representation of Natural Catastrophes in Newspaper Discourse. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 106 s. ISBN 978-80-210-7414-9.

Metaphorical Representation of a Natural Phenomenon in Newspaper Discourse on Natural Catastrophes

TRČKOVÁ, D. Metaphorical Representation of a Natural Phenomenon in Newspaper Discourse on Natural Catastrophes. CADAAD Journal, 2012, roč. 5, č. 2, s. 137-151. ISSN 1752-3079.

RNDr. Eva Trnová, PhD.

Úroveň vybraných chemických dovedností žáků základních škol a gymnázií

ČTRNÁCTOVÁ, H., H. CÍDLOVÁ, E. TRNOVÁ, A. BAYEROVÁ a G. KUBĚNOVÁ. Úroveň vybraných chemických dovedností žáků základních škol a gymnázií. Chemické listy, Praha: Česká společnost chemická, 2013, roč. 107, č. 11, s. 897-905. ISSN 0009-2770.

The Relevance of Health and Environmental Education in Chemistry for Pupils of Czech Secondary Schools and School-leavers

CÍDLOVÁ, H., A. BAYEROVÁ a E. TRNOVÁ. The Relevance of Health and Environmental Education in Chemistry for Pupils of Czech Secondary Schools and School-leavers. The Anthropologist, Kamla-Raj, 2013, roč. 16, 1-2, s. 111-115. ISSN 0972-0073.

IBSE and Creativity Development

TRNOVÁ, E. IBSE and Creativity Development. Science Education International, ICASTE, 2014, roč. 25, č. 1, s. 8-18. ISSN 2077-2327.

Dovednosti žáků ve výuce biologie, geografie a chemie

ŘEZNÍČKOVÁ, D., H. CÍDLOVÁ, V. ČÍŽKOVÁ, H. ČTRNÁCTOVÁ, R. ČUDOVÁ, M. HANUS, M. KUBIATKO, M. MARADA, T. MATĚJČEK a E. TRNOVÁ. Dovednosti žáků ve výuce biologie, geografie a chemie. Praha: Nakladatelství P3K, 2013. 288 s. ISBN 978-80-87343-24-1.

Rozvoj dovedností žáků ve výuce chemie se zaměřením na nadané

TRNOVÁ, E. Rozvoj dovedností žáků ve výuce chemie se zaměřením na nadané. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 153 s. ISBN 978-80-210-6136-1.

Mgr. Miloslava Urbanovská

The Possibilities of Movement Therapy with Oncological Patients

SVOBODOVÁ, Z., A. MALÁ, A. POKORNÁ, R. STŘEŠTÍKOVÁ, M. URBANOVSKÁ a R. VYCHODILOVÁ. The Possibilities of Movement Therapy with Oncological Patients. In Milanovic, D Sporis, G Salaj, S Skegro, D. 8TH INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE ON KINESIOLOGY. ZAGREB: UNIV ZAGREB, FAC KINESIOLOGY, 2017. s. 59-62, 4 s. ISBN 978-953-317-049-7.

Mgr. Pavel Vacenovský, Ph.D.

THE EFFECT OF THE IMMEDIATE APPLICATION OF DIFFERENT KINDS OF STRETCHING ON VERTICAL JUMP IN THE ATHLETES - JUMPERS

HLAVOŇOVÁ, Z., J. CACEK, P. VACENOVSKÝ a T. KALINA. THE EFFECT OF THE IMMEDIATE APPLICATION OF DIFFERENT KINDS OF STRETCHING ON VERTICAL JUMP IN THE ATHLETES - JUMPERS. In Milanovic, D Sporis, G Salaj, S Skegro, D. 8TH INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE ON KINESIOLOGY. ZAGREB: UNIV ZAGREB, FAC KINESIOLOGY, 2017. s. 598-602, 5 s. ISBN 978-953-317-049-7.

Heart Rate Analysis of Semi-elite Female Basketball Players during Competitive Games

VENCÚRIK, T., J. NYKODÝM a P. VACENOVSKÝ. Heart Rate Analysis of Semi-elite Female Basketball Players during Competitive Games. Studia Sportiva, Masarykova univerzita, 2016, roč. 10, č. 2, s. 55-60. ISSN 1802-7679.

Reaktivní agilita před a po sportovně-specifickém rozcvičení u hráčů stolního tenisu

VACENOVSKÝ, P., T. VENCÚRIK a M. SEBERA. Reaktivní agilita před a po sportovně-specifickém rozcvičení u hráčů stolního tenisu. Studia Sportiva, Masarykova univerzita, 2015, roč. 2015, č. 1, s. 38-44. ISSN 1802-7679.

THE EFFECT OF SPECIFIC WARM-UP ON REACTIVE AGILITY IN TABLE TENNIS

VACENOVSKÝ, P. a T. VENCÚRIK. THE EFFECT OF SPECIFIC WARM-UP ON REACTIVE AGILITY IN TABLE TENNIS. In Dragan Milanović, Goran Sporiš. 7th International Scientific Conference on Kinesiology, 2014, Opatija, Croatia. Opatija: University of Zagreb, Faculty of Kinesiology, Croatia, 2014. s. 646-649, 4 s. ISBN 978-953-317-027-5.

Improvement of reaction time through the one semester course of table tennis for nonathlete students

VACENOVSKÝ, P. a T. VENCÚRIK. Improvement of reaction time through the one semester course of table tennis for nonathlete students. In Zuzana Sajdlová, Martin Zvonar. Sport and Quality of Life 2013. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 200-207, 8 s. ISBN 978-80-210-6640-3.

PhDr. Mgr. Jan Viktorin

Analýza podpůrných opatření u žáků s lehkým mentálním postižením v inkluzivním prostředí základních škol

VIKTORIN, J. Analýza podpůrných opatření u žáků s lehkým mentálním postižením v inkluzivním prostředí základních škol. In Speciální a inkluzivní pedagogika, XI. ročník konference studentů doktorského studijního programu Speciální pedagogika. 2017.

The Activity of Staff of the School Counseling Centre in Inclusive Environment of Mainstream Schools

VIKTORIN, J. The Activity of Staff of the School Counseling Centre in Inclusive Environment of Mainstream Schools. In 9th International Conference for Theory and Practice in Education. 2017.

Asistent pedagoga v inkluzivním prostředí školy

VIKTORIN, J. a M. VRUBEL. Asistent pedagoga v inkluzivním prostředí školy. In Vrubel, M. a kol. Speciální a inkluzivní vzdělávání v přehledových studiích II. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2016. s. 7-20, 14 s. ISBN 978-80-210-8468-1.

Využití mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví pro děti a mládež ve speciální pedagogice

VIKTORIN, J. Využití mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví pro děti a mládež ve speciální pedagogice. In Bočková, B., Vítková, M. et al. Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v kontextu inkluzivního vzdělávání. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2016. s. 71-77, 7 s. ISBN 978-80-210-8508-4.

Podpůrná opatření u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu

ŠIMČÍKOVÁ, K. a J. VIKTORIN. Podpůrná opatření u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu. In Vrubel, M. a kol. Speciální a inkluzivní vzdělávání v přehledových studiích. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2015. s. 19-29, 11 s. ISBN 978-80-210-8107-9.

doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D.

Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder Through Sri Lankan Primary School Teachers' Eyes

MENIKDIWELA, K.R. a V. VOJTOVÁ. Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder Through Sri Lankan Primary School Teachers' Eyes. Journal of Education and Practice, USA: IISTE Journal Publishing, 2017, Vol 8/2017, č. 2, s. 4-10. ISSN 2222-1735.

Intervence pro inkluzi

VOJTOVÁ, V. a K. ČERVENKA. Intervence pro inkluzi. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 256 s. ISBN 978-80-210-6645-8.

Kapitoly z etopedie I. Přístupy k poruchám emocí a chování v současnosti.

VOJTOVÁ, V. Kapitoly z etopedie I. Přístupy k poruchám emocí a chování v současnosti. 3. vyd. Brno: MuniPress, 2013. 136 s. ISBN 978-80-210-6311-2.

Včasná intervence jako zdroj inkluzivních přístupů k dětem v riziku poruch chování

VOJTOVÁ, V. a M. PAVLOVSKÁ. Včasná intervence jako zdroj inkluzivních přístupů k dětem v riziku poruch chování. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 179 s. ISBN 978-80-210-6518-5.

At-Risk Children's Attitudes Towards the Quality of School Life

VOJTOVÁ, V. a P. FUČÍK. At-Risk Children's Attitudes Towards the Quality of School Life. In Visser, J., Daniels, H., Cole, T. Transforming Troubled Lives: Strategies and Interventions for Children with Social, Emotional and Behavioural Difficulties. International Perspectives on Inclusive Education. 1. vyd. Bingley: Emerald Group Publishing Limited, 2012. s. 19-37, 19 s. ISBN 978-1-78052-710-9. doi:10.1108/S1479-3636(2012)0000002005.

PaedDr. Hana Vrtělová

Rollpilates

VYCHODILOVÁ, R., H. VRTĚLOVÁ a A. POKORNÁ. Rollpilates. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. Elportál. ISBN 978-80-210-8052-2.

Rollpilates

VYCHODILOVÁ, R., H. VRTĚLOVÁ a A. POKORNÁ. Rollpilates. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. Elportál. ISBN 978-80-210-8180-2.

Rollpilates

VYCHODILOVÁ, R., H. VRTĚLOVÁ a A. POKORNÁ. Rollpilates. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. Elportál. ISBN 978-80-210-8181-9.

The Fusion of Fascia-Oriented Exercise and Pilates in Rollpilates Course at Masaryk University

VYCHODILOVÁ, R., A. POKORNÁ a H. VRTĚLOVÁ. The Fusion of Fascia-Oriented Exercise and Pilates in Rollpilates Course at Masaryk University. Quality in Sport, Publisher IKFInstytut Kultury Fizycznej Wydział Kultury Fizycznej, Promocji Zdrowia i Turystyki Uniwers, 2016, roč. 1/2016, č. 5, s. 63-69. ISSN 2450-3118. doi:10.5281/zenodo.49385.

Rollfit aneb rolujeme a cvičíme s pěnovými válci

VYCHODILOVÁ, R., H. VRTĚLOVÁ a L. ANDROVÁ. Rollfit aneb rolujeme a cvičíme s pěnovými válci. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2015. 112 s. ISBN 978-80-247-5673-8.

Mgr. Martin Vrubel, Ph.D.

Education, Support and Rehabilitation for People with Visual Impairments

VRUBEL, M., P. RÖDEROVÁ a N. JÁGEROVÁ. Education, Support and Rehabilitation for People with Visual Impairments. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 140 s. ISBN 978-80-210-8456-8.

Individuals with a high refractive error and the learning with an appropriate type of optical corrective aid

BENEŠ, P. a M. VRUBEL. Individuals with a high refractive error and the learning with an appropriate type of optical corrective aid. Journal of Exceptional People, Olomouc: Palacký University, 2017, roč. 10, č. 1, s. 7-14. ISSN 1805-4978.

Inkluzivní vzdělávání v přehledových studiích

VRUBEL, M., K. PANČOCHA, R. GREVAROVÁ, R. HORÁK, N. JÁGEROVÁ, S. KLEMPPOVÁ, M. KOZDAS, P. GRÁC LIVŇANSKÁ, I. MÁROVÁ, J. MATOCHOVÁ, J. PAVELKOVÁ, P. SEGEŤOVÁ, Z. ŠIRMEROVÁ, M. VÍTKOVÁ a P. VYBÍRAL. Inkluzivní vzdělávání v přehledových studiích. první. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 167 s. ISBN 978-80-210-7541-2.

Bariéry školní inkluze osob se zrakovým postižením na středních školách

VRUBEL, M. a K. SAYOUD SOLÁROVÁ. Bariéry školní inkluze osob se zrakovým postižením na středních školách. In SAYOUD SOLÁROVÁ, Kateřina a Martin VRUBEL a kolektiv. Facilitátory a bariéry v inkluzivním vzdělávání. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 129-142, 14 s. ISBN 978-80-210-6674-8.

Odstraňování bariér veřejného prostoru jako předpoklad bezpečného pohybu osob se zrakovým postižením

VRUBEL, M., F. CHVÁTAL a K. PANČOCHA. Odstraňování bariér veřejného prostoru jako předpoklad bezpečného pohybu osob se zrakovým postižením. Speciální pedagogika, Praha: Univerzita Karlova, 2013, roč. 23, č. 3, s. 229-242. ISSN 1211-2720.

Mgr. Renáta Vychodilová**Rollpilates**

VYCHODILOVÁ, R., H. VRTĚLOVÁ a A. POKORNÁ. Rollpilates. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. Elportál. ISBN 978-80-210-8181-9.

Sportovní terminologie - English

VYCHODILOVÁ, R., V. VEČEŘOVÁ, J. CACEK, D. HLAVOŇOVÁ, E. HRAZDÍRA, J. CHVÁTALOVÁ, P. MUDRA, A. ONDRÁK, T. STRAKOVÁ, R. STŘEŠŤÍKOVÁ, Z. SVOBODOVÁ, K. VEČEŘA a J. DOŠLA. Sportovní terminologie - English. první vydání/ Brno. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií, 2016. ISBN 978-80-210-8420-9.

The perspective of functional fascial network as an inevitable part of healthy movement

VYCHODILOVÁ, R. The perspective of functional fascial network as an inevitable part of healthy movement. In Anita Hökelmann, Notger Müller, Kerstin Witte, Thomas Wolbers. Active healthy aging : proceedings of the International Conference of Sports and Neuroscience „Active Healthy Aging, AHA 2015“, 2nd-5th September, Magdeburg, Germany. 2016. Německo, Magdeburg: Otto von Guericke University Magdeburg, 2016. s. 64-71, 8 s. ISBN 978-3-8300-9124-0.

Rollfit aneb rolujeme a cvičíme s pěnovými válci

VYCHODILOVÁ, R., H. VRTĚLOVÁ a L. ANDROVÁ. Rollfit aneb rolujeme a cvičíme s pěnovými válci. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2015. 112 s. ISBN 978-80-247-5673-8.

Methodical Materials for Elimination of Language Barriers in Sports Environment: Sports Terimology

VYCHODILOVÁ, R., V. VEČEŘOVÁ, Z. SVOBODOVÁ a R. STŘEŠŤÍKOVÁ. Methodical Materials for Elimination of Language Barriers in Sports Environment: Sports Terimology. In Martin Zvonař, Zuzana Sajdlová. Proceedings of the 9th International Conference Sport and Quality of Life 2013. 2013. vyd. Brno: Faculty of Sports Studies, 2013. s. 146-154, 9 s. ISBN 978-80-210-6640-3.

PhDr. Mgr. Dana Zámečnicková, Ph.D.**Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma**

BARTOŇOVÁ, M., M. VÍTKOVÁ, B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, L. HLOUŠKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, P. KOPEČNÝ, B. LAZAROVÁ, D. OPATŘILOVÁ, K. PANČOCHA, J. PIPEKOVÁ, M. POL, L. SLEPIČKOVÁ, K. TRNKOVÁ a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma. 1. dotisk 2., uprav. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 270 s. ISBN 978-80-210-8140-6.

Inclusion as an interdisciplinary topic with a focus on supporting pupils with special educational needs at the secondary school in the Czech Republic

ZÁMEČNÍKOVÁ, D., M. VÍTKOVÁ a M. BARTOŇOVÁ. Inclusion as an interdisciplinary topic with a focus on supporting pupils with special educational needs at the secondary school in the Czech Republic. In EAPRIL 2016, conference. 2016.

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v kontextu inkluzivního vzdělávání

BOČKOVÁ, B., M. VÍTKOVÁ, M. AUGUSTINOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, D. BUČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, A. ĎÁSKOVÁ, L. DOLEŽALOVÁ, I. FIALOVÁ, H. GAJDOŠÍKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, M. HYNŠTOVÁ, S. CHALOUPKOVÁ, T. CHITORELIDZE, B. ILGNEROVÁ, G.J.U. IROKABA, P. KOPEČNÝ, E. MINÁŘOVÁ, D. NOVÁ, D. OPATŘILOVÁ, Z. PAŽITNÁ, J. PIPEKOVÁ, P. PITNEROVÁ, P. RÖDEROVÁ, K. ŠIMČÍKOVÁ, K. ŠIMEČKOVÁ, P. ŠEVČÍKOVÁ, V. UHROVÁ, J. VIKTORIN a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v kontextu inkluzivního vzdělávání. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 338 s. ISBN 978-80-210-8508-4.

Současné trendy v inkluzivním vzdělávání se zaměřením na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ČR a v zahraničí - teorie, výzkum, praxe

ZÁMEČNÍKOVÁ, D., M. VÍTKOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, D. ĎÁSKOVÁ, I. FIALOVÁ, R. HORÁKOVÁ, T. CHITORELIDZE, L. GAJZLEROVÁ, K. GRUBEROVÁ, J. HRČOVÁ, S. CHALOUPKOVÁ, G.J.U. IROKABA, N. JÁGEROVÁ, K. KEHAROVÁ, P. KOPEČNÝ, I. MÁROVÁ, P. ODEHNALOVÁ, D. OPATŘILOVÁ, J. PIPEKOVÁ, P. PISKOVÁ, L. PLEVOVÁ, L. PROCHÁZKOVÁ, D. PŘINOSILOVÁ, A. FRANKOVÁ, L. SLEPIČKOVÁ, K. ŠIMČÍKOVÁ, H. VAĐUROVÁ a P. WINKLEROVÁ. Současné trendy v inkluzivním vzdělávání se zaměřením na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ČR a v zahraničí - teorie, výzkum, praxe. první. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 367 s. ISBN 978-80-210-8098-0.

Podpora rozvoje hybnosti osob s tělesným postižením

OPATŘILOVÁ, D. a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. Podpora rozvoje hybnosti osob s tělesným postižením. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. Elportál. ISBN 978-80-210-7611-2.

PaedDr. Zdeněk Zítka**Influence of Long-Distance Bicycle Riding on Serum/Urinary Biomarkers of Prostate Cancer**

HEGER, Z., J. GUMULEC, A. ONDRÁK, J. ŠKODA, Z. ZÍTKA, N. CERNEI, M. MASARÍK, O. ZITKA a V. ADAM. Influence of Long-Distance Bicycle Riding on Serum/Urinary Biomarkers of Prostate Cancer. International Journal of Molecular Sciences, Basel: Multidisciplinary Digital Publishing Institute (MDPI), 2016, roč. 17, č. 3, s. 1-12. ISSN 1422-0067. doi:10.3390/ijms17030377.